

Forgotten Books

— www.forgottenbooks.com —

Copyright © 2016 FB &c Ltd.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

Septimana Philosophica,
Qua
ÆNIGMATA
AVREOLA

DE OMNI NATVRÆ GENERE
à SALOMONE Israëlitarum sapientissimo
Rege, & Arabia Regina S A B A, nec non
HYRAMO, Tyri Principe, sibi inuicem
in modum Colloquii proponuntur &
enodantur:

*Vbi passim noua, at vera, cum ratione & experien-
tia conuenientes, rerum naturalium cause expo-
nuntur & demonstrantur, figuris cupro incisus
singulis diebus adiectis.*

AVTHORE

MICHAELE MAIERO, Imperialis Consi-
stori Comite, Eq. Ex Med. D. & Cæs. Maiest. olim
Aulico, nunc illustris Principis ac Dn MAV-
RITII, Hallsiæ Landgrau, &c.
Archiatro.

JOANNIS FLITNERI,
FRANCI. P. L. C.

Oda Alcaica

*artificiofam æris ad tripli circumferentiam incisi sculpturam, ætius
Operis summam vno intuitu exhibentem.*

ÆS eleganti nobile pollice,
Suasu paratum IENNISI nouo,
Enucleatum conspicare,
Miraque plurima disce, LECTOR.
*Si corporum quis simplicium cupit
Descriptionem, vel paradigmata,
Æs si uolet nostrum subire,
Orbiculus dabit, ecce, primus.*
*Perfecta nondum corpora si cupis
Cognosse, siue horum paradigmata,
Æs si uelis nostrum subire,
Orbiculus dabit hoc secundus.*
*Quicumque terra fossitium cupis
Descriptionem, vel paradigmata,
Æs si uelis nostrum subire,
Tertius Orbiculus docebit.*
*Qui nosse gestis res uerberabiles,
Harumque naturam & paradigmata,
Æs si uelis nostrum subire,
Orbiculus dabit, ecce, quartus.*
*Quicumque certam vis animalium
Descriptionem, vel paradigmata,
Æs si uelis nostrum subire,
Orbiculus docet, ecce, quintus.*

Quod si *creaturam cupis optimam*
Cognôsse, qualis scilicet est *homo*,
Æs si velis nostrum subire,
Orbiculus dabit, ecce, *sexius*.

Tres colloquentes noscere si cupis,
Binosq; scribas, & simul *aulicos*,
Æs si velis nostrum subire,
Linea continet hos *superna*.

Quod si *timorem* nosse cupis **D E I**,
Exordium veræ sapientiæ:
Istum *sub æris*, en, *sinistra*
Infimus Orbiculus docebit.

Demum *eloquens* quæ *lingua* sit optime,
Vin' scire, donum quæque opus est **D E I**,
Istam *sub æris*, ecce *dextra*
Infimus Orbiculus docebit.

M A I E R E, totum quando Opus hoc lego,
Quod **S E P T I M A N A M** non sine re vocas,
Vitæ tuæ te septimanas
Haud male perspicio locasse.

Hinc tantus in te laudis honos ruit,
Vt nulla longi te mora seculi
Ex eruditorum phalange
Eximere aut remouere possit,

Immunitates hoc satis indicant:
Hoc dignitates significant tuæ:
Acceptus ob quas eruditis
Omnibus hoc titulo bearis:

M A I E R V S, illustre Aonidum decus,
DOCTOR, **PALATINVS COMES**, atque **EQVES**,
ORATOR eloquens, acutus
PHILOSOPHVS, **MEDICVS** peritus.

REVERENDISSIMO, ILLUSTRISS...
atq; Celsissimo Principi ac Domino, Dn.

CHRISTIANO
WILHELMO,

Postulato. ARCHIEPISCOPO Magde-
burgensi, PRIMATI Germaniæ, Marchioni
Brandenburgico, Duci Borussiae, &c.
Domino suo clementissimo,

D. D.

*VO*D Communi diuerbio dicitur, *Archie-*
episcopo reuerendissime, Princeps illustrissi-
me, Domine clementissime, DEI Optimi,
Maximi, Magnalia omnibus, magnorum
Principum vero Consilia nulli manifestanda
esse, id absque dubio ex diuersissimis causis exortum est. Deus
enim, qui VNVS & solus BONVS, Verus, Omnipoten-
tens & misericors, bonitatis, veritatis, omnipotentia & mise-

D E D I C A T I O.

*ricordia sua apertissimā vestigia & tecmiria nullibi non ex-
 tare desiderat, ut qualis sit, aliquatenus in hac humanā men-
 tis imbecillitate, ab omnibus agnoscat, idque sine alterius res-
 spectu, quemadmodum seipsum in operibus 6. dierum Creatio-
 nis demonstravit. Verum crescente hominum malitiā, Prin-
 cipes, qui reliquis præsunt & dominantur, sua Consilia, ante-
 quam in effectum producantur, ne malis hinc ad ingenium
 suum redeundi & iniuste agendi occasio præberetur, aperiri ves-
 tuerunt: Eadem fere ratione inter Philosophos principes illi,
 qui physicam practicam, hoc est, Chymiam, exercuerunt, sua
 arcana vulgo innotescere noluerunt, quæ ut tamen inter se &
 filios artis, bonæque voluntatis quoscunque, communicarent,
 & eadem opera à brutalibus & osoribus absconderent, per Æ-
 nigmata & occultas loquendi formas protulerunt & signific-
 carunt: Eiusmodi sermones Ænigmatici inter Salomonem,
 omnium Regum & Philosophorum Principem, nec non Hys-
 ram & Sabam reginam, habiti sunt non de rebus nihili aut de
 numero filiorum Niobes, sed de rarissimis in mundo & pre-
 ciosissimis, quales sunt in scientiis Physicæ practicæ seu Philo-
 sophiæ HERMETICÆ reconditæ, quarum SALO-
 MONE M (hominum, ut dictum, omnium sapientissis-
 mum, imo & regum ditissimum) ignarum asserere, aut eas ea
 contra negare, arbitri foret impudentissimi & iniquissimi,
 ut alibi copiosius a nobis demonstratum est: Vt cunque erit,
 siue*

D E D I C A T I O.

*sive Chymicis siue non dicti principes fuerint, ego, ut Opera
 Diuina Omnipotentia 6. dierum spacio ex nihilo creata ali-
 quo modo contemplerer, & cum absconditis aliis artificum
 inuentis conferrem, ex hypothesi ea huiusmodi statui, ne mate-
 ria admirationi & predicationi debita erga Deum homini
 deesset: Quem tractatus utpote de DE Imaginabilibus & sum-
 mis hominum secretis agentem, non inepte eminentiori alicui
 Personæ (quo ad æstimationem rei, haud vulgaria, quo ad
 modum tractationis, vix bene limata, sed subitaneo & immaturo
 partu ex ingenio effusa potius raptim, quam edita contis-
 nentem) obferre & dedicare cum decreuerim, non immerito
 Reuerendissimæ Celsitudini tuæ eum deberi inprimis, iudica-
 ui; tum quia illustrissimo inter Principes Germaniæ loco natus
 sapientum philosophorum arcana non fastidiat, sed ambabus,
 quod dicitur, vlnis amplectatur & foueat, tum quia Diuinis
 mancipatus Germaniæ totius Primatum tenens, Creatoris
 summi opera non læuo perlustret oculo, sed Lyncea penitus in-
 trospiciat mente, & sapientissime rimetur. Accedit, quod pro-
 tempore nunc in Reuerendissimæ Tuæ Celsitudinis ditione as-
 gam, ad Colloquium eiusdem, philosophis solenne, iam pridem
 inuitatus; de quo Platonis illud; **R E S P V B L I C A** S tum-
 demum Beatas, cum iis aut philosophi præsent, aut qui præ-
 sunt, philosophentur, maxime dici possit. Proinde mihi nul-
 lum relinquitur dubium, quin hæc qualiacunque **Ænigmata**
 philo*

D E D I C A T I O .

*philosophica senis operibus Creationis parallela & correspon-
dentia, Reuerendis. Cels. T. clementissime acceptura, iisque
& authori patrociniū iutissimum præbitura sit; Hisce Re-
uerendissimam & Illustrissimam Cels. T. cum tota domo Ele-
ctorali Brandenburgica ad innumeros annos incolumem D E O
OPT. MAX. commendatam velim. Dabam Magdeburgi
Anno 1620. 11. Ianuar. styli vet.*

Reuerendis. & Illustris.
Cels. T.

subiectis.

Michael Maierus D.
Comes Pal. &c.

PRÆ

PRÆFATIO AD LECTOREM.

PRimum, *Candide Lector*, huius mundi Septimanam fuisse miraculis plenam & stupendam, in qua omnia ex nihilo creata sunt à Deo, ut fateamur necesse est. Quid enim humanæ cogitationi occultius aut abstrusius videri potest, quàm totum hoc pulcherrimum Mundi Theatrum ex non Ente seu barathro tenebrarum productum & formatum, rerum innumerarum varietate ornatissimum, specierumque singularum propagatione perpetuum redditum? Quod cum absolutum sit 6. dierum spacio, ac septimo Sabbatum habitum: patet, Omnipotentiam, Bonitatem & Sapientiam Dei ex hoc omnium maximo & politissimo Primæ Septimanæ opere nobis hominibus conspicuam factam, nempe quod potuerit, voluerit & sciuerit omnia ita ad hominis commoditatem, usum & arbitrium creare & ordinare, ut merito ille (Imaginem Dei donatus, cæterisque terrenis Creaturis præpositus, ceu Dominus, fuisse animaduertatur. Inde ea Septimana omnis humanæ initium, ut & Diuinæ sapientiæ indicium extitit, cuius dierum opera miraculosa, ut cum summa admiratione contempletur, & grata mentem agnoscat, quemcunque rationalem, qui brutali stupiditate aut supina ignorantia non prohibeatur, in his terris decebit. Huius Septimanæ mysteria tanta sunt, tamque occulta & abdita, ut apud Iudæos vlu: ac traditione receptum fuerit, ne quis minor 40. annis ea in Genesi legeret aut diiudicanda sibi præsumeret, utpote captum iunioris longe superantia. Huius Septimanæ optimus arbiter fuit Adamus, qui Creationem Cœli & Terræ, Elementorumque omnium perfectissime calluit; Item aeris meteora, terræ fossilia, vegetabilia, animalia, & denique seipsum, hoc est, hominis membrorum & viscerum, nomina & proprietates optime nouit. Post Adamum;

**
eiusque

P R Æ F A T I O.

eiusque nepotes, qui vixerunt ante Diluuium, *Salomon* absq; dubio hanc Septimanam Creationis rerum cæteris hominib. perfectius cognitam habuit, vtpote sapientia ab ipso Deo, ex voto, tanquam singulari Priuilegio donatus. Ad Exemplum, aut potius in rememorationem illius Septimanæ Creationis, nec non *Salomonis* sapientiae, & quod ænigmata cum Regina *Saba* ac *Hyraino* Tyrio principe communicarit, certe non puerilia de rebus cuique notis & ante oculos positis, at occultis & abditis, nos hanc *Hebdomada* Philosophicam produximus, in qua de ænigmatibus Chymicis, qualia eorum fuisse suspicamur, potissimum agimus, ea secundum 6. summa rerum genera diuidendo & explicando, totidem diebus absoluenda; Vbi licet contra vulgarem & receptam Philosophiam non pauca adferamus, quæ cuidam in superficie ea cõsideranti Paradoxa videri possint: tamen quia per se vera & cum tota natura conuenientia sint, nulli in suis opinionibus obdurato præiudicare debent, cui ad illustrandum Chymica ænigmata potius, quam ad docendum proposita existimentur. An vero *Salomon* aut Regina *Saba*, vel *Hyrainus* Chymicæ cognitionem habuerint, de eo hic nihil disputabimus (cum a tibi, nẽpe in Symbolis Aureæ mensæ, lib. 2. de hac quæstione actum sit) at præsupponemus eius affirmatiuam sententiam, veritati magis consertaneam. Ea omnia, quæcunque sint (certè firmata ratione & vltu) tuo candido iudicio, *optime Lector*, obfero, hoc est, vt de non intellectis, non tanquam de non Entibus calculum nigellum feras, sed iudiciis, velut de occultis, quæ non omnibus prostant, oportet, teque eorum indagatorem decet. Hæc enim meditatione & inuestigatione continua discuntur; non contemptu aut detrectatione. Quod si ex me quæsierit, Vnde hanc Salomonicæ sapientiae auram occultam hauserim: scias, quod Deus Salomoni immediate & quasi in puncto temporis concessit, id neque tibi, neque mihi denegabit mediate, per preces, meditationes, inuestigationes, labores & alia media

huc

AD LECTOREM.

huc spectantia, si non ex toto, tamen in parte. *Salomon* sapientissimus quidem, at homo, fuit, qui falli & seduci potuit, ut Deum verum relinqueret & libidini se manciparet: Nos ne his vitiis, quæ animam & corpus perdunt, irretiamur; & sapientiam veram à Deo impetremus: eum, qui laigitor est perfectorum munerum, orabimus, cui nos omnes commendatos velim

EPIGRAMMA AVTORIS.

CVM DEV Sex nibelo pulchrum fabricauerat ORBIS
Mirifica senis arte diebus opus:
Septima Lux vidit requietum, hinc illa quieti
Facta DEO humana sacra iubente fuit.
Inde Creatoris Bonitas & summa Potestas,
Et qua fit rerum provida Cura, patet.
Hac ego dum meditor Magnalia maxima, talis
Hebdomas à Musis est celebrata meis.
Quæ velut vmbra suum conatur imagine corpus
Reddere, per septem continuata dies.
His Salomon arguta Sophis ænigmata pandit
Principibus, votum qui Sapientis habet.
Sat mihi sit Speculum saltem monstrasse politum,
In quo res, qualis, conspiciatur, erat.
Si bene de minimis Rex is discurrere plantis
Doctior ad pulchras calluit vsque Cedros:
Quis credat Chymicos illum ignorasse recessus,
Quæque iacent terra tecta metalla sinu?
Non absque his potuit dici sapientior omni,
Sunt enigmaticis qua referenda modis.

ÆTATIS
SVAE 49
A. 1617

TRES SCHOLA, TRES COESAR TITVLOS DE-
DIT; HÆC MIHI RESTANT,
POSSE BENE IN CHRISTO VIVERE, POSSE MORI.
MICHAEL MAIERVS COMES IMPERIALIS CON-
SISTORII etc. PHILOSOPH. ET MEDICINARVM
DOCTOR, P. C. C. NOBIL. EXEMPTVS FOR. OLIM
MEDICVS CÆS. etc.

MICHA
PHILOS
ctorem, P.
Exemp

NVLLA meam
Cur tibi tres
Nulla meam pro sua
Cur tibi tres tu
Hoc tantum miror, s
Scilicet hanc que
Hoc miror, tibi pro
Quod natura paven
Quod natura suo facie
Ambit complexu,
Sacras fontes docui
Eloquiumque DE I
Legiferique potes spati
Enodare, apices iuri
Teram sublimi folio
Audeat ut palmar
Siqua Galeni libros la
Inuerit ast aliquem
Quid multis? capiti e
Nulligerumque polu

AD MAGNIFICVM, NOBILISSIMUM, Excellentissimum,

MICHAELEM MAIER. V. M.
PHILOSOPHIÆ AC MEDICINÆ DO-
ctorem, P. L. C. Comit. Pal. Nob. & Eq.
Exempt. promotorem suum sum-
mopere colendum.

*N*ULLA meam prorsus subit admiratio mentem,
Cur tibi tres titulos summus Apollo dedit.
*N*ulla meam prorsus subit admiratio mentem,
Cur tibi tres titulos Caesaris aula dedit.
*H*oc tantum miror, fueris quod dignus iisdem,
Scilicet has quemuis munera tanta manent.
*H*oc miror, tibi proventu multiplice rerum
Quod natura parens omnia nosse dedit.
*Q*uod natura suo facies conuexaque mundi
Ambit complexu, credo patere tibi.
*S*acratiss fontes docuit te prima iuuentus,
Eloquiumque DEI pactaque sancta DEI.
*L*egiferique potes spatiosa volumina iuris
Enodare, apices iuris utrinque graves.
*T*e tam sublimi solio Medicina locavit,
Audeat ut palmam sumere nemo tibi.
*S*i quis Galeni libros laudauerit, idem es,
Inuerit ast aliquem Chemia, primus eris.
*Q*uid multis? capitis circumfers vertice docto
Stelligerumque polum, multifidumque solum.

*Quam me felicem! tempus felicius istud,
Quo te visendi copia facta mihi est:
Non mihi maluerim, quas Hermes voluit arenas,
Non Pactole tuas, non Tage fulue tuas.
Non te conuenio, quin doctior exeo, quantis
Me vexti e tenebris, euehis e tenebris!
Omnis latetur mundus cantante Sileno,
Me pendere iuuet semper ab ore tuo.
Miretur Rhodope, miretur & Ismarus Orphea,
Me pendere iuuet semper ab ore tuo.
Gaudeat & Phæbo Parnassia gaudeas aula,
Me pendere iuuet semper ab ore tuo.
Iam dicis, superi teneat quid rigia mundi,
Signaque iam cursu quo duodena meent.
Cur nobis non aqua dies cum nocte recurrat,
Ast annos alibi terminet aqua dies?
Torrida cur æstas longas exporrigit horas,
Cur breuiore diem luce sed ardeat hyems.
Delia, ceu Proteus, cur tot mutetur in ora?
Quid faciat frater, quintus & Erro ferat.
O dicti, quos ista iuuat persuasio, scire
Queque euenta hominis, quaque futura loqui.
Iam spacia annorum reprens ab origine mundi
Per dissecta nouum secula carpis iter.
Quas artes linguasque tulerunt tempora prima,
Certare ut reliquis ditia regna Phari.
Aegyptus studiosa poli quas extudit artes,
Quas post Phænices, post Latiale solum.
Autor quis primus, quod litera scripta nepotes
Maiorum doceat vulnera, facta, dapes.*

*Vi Romana phalanx creuit victricibus armis,
Ultimus ut Teuto singula nunc habeat
Quantum lenta solent inter viburna cupressi,
Extulit e terra Tentona terra caput.
Certat Teutonia maiestas summa, triumphat
Inuentis variis Teutona terra suis.
Hec ego nescieram, Maier; sed inclate per te
Innotuere aliis, innotuere mihi.
Perge ita, perge tui scriptis ita spargere famam,
Nec te maiorem viderit omnis homo.
Sic te sera dies memori non eximet auro,
Sic tua post cineres maxima fama riget.*

Daniel Kahrecht Brande-
burgo Marchicus P.L.C.

DE NOBILI AVTORE,
SIMILIBVSQ. IPSIVS OPERIBVS,
& Dn. LVCA JENNIS, editionem eorum

procurante,

ODE ALCAICA,

IACOBI PONTANI
Heidelbergensis.

AD LECTOREM.

Quis autor huius, Lector amice, sit
Libri, atque quantus, lineæ & exteram
formam ipsius quæ dat, tabella hæc
exprimit & tibi pingit aptè;
sed nosse mentem forsitan ipsius
si gestias, en monstro tibi viam,
quam calco ego ipse, nempe libros
ipsius esse tibi puto legendos.
Multos enim nunc hæctenus edidit,
id quod sequentes indigitant (1) *Themis*
aurata, quæ Fraternitatis
de rosea cruce sacra pandit;
(2) de blateranti voceque maxima
indignitatem virginis illius,
rerum abditas quæ qualitates
simplicium extrahit è latebris,
silentium indictum; inde (2) *Alemannia*
inuenta vera; & (4) *de arborea alite*,
quos tempore admodum breui hac in
edidit vrbe, ope destitutus

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

gaufus ipsis conciliare es, vt
requiri ad ipsum hoc plurima noueris.

sic detulisti auctori honorem,
ipsi operique, & id ære ementi.
Hoc insuper tu re quoque comprobas,
non esse plane depositum tibi
iucundum amorem suauis artis,
cui dederas studium acre pridem;
subinde vero exercitium hoc tibi ad
manus resummi, dum haud modo te abstrahant
negocia in libraria re
quæ quoque sæpe inopina gliscunt.

Proinde mañti corpore menteque.

MAIERE, scriptis perge, precor, tuis
iuuare literariam rem,

& bene demeritum & deinceps
qui demereri te cupit, accipe:

L V C A, auspiciatus quod bene es, indies
fac persequare, eumque amore
perpetere & officio cole omni;

nec vos remoto limine disfitos
lux vlla, vel nox, distrahat; at magis
magisque vero amore iungat,
cunctipotente regens manu orbem.

Is sospites vos in Pylii senis
conseruet annos, dotibus augeat

summisque, mentis corporisque,
quæque bona extera nuncupantur.
& docta vestris turba bonis simul
gaudens fruatur. Vos me i: idem, precor,
amore dignum habete vestro,
quos studio vsque colam vicissim.

ad } Vtrumque
Nob. auto-
rem.

ad Dn. Lu--
eam Iennis.

In Effigiem Authoris,
EPIGRAMMA DO-
DECASTICHON.

MAIERI quæ sit facies externa, roganti
Hanc monstro chartam, qua bene sculpta micat.
MAIERI quæ sit facies interna, roganti
Ingenui monstro germina, monstro libros.
Quos inter præsens non occupat ima volumen:
Materies tanto quam bene digna viro!
Quæ modo sublatum caput inter nubila condit:
Aera nunc, terræ claustra deinde subit.
Nunc perreptat humi, nunc ens vegetabile tractat,
Denique brutorum congregat omne genus.
Nunc hominem rimatur, opus prænobile Diuum:
Nunc, & librum pondus habere nega.

Ioannes Flitnerus, Franc.
P. L. C.

★★★

IN.

INDEX ÆNIGMATVM

[quasi Caputum] QVÆ IN HOC
OPERE continentur.

PRIMÆ DIEI,

De corporibus simplicibus, Cælo & Elementis, cuius
Ænigmata numero sunt 39.

Q UÆ potior & dignior pars in philosophia occulta: an Cælum; an vero Terra. <i>Ænig. 1</i>	
An Terra facta sit e Cælo, tanquam basi; an contra Cælum e Terra.	2
An Cælum sit corruptibilius Terra, aut contra.	3
Quo vinculo Cælum & Terra coniungantur.	4
Quodnam prius fuerit tempore: an Cælum, an vero Terra.	5
Vtrum eorum sit maius quantitate.	6
Vtrum virtute.	7
Ignis an Cælo, an vero Terra ascribatur.	8
Aqua cui ascribatur, Cælo, an Terra.	9
Aer cui assignetur, an Terra, an Cælo.	10
Aer & ignis coniuncti quid sint: an Cælum, an Terra.	11
Ignis & Terra quid sint ex illis duobus.	12
Aer & Aqua, quid sint in opere naturali seu philosophico.	13
Aqua & Terra quid.	14
Quomodo fiat mutatio Cæli in Terram.	15
Quis sit color Cæli.	16
Qualis sit color Terra.	17
An Cælum mas sit, an Terra.	18
An Terra impregnet Cælum.	19

ÆNIGMATVM.

<i>An & qui Planeta in hoc opere sit.</i>	20
<i>Quando & quomodo Mars & Venus huic operi adsint.</i>	21
<i>Vbi coniungantur Sol & Luna.</i>	22
<i>An non hic Sol illuminet Lunam.</i>	23
<i>Nunquam ne eclipsis Solis aut Luna hic contingat.</i>	24
<i>Quam longe Sol a nostris distet oculis.</i>	25
<i>Vnde hac omnia tam certo colligantur.</i>	26
<i>Vnde constet, Solem abesse à Terra tot semidiаметris Terra.</i>	27
<i>Magnitudo Solis respectu Terra qua, & quomodo indagetur.</i>	28
<i>Qui fiat, quod Sol bipedalis appareat, & Terra adeo magna, ut vix aliquot annis circumiri possit, tantilla sit respectu Solis.</i>	29
<i>Cur Sol remotior dicatur à terra astate, quam hyeme.</i>	30
<i>Quantus sit ambitus circuli Solis, seu ecclipticae, iuxta priorem doctrinam.</i>	31
<i>Quot miliaria Sol una hora motu cæli primo & quot secundo seu proprio emetiatur.</i>	32
<i>Sol philosophicus habeat ne & ille motum aliquem primum ac secundarium.</i>	33
<i>Terra quantitas respectu Cæli cuiusmodi sit.</i>	34
<i>An Sol cælestis, an vero philosophicus vere dictus sit ab Anaxagora, lapide rubeus.</i>	35
<i>An idem philosophus vere de Luna dixerit, quod Leo Citheronæus inde deciderit: an vero per eundem Leonem, & Lunam philosophorum intellexerit.</i>	36
<i>Quæ causa macularum Lune utriusque sit.</i>	37
<i>Cur non alia corpora particularia in ea videantur.</i>	38
<i>Quæ causa sit, illuminationum Lunarium, & eclipsium utriusque luminis, &c.</i>	39

SECUNDÆ DIEI.

De Meteoris, seu imperfecte mixtis, cuius
ænigmata sunt numero 44.

Condensatio & rarefactio substantia, an sit in opere philosophico necessa- ria.	40
Vtra de duabus hisce rotis elementaribus sit magis necessaria, aut prius, in opere.	41
Quæ sit causa efficiens seu mouens condensationem & rarefactionem.	42
Sit ne & nubes in hoc Cælo.	43
Vbi sita sit hæc nubes.	44
Qualis sit motus naturalis nubium, an sursum, an deorsum.	45
Quis sit color huius nubis.	46
An resoluetur & nubes in aquam.	47
An ibi quadam vilitas sit pluuia.	48
An ergo & ros in opere sit.	49
An etiam aqua maris.	50
Num vapor ab opere abesse possit.	51
Quid hic per vaporem, quid per aquam intelligatur.	52
An & fumus adsit.	53
Vnde fumus albus proueniat.	54
An fumus albus & aliam in opere efficaciam habeat.	55
An non & ventus huic operi sit conueniens.	56
De ventis mundi philosophici.	57
Num pruina, grando, nix & glacies quoq; in opere philosophico adsint.	58
Cum hæc quatuor sint effecta frigoris, quæ sit vera ipsius causa.	59
Quæ sit causa tam magna inæqualitatis frigoris locorum versus ortum & occasum Solis sub eadem poli elevatione, cum partes Occidua magis caleant, & eo arigeant.	60

Quid

ÆNIGMATVM.

<i>Quid dicendum sit de inusitata & monstrosa pluuia, lapidum, frumenti, sanguinis, piscium, ranarum, & his similitum.</i>	61
<i>Qua lapidis fulminei causa, que tonitruum, fulminis & fulguris.</i>	62
<i>Quid antiqui poetae de hisce senserint.</i>	63
<i>An & fons sit in opere philosophico.</i>	64
<i>Qua sit conuenientia vel differētia fontis, cum eo, qui balneatur in eo.</i>	65
<i>Cum fons sit quasi parens maris, an mare quoq; in hoc opere sit.</i>	66
<i>Iris an non etiam sit in opere philosophico.</i>	67
<i>Colores Iridis unde, cum Sol nullos colores habere dicatur.</i>	68
<i>An colores Iridis non proprie in nube resoluta, sed ex aduerso appareant.</i>	69
<i>An ad Orientem, ubi arcus Irinus desinit, aurum inueniatur.</i>	70
<i>Iris cur Iunonis nuncia ab antiquis Poetis dicatur.</i>	71
<i>Cur aliquando dua Irides, vel tres, vel etiam tot. Soles aut Luna visantur.</i>	72
<i>Halo quid.</i>	73
<i>Quid sentiendum de casu stellarum, siue materia micantis instar stelle.</i>	74
<i>An stella noua exoriantur.</i>	75
<i>Chasmatum causa qua sit.</i>	76
<i>Quid Cometae sint.</i>	77
<i>An Cometa quoque supra Lunam regionem ascendant, &c.</i>	78
<i>Qua sit Cometæ obseruandi ratio.</i>	79
<i>An non & ex circulis, signis, gradibus & polis cæli quadam adsint operi philosophico.</i>	80
<i>Cum alii hæc aliter interpretentur, quid hic sentiendum sit.</i>	81
<i>De erectione figurarum cæli, seu natiuitatum certarum personarum, quid sentiendum sit.</i>	82
<i>Astronomia quo censu habenda.</i>	83

I N D E X
TERTIÆ DIEI.

De Terræ fossilibus, cuius ænigmata sunt
numero 75.

<i>Cadmus ex quo genere serpentem occiderit.</i>	84
<i>Cadmia an in opere necessaria.</i>	85
<i>Quid agendum cum hoc dracone Cadmeo.</i>	86
<i>Quid draconi interfecto faciendum.</i>	87
<i>Cadmia an in se principia philosophica habeat.</i>	88
<i>Quid dicendum sit ad hoc, quod alii tria huius subiecti, ut & rerum omnium, principia statuerunt: ut, sal, sulphur, & Mercurium.</i>	89
<i>Vulgata Chymicorum opinio an impugnanda.</i>	90
<i>Quid de noua medicina statuendum.</i>	91
<i>Autoritate inflatorum & arrogantium ne quis moueatur.</i>	92
<i>Quodnam horum principiorum tempore prius.</i>	93
<i>Quod sit nobilius.</i>	94
<i>Argentum viuum unde.</i>	95
<i>Mercurius vulgaris, cur non sit materia.</i>	96
<i>Qualis igitur sit Mercurius.</i>	97
<i>Sulphur quale sit.</i>	98
<i>An in montibus generetur.</i>	99
<i>Ex quo generetur hoc sulphur.</i>	100
<i>Si sulphur philosophicum cum vino quid commune habet, hoc probandum erit secundum quinque sensus exteriores.</i>	101
<i>Clarius exponitur quid sit sulphur apud philosophos, & unde extrahatur, an è spiritibus, an vero è corporibus.</i>	102
<i>An è Luna & Sole educantur.</i>	103
<i>An sulphur hoc in corporibus sulphureis quarendum, indeque educendum sit.</i>	104

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X.

- Quid de Iouis & Martis copulatione sentiendum.* 123
- In Ioue & Venere, tanquam in Tutia, an Tinctura perfectio lateat.* 124
- An Saturnus & Iupiter inter se miscendi.* 125
- Quid si fermentum ex nobiliori genere iam dictis binis inter se mixtis adiciatur, an non fermentum fermentatum in sui naturam trahat & conuertat?* 126
- Cum philosophi dicant expresse, magisterium fieri ex corporibus & spiritibus, præter corpora iam dicta & spiritu opus est: cum vero abneget Mercurium vulgi, Antimonium tamen recusare nequeant (cuius signum est, quod ei currum triumphalem attribuunt, & in medicina corporis humani primas) quid sentiendum.* 127
- Cum Antimonium sit crux multorum chymicorum: annon extra artis pomæria eiciendum sit.* 128
- An fimo vel calore capricorni, rosetum philosophicum latificari nequeat.* 129
- Quod si caper hic Marti occurrat, cui proprius addicatur aries, an non hinc stella in Erichthonio exorta, robur à Marte, fixitatem & calorem acquireret.* 130
- An non in Sole, Luna, & Mercurio quid veritatis insit.* 131
- Luna motus intermedius inter Saturnum & Solem in sphaera subterranea obseruatur apud naturam. An non & hinc apud artem tale quid præsupponatur.* 132
- Quid utilitatis sit in Mercuriis extractis ex corporibus tam perfectis, quam imperfectis.* 133
- An non extrahatur Mercurius cum Mercurio & aqua fordi.* 134
- Mercurius ex Saturno rite extractus an admittat coagulationem sui in aurum.* 135
- An possit fieri Tinctura, antequam æquationis æquilibrium prætergre-
diatur.* 136

ÆNIGMATVM.

- An non Mercurius vulgi, vel Saturni, vel Antimonii per auram con-
gulari possit.* anig. 137
- Quid de Tinctura volatili statuendum, an ea figi possit, nec ne.* 138
- Quid oleo Antimonii distillari per ascensum in Retorta ex Minera post
putrefactionem in fimo tribuendum sit.* 139
- Anne aqua gradatua & fixatiua in hoc opere quid prestent.* 140
- Cementatio cum pulueribus (eiusdem efficacia) fixatiuis, quid utilitatis
promittat.* 141
- Quid arcani sit in crocis metallorum.* 142
- Quid respondendum sit iis, qui Tincturam quesierunt in omnibus hi-
sce, Metallis, spiritibus, Mercuriis, aquis, oleis, Salibus, &c. & ni-
hil inuenientes, totam artem damnarunt, ut impossibilem.* 143
- Lapis Tincturae proximus, quis sit.* 144
- An praeter hunc alius quoque lapis sit, Tincturam praeseferens.* 145
- Quid de lapide Lazuli sentiendum sit.* 146
- Quomodo lapidis Lazuli color ex sua minera extrahatur.* 147
- Quid si in opere philosophico, unguento vel pinguedine oleosa, tinctura
cerulea ex suis corporibus extrahatur, & aqua pluuia seu clara seruen-
da commandetur.* 148
- Cur animam lapidis vocet unguentum.* 149
- Cur haec pars lapidis appelletur unguentum.* 150
- Quod sit proprium nomen lapidis.* 151
- Quis sit pater lapidis, & quis auus.* 152
- Ioue multorum filiorum patre, num forte hic Dionysius intelligatur.* 153
- Num plus fidendum sit mineris, quam metallis: perfectis, quam imperfe-
ctis, corporibus quam spiritibus, aut contra.* 154
- Quid de reductione metallorum in primam suam materiam statuendum
sit: an scilicet ea sit superflua; an vero necessaria.* 155
- Quomodo retexi possint metalla.* 156

I N D E X

- Quo usque retexenda sint, an usque ad elementa simplicia, an vero amplius ad materiam primam, nudatam ab omni forma.* 157
- Qua sit mens Basilii Valentini in descriptione eius, primæ materiae lapidis philosophici.* 158

Q V A R T Æ D I E I.

De Vegetabilibus, cuius ænigmata sunt numero 63.

- An non rosa apud philosophos locum habeat.* anig. 159
- Quas ob causas rosa vegetabilis assimilatur minerali & philosophica.* 160
- An partus rose virginis tinctura quoque assimilatur.* 161
- Quæ causa sit albedinis & rubedinis in una specie rose.* 162
- Quæ causa sit, cur spiritus vitrioli tinctura rosarum rubearum in paucis guttis admistus, rubedinem eius exaltet, augeat, & diu illam conseruet.* 163
- Cur aqua fortis capita rosarum rubearum recentium, muria conditarum, pallentium, etiam hyeme optimo rubore tingat & imbuat.* 164
- Cur rosa rubea, etiam in frutice manens, fumo sulphuris vulgaris vertatur in album, aut saltem distincta eius folia, quæ fumus attigerit.* 165
- Quid antiquiores de rose rubedine senserint.* 166
- An non & liliū philosophiæ conveniat.* 167
- An non huc spectent flores Vergiliano ænigmatè tecti, &c.* 168
- Quid de Hyacintho.* 169
- Quid intelligatur per Hyacinthum.* 170
- Narcissus quid habeat mysterii.* 171
- Quid significetur hoc figmento in Chymicis.* 172
- Quid existimandum de Helenio.* 173
- An plures sint planeta Chymicis allegoriis insignes.* 174
- Quid Mercurialis præstet in hoc opere.* 175

Quid!

ÆNIGMATVM.

<i>Quid Lunaria.</i>	anig. 176
<i>De flore Solis, an hic quoque Chymia inseruiat.</i>	177
<i>An huius generis plura sint.</i>	178
<i>Quid de croco, seu eius flore statuendum.</i>	179
<i>Quid sentiendum de elementorum extractione ex chelidonio, quod muris & sepibus adnascitur.</i>	180
<i>Faba Ægyptia seu Colocasia, quid commune habeat cum Chymicis tractationibus.</i>	181
<i>An Moly aliquid Chymice proprietatis in se habeat.</i>	182
<i>Quid de Glaucione herba sentiendum, qua pisces, prius mortui, creduntur in vitam rediisse, & aquam repetiisse.</i>	183
<i>Quantum fidei illis adhibendum sit, qui flores variorum colorum arte facere vel tingere presumunt.</i>	184
<i>Tritici inuentio & cultus primus cui attribuatur.</i>	185
<i>Quid atavi nostri intellexerint per Triptolemi sub igne indurationem, eius currum volatilem, dracones, & frugum seminationem.</i>	186
<i>Quinam è philosophis huius agricultura philosophica meminerint.</i>	187
<i>Quis progressus sit ab initio ad messem auream.</i>	188
<i>Quid deinde agendum, semine tritici preparato.</i>	189
<i>Quantus calor huic tritico philosophico, ut feliciter crescat, adhibendus sit.</i>	190
<i>Cur contra axiomata Naturæ calor Solis in Cancro non sit maximus, in quo maior radiorum eius rectitudo terris communicatur, propior ad verticem nostrum accessus, longior ab æquatore remotio; sed in Leone, in quo hæc omnia sunt deminuta.</i>	191
<i>Quis color tritico philosophia maturo, & quod signum eius perfectæ coctionis.</i>	192
<i>Vnde illa rubedo exoriatur, ex quibus qualitatibus, vel elementis.</i>	193
<i>Sit ne multiplicatio Tinctura, ut tritici.</i>	194
<i>Quot sint partes arbusculæ triticeæ.</i>	195
<i>An & talè quid sit in magisterio, quod triticum regitur & defenditur a</i>	196

I N D E X

<i>paleis seu aristis, ne volucres id absument, & vacua relinquuntur horrea.</i>	enig. 196
<i>Vini inuentio cui ascribitur.</i>	197
<i>An Bacchus vini inuentor sit.</i>	198
<i>Quot sint gradus tractationis vini, seu eius spiritus educendi.</i>	199
<i>Quomodo lapis assimiletur tractationi circa vitis.</i>	200
<i>Quid etiam circa vini expressiōnem considerandum.</i>	201
<i>Cui assimiletur opus spiritus vini extrahendi.</i>	202
<i>An sit similitudo inter tincturam, cor humanum, & vini spiritum.</i>	203
<i>Trifolium an non lapidi, qui triangularis est, assimiletur.</i>	204
<i>Herba magica apud antiquos qua commemoratur, & quid iis tribuatur.</i>	205
<i>De sylua Nemea, & leone in ea.</i>	206
<i>An sylua ad opus philosophicum spectet.</i>	207
<i>Vnde hic leo in hinc syluam peruenit.</i>	208
<i>Quid de Martis luco censendum, in quo Aëta, Solis filius, vellus aureum suspendit, victoribus periculorum auferendum.</i>	209
<i>Quid de arboribus Hesperidum, aurea mala ferentibus.</i>	210
<i>Quid de ulmo loquace Gynnosophistarum sentiendum.</i>	211
<i>De arbore casta Theophrasti, & quæ hic contractionis & expansionis ramorum causa naturalis sit.</i>	212
<i>Quid de agno Tartaria existimandum.</i>	213
<i>Populus arbor Herculi cur sacra.</i>	214
<i>Quid de Apollinea amasia, Daphne, statuendum sit, quæ in laurum mutata est.</i>	215
<i>Cur myrtus Veneri, & oliua Palladi dicata sit.</i>	216
<i>Quid de moro arbore & myrrha existimandum.</i>	217
<i>Lotos & Pala, quales sint arbores.</i>	218
<i>Quid de Platano & Palma.</i>	219
<i>Ænigmata vernacula.</i>	220
<i>Nonnullorum arborum natura & proprietates chymicis laboribus conuenienter applicantur.</i>	221

ÆNIGMATVM.
QVINTÆ DIEI.

De Animalibus, cuius ænigmata sunt
numero 60.

<i>Bos propter quam causam in Ægypto cultus tantoque honore affectus fuerit.</i>	<i>anig. 222</i>
<i>An philosophi quoque equi ac Cameli mentionem faciant.</i>	223
<i>An non mulus sit in opere, eiusve similitudo.</i>	224
<i>De apro an meminerint philosophi.</i>	225
<i>Quid de cerua.</i>	226
<i>An & monoceros in arte celebratus sit.</i>	227
<i>Inter belluas carnivoras an & Leo philosophis innotuerit.</i>	228
<i>An ursus in magisterio cognitus.</i>	229
<i>Fortè & lupus in magisterio cognoscitur.</i>	230
<i>An canis semper typo coniungatur ut aduersarius.</i>	231
<i>Aries an non sit in opere.</i>	232
<i>An nunquam per arietis aut ovis pellem liber chrysopœiam continens intellectus fuerit.</i>	233
<i>An non etiam aliquando panthera versicoloris mentio fiat.</i>	234
<i>Leopardus unde nascatur.</i>	235
<i>Quid de lynce.</i>	236
<i>Quid cause sit, cur Ægyptii felem adeo honorarint, ut capitale fuerit Romano aliquando occidisse felem.</i>	237
<i>Quid iidem per Cynocephalum intellexerint.</i>	238
<i>An alias canis, si Mercurium denotat, apud antiquos philosophos mentio fiat.</i>	239
<i>Quæ volucres maxime celebratae sint, & in corte philosophica mansuefactæ.</i>	240
<i>De gallinaceis quæ tradantur.</i>	241
<i>Corvus inauspicata avis, quid in philosophia præstet.</i>	242
	<i>Fortè</i>

I N D E X.

<i>Fortē & Columba alba est in opere visenda post coruum.</i>	anig. 243
<i>An & pauo opus hoc illustret.</i>	244
<i>Quid causa putetur, cur Noctua Palladis avis aestimetur, ut & pauo Iu- nonis.</i>	245
<i>Quid de cygno statuendum.</i>	146
<i>Num vultur sit Chymia notus.</i>	147
<i>An aquila desit Chymia, & quibus accommodetur rebus.</i>	248
<i>Quid de Ibide censendum, an & illa Chymica sit.</i>	249
<i>An Phœnicem inter aues viuas, an allegoricas recenseat.</i>	250
<i>Quae sint pisces in mari philosophico.</i>	251
<i>An & echeneis ibidem sit.</i>	252
<i>Quid de pastinaca marina referatur.</i>	253
<i>Quid de purpura & murice sentiendum sit.</i>	254. 255
<i>Quae sint causae, propter quas adeo frequenter Tyrium colorem incul- cent.</i>	256
<i>Cur Aegyptii onyringum piscem inter sacra animalia coluerint.</i>	257
<i>Quid cum Osiridis pudendis absumtis factum sit.</i>	258
<i>Quo sensu ista dicantur, an historico, an allegorico.</i>	259
<i>Quid auctores quidam tradant in genere, de differentia, sensu, generatio- ne & proprietate piscium.</i>	261
<i>Cur Aegyptii Crocodilum venerentur.</i>	262
<i>Draconis & serpentis natura exponitur, atque ad Chymiam accommoda- tur.</i>	263
<i>Sint ne plures pisces mirae naturae, qui aliquid mysterii Chymici occul- tent.</i>	260
<i>Cur Mercurius, Deorum nuncius, ut fingitur, in caduceo suo geminos ge- stet serpentes alternatim sibi implicitos.</i>	264
<i>Cur idem Mercurius Aesculapio, cui serpens quodque pro insigni est, obste- tricus officium praestiterit, quemadmodum & Dionysio.</i>	265
<i>Cur Dionysio quoque serpens occisus ascribatur.</i>	266
	AN

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

Unde illud sit, quod Medea dicit:

————— video meliora, proboque;

Deteriora sequor.

anig. 288

- An in hac Europa plures domini & reges sint sui iuris. 289
- Quomodo intelligendum sit, quod dictum est, intellectum non fieri, organicis mediis, & nihilominus species intelligibiles statuta sunt. 290
- Species intelligibilis qua sit, & unde fiat. 291
- Quo medio vel instrumento sensibiles illa species recipiantur & disponantur, cum illa ipsa non in se agant. 292
- Quomodo differat hic spiritus animalis à rationali hominis anima, & quomodo hæc ab intellectu & specie intelligibili. 293
- Sensu communi quidam homines utentes intellectum agentem nunquam aut rarissime cur exercent. 294
- Qui fiat, quod homines plures delectentur corporis bonis, & externis, fortuna, quam intellectus: cum tamen, hæc vera bona sint, illa pro arbitrio usurpantis, interdum quoque mala. 295
- Cur homo vocetur animal. 296
- Cur Logici hominem in suis illis terminis animal describant. 296
- Europa an caput mundi sit. 297
- Cur Africa pectus in microcosmo exprimat. 298
- Operationis in utroque corde & Sole, comparatio. 299
- Quis ad chymiam utriusque mundi, magni & parvi, sit respectus, ubi & potior huius colloqui finis. 300
- Habeat ne cor in corpore illo seu mundo metallico suum motum. 301
- Quid huic aeri in maiori mundo respondeat. 302
- In homine, seu pectore eius (quod Africa est) unde initium motus, & quid ei respondeat. 303
- Sintne quatuor elementa in his quatuor pectore contentis. 304
- Sit ne aer adeo necessarius ad opus, veluti est homini respiratio, seu aeris attractio per pulmonem? 305
- Cur Nilus in maiori mundo potius aerens quam aquam referat, respectu minoris,

ÆNIGMATVM.

- minoris, seu aeris attractionis in pectore.* enig. 306
- De ortu Nili Ægyptii, & qua aeris in opere philosophico sit origo.* 307
- Cur Africa det homines nigros, utpote Æthiopes seu Nigrilas, & an hoc quoque conueniat operi philosophico.* 308
- Inferior venter, quam obrem in magno mundo Asiam exprimat.* 309
- Asiatici cur molles & luxui dediti.* 310
- Ad sitne virtus vegetatiua lapidi philosophico.* 311
- Qua ratione minerale dicatur.* 312
- An in profanis huic quid sit simile.* 313
- Quenam sit illa regis filia.* 314
- Cur lapis animalis dicatur.* 315
- Quomodo vegetare possit, cum lapis sit ex mineralibus, quibus vegetatiua vis asseribi non possit.* 316
- America cur cum artubus externis parallela videri possit.* 317
- An igitur opus philosophicum homini non alias in toto, aut in parte assimiletur.* 318
- Testimonia autorum quorundam, in quibus partium hominis meminere-
runt.* 319

ERRATA.

In Odes Alcaicæ Jac. Pontani Heidelb. Strophen 2. versu vlt. dele,
 puo. & Strophen 8. v 3. lege, *terra conu*. Pag. 1. lin. penult. *Ca-*
misq; Camp. pag 2 lin. 30. *virig;* §. lin. 8. *extremister,* 4. l. 3.
fit dub 6. l. 19 *incorrupt.* & lin. vlt. *verum essent.* 19. l. 24.
amore. & l. seq *conuenit,* vt. 23. l. 2. *distantiam.* 25. l. 25. *o*
terra conu. 29. l. 20. *quinquennes.* 37. l. 30. *corpulentior,*
 38. l. 34. *O inter cæl.* 63 l. 11. & 80. l. 4. *Hieroglyph.* 80. l. 29.
lingua vsf. 85. l. 20 *sulphur verum.* 91. l. 2. *obsto, volupe est.*
 116. l. 12. *donec ad justam acmen.* 141. l. 13. *Marmaride:*
 145. l. 22. *sen.* 177. l. 9. *soles mundani.* In Indictis item prin-
 cipio pro *Archeloni,* lege *Acheloni.*

SEPTIMANÆ PHI- LOSOPHICÆ

Prima Dies:

*DE CORPORIBUS SIM-
plicibus, Cælo & Elementis.*

ALOMON ILLE ISRAELITARVM REX, vt votum sapientiæ obtinuit, sic non solum apud suos, sed & exteros famâ celeberrimus extitit. Hinc à remotis Arabiæ (vel, vt alii volunt, Æthiopiæ) finibus Regina *Saba* excitata Hierosolymam magnifico comitatu & donis pretiosissimis instructa, longis itineribus contendit, nempe vt sapientiam eius, occultis naturæ mysteriis in modum ænigmaticarum questionum ipsi ad enodandum propositis, exploraret. De hac prudentissimâ fœminâ, Reginâ, variæ diuersorum sunt opiniones. Alii enim eam *Perficam Sibyllam*, quam *M. Varro* primam in ordine *Sibyllarum* numerat, statuunt, vt *Nicanor*, *Iustinus*, & *Suidas*, eamq; ad mare rubrum in vrbe *Noë* natam; alii *Babylone* patre *Beroso* (qui tribus libris *Chaldaicam* conscripsit historiam) & *Erymanthe* nobili matrona: Quidam hanc *Phæbadem* vocant *Sambeshen*, quasi *Noæ* filiam, à *Sem* & *Iaphet* ita dictam: A nonnullis *Cumana* æstimatur, quia ex *Babylone* venerit in *Italiam*, *Cunisq;* campanis respónsa fatidica reddiderit; ita vt *Perfica*, *Erythraa*, *Phrygia*, *Cumæa* & *Cumana* pro eadem ab authoribus ponatur.

natur. *Pausanias* in Phocicis scribit, illam conuersatam fuisse cum Hebræis, qui supra Palestinam habitabant, ex quorum libris multa didicerat, & fuisse vocatam Sabam. Ideo Hebræam, Iudæam, Chaldæam & Æthiopicam vnā eandemq; fuisse putant. *Pausanias* de ea ita loquitur: *Post Demo in fatidicarum fœminarum numerum conscripserunt Hebræi, qui supra Palestinam sunt, gentilem suam Sabam nomine, quam Beroso patre, matre Erymanthe genitam tradunt: De hac Saba Glycas Annalium parte 2. ita scribit: Caterum Sabæi natio sunt Æthiopica: Eorum Regina fuit illa admiranda Sibylla: Quippe quæ cum legem ignoraret, nec vates audiisset, per Salomonem sapientiæ subministratorem Deum prædicauit: Celebretur, ait, Dominus Deus ille tuus, qui tibi sic fauerit, vt te Israëlitarum solio Regem imponeret. Eius historia recitatur primo Regum, cap. 10. item 2. Chronicorum, cap. 9. vbi distinctè tractatur, quomodo illa cum summo apparatu hominum & camelorum portantium dona, aurum, gemmas, & aromata pretiosissima, venerit Hierosolymas ad Salomonem Israëlitarum Regem, vt præsens disceret & exploraret, an eius sapientiæ famæ de eo publicatæ per totum orbem terrarum, responderet: Quæ postquam diuersis quæstionibus & anigmatibus Regem tentasset, essetq; à Rege de aliis interrogata, in admirationem tantæ sapientiæ rapta, considerans Salomonis opulentiam, ornatum, seruos, vestimenta, cibos, & sacrificia quotidiana, exclamauit: *Beatus es, ô Rex, beati serui tui, & populus tuus, qui assidue tibi assistunt. Benedictus Dominus Deus tuus, qui te constituit in throno Regio. Cumq; donasset Salomoni centum & viginti talenta auri, multasq; gemmas & aromata pretiosissima, reuersa est in suam ditionem. Quod autem de physicis occultis seu naturalibus eius ænigmata fuerint, inde constat, quia nec de rebus Theologicis, nec de Ethicis esse potuerint, in quibus ea à Salomone longissimè distabat, cum eius religio & morum doctrina longè alia esset, quàm Salomonis, vnde nec à Salomone responsa sibi satisfaciencia accipere potuisset. Subiectum igitur vbique commune fuit, in quo neutri diuersitas apparere potuit, idque solum est naturæ (quæ vbique vna & eadem) consideratio, nec saltem speculatiua, sed potius practica, qualis ex naturali Philosophiæ opere vera & rebus consentanea probatur. *Suidas* de eadem Reginâ in hunc modum scriptum reliquit: *Sibylla Chaldaea, quæ à quibusdam Hebræa nominatur, & Persica, suo nomine Sambethe dicta, à beatissimo Noa oriunda, de Alexandro Macedone vaticinata est, cuius meminit***

Nicanor, qui vitam Alexandri scripsit. Hæc de Domino Christo & eius aduentu plurima prædixit, de turri Babylonica & diluuiò. Reliquæ cum ea consentiunt, nisi quod huius libri sunt 24. de gente qualibet atque regionibus diuersis agentes. Georgius Cedrenus, Regina Saba, inquit, qua à Græcis Sibylla dicta fuit, auditâ Salomonis famâ, Hierosolymam venit, ut propositâ questione de sapientiâ eius periculum faceret. Nam & ipsa Sibylla ob ingenij promptitudinem, sapientiamq; & rerum multarum peritiam magni erat nominis. De hac etiam Dominus dixit: Ab externis terre finibus Austrinam venisse Reginam, ut sapientiam Salomonis cerneret. De Christo, eiusq; miraculis ita vaticinata est:

*Panibus & quinque & binis ex piscibus olim
Millia quinque virum in desertis exsaturabit:
Quin & fragmentis collectis reliquiarum
Bissenos cophinos, ut sit sperare, replebit.*

Deum quoque, completo seculorum tempore, mundum subuersurum dicit; & iudicaturum omnes homines, secundum quod vnusquisque egerit in vitâ, ita redditurum mercedem secundum sua opera; bonis & piis vitam æternam, omnibusq; bonis affluentem; improbis verò & sceleratis mortem & supplicia nunquam desitura; hoc modo:

*Sed cum iudicium iam tandem venerit orbis,
Censebitq; piros homines Deus ipse, malosq;
Atq; malos rursus tenebras detrudet ad imas:
Tum demum noscent quàm flagitiosa patrârint;
Terra piis autem nutrix habitanda manebit.*

Hæc Regina postquam ad Salomonem venerat, causam sui aduentus exposuit; Quapropter à Salomone humanissimè accepta & tractata est: Eodem tempore Hiramus Princeps Tyri sagacissimus, qui hæc exercitationes Philosophicas iam pridem cum Salomone instituit: frequentauerat, ut vtrunque, & Regem & Reginam, sapientiâ præcelsenti Par illustrissimum, salutaret, Hierosolymam se contulit: Quibus in palatio quodam congregatis, Rex animi sui gratitudinem & intentionem sequenti declarauit oratione:

*Magnam me vobis, Principes præclari, debere gratiam, facile agnosco, Salomonis
qui, relictis vestris ditionibus & amicis, hucusque meâ de causâ diffi- prima ora-
cilima suscepitis itinera, ut in Sapientiæ Theatro inchoanda me- tio.*

cum iniretis fœdera. Quæres mihi tam grata, quam quæ gratissima, accidit. Quod si talem me vobis præbere possem, qualem expectatis (de voluntate beneficiendi ne sit dubium) esset sanè cur Deo Optimo Max. perpetuas agerem gratias. Cùm itaque sapientiæ excolendæ gratiâ potissimum conuenerimus: constitui hanc *Septimanam* nostro colloquio consecrare, per dies singulos ita ordinatam, ut à simplicioribus ad magis composita procedamus. Nam hoc ipso primo conuentus die *de Cælo & Elementis* singulis tractabimus: Secundo de compositis ex Elementis, at imperfectè mixtis, quæ meteora dicuntur: Tertio die de fossilibus ex terra petitis, inter quæ metalla sunt potiora: Quarto de vegetabilibus quibuscunque: Quinto de animalibus brutis, seu solâ sensitiuâ animâ præditis: Sexto de homine rationali: Septimo Sabbatum & Requiem celebrabimus in meditatione supercœlestium & æternæ Beatitudinis. De naturis autem iam dictis ita agemus, ut liberè nostras sententias absque alterius præiudicio proponamus ita, ut veritas earum ex causis perspiciatur, quibus ænigmata occultæ Philosophiæ seu Hermeticæ (propter quæ reliqua omnia discutiuntur) de quaque materiâ adiciemus, nobisq; inuicem dissoluenda proponemus, in quibus si quis victor euadet, meliori iure hominis (utpote intelligibilis naturæ) nomen obtinebit, quàm si decies mille hostium sanguinea manu & ferina rabie occidisset. Ego equidem lubens vestras propositiones siue quæstiones primus experiar præstolando, quid ex arcanis Philosophiæ, vulgo non cognitis, sitis allaturi.

REGINÆ SABÆ RESPONSIO.

Magna est, ô Rex, sapientia tua, admirabile eloquium, & diuinum iudicium; quæ cùm mihi in meâ regione, populari famâ, celebrata essent, non potui quiescere, antequam hisce oculis te præsentem viderem, & auribus differentem audirem. Quod cum mihi contigerit, fœlicem me existimo; fœliciorè autem, si me, ut tute obtulisti, colloquio & responsione tuâ ad interrogata æquissimâ dignatus fueris. Primò itaque quærendum, iuxta ordinem à te constitutum, de cælo visibili, eoq; contentis, nec non de Elementis. *Dic igitur, Sapientissime Rex, quæ potior & dignior pars in Philosophia occulta, an Cælum, an verò Terra?*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

nempe in tertâ, aquâ, aëre: Aër quò altior, eò subtilior & penetrabilior, celerior, serenior, actiuior.

Cœlum aërium quomodo probetur. Cœlum aërium diximus, primò authoritate Sacrarum literarum, quæ, Mose, ex diuina reuelatione, teste, cœlum ex aqua conditum affirmant, & in Psalmis cœlum ex aquis expansum dicitur. Id ratio quoque affirmat: Nam ex crassiore substantia, quàm aër, esse non potest, nec est interstitium, quo aër, qui penetrat omnia, prohibeatur, vt non ascendat.

Cœli orbis. Cœli orbis esse fictitios & saltem hypotheses astronomicas facile quis ex se animaduertet: Ergo Planetæ suos proprios motus liberè perficiunt. Interim aërium illud cœlum 24. horis, cum contentis motu primò, non violentiâ alicuius orbis, sed diuinâ virtute, liberimè circumducitur. Quæ omnia ab experientia quoq; stabiliuntur: Nam multi Cometæ visi sunt supra Martis altitudinem ascendisse, qui cum ex terrâ sint exhalationes eleuatæ & coagulatae, à Sole autem illustratae; (vnde illis lux) Marsq; ipse Planeta nonnunquam obseruetur Sole inferior: hinc patet, nec esse orbis, nec cœlum diuersum ab aërio tractu sublunari.

Aristotelis sententia de cœlo. Aristoteles Ethnicus cœlum statuit ex quinto elemento, in corruptibili & omnis mutationis experte, idq; idè, quia affirmabat, Mundum fuisse ab æterno, & mansurum in æternum; vt hoc probaret, hanc fictionem de cœli substantiâ introduxit, idq; non aërium, nec

cum corruptibilibus elementis quid commune habens, sed diuersæ essentia. Idè asserit, quòd Sol & homo generent hominem, animamq; humanam pro entelecheia, seu actu primo & substantia ex elementis orta ac corruptibili habuit. At in his Ethnico Philosopho contradicimus. De Anima Rationali hominis, quod illa non à Sole, nec ex elementis proueniat, septimo huius septimanæ die differemus; nunc de

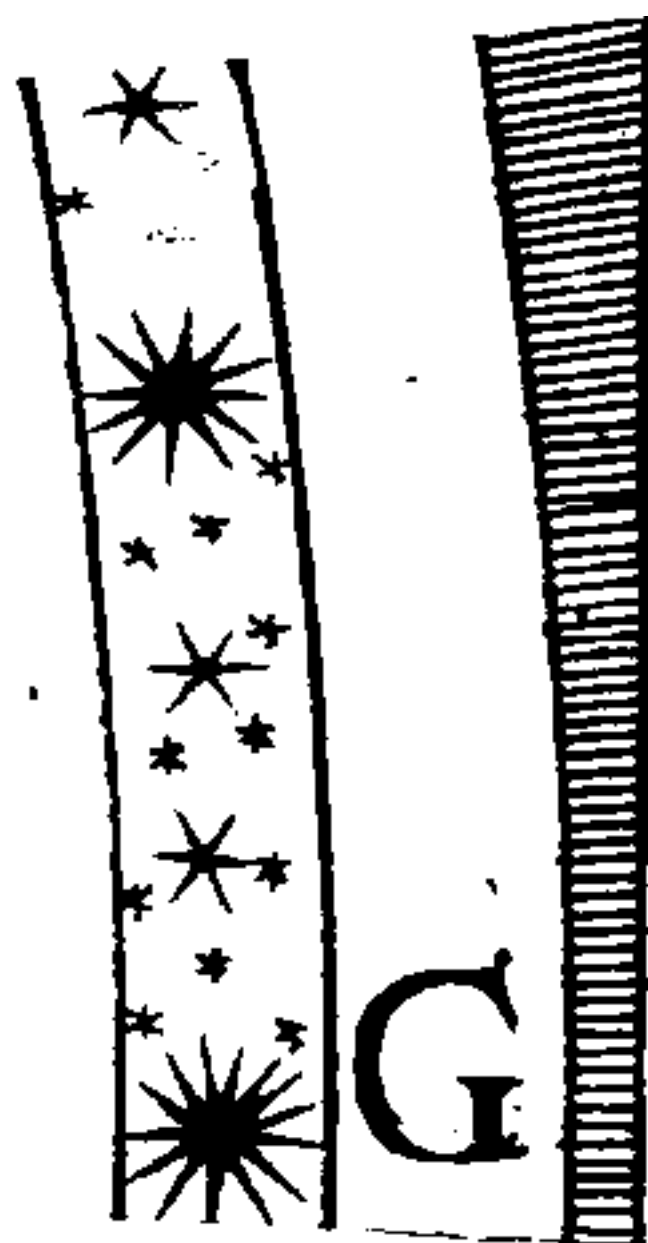
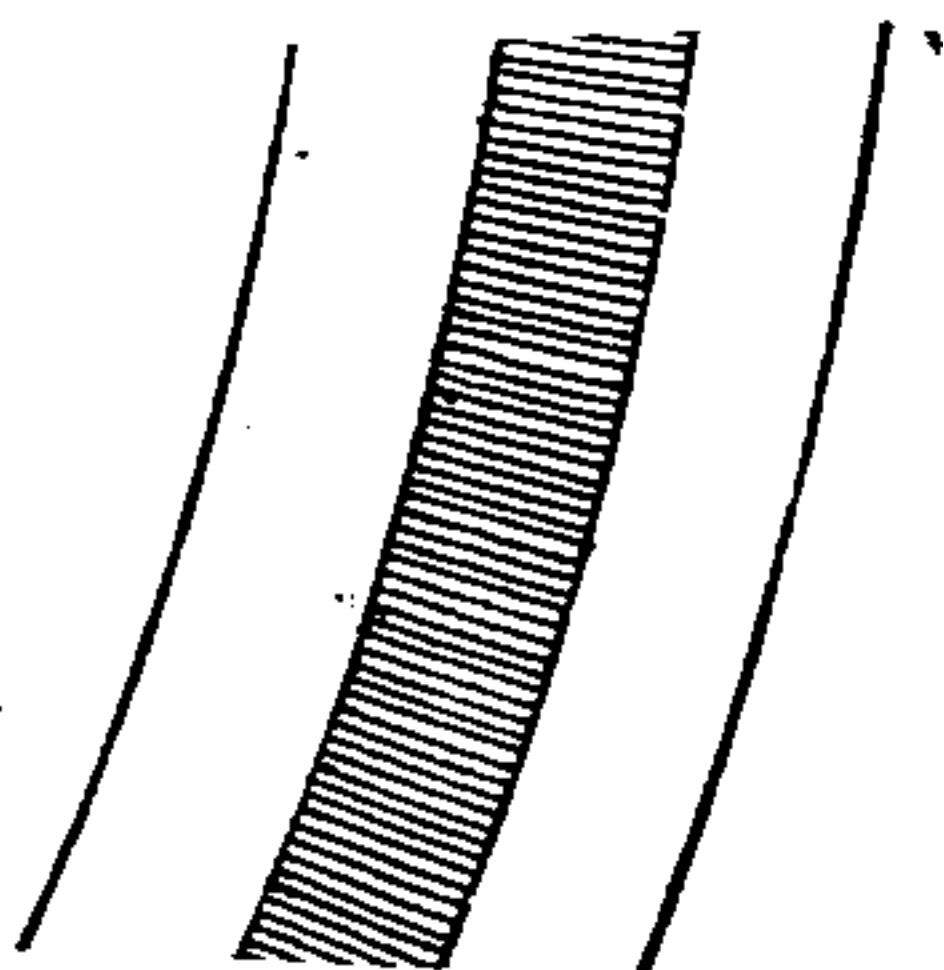
Sol. Sole quædam adiciemus. Est autem in cœlo Sol, quasi cor magni (vt Plato mundum vocat) alicuius animalis; à quo tria propagantur in

Eius lumē. circumposita corpora, nempe, *Lumen*, *Calor*, & *Virtus*. *Lumen* communicatur omnibus cœli corporibus, quæ lucent, nempe stellis, ac terreno globo, cui circumstans aër illuminatur, quatenus à solari lumine attingitur. *Calorem* Sol ad inferiora & superiora simul diffundit: ad

Calor. superiora, nempe Planetas, quorum qualitates & virtutes suo calore temperat, & in effectum ducit: ad inferiora, nempe Terram, vbi mi-

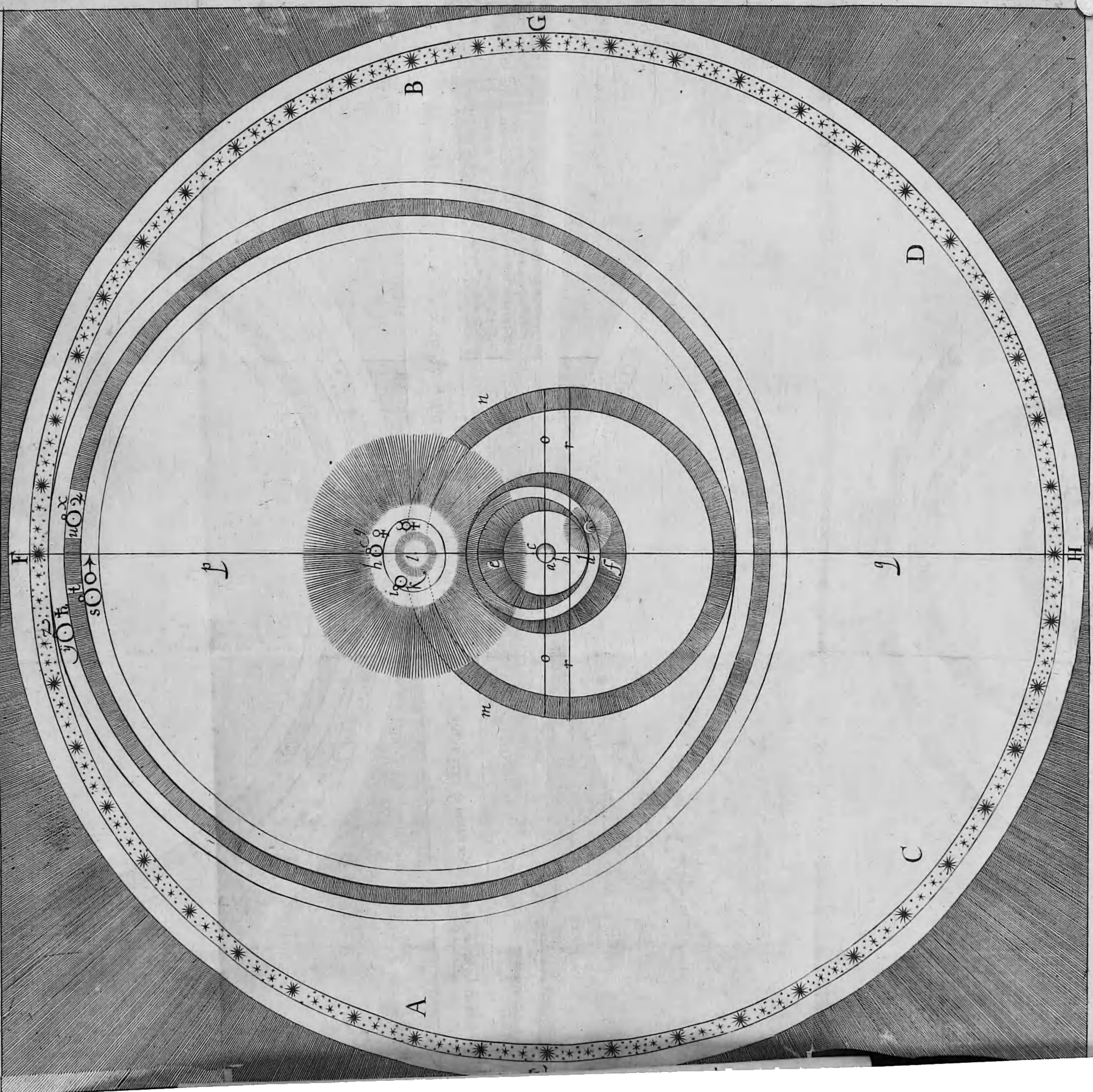
mineralia, vegetabilia, & animalia eius calore perfusa gaudent, cres-
 cunt, & augentur. *Virtutem*, quam similiter circum se superius & in-
 ferius diffundit, ad stellas, in primis Planetas, ut per reflexionem quan-
 dam ab illis communicetur rebus nascentibus, cum singuli Planetæ
 suas virtutes temperarint & coniunxerint cum solari: ad terram, ubi
 crescentibus necessaria est omnibus. Et si bene rem intuspiciamus,
 penitusque consideremus, Sol in cælo, ut cor in humano corpore pro-
 cedit in suis operationibus. Cor ex sanguine puriore fabricat spiri-
 tus tenues, aërios, sed igneæ naturæ, calidos & siccos, motu contra-
 ctionis & dilatationis, quos deinde mittit per arterias carotidas in ce-
 rebrum, ut ibi frigiditate & humiditate cerebri in retiformi comple-
 xu temperentur & fiant spiritus animales sensibus omnibus & moti-
 bus causandis in corpore aptis: ita Sol siue ex puriore aëre, siue aliàs, *Quas vicis-*
 fabricat essentias subtilissimas, quibus insunt Lumen, Calor, & Vir-
 tus, antea dicta, easque transmittit ad stellas omnes circumcirca in cæ-
 lo sitas, hoc est, errantes & fixas. Atque hæc essentia subtilissima ita *itudines in*
 lumine, calore, & virtute præditæ, temperantur virtutibus illarum *mundi effi-*
 stellarum, & tum immittuntur terris, & sunt vis illa viuifica, quæ fa- *ciat.*
 cit crescere vegetabilia, hoc est, anima vegetabilis in vegetabilibus,
 ac anima sensitiva in animalibus, excepto homine, qui ex manu
 DEI suam animam rationalem recipit. Sol autem, præter iam
 dictas, alias quoque vicissitudines in mundo efficit. Vacuum non
 dari, nec plura corpora in vno loco, omnibus Philosophis pro
 axiomate est: Deinde turba Philosophica optimè disserit de Ele-
 mentorum in crassatione & attenuatione, cum inquit: Quod omne
 subtilius terræ in aquam abeat, aquæ in aërem, aëris in ignem, &
 contra, quod omne crassius ignis in aërem, aëris in aquam, aquæ
 in terram descendat. Ut itaque in his moderatio fiat, Sol sic vide-
 tur procedere in suis operationibus: Calore suo agens in aquas ter-
 reni globi, Oceanum, maria, lacus, flumina, riuos, &c. extrahit *Sol quo-*
 inde puriorem substantiam, quam resoluit in aërem, qui maiorem *modo pro-*
 locum occupat, ut & altiorem, quam aqua: atque ita continuè ope- *cedat in suis*
 ratur. Aër ille, quò purior, eò altius ascendit. Cum verò plus aë- *operatio-*
 ris, quam continens illud mundi requirit, attractum sit, fit in qui- *nibus.*
 busdam locis (inferioribus sublunaribus, quia ibi aër crassior, quam
 superioribus) aëris iterum condensatio, nempe vel contractione (ut
 fit in

- fit in alembico calido, qui vapores ascendentes contractione cogit, ut in aquæ formâ guttatim descendant) vel frigore: atque hinc primò nubes, deinde pluvia; quæ ex his postea contingant, sub Meteoris dicenda erunt. Cælum ergo aërium est, quia nihil est, quo prohibeatur, quo minus aër sublunaris continuetur cum eo; tum quia materia vaporosa ex terris in cælum ascendat propter continuitatem & non prohibitum transitum; tum quia cælum non aërium & ab aëre sublunari diuersum, esset diaphanum, quod falleret nostrum visum, ut & aqua aëri adiuncta (E.g. si quis pedibus genui tenus contendat in aquam, pedes tumidos & longè maiores, quàm sint, fallaciâ duplicis diaphani, aëris & aquæ intercedentis inter visum & rem visiuam, iudicabit.) Demonstrant Sacrae literæ quoque, cælum ex aquâ, hoc est, in aërem rarefactâ, conditum. Ad hæc experientia demonstrat, aërem hunc sublunarem & nobis propinquiorem sensim moueri ab Oriente versus Occidentem, vnâ cum cælo, licet non ita raptim, propter huius crassitiem & ad mobilitatem minus apti; cælestis verò summam tenuitatem & ab hoc remotionem. Huius rei demonstratio est, ut annotat quoque Henricus Bruçæus in Sphæra, quòd, qui longinqua Oceani spatia ab Occidente versus Orientem, nauibus conficiunt, longè tardiori tempore eò, quàm inde ab Oriente huc veniant, eadem proportione venti præsupposita, nempe ratione aëris & Oceani sequentis motum primi mobilis: Terra autem immobilis stat, nec motu cæli afficitur, nec proprio rotatur.

Huius tabulae dorsum paginae 8. facies autem 9. obvertatur.

Diese Figur soll rücklings gegen pag: 8. Angesichts aber gegen 9. genendet werden.

DECLARATIO HVC PERTINENTIS
MAGNÆ ILLIVS ICONIS SIVE
Tabulæ.

- a.* Terra, Centrum Mundi.
- b.* Centrum Solis: *a. b.* Excentricitas Solis.
- c.* Centrum deferentis caput & caudam Draconis in Luna.
- d.* Luna in deferente cap. Draconis.
- e. f.* Concentrici Lunæ.
- g.* Venus: *h.* Epicyclus Veneris.
- i.* Mercurius. *k.* Epicyclus Mercurii.
- l.* Sol. *m. n.* Orbis Solis.
- o.* Axis Terræ: *r.* Axis orbis Solis.
- p. q.* Linea Apogæum & Perigæum denotans.
- s.* Epicyclus Martis. *t.* Mars.
- u.* Epicyclus Iouis: *x.* Iupiter.
- y.* Epicyclus Saturni: *z.* Saturnus.
- A. B. C. D.* Sphæra stellarum fixarum.
- E. F. G. H.* Primum Mobile.

ÆNIGMA

2.

Anne Terra facta est ex Cælo, tanquam basi, an contra cælum ex terra?

S A L O M O N.

Aqua fuit primum Elementum, ex quo condensato, terra; rarefacto, aër & cælum facta sunt. Condensatum verò in hoc opere nobilius rarefacto; quia rarefactum tempore prius est, & condensatum posterius. Hinc cælum philosophicum rude & non maturatum, naturâq; prius est; terra contra. De cælo & terra tradunt antiqui Poëtae, quòd sint Dii omnium primi, nō geniti, ex quorum concubitu Saturnus & Rhea, nec non Titanes, nati sint: Id ipsum illi de cælo magni mundi, & terreno globo intellexerunt, in quo stultis stultiores visi sunt: adeò enim sunt absurda, vt nullâ egeant refutatione. Qui hæc primum introduxerunt, de alio cælo & aliâ terrâ interpretati sunt: quamuis philosophica planè intelligamus, nempe Gabricum & Beiam. Est autem Gabricus pretiosior Beiâ, quorum ille Terram, hæc Cælum refert: Et quamuis Cælum & Terra sint coniuges, inq; matrimonio viuant, tamen Cælum Terræ mater, & hæc ex illo facta est.

Coniugiū.

S A B A.

ÆNIGMA

3.

An Cælum est incorruptibilius Terra, aut contra?

S A L O M O N.

Imò: quamuis Aristoteles in maiori mundo contrarium statuatur: quod quidem per se incorruptibile existit, quia nulla ibi generatio; nec compositio ex 4. elementis: Ergo nulla corruptio aut dissolutio elementorum. Causa hæc est, quia solus aër purissimus, nec aqua, nec terra, nec ignis ibi est. Manet itaq; vt simplex corpus cælum summum incorruptibile. Quod si Cometa ex vaporibus terræ eò vsq; ascendat, qui, quia radios Solis in se admittit, lucet, vt aqua condensata seu gelata, ille successu temporis corrumpitur & disparet. Nostrum autem cælum magis corruptibile est, quàm terra, hoc est, citius ex opere fugit in aërem suæ substantiæ persimilem, quàm terra, quæ omnē ignem patitur: Cælum enim fœmina est, & Terra mas, qui imprimit fœminæ vim generatiuam. In maiori mundo contrarium accidit: ibi enim cælum terræ impertit virtutes seminales & formas earum essentielles, tanquam

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

ÆNIGMA

6.

Verum est maius quantitate ex illis?

SALOMON.

Cœlum præualet terræ, utpote illam ambiens, ut centrum. Est namque terra respectu cœli instar exigui & ferè insensibilis puncti in maiori mundo, cuius proportio nulla est ad illud: Si enim nulla est proportio inter centrum & circulum quemlibet paruum; quid dicemus de circulo omnium maximo extimi cœli, & terra eius centro? Solem cœlestem terrâ centies sexagies sexies maiorem statuunt Astro-nomi; quoties ipso Sole cœlum? Forte centies millies, aut amplius: At terram nostram sunt qui millies minorem suo cœlo affirmant, idq; ideo, quia terra unitatem referat, aqua denarium, aër crassior centena-
 NB. rium, subtilis cœlestis millenarium numerum. Hæc est catena nostræ rarefactionis, aut condensationis. Hic est circulus, qui absoluitur à nostro cœlo & terra, quo ad ortum & motum perfectionis.

SABA.

ÆNIGMA

7.

At utrum maius est virtute?

SALOMON.

Terra: Secus est in magno mundo, ubi cœlum omnes vires terræ ministrat: Terra in nostro opere viua & aëria est; non mortua, aut inefficax: Hinc viuiiicat cœlum, illiq; suggerit omne illud, quod ei deest; nempe virtutes terrestres, firmitatem, constantiam, & à corruptione siue fuga præseruationem. Tanta est magnitudo & excellen-tia eius virtutis, ut, quantum superetur à cœlo quantitate, tantum hæc superet illud qualitate. Namque in paruo corpore sæpe magna vis latet.

SABA.

ÆNIGMA

8.

Ignis an ascribitur cœlo, an terræ?

SALOMON.

Ignis elementum propriè fit ex aëre ad summum rarefacto: Verùm in terra est proprium & proximum eius domicilium: Nisi enim ignis amaret terram, & terra ignem: non esset elementorum mutua con-nexio in corporum ex elementis compositione, & sic compositum
 statim

statim ex sese concideret, nempe inter ignem & terram lite & discordia factâ. In terra itaque ignis quiescit. Sic & in aëre & aqua, quo ad elementa maioris mundi. Eodem modo ignis in terra philosophica latet, vt & in aëre, sed remotè in hoc, in illa propinquissimè. Ne verò quem seducat, quod communiter ignis regionem cœlo proximam constituent: Quod si esset, nunquam terræ adhæreret, quæ in centro cœli consistit; quia loco naturaliter à terra diuisus esset: Aër verò & aqua terram ambiunt, quamuis aër terræ contrarietur in vtrâque qualitate: Cur igitur ignis à terra esset remotissimus, cum qua conueniat in vna qualitate, nempe siccitate? Fuga certè, quæ in igne videtur, dum mox disperit sursum pyramidaliter figurâ tendendo, non est ascensio, sed in aërem transmutatio; quod inde patet, quia mox omnis aëris qualitates & substantiæ illi adsunt, non amplius ignis: si bene consideremus, ignem facilius terræ adhærere, naturali amore, quàm aquam terræ aut aëri, perspiciemus. Nam siccitas, quæ propriè retentiuâ, & igni & terræ communis est, nunquam recedit ab alterutro: Fugiditas verò, quæ terræ & aquæ conuenit, per accidens mutabilis est, nec causam habet stabilitatis: Humiditas in super, quæ aquæ & aëri inest, expulsiua existit, fluxibilitatis particeps & mutationi valde obnoxia. Hæc est causa, cur naturale vinculum magis sit inter ignem & terram, quàm terram & cœlum aërium.

SABA.

Aqua verò cui ascribitur, cœlo, an terræ?

ENIGMA

SALOMON.

2-

Ex aqua cœlum factum est, imò & terra: sed rarefactio, quæ ex aqua fit aër, celerior est condensatione, quæ ex aqua fit terra: vnde aqua similior & propinquior est cœlo, quàm terræ. Videmus quoque in maiori mundo aquam ex cœlo seu nubibus; hoc est, aëre condensato decidere potius, quàm ex terra aquam fieri. Terra nostra est calida & sicca, cœlum humidum & frigidum. Aqua itaque cœlo applaudit, & terræ aduersatur: oportet enim vt duò contraria copulentur, si vnum in aliud agere debeat: simile enim in simile non agit, nec à suo simili patitur. Vnde cœlum & terra maximè sibi mutuo contrariantur, & longissimè à se inuicem absunt. Vt enim centrum à circumferentia sua remotissimum est, sic terra à cœlo.

B 3-

SABA.

ÆNIGMA
10.

Aer, cui assignatur, an huic, an illi?

S A L O M O N.

Aër intermedius est inter cœlum & terram, nempe crassior, in quo nos versamur; quocirca cum utroque conuenit. Ita & in magisterio philosophico aër cœlum connectit terræ, & à neutro disiungitur. Duo enim contraria absque medio non continentur. Interdum itaq; aër terræ, interdum cœlo ascribitur pro diuerso respectu; Nam aër propriè cœlestis est affinitatis, & quasi cœlum ipsum (excepto eo, quod hîc de crassiore loquamur) sed est quoque terræ communis; quia mater cœli, at auia terræ uideatur.

S A B A.

ÆNIGMA
11.

Aer & ignis coniuncti quid sunt, an cœlum, an terra?

S A L O M O N.

Terra: Quod si mirum tibi fuerit, declarabo: Ignis in nostro hoc mundo transit in aërem tenuiorem, hic in crassiorem, crassior aër in aquam, aqua in terram; in qua cum ignis hospitium inueniat, ut aër in igne, non desinit esse ignis aut aër, sed utrumque permanet in sua essentia: Inde aër & ignis pro terra habentur, & terra quatenus elementum, pro subiecto seu diuersorio utriusque: Ab altera parte ignis eodem terræ per siccitatem affilit, habens aërem post se, nec unquam quiescit, nisi inueniat terram aëriam, ut sunt fomites, ligna, & omnia cremabilia, seu inflammabilia: Terra autem omnis aëria aliquid pinguedinis, oleosæ substantiæ vel sulphuræ continet, qua inflammatur & comburitur: ita nostra terra habet aërem & oleositatem, quæ tamen non incenditur, nec igne absumitur; quia in igne condensata est, & didicit ignem pati, eaq; nihil aliud est, quàm aër & ignis.

S A B A.

ÆNIGMA
12.

Dic obsecro: Ignis & terra, quid sunt ex illis duobus, & mox desinam pro hac vice?

SALO.

SALOMÓN.

Terra: Distinguendum autem inter terram, Elementum, & terram Terra du-
 elementatam: Terra elementata cum cælo confertur. Terra elemen- plex.
 tum, simplex, per se consideratur: Terra & ignis, cohærentia & affi-
 nia sunt elementa, vt antè inuimus, nec ytraque eum cælo quid
 commune habent: Vnde necessariò Terræ elementatæ conueniunt,
 quæ cùm sit calida, ignis non est expers; cum solida & fixa, propriè
 terra est.

SABA.

Ego, ne nimis tædiosa videar, hîc nunc subsisto, alteri q; Principi lo-
 cum lubens concedo: Gratias autem immensas pro humanissima re-
 sponfione ac doctrina occultissimæ sapientiæ, qua me dignatus es, ti-
 bi, quas debeo, eximâ mente ago.

SALOMÓN itaque ad Hyramum conuersus, Magne, inquit, Prin-
 cept, pro ea consuetudine, qua soliti sumus in his naturæ arcanis inui-
 cem procedere, in præsentia Reginae prudentissimæ quæstiones quo-
 que tuas de iisdem subiectis proponas, ad quas, quoad potero, respon-
 sa à veritate non aliena redditurus sum: Hæc enim septimana huic
 nostræ SCHOLÆ dicata est, in qua liberè de rebus naturalibus oc-
 cultis aut dubiis interrogare liceat.

HYRAMVS.

Ad hæc Hyramus: Magna est tua sapientia, ô Rex, inquit, nec minor be-
 nignitas, aut comitas, quibus omnes antecellis mortales, iisq; fretus,
 vt hætenus, nonnulla de hac ipsâ materiâ disquiram, eandem & ma-
 iorem in me licentiam tuæ sapientiæ relinquens. De Elementis vltimò
 quæsitum est, idcirco de iisdem continuabo:

Aer & aqua quid sunt in opere naturali seu philoso- ÆNIGMA
phico? 136

SALOMÓN.

Cælum. Vt enim ex aqua aër & cælum aërium est in maiori mun-
 do: ita hîc humida elementa repræsentant cælum, hoc est, spiritua-
 lem partem. Nam vt ignis adhæret terræ, dum fomentum in ea in-
 uenit propter aëris consanguinitatem, quâ retinetur, & aliàs propter
 sicci-

siccitatem, terræ & igni communem; sicut aëraquæ, & hæc illi vicissim coniungitur. Imò cœlum ex aqua & aere factum est, ut terra ex his contrariis elementis.

HYRAMVS.

Aqua & terra quid?

SALOMON.

ÆNIGMA

14.

Elementū
quàm sim-
plex aut pu-
rum.

Idem cœlum: Habet enim cœlum purissimam partem terræ elementi in se; cum vnum elementum non sit adeo simplex, aut purum, ut non tantillum alterius proximi in se abscondat. Cum itaque aqua sit terræ proxima, aquæ crassior pars in terram transit & sublidet, ut terræ subtilior portio in aquam rarescit: quæ tamen rarefactio & incrassatio in his elementis in se inuicem longiori eget tempore, quàm aquæ in aerem, & aeris in ignem, & vice versâ descendendo.

HYRAMVS.

Quomodo fit mutatio cœli in terram?

SALOMON.

ÆNIGMA

15.

Coagula-
tio elemen-
torum.

Coagulando ignem in aerem, aerem in aquam, aquam in terram, quæ cum igne cohæret. Coagulatio autem fit condensatione substantiæ rarioris & magis extensæ in densiorem & magis contractam, qualitatūq; permutatione. Humiditas enim aeris in frigiditatem aquæ, frigiditas aquæ in siccitatem terræ, siccitas terræ in caliditatem ignis cedit, at ita, ut dominium saltem præcedentium qualitatū abeat, non quòd ex toto, succedentibus aliis, extinguantur. Nam in composito semper manere de pristinis qualitatibus & substantiis non nihil, certissimum est; quod nisi contingeret, terram compositam non posset solui in aqua alia, eamq; coagulare; quia deesset ingressus vnius naturæ in aliam, hoc est, colliquefactio.

HYRAMVS.

Quis est color cœli?

SALOMON.

ÆNIGMA

16.

Qualis est cœli maioris mundi; quia hic cœlum est fœmineæ naturæ & patientis, longè aliter, quàm ibi. Color est multæ lucis & perspicuitatis, nempe albus, qui & fœminis peculiaris est. Colores autem diffe-

differunt secundum maiorem vel minorem abundantiam lucis. Hinc extremi colores sunt, niger, qui minimum, & albus, qui plurimum lucis obtinet: Reliqui sunt intermedii: Corpora autem rariora plus lucis, & densiora minus habere animaduertuntur, de elementis loquendo. Hinc ignis flamma per se considerata, non est rubea, sed alba: cum verò carbo ignitus consideratur, rubeus videtur, quia color est mixtus in igne; & terra, idq; ideo, quia rarius elementum est ignis, ideoq; plus lucens, quam reliqua. Igni in raritate & albo colore succedit aer, huic aqua. Terra per se considerata, opaca est, & lucis expers, ideoq; nigra. At hinc de arena maris alba, marmore, vel creta, quæ sunt albissima, & terrea corpora, quod obiicitur; ad id respondendum, quòd non sint simplex terræ elementum, sed corpora composita. Nos autem hinc loqui de simplicissimo. In coloribus verò compositorum est magna diuersitas, vnde non de raritate aut densitate corporum eorum, multò minus de qualitatibus primis iudicari possit. Videmus enim gramina viridia & folia herbarum & arborum, corpora facilis destructionis, ita & lapidem smaragdum corpus compactius: sic marmor, calx, nix, glacies, crystallus, adamas, saphirus sunt alba, vt & papyrus, lintea, lac, & similia: Item rosa est & alba, & rubea, vnius qualitatis, essentia, nominis & raritatis substantia: Nihilominus constat colores, viridem, cæruleum & flauum amitari visui, vtpote medios, & nigrum, seu obscurum, nimis contrahere; ac album dispergere visum, hoc est, spiritus visiuos, aciemq; oculorum lædere. Vnde qui diu in tenebroso carcere manserunt, si in apertam lucem subitò producantur, facile amittunt visum, & qui per niues diu peregrinantur, sentiunt dolores oculorum. At colores per se considerati, non respectu humani visus, dicuntur ex nigro & albo diuersa proportione compositi. Exemplo sint nubes, quæ per se obscuræ, si videantur per album perspicuum, cæruleum representant: sic auroræ color rubeus fit ex albo & nigro, sed alio situ, aut proportione, quem dicunt ex plurimo nigro & paucò albo constare. Et sic de similibus iudicandum.

Colores
quo diffe-
rant.
Extremi,
albus & ni-
ger qui.

HYRAMVS.

Qualis est color terræ?

SALOMON:

Rubeus, quem ex igne & terra, quibus constat, elementis composi-

C

tum

ÆNIGMA

17.

tum nouimus. Ignis enim in terra dat colorem rubrum, vt patet in prunis ardentibus. Vt autem cauleus fit ex nigro per aërium album perspicuum, sic rubeus fit per igneum album non valde perspicuum, & flauus contingit ex rubro per album perspicuum: arantiorum color ex flauo per rubrum perspicuum; singuli suâ & diuersâ proportione. Natura autem in productione colorum non opus habet compositione illâ, sed immediatè ex thesauris suis singulos, tanquam simplices, generat in substantiis, gradatim tamen in quibusdam procedendo, vt apparet in vuis immaturis viridibus, postea calore Solis flauescen- tibus, item in pomis & aliis fructibus, qui crudi sunt virides, postea fiunt flaui vel rubei maturatione ex calore accedente: Vt autem Adamus factus est ex terra rubra, sic & nostra terra.

H Y R A M V S.

An Cœlum mas est, an Terra?

ÆNIGMA

18.

S A L O M O N.

Terra: Mirari quis posset, terram nostrî operis esse masculam & cœlum foemineum, cum contrarium videamus in magno mundo, vbi Cœlus dicitur cum Terra sua vxore concubuisse, & generasse Titanes & Saturnum, Iouis patrem: At in illis alius inest sensus, quàm in hisce. Nostra enim terra & cœlum non generant propriè dictum Saturnum, sed eius nepotem clarissimum, quæ generatio, dum fit, Saturnus & Iupiter abesse nequeunt. Causa hæc est; quia Terra, ceu maioris consistentiæ & centrum immobile, informat cœlum, sustentat, & confirmat, ne, vt aërium diffluat, & centrum suum relinquât. Terra enim & cœlum faciunt circulum (de quo alibi) in quo cum omnes semidia- metrales lineæ æquè à centro producantur in circumferentiam, appa- ret, hunc circulum à centro suo formari, & retineri, ne in aliam figu- ram, e.g. pentagonum vel hexagonum, transeat.

H Y R A M V S.

An itaque Terra imprægnat Cœlum?

ÆNIGMA

19.

S A L O M O N.

Imò; & Cœlum fert Terræ similes filios. De Palicis fratribus nar- rant; quod ex Terra prodierint, à Thalia matre prius ibi reconditi: At
nostra

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

HYRAMVS.

Annon hic Sol illuminat Lunam?

ÆNIGMA

23.

SALOMON:

Sic fanè: Omne enim lumen à Sole est: Sol cœli lampas stellis omnibus lucem impertit, ita & Lunæ, cuius lumen videtur increfcere cum ætate, donec ad iustum & plenarium incrementum peruenerit. Eadem est ratio in nostro opere: hic Luna cœrnuâ sumit & ponit, nempe splendorem coniugis Solis magis magisq; recipiens.

HYRAMVS.

ÆNIGMA

24.

Nunquam ne Eclipsis Solis aut Lunæ hic contingit?

SALOMON.

Imò, quod contra naturæ communis ordinem videatur, & Solis & Lunæ Eclipsis simul & semel contingit, idq; hoc modo: Luna in conjunctione sua cum Sole illum à nostris oculis auertit & inumbrat: Lunam autem densa & nigra nubes itidem obuelat, ne & illa videatur: Atque hæc nubes à Saturni maleuolo aspectu dicitur attracta aut condensata, ne scilicet homines in terris cœlestium luminum vsu aliquandiu fruerentur.

HYRAMVS.

Sapientissimè respondi ad omnia, Rex optime, cui gratiam singularem habens, hîc subsisto.

TVM SALOMON.

Dies hîc ad vesperam properat, ideoq; cum longas nostri colloqui moras non admittat, ego me breuiter quæstionibus cui libet vestrum iterum proponendis expediam. Ad te igitur, Regina Prudentissima, meam orationem conuerto, non dubitans, quin pro ea suauitate, quæ ex vultu oculisque tuis elucet, meas interrogatiunculas potissimum de maiori mundo instituendas admissura sis: *Hinc quaero,*

ÆNIGMA

25.

Quam longè Sol ille mundi oculus, seu potius cor, à nostris distet oculis, seu terræ superficie?

S. A. B. A.

Ex obseruatione Astronomica conuincitur, quòd Sol à nobis distet in Æquatoris linea aut circa Æquinoctia 64. semidiаметris ter-

reni

reni globi: Vna autem semidiameter terræ est $859\frac{2}{3}$, mill. Germ. cum diameter integra sit $1718\frac{2}{3}$, mill. Germ. Et ambitus circularis 5400. mill. Germ. Distat itaque Soleo in loco à terræ facie vel nostro visu 54996 , mill. Germ. aut circiter.

SALOMON.

Vnde hæc omnia adeò certè colliguntur?

ÆNIGMA

26.

SABA:

Ex certis axiomatibus & observationibus, ut patet ex sequentibus:

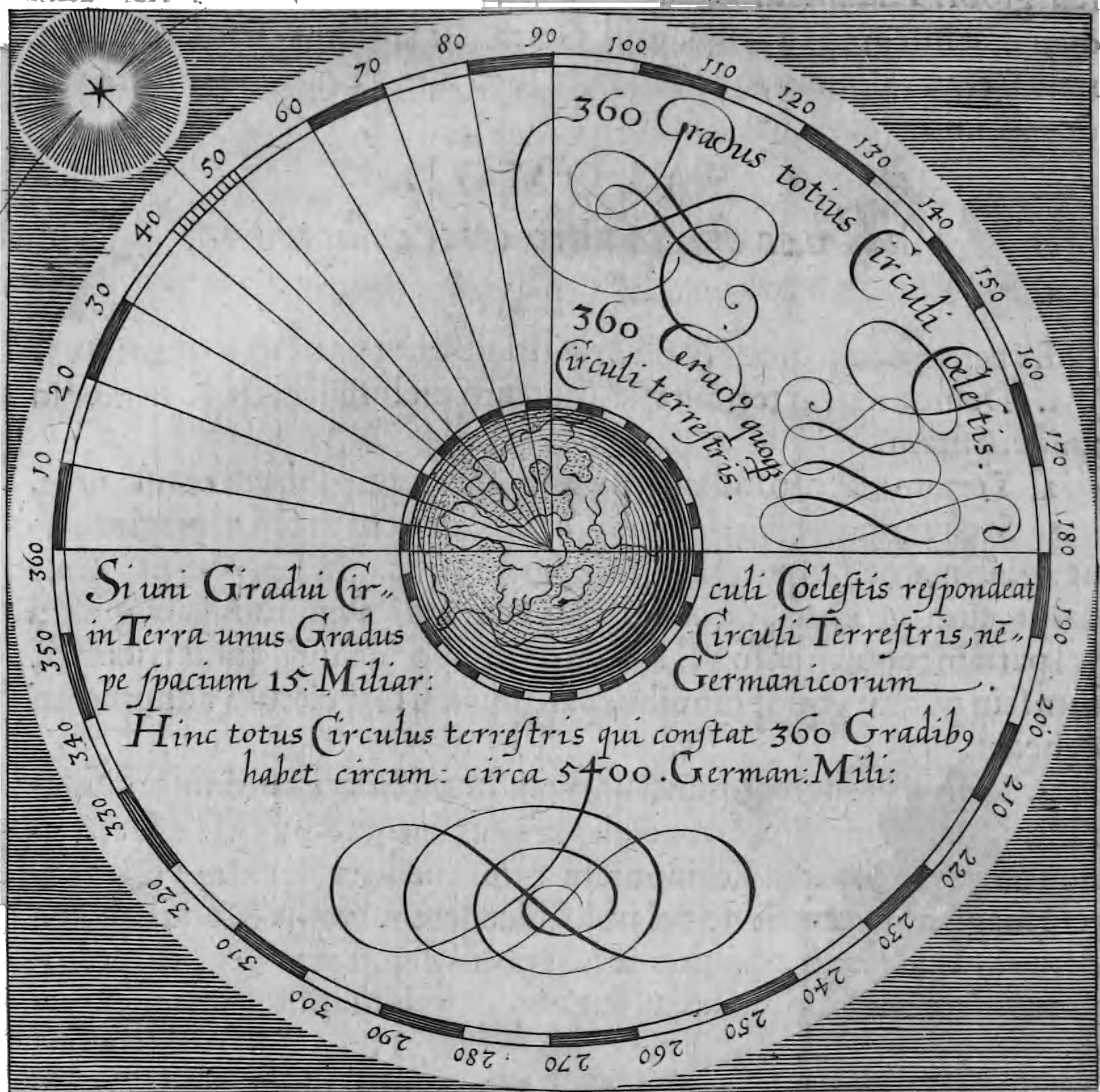
1., Demonstratur terram esse centrum cœli stelliferi, & in medio **Axiomata.**
vniuersi sitam.

2. Terram esse rotundam, & cum aqua vnum globum constituere.

3. Si circulus magnus in cœlo, & illi è directo in terra imaginatione constituatur, & vterque in 360. partes, quas gradus vocant, diuidatur, tum quæritur, quot miliaria Germanica eiusmodi vni gradui vel parti in terræ circulo vel ambitu respondeant, quod si sciatur, tum sciri poterit, quot omnibus partibus seu toti circulo adnumerari debeant.

4. Hoc ut indagetur, punctum cœli immobile seu polum considerârunt, & inuenerunt, quot cœli partibus seu gradibus ille esset in vnoquoque loco supra horizontem cuiusque loci eleuatus: Quo autem magis à Septentrione vel polo discederent versus Meridiem, viderunt, quòd semper magis magisq; polus deprimeretur, propter rotunditatem nimirum terræ, ita ut quindenis miliaribus Germ. semper exactè vnus gradus in cœlo respondeat: Hinc cum totidem sint gradus in circulo terræ, quot in cœli, in hoc vni gradui 15. mill. Germ. æquivalent; quia de terræ interuallo agitur: Ideo 360. gradus terreni circuli magni faciunt 5400. mill. Germ. qui est ambitus circularis terræ & aquæ.

5. Cum verò ex observatione Geometrica constet, quòd circumferentia se habeat ad suam diametrum, ut se habent 22. ad 7. in Arithmetis: hinc Arithmetica per regulam proportionum quærit diametrum terræ, eamq; ex circumferentiâ 5400. mill. Germ. præcognitâ inuenit $1718\frac{2}{3}$, mill. Germ. & semidiametrum $859\frac{2}{3}$, mill. Germ. Ex quibus semidiametri miliaribus sexagies quater sumptis, fit distantia Solis, nempe 54996.

SALOMON.

ÆNIGMA

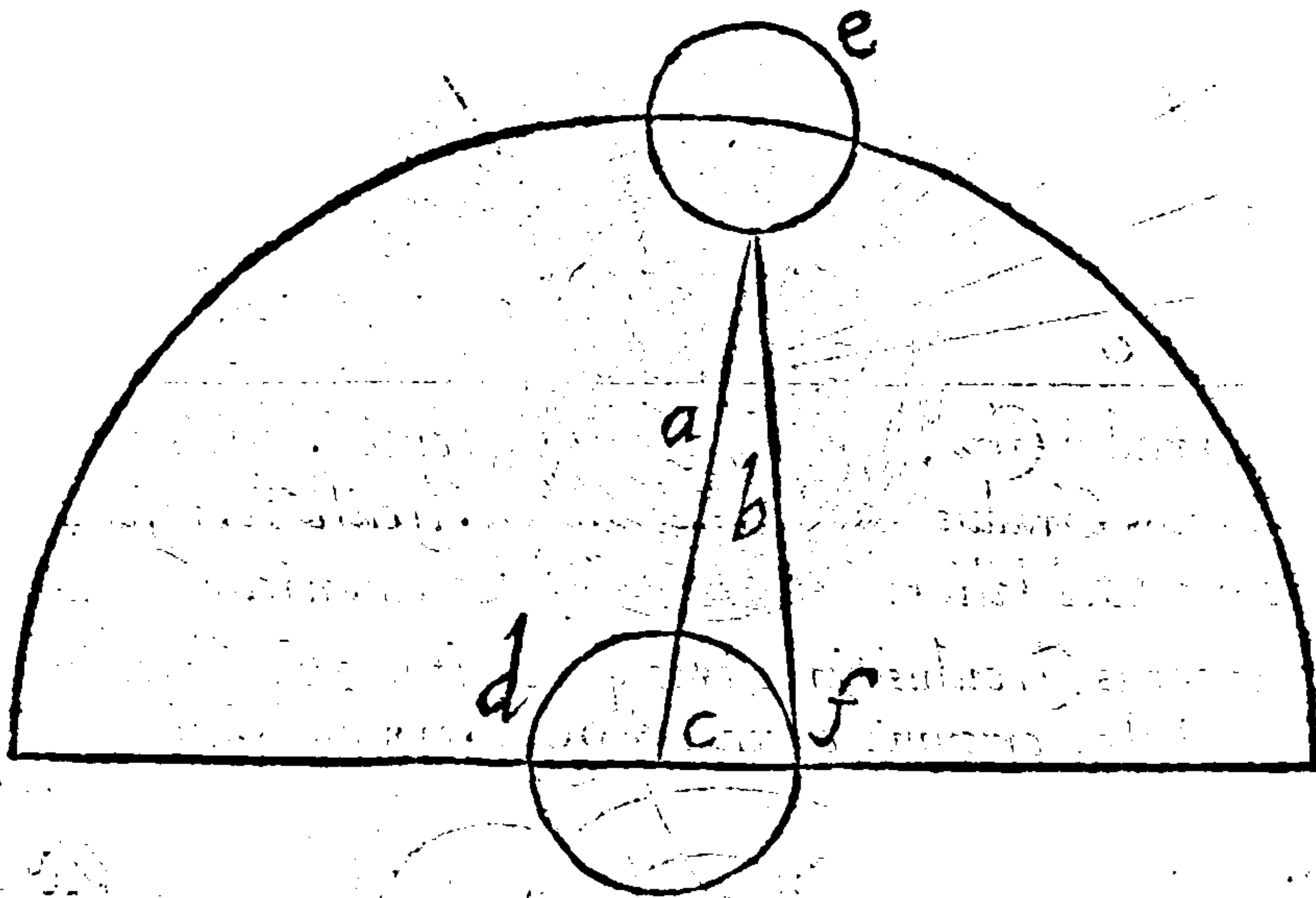
27.

*At, unde scitur, Solem abesse à terra tot semidiame-
tris terræ?*

SABA.

Ex doctrina Geometrica Triangulorum, seu calculo Arithmetico:
Nam scito latere vno cuiusque trianguli, hoc est, longitudine lineari
vnius lateris, nec non angulo illi lateri proximo, ex observatione, sciri
quoque

quoque possunt reliqua duo latera eiusdem trianguli cum suis angulis. Quod si verum est (vt est axioma Geometricum) distantia quorumlibet corporum à nostro visu, sine in cœlo, seu terra sitorum, eorumque magnitudinem indagare licet: E. g. Solis distantiam inueniunt ex triangulo, qui fit ita, vt semidiameter terræ sit vnum latus, linea autem vtrique ad Solis medium punctum directæ, reliqua duo latera, hoc modo: Cognitio autem lateris *c.* quod est semidiameter

terreni globi, & angulo *f.* sciuntur & alia duo latera *a. b.* eiusdem trianguli, præsertim *b.* & inuenitur, quod litera *a.* vel *b.* in se habeant sexages quater lineam *c.* seu semidiameterum terræ, quod demonstrandum erat.

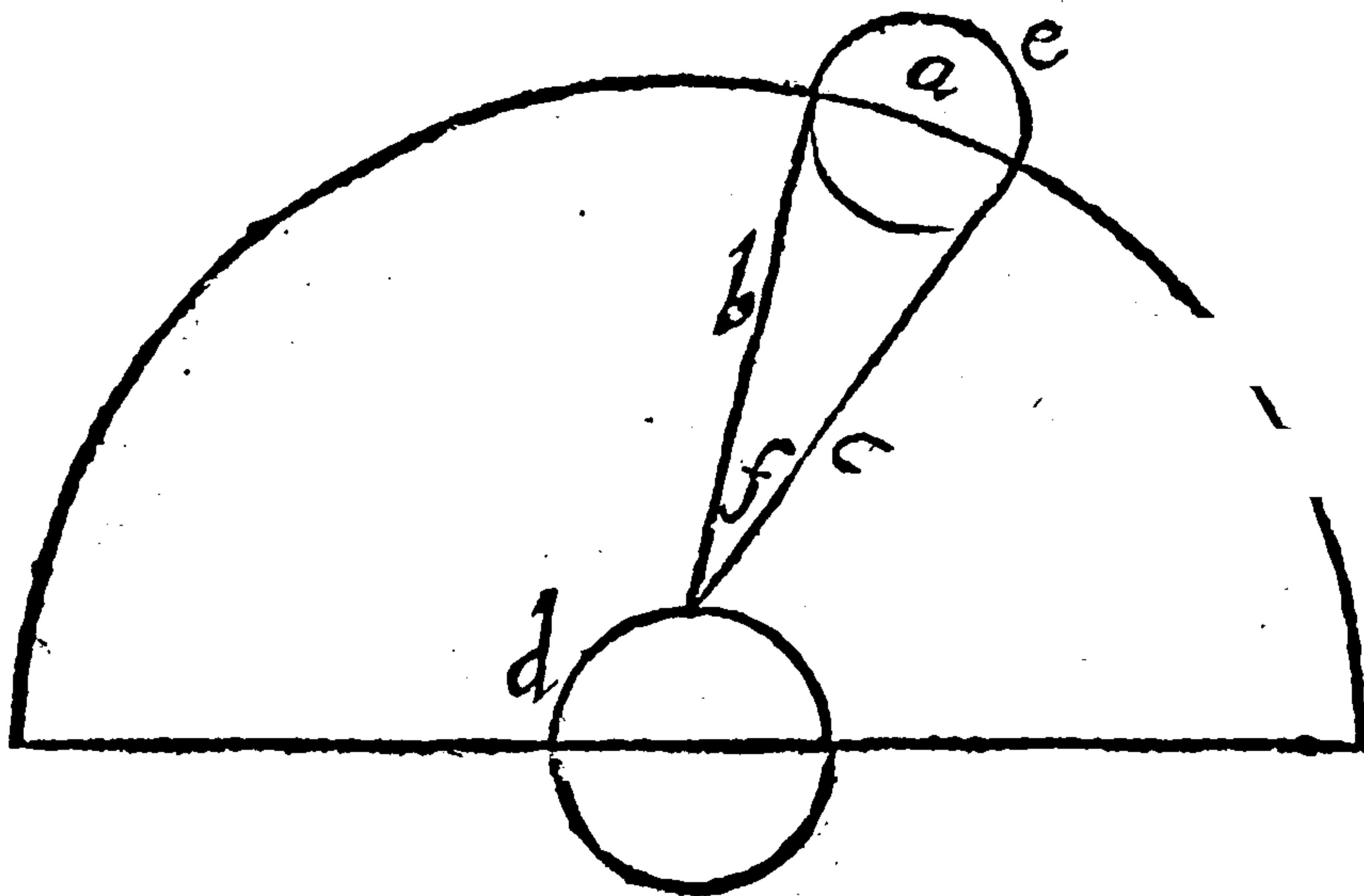
SALOMON.

Quæ verò est Solis magnitudo respectu terræ, & quo modo indagatur? ÆNIGMA
28.

SABA.

Terræ corpus est centies sexages sexies minus corpore solari, hoc est, si centum & sexaginta eiusmodi terreni globi essent compacti, adæquarent dimensionibus suis saltem vnum corpus Solis, quod non intelligendum de tali proportione diametri, aut circumferentiæ terrestris

restris ad Solarem, at de corporibus solidis vnitis: idq; inuestigatur eâdem triangulorum doctrina: Fiat enim diameter Solaris corporis visua, à qua vtrinq; ducantur duæ lineæ ad oculum nostrum concurrentes, & erit triangulus, cuius vnum latus sit cognitû, hoc modo:

e nempe longitudo lineæ *b.* vel *c.* est cognita & angulus *f.* ex iam dicta doctrina: Ergo & linea *a.* cognoscitur, quæ est diameter Solis: Atque sic omnium stellarum, aliorumq; corporum longissimè à nobis distantium magnitudines & distantiae indagantur.

SALOMON.

ENIGMA

29.

Qui fit, quòd Sol bipedalis appareat, & Terra adeo magna, ut vix aliquot annis circumiri possit, tantilla sit respectu Solis?

SABA.

Distantia Solis in causa est: Scimus enim, corpora etiam magna longius remota, minora epparere exiguis corpusculis, at propinquis: causa est, quòd pyramidalis, non cylindricâ figurâ imagines rerum visarum tendant ad oculos humanos.

SALOMON:

Quæ respondisti, Regina, sine omni dubio verissima sunt, cum sint
axio-

axiomata ab omnibus recepta: *Verùm quam causam existis ENIGMA
mas, cur Sol remotior dicatur à terra æstate, quam hyeme?* 30.

S A B A.

Astronomi statuunt, multis millenis miliaribus Solem ascendere magis in altum, seu à terræ superficie magis recedere æstate, quam hyeme, hoc est, à Solstitio Capricorni ad solstitium Cancræ, ac deinde à solstitio Cancræ ad Capricorni rursus descendere. Huius rei aliquot assignant rationes:

Prima est physica: quia Sol in maiore remotione magis calefaciat propter angulos radiorum eius reflexos magis duplicatos, ut in æstate; minus ut in hyeme.

Secunda est ex observatione, quia Sol remotior æstate, quam hyeme in instrumento obseruatorio appareat.

Tertia ex iræqualitate temporis semestris æstiuæ & hybernæ, cum æstiuum sit ferè 7. diebus longius hyberno, ab æquinoctio vno ad aliud computando; quia Ver constet 93. Æstas 93. diebus, hoc est, 186. Autumnus autem 90. Hyems 89. quæ faciunt saltem 179. dies.

Quarta ex motus diurni tarditate; quia Sol minus spatii motu proprio in 24. horis conficiat æstate, quam hyeme: Atque hæc esse vera, nulli præsumitur dubium.

Sed ego contra receptas illas Hypotheses Eccentricorum & Con- **Contrà.**
centricorum Solis & superiorum Planetarum, statuo, Terram immo-
bile centrum stellarum fixarum, Primi mobilis & totius mundi; Solis
seu solaris orbis centrum in terra conuenienti distantia remotum; So-
lem ipsum seu solaris corporis centrum superiorum Planetarum or-
bium vel epicycolorum idem esse, ita ut hi quatuor terram intra suos
ambitus includant, Venerem & Mercurium centrum quoque habere
Solem, cuius anteambulones & pedissequi sunt, sed ita ut suis gyris
terram non ambiant: Lunam verò terram suo circuitu respicere. Quæ
si vera sunt, veluti indubitata habentur, & præcedenti figura deline- **Quanam?**
ta fuerunt, hinc patet causa omnium antedictorum, remotionis & ap-
propinquationis Solis ad nostrum verticem & horizontem, item dif-
ferentia temporum semestrium & diurnorum cursuum. Verùm cur
Sol maior appareat, & ideo propinquior æstimeretur hyeme, quam
æstate, præter communem rationem antè allatam, causa quoq; optica **Causa**

id demonstrat: quia hyeme aër sublunaris est crassior propter condensationem, quæ fit à frigore: Per crassius autem diaphanum corpora maiora apparent, si modo tenuius illi sit continuum vel contiguum aliud diaphanum: Quod si supralunaris aër siue æther esset semper vnus Idemq; in crassitie & tenuitate, tamen sublunaris observationes valde variaret pro crassitie & tenuitate sua maiore vel minore: Idem demonstrant illa optica instrumenta cum duplici vitro, primo crasso excavato, altero tenuiori, quæ obiecta visiva in immensum ingrossant aut diminuunt pro diuerso respectu: Quam meam sententiam video quoque aliis placuisse, utpote Hieronymo Montuo, qui ex Alexandro Benedicto: *Stella minuta, inquit, melius apparent hyeme, id est, crassiore aère, quàm astate, id est, rariore: Inde specilla, quò crassiora sunt, et maiora visibilium obiecta representant.* Hæc ille.

SALOMON.

Bene differuisti, Regina; At ego, ut breuitati temporis & tuæ quieti consulam, hîc cesso, contentus illis, quæ ex vberrimo tuæ doctrinæ penu, tanquam Amaltheæ cornu, deprompsisti. Ad te itaque, Princeps laudatissime, ex lege Talionis accedo, quærens, *Quantus sit ambitus circuli Solis seu eclipticæ, iuxta priorem doctrinam?*

HYRAMVS.

Sapientissime Rex, nos in hac tenebrarum valle constituti, tanquam pueri titubantes & balbutientes de his arcanis & adeo remotis iudicamus: Quantum verò ratione indagare & duabus istis alis, Geometria & Arithmetica, peruolando inquirere possumus, rudi Minerva, non exquisitè (ut multi somniant se rem acu attingere, nec aberrare transversum digitum, cum forte mille aut decies mille miliaribus à veritate absint) respondeo, si circuli Solaris seu eclipticæ semidiameter (quæ est distantia Solis à nostro visu, antè exposita) sit 54996. mill. Germ. tum diameter eiusdem circuli erit 109992. Et circumferentia 345689 $\frac{1}{7}$. mill. Germ. quod spatium Sol 24. horis conficit motu primo cum continente cælo circumductus: Superiores Planetas verò & stellas fixas constat duplo vel triplo maius conficere.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

SALOMON.

ÆNIGMA
34.

Rectè equidem censes: *At terræ quantitas respectu cœli cuiusmodi est?*

HYRAMVS.

In mundo maiore est adeo exigua, vt non comparanda sit cum cœlesti superioris regionis, imò tantilla, vt si terra esset à nobis in eadem remotione cum stellis fixis eiusdem illuminationis, non posset videri à nobis præ paruitate. Ideo semidiameter terræ in nulla differentia est, respectu horizontis meridiani, aut æquatoris; quia omnis circulus magnus præsumitur nihil de sua sectione intermediâ supra & infra terram amittere, vt patet in quadrante obseruatorio instrumento, aliisque; quamuis præcisè loquendo, terræ semidiameter amittatur, vel adiiciatur, hoc est, spatium 859. mill. Germ. quo interuallo, Sol; Luna, & stellæ, quoque sunt à nobis remotiores, circa ortum & occasum, quam circa meridianum aut Zenit: Vnde patet, quantum cœcuriamus & oculis & intellectu in cœlestibus illis inquirendis. At terra Philosophica sui cœli est ferè radix numeri perfecti, respectu cubi sui duplicati: sunt autem hi numeri 6. 36. 216. 7776. Ex quibus primè & vltimi inter se concordant.

SALOMON.

ÆNIGMA
35.

Quid de Sole cœlesti iudicas, an verè dictus sit ab Anaxagora LAPIS RVBEVS, ignitus, an verò ita nominant philosophicum Solem?

HYRAMVS.

Quod Plinius lib. 2. c. 60. dicit, factum esse ad Egos Armeniam Thraciam, Anno 2. Olymp. 78.

Anaxagoras prædixit, ad certum diem lapsurum ex cœlo seu Sole lapidem magni ponderis; quod & euenit. Hinc fortè in cœlo lapides esse existimauit, quemadmodum reuera lapides ex nubibus decidunt fulminei. Apud Athenienses verò Sol Deus mundi maximus cultus fuit. His contradixit hic Philosophus, & creaturam, non Deum esse, demonstrauit, vocans Solem lapidem, qui reuera non est lapis, sed sub-

• substantia nobilissima, ab aërio cœlo longè diuersa, in quam DEVS lucem, calorem, & virtutem infudit. Verum credibile est, ipsum Anaxagoram ea verba allegoricè protulisse, nempe de Sole philosophico, qui est lapis rubeus ardens, post sui perfectionem. Quòd rubeus sit, patet ex visu, quòd ardens, ex effectù: Igneâ enim suâ qualitate maturat omnia immatura & cruda metalla, quæcunque Mercurii quid in se continent.

SALOMON.

Quid de Luna cœlesti existimas, an verè idem Philosophus de ea dixerit, quod Leo Citharonæus ab Hercule post trucidatus, inde deciderit, an verò Leonem & Lunam Philosophorum intellexerit? ÆNIGMA
36.

HYRAMVS.

Sunt, qui magnas ciuitates, multasque, in Luna cœlesti sitas esse, imaginentur, eamq; velut alterum terrenum orbem illuminatum videri, ac Selenitidas mulieres parere oua, ex quibus homines nascantur quindecies maiores nostratibus. Herodotus ait Selenitidas mulieres parere oua, indeque nascentes quinquennies decies esse nobis ampliores. At hæ sunt insulsæ fabulæ, nihil veritatis continentes. Anaxagoræ locutio philosophica est: Nam ille Leo, qui ab Hercule, hoc est, laborioso artifice, occisus est, ex Luna ortus inuenitur, vt alibi demonstratum fuit.

SALOMON.

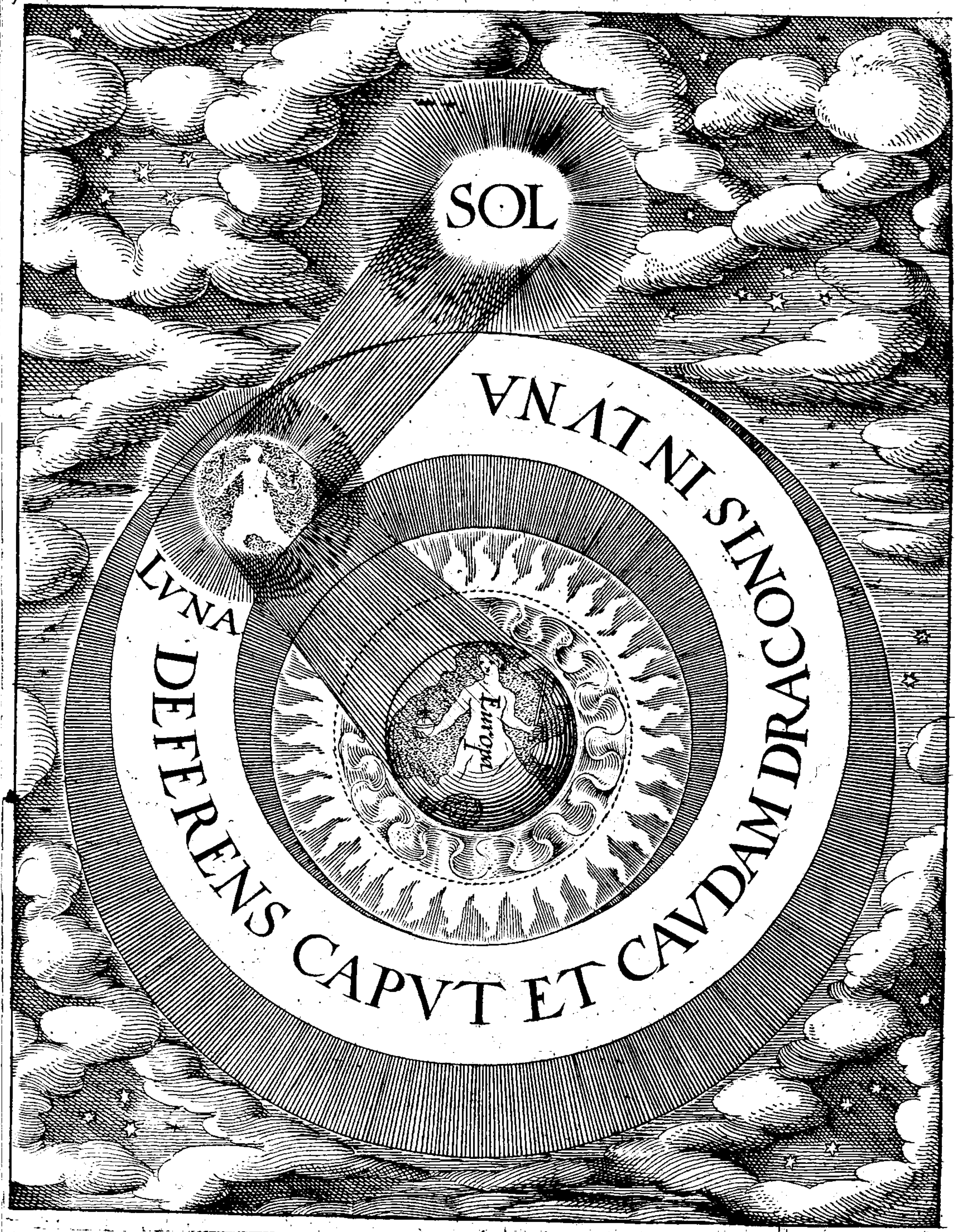
Quæ causa macularum Luna utriusque, & cœlestis & terrena, existimatur? ÆNIGMA
37.

HYRAMVS.

Lunæ maculas esse heterogeneas, & aliquid diuersitatis ab eius reliqua substantia habere, si in ea reuera existant, indubitatum est. At hæc materiæ inhabilitatem, quæ ad homogeneitatem reduci ab efficiente non possit, aut efficientis voluntatem contrariantem, quia no-

luerit, arguunt: quorum vtrumque de Deo affirmare, non minima esset impietas & falsitas. Maculae igitur non revera in Luna existunt, sed saltem sunt accidentariae, hoc est, repercussio imaginis partium terreni globi, ita ut in Europa Europae idae, in Asia Asiae, in Africa Africae, & in America Americae videatur. Quae an ita se habeant, ab experientia discendum. Nam in Indiis tum longe alia facies seu macula Lunae appareret, nempe potissimum Asiae, quam hic apud nos: Et sic in aliis locis variaretur pro distantia differente: Hinc quasi probabilis censeretur eius Atheniensis opinio, qui dixit, Lunam Athenis meliorem & nitidiorum esse, quam Corinthi lucebat: Esse vero & maculas in Luna Philosophica, manifestum est, quae a partium dissimilitudine proveniunt, & immaturitati eius ascribuntur.

Vide appositum Schema.

ÆNIGMA
38. Ergo Luna se habet instar speculi. *At cur non alia corpora particularia videntur in ea?*

HYRAMVS.

Pythagoras dicitur ad plenam Lunam imagines, quas voluisset, alicui monstrasse : Verùm Luna in tanta altitudine & remotione si fortè minuta corpora exprimeret, à nobis tamen videri nequeunt : Oportet sanè maculam illam, quæ virginis aut viri togati habitum exprimit, esse magnitudine Europæ, considerata proportione vtriusque, terreni scilicet globi & Lunæ, æqualem : Vnde minora corpora, in Europa existentia, nec propter umbram continentis, nec propter exiguitatem contenti discerni possunt ; At hæc esse supposita potius, quàm ad docendum proposita, verissimè protestamur.

SALOMON.

ÆNIGMA
39. *Quæ causa est illuminationum Lunarum & Eclipsium vtriusque luminis, & an hæc in Philosophia locum habent?*

HYRAMVS.

Illuminationes à Sole fieri omnium stellarum, vt & Lunæ, constat, nec circumgyrationem mensuram Lunaris corporis per vnum dimidium ex se lucidi, per alterum opaci, vt quidam imaginati sunt ; Id enim vel solæ Eclipses Lunares refutant, quæ fiunt, dum Luna in umbram terreni globi incurrit circa Eclipticæ lineam Soli ex aduerso opposita : Opacum Lunæ corpus esse ab vna parte, ab altera lumen Solis in se recipiens, instar speculi, demonstrant cornua acuta Lunæ crescentis & decrescantis obtusa. Sic & Luna Philosophica opacum corpus habet, & crescit, at contrario motu : Quò enim propius ad Solem accedit, eò magis lucet, contrà quam cœlestis agit, ita vt in coniunctione cum Sole plena fiat, & omni ex parte illuminata, nec Solem impediat à nostro conspectu, sed clarius etiam apparere causetur. Eclipsis verò vtriusque luminis simul & semel conringit, quando Luna est in oppositione, & maxima remotione à Sole ; vt ipse meministi superius.

SALO.

SALOMON.

Verùm vt ego iam defessus, sic vos tædio quodam vltioris dissertationis affici non dubito; Quapropter hoc die hîc subsistendum iudico, quò in crastinum eò alacriores de sequentibus nostra colloquia continuemus. Mihi ex vestrà amicâ conuersatione, verè philosophicâ, tantum voluptatis accessit, vt nunquam plus contigerit. Hæc enim colloquia mentem ad Deum erigunt, vt eius opera tam vulgo incognita, quàm cognita, tam oculis inuisibilia, quàm visibilia contempletur & agnoscat, quàm sint admiranda, & mysteriis plena, nullo vnquam tempore exhaurienda, quàm diuina, & tanto Creatore digna, quàm humanis vsibus & sanitati vtilia & proficua. Sit autem gloria & laus illi, qui solus hæc omnia ex nihilo fecit, facta conseruat, & providentiâ suâ gubernat, donec eadem iterum in vnum globum redurturus sit, piis omnibus ad sedes supercælestes eleuatis, impiis ad Tartareas detrusis. Vobis in supergratia à me habenda, quòd hunc diem mecum honestissimis hisce quærendi & respondendi laboribus consecrare volueritis. Quibus dictis, surrexerunt, & primò cœnæ, post quieti nocturnæ se composuerunt.

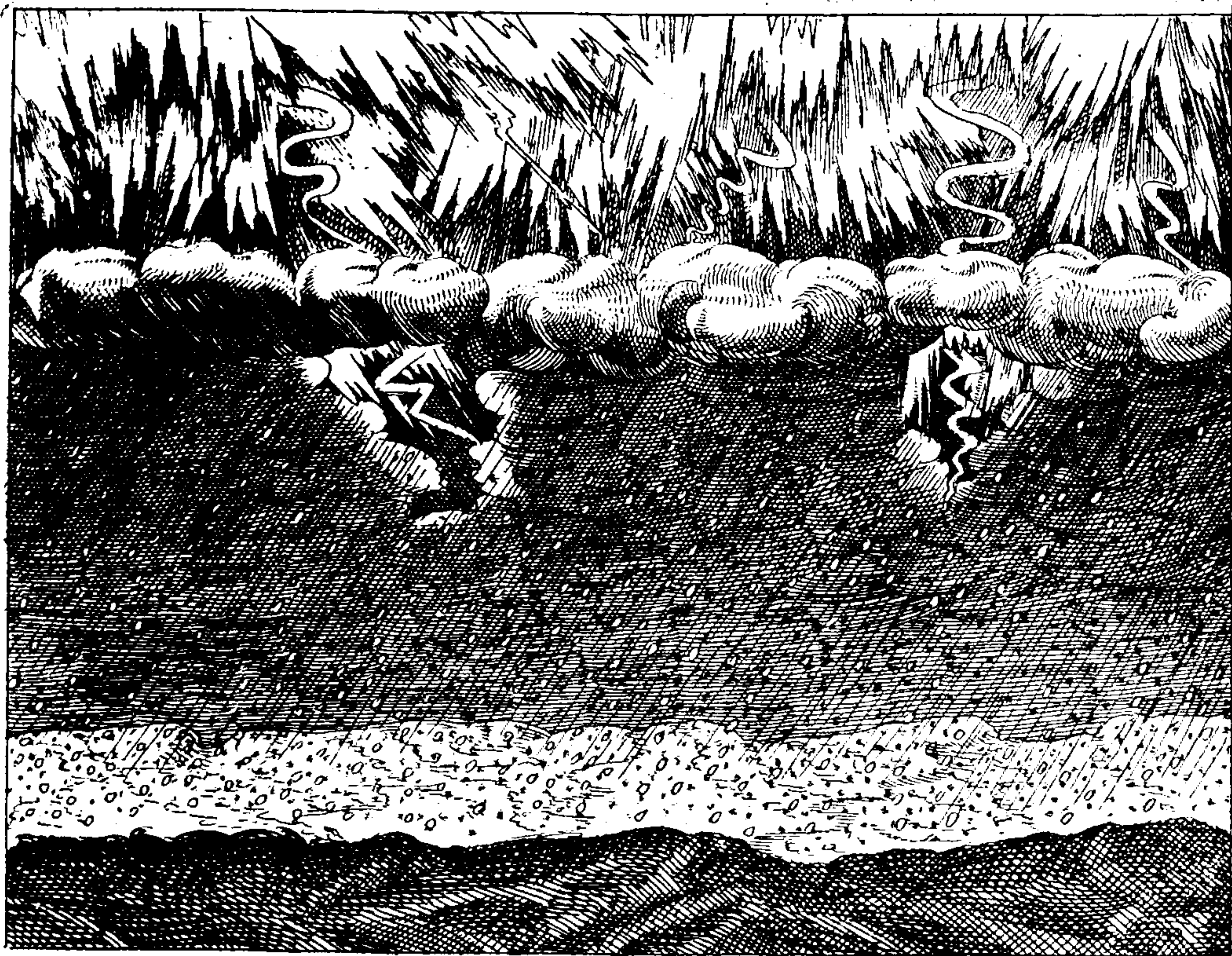
E

SEPTI-

SEPTIMANÆ PHILOSOPHICÆ

Secunda Dies:

DE METEORIS SEU
imperfecte Mixtis.

SALOMON.

Meteororū
seu imper-
fectè mix-
torum cau-
sæ gene-
rales...

SECUNDA hæc dies Meteora seu imperfectè mixta, quæ in sublunari aëris regione ut plurimum apparent, ad declarandum proposita sibi vindicat, quorum causæ generales sunt calor & frigus, seu attenuatio cum

ascen-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

Tonitru.

Tonitru autem contingit, quia ignis ita percutit aërem, atque sic duo corpora colliduntur horribili fragore: Quemadmodum enim, dum pulvis pyrius incensus in tormento bellico, fit substantia ignea, quæ millesies amplius spacium, quo contineatur, requirit, & hinc incredibili vehementiâ & celeritate ex angusto tormenti loco erumpens, in aërem exteriorem incidit, ex mutua illa collisione duorum corporum, videlicet aëris & ignis, fit ille bombus, sic quoque rationale est, ex similibus causis accidere Tonitruâ siue sonitus illos horrendos in nubibus. Quod alii statuunt de fractione nubium, unde Tonitru fiat, puerile est commentum. Aërem enim corpus per se rarum, non ita compingi potest, ut ferri vel marmoris compactionem seu soliditatem habeat ita, ut ignis nubes penetrare nequeat, nisi per ruptionem.

Fractio nubium.

Fractio autem nubium dicitur, quando inusitatâ copiâ imbrës decidunt, quæ fit, quando nubes coguntur in vnum, & continens est plenum.

Ventus.

Ita Ventus fit, quando continens est plenum ab vnâ parte, sed non ab alia: tum enim fit aëris motus ad latera, nempe à parte pleniori ad minus plenam.

Iris.

Cùm nubes resoluitur in pluuias, & Sol ab aliâ parte mittit radios per pluuias illas respectu nostri visus, tum fit iris.

Ex quibus paucis obiter declaratis, de multis aliis hinc dependentibus, seu in causis cum hisce conuenientibus iudicari poterit: Nunc verò ad continuandas nostras Quæstiones Philosophicas, circa eandem materiam, accedemus. Tuæ itaque discretionis erit, Regina, ænigmata potiora huius intentionis eligere, & in medium nobis, ut antehac, proponere.

REGINA SABA.

Officiis tuis, Rex Clementissime, iam antè nobis exhibitis audaculla facta liberè proponam, quæ mihi sunt in animo:

ÆNIGMA

40.

Condensatio & rarefactio substantiæ, an est in opere philosophico necessaria?

SALOMON.

Est, & quidem ex præcipuis operationibus: Per has enim Elementa
alte-

alterantur, inq; se inuicem transmutantur, veluti per axem rota voluitur, vt iam alias atque alias partes superius ostendat: Sic per condensationem ex igne fit aer; ex aere, aqua; ex aqua, terra, quæ potest dici Rota Elementaris condensationis; & vice versa Rota rarefactionis, si ex terrâ, aqua; ex aquâ aer; ex aere, ignis fiat. Hinc Rosarii author: *Quando, inquit, habueris aquam, id est, Mercurium, ex aere, id est, Sole, & aërem ex igne, scilicet spiritum Mercurij, & ignem, scilicet Mercurium, ex terra, scilicet Luna, tunc plenè habebis artem: Vnde Philosophus: Lapis noster transit in terram, terra in aquam, aqua in aërem, aer in ignem, ibi est status, sed descenditur è conuerso. Et Assiduus in Clangore: Ignis coagulatur, & fit aer: aer verò coagulatur, & fit aqua: aqua coagulatur, & fit terra: Ecce in vnâ naturam inimici conueniunt, qui, cum coagulantur, fiunt amici, cumq; rareſcunt, fiunt inimici; scilicet in separatione Elementorum: Vnde dicit Plato: Scitote omnis turba, quòd omnis spissitudo in terra quiescit: spissum namq; ignis in aërem cadit, & spissum ignis & aëris in aquam, & densum, quod ex ignis, aëris & aqua spisse coadunatur, cadit in terram: Et Gratianus, quomodo corpus fit spiritus, dicit: Terra resoluitur in aquam, aqua in aërem, & aer in ignem, & hæc est via, qua corpus fit spiritus: Pernecessariæ itaque sunt hæ duæ Rotæ elementares, nempe condensationis & rarefactionis, cum quasi absoluant totum opus.*

S A B A.

Vtra ex his duabus magis est necessaria, aut prior in opere?

ÆNIGMA

41.

S A L O M O N.

Æquè sunt vtræque necessariæ, & vna absque alterâ consistere nequit: Dum enim incipit vnâ pars rarefieri, altera condensatur, & contrâ, ita vt, quòd vni accrescat in rarefactione, alteri decreſcat in condensatione, & vice versâ: Nam vt Draco singulis diebus aliquid de serpente deuorans, quotidie fit maior & copulentior; serpens autem minor & exilior: sic quantum in transmutatione Elementari attenuatur, tantum condensato decredit; quod quidem per se verum est; at nihilominus condensatio & rarefactio paribus passibus ambulant, cum duo sint, tenue & densum, illudq; condensetur, hoc attenuetur mutuâ in se inuicem operatione: quia densum à tenui soluitur, & tenue à denso coagulatur, & sic quasi manus manum lauat.

ÆNIGMA

42.

Quæ est causa efficiens seu mouens condensationem & rarefactionem?

S A L O M O N.

Coagu-
latio.

Calor externus, qui penetrat ad materiæ interiora: Aliàs calor attenuat, frigus incrassat, vt in mineris terræ apparet, quæ calore in vapores ascendentes rarefactæ postea à superueniente frigore in massam solidam condensatæ fuerunt. Idem in aqua & glacie manifestius videtur; Calor aquam in vapores & aërem attenuat, frigus Brumale in glaciem, corpus durum, coagulat: Est quoque coagulatio, quando tenuiores particulæ calore exhalant, & reliquæ crassiores congregantur in substantiam densiorem; sic ex muriâ seu aquâ falsâ marinâ fit sal, ex vino sapa: Sed hæc coagulatio fit quidem à calore hoc modo, attamen non absque rarefactione: Dum enim ignis in aërem, aër in aquam, aqua in terram coagulatur: eodem temporis momento, terra in aquam, aqua in aërem, aër in ignem rarefcit, reciproco motu harum operationum.

S A B A.

Estne nubes in hoc cælo?

ÆNIGMA

43.

S A L O M O N.

Est nubes, at differt à Sole & cælo: Sol est perfectior cæli pars seu contentum, & nubes ipso cælo longè imperfectior: vnde à cælo separatur, vel ab aëre puriori, vt heterogeneis obnoxia, coagulatione dimittitur per pluuiam: Vt enim ex terra vel mari ascendit, sic iterum in terram descendit; Interim aërem, ne ille vacuum vel nimiam siccitatem patiatur, sua substantia & humiditate restaurans.

S A B A.

Vbi sita est hæc nubes?

ÆNIGMA

44.

S A L O M O N.

Cælo contigua est, & nter cælum & nostrum aspectum interponitur: Hinc contingit, vt & Solem cælo contentum obuelet, ne & is viseri possit. At nihil incommodi Soli aut cælo hinc accidit, cum eo-

rum

rum essentiam non lædat, sed potius foueat, & conseruet. Magna quoque est nubium utilitas, quoad terram; hæc enim ab illis resolutis in pluuiam irrigatur, & fertilis redditur.

S A B A.

Qualis est motus naturalis nubium, an sursum, an deorsum?

ÆNIGMA

45.

S A L O M O N.

Nubes est intermediae naturæ; Nec enim sursum per se mouetur amplius, propter participationem grauitatis, nisi rarescat; nec deorsum, propter leuitatem, nisi magis condensetur: Ideoq; suspensa manet, vt vaporosa substantia, in aëre crassiori, nec ad subtiliorem ascendit. Sic in opere philosophico nubes nec cælo, nec terræ par fit; sed manet ab utroque diuersa: ad cæli enim naturam aëriam subtiliorem sua crassitie non peruenit; nec ad terræ ponderositatem sua leuitate.

S A B A.

Quis est color huius nubis?

ÆNIGMA

46.

S A L O M O N.

Primò subalbus; at cùm Sol operari incipit, niger, seu vt loquuntur, nigro nigrior. Calorem enim heterogeneas partes segregare conatur, & homogeneas colligere. Inde nigredo, quæ prius latebat, in superficiem attrahitur, vt dispergatur. Et hic est motus alterationis physicæ, sine quo vix quicquam generatur, & ad perfectionem ducitur. Quò verò nubium color est nigrior, eò etiam maior vaporum collectio iudicatur, & plus heterogeneitatis adesse; atque hæc nubes aquis abundant; Quæ subalbæ, steriles sunt, nec quid aquarum terræ promittunt: Hinc Rosarius: *O natura benedicta! & benedicta est tua operatio; quia de imperfecto facis perfectum, cum vera putrefactione, quæ est nigra & obscura: Et mox: Nam, vt dicit Auicenna in titulo de humoribus, Calor agens in humido corpore, primò generat nigredinem, vt est videre in calce, quæ apud vulgum fit: Et Hermes: Hoc peractio, viuunt in putrefactione, & fusce nubes, quæ super ipsum fuerant, & in suo corpore, antequam moreretur, reuertuntur. Arzoch quoque in Turba: Videtis, inquit, quòd ventus Meridiei plurimus cùm exaltatur, nubes sublimari facit, marisq; vapores eleuat: Hoc est vas & testa, in qua est sublimabile combustibile. Nubes ergo sunt in opere, eaq; nigra, seu aquis plenæ.*

S A B A.

S A B A.

Resoluitur ne illa nubes in aquam?

ÆNIGMA

47.

S A L O M O N.

Resoluitur partim, partim discutitur in aërem, præsertim subtilioribus partibus. Nubes resoluta fit pluuia, quæ ad centrum suum, vnde digressa erat in forma vaporum, iterum dilabitur, nempe gravitatis, terram, inq; eius poros seu cavitates, tanquam gremium se insinuat, & abscondit, donec iterum calore Solis in vapores sublimetur, & in nubes cogatur: Ex quibus constat, hanc nubem quasi Mercurium esse, seu intermediam currentem, nunc ad terram in forma pluuia, nunc versus cælum seu aëris regionem superiorem, instar vaporosæ exhalationis. Et revera nihil aliud est nubes in opere philosophico, quam Hermes, seu interpres, qui Solis verba, & mentem Lunæ, & vice versa interpretetur, siue Mercurius, qui ipsi à pedibus sit, & inter cælum & terram varias legationes perficiat.

S A B A.

Estne quædam ibi utilitas pluuia?

ÆNIGMA

48.

S A L O M O N.

Permagna: Terra enim philosophica hiat & exucca est absque irrigatione, quæ fit à pluuia, præsertim Sole per calidiora signa Zodiaci transeunte. De Oryge animali perpetuò sitiente in Africa traditur, quòd sub Solis intensissimo æstu, quasi lachrymis effusis, oculis in Solem directis eum deprecetur; ita & lapis intolerabilem sibi calorem sentiret, nisi pluuia humedaretur. Sic enim Eximenus in Turba: *Ipsa aqua, inquit, cum rebus suis in vase suo posita, prohibet, ne res comburantur, & quanto magis ipsæ res flammâ occupantur, tanto magis in aqua intimis absconduntur, ne ignis calore laedantur: Aqua autem eas in suo vase recipit, & ignis flammam ab eis repellit.* Idem Obssemeganus ibidem dicit: *Sed aqua apposita, quanto plus flamma eos inuadit, tanto plus in visceribus aqua penetrat, & prohibet, ne flammâ comburatur.* Socrates verò, vt & alii quamplurimi, iubet vt lapidem teramus rore & sale, & aquâ maris, & pluuia.

S A B A.

Ergo & ros est in opere?

ÆNIGMA

49.

SALO-

SALOMON.

Est sanè; Dum enim ascendunt vapores diurno tempore, nocturno frigidiusculo reperiuntur ad terram, ibiq; in graminibus, herbis, arborum foliis, aliisq; rebus in stillas rotundas coagulantur, quæ ros nomine appellantur. Hic quàm utilis sit rebus nascentibus Solis calore quasi exiccatis & marcidis, experientia quotidiana attestatur: Ros enim est quasi ientaculum vegetabilium, restaurans illis vires & succum; vnde, etiam si pluvia defecerit, vegetare, seq; sustentare possent ad tempus.

SABA.

An etiam aqua maris?

SALOMON.

ÆNIGMA

50.

Etiam: Sic enim Pythagoras in Turba inquit: *Nihil aliud est huius artis scientia, quàm vapor & aqua sublimatio, argenti viui, magnesiæq; corpori coniunctio*: Et Zeimon: *Quapropter oportet vos dicta maiorum sequi, qui dixerunt: Nihil aliud expedit vobis, quàm aquam & vaporem sublimare*: Aristhenes ait, quòd maris nostri aquæ imponi debeat: Pythagoras quoque, quòd maris aqua temperetur; quod præter Socratem antè dictum, Plato, & quamplurimi alii asserunt: Mare enim nihil est, nisi aquarum collectio; aquæ autem colliguntur per fluuios & pluuias; pluuiæ ex nubibus resolutis, nubes ex vaporibus ascendentibus fiunt; Per aquam marinam autem dulcem sæpius intelligunt: Hinc Afflictes: *Propterea dixerunt Philosophi: Abluite magnesiæ aqua dulci.*

SABA.

Vapor itaque ab opere abesse nequit?

SALOMON.

ÆNIGMA

51.

Minimè: Id enim patet ex antè relatis testimoniis: Quibus & Zeimon addit: *Et sicuti in homine est humiditas & siccitas, sic in opere nostro nihil aliud est, quàm vapor & aqua*. Quia verò idem dicit, quòd vapor contineat suum compar, id est, aqua aquam; vapor potentiâ aqua est, vel aqua vapor: Vnum enim ex alio generatur rarefactione & condensatione, adeo vt de eo æquè dubitari posset, vtrum eorum tempore esset prius, quàm antiqui de gallina & ouo dubitarunt, quodnam ex iis primò in rerum natura, & alterius causa extiterit? Philosophi adfir-

F

mant,

mant, metalla quoque, densissima corpora, esse ex vaporibus composita, Theologi cœlum, resq; omnes ex aquis: Aquas autem ex vaporibus fieri, manifestum est: Hinc omnia ex vaporibus constare, quoad elementa, consequitur: Sic in philosophico opere Zeumoni idem asserit, quod cum corpus magnesiæ in aquam liquefactum fuerit, tunc certè omnia vapor sint.

S A B A.

Quid hic intelligitur per vaporem, quid per aquam?

ÆNIGMA
52.

S A L O M O N.

Vapor hic est ille, qui fugitium retinet, & aqua fugiens: Horum duorum etsi sit vna origo & materia, tamen forma & motio ad locum inter se differt. Vaporis forma nobilior videtur, quia spirituali naturæ propius accedit & homogénéitati, quàm aquæ, quæ rarò absq; terræ commixtione existit, ideoq; putrefactioni aliquo modo subiecta. Sic & vaporis motus, qui sursum tendit, excellentior est, quàm aquæ, qui deorsum dirigitur. Vapor ergo magis cocta & matura pars est operis, aqua crūdior & iudior.

S A B A.

An & fumus adest?

ÆNIGMA
53.

S A L O M O N.

Quid Philosophi de fumo albo scribant, te non latet: Ille enim Leoni viridi & aquæ fœtidæ, vt seruus adiungitur; cum suis alis pernix & tenuitate agilis sit, vt Mercurii nomen assumat, nisi aliud haberet. Fumus albus Leoni fitim, & aquæ fœtorem tollit, idemq; præstat illis, quod fumus Tobacci Indis aut illorum sequacibus fumisugis. Fumorum tot sunt genera, quot rerum combustibilium species, at nullus fumus huic albo compar est virtute & pulchritudine: Quod enim odores & fumi cordialium & bene olentium præstant cordi humano, hoc fumus albus confert Leoni, nempe robur vitalium viscerum & vires membrorum: cuius signum est, quod Leoni viridi pili mutantur in colorem rubeum, qui constanti ætati peculiaris & proprius est.

S A B A.

Vnde fumus albus provenit?

ÆNIGMA
54.

S A L O

In summis montibus, quæ nec flores, r
vberimum; hoc g
ter naturam aliorum
multi videntes non
re, sentiunt; sentien
queunt. Hinc Leo, q
matur, calore & sibi
tabem incidat, ac det.

Habetne fumus

Habet; Quia de
lus Latonam dealbat
monstro bicipite v
Aola Rhafis dicitur
Et paulò post: Aqua
scuritatem eius, tunc sub
subridet locutus, &c.
lummodo superficiali
perpetuò durat.

Hucusque satis: A

*Tu itaque Princeps
traditam accipies.*

*Varia fuerunt pro
fis; Quocirca nos de
remus: Ventus an
gnam utilitatem r*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

SALOMON.

Nec ille hinc abesse poterit: Vbi enim vapor est & pluuia, quorum vnum mouetur sursum, alterum deorsum, ibidem & aër existit, cuius motus est ad latera, & dicitur ventus, fortè à veniendo vel aduentu eius. Venit autem ab omnibus mundi plagis, siue ab omnibus partibus circumferentiæ terreni globi, non quidem ex meatibus, aut poris terræ, sed circa terram in aëre, ex aëris motione seu impulsu fortiori. Ut enim aquæ, fluiui & Eurypi, hoc est, fluxus & refluxus maris currunt & recurrunt reciproco quodam motu: ita & aëri suo modo ad sese mouendum impellitur, ne putrescat, aut venetosis vaporibus inficiatur, & animalibus, in primis homini, letalis sit. Aquæ à Lunæ motu reguntur, hoc est, fluunt, & ebulliunt, cum Luna in horizonte illarum oritur vsque ad meridianum, occultâ quadam imperscrutabili eius luminis proprietate, senis horis; refluunt verò totidem horis à loco superiori in decliuorem, motu communi & naturali, quo omnes aquæ tendunt ad loca centro terræ propinquiora. Ab hinc idem fluxus & refluxus repetitur, Lunâ oppositum. Horizontem apud Antipodas obtinente; Aëris verò motus seu ventus non à Luna prouenit, sed ex fuga vacui, & nimia corporum plenitudine in certo quodam loco; vt exempli gratiâ, ab hinc versus Solis occasum fiat euaporatio frequens ex Oceano, aut aliis aquis particularibus, ita vt aër eius partis occidentalis sit valde refertus vaporibus, qui non in eo loco simul manere possint: contra in nostro aëre sit paucitas vel raritas vaporum, ita vt aër plis vaporum vel aëris in se recipere possit; & velit, ne vacuum committatur, à quo natura abhorret; Hinc aër occidentalis huc incipit moueri quodam fluxu instar aquæ; & fit ventus, qui ab æquinoctio autimali spirat.

Idem ventus quadam motus continuatione, nisi natura recuset, versus orientalem partem mouetur; donec alius aliunde flare incipiat; vel appetitus particularis vniuersi cesset. Hac ratione in diuersis locis diuersi venti vno eodemq; tempore spirare possunt, pro inanitione aut repletionem huius vel illius loci. At non in vno loco simul diuersi venti flare aliquam diu possunt. Nam semper si concurrant, vnus præualet, & omnem motum aëris ad se transfert. Si verò ventus exterioris veniret, diuersi in vno loco, vel in vnum locum conflarent

sæpissimè

sæpissimè; Nulla enim pars alteri cedat. Hinc vis diuinare se posse p-
km, tanquam ventie-
ciur. Ex omnibus en-
venti proueniunt, su-
est aëris motus à loco
tudo fit vel à ventis a-
poribus eleuatis, qui
in Africa & Egypto, v-
neis locis à mari proce-
aër serenus, absque nu-
ibi spirant aliunde, ve-
gno Oceano flare dicitur
mo Oceano, ideoq; æq-
locis, in aliis verò sic
venit æqualiter ab vn-
z: est in aliis mundi p-
tiorum, aliarumque
qualis in æquales ven-
tum audaciam & vani-
predicere conantur, q-
rās orientur; quod t-
men magis verè, quam
tempestates aut vicissit-

Has esse veras
causas, facile agnos-
cere quid desidero.

In magno mundo
magniponderis versat,
quora terrestria ducit,
prælia, quæ vulgo sua

Aquæ flu-
us & refu-
us causa.

Ratio vent-
torum ge-
nerationis,
nova.

ſæpiſſimè; Nulla enim eſt continuatio pororum terræ, vt aëris, vt vna pars alteri cedat. Hinc falluntur, qui ex flatu venti ex Oceano venientis diuinare ſe poſſe putârunt, eſſe vltra Oceanum terram habitabilem, tanquam venti ex terræ poris erumperent, vt de Æolia inſulâ dicitur. Ex omnibus enim partibus circumferentiæ Terræ, vt dictum, venti proueniunt, ſiue ſint in Oceano inſulâ, ſiue non. Ventus enim **Ventus: quid. Ventorum plenitudo. vnde.** eſt aëris motus à loco aëris pleniori ad locum non ita plenum. Plenitudo fit vel à ventis aliunde diu continuatis in vnum locum; vel à vaporibus eleuatis, qui ab aqua eleuantur, & ex aqua gignuntur. Hinc in Africa & Ægypto, vbi raritas aquarum eſt, præſertim in mediterraneis locis à mari procul remotis, eſt quoque raritas euaporationum, aër ſerenus, abſque nubibus, & abſque pluuiis. At nihilominus venti ibi ſpirant aliunde, vel ex maritimis locis. Stati quoque venti in magno Oceano flare dicuntur, quia æqualis ibi fit euaporatio ex latiffimo Oceano, ideoq; æqualis plenitudo, aut aëris abundantia in certis locis, in aliis verò ſiccis & torridis æqualis inanitio. Hinc quoque venti æqualiter ab vno loco in alium ibidem mouentur; quod non ita eſt in aliis mundi partibus, vbi diuerſitas eſt terrarum, marium, fluminum, aliarumque rerum magna viciffitudo, & ſic euaporatio inæqualis in æquales ventos producit. Vnde admirari liceat Astrologorum auidaciam & vanitatem ſimul, qui ventos certo loco & tempore prædicere conantur, quaſi à Planetarum ſitu & circulis cœli imaginariis orientur; quod falſiſſimum eſt; Et ſi inde prouenirent: non tamen magis verè, quàm ruffici, qui ſciunt, quo anni tempore hæ vel illæ tempeſtates aut viciffitudines contingere ſolent, ventos prædicerent.

H Y R A M V S.

*Has eſſe veras & genuinas ventorum magni mundi cauſas, facile agnoſco; At de ventis mundi philoſophici au-
dire quid deſidero.* **ÆNIGMA 57.**

S A L O M O N.

In magno mundo ventus à loco ad locum nauigia portat, molasq; magni ponderis verſat; imò & curruſ veliferos (vt in China) per æquora terreſtria ducit, & ſimilia, hominibus vtiliſſima emolumenta præſtat, quæ vulgo ſunt notoria; at in philoſophico opere fœtum ſeu

Ventus
quid.

embryonem portat in ventre suo: Vnde ventus videtur esse mater in-
fantis philosophici; aliâs enim non in ventre suo portaret, sed fortè
manibus gestaret eum, qui ab alia matre foret in lucem editus. Ventus
verò cum nihil aliud sit, quàm aër motus, hinc in aëre natus, sapienter
natus affirmatur: quod verum esse non dubitamus. Etsi enim aër hic
ambiens nos & superior per se, absque terræ contiguitate nulli nata-
lem locum præbeat, nisi meteoris antè dictis & dicendis: tamen ex
aëre, inq; aëre fœtum Philosophorum nasci, eorundem testimoniis
constat. Nam cum ad cœlestem naturam genitus proximè accedere
debeat, hoc est, aëriam, subtilem, tenuem, penetrantem, & informan-
tem terrestria, densa, & crassa corpora: ideò & talis ortus ipsi conue-
nit: Aëre indigent homines, animalia, & vegetabilia omnia ad sui in-
crementum & vitam, sine quo perirent singula. Aëre eget ignis qui-
cunque, quo si careat, extinguatur. Aër cibus vniuersi continentis est,
sine quo inedia, hoc est, vacuum, sæpe contingeret, aut naturæ rerum
inter se conciderent & destruerentur. Aër est, qui philosophico fœtui
dat artus, vitam, & motum. Est autem nihil aliud hîc aër, quàm sub-
stantia mobilis, fugax, & inconstans, quæ quouis nutu Vulcani mo-
ueri & abigi possit, vt eius locus non inueniatur amplius; multumq;
assimilatur menstruo mulieris, quod licet vile habeatur, velut excre-
mentum è corpore expellendum, tamen hominis, nobilissimi anima-
lis, potissima causa materialis existit.

Aer quid.

HYRAMVS,

ÆNIGMA
58.

*De Vento & Aëre satis: At quæro, num pruina,
grando, nix & glacies in opere philosophico adsint?*

SALOMON.

Hæc quatuor à frigoris vehementia fiunt, & nullo calore indigent
ad sui generationem; Opus autem Philosophorum calore & non
frigore perficitur: Ideo diuersarum causarum effectus quoque sunt
diuersi, nec conueniunt in essentia. At similitudinariè adesse & hæc
quatuor huic operi, nemo dubitabit. Pruina fit, si vapor de die subla-
tus, frigore noctis repercutiatur & congeletur: Est itaque ros conge-
latus. Grando fit, quando nubes resoluta in imbrem, antequam ad
terram perueniat, in aëre frigido condensetur inter cadendum. Nix,

Pruina.

Grando.

Nix.

quan-

SECUNDA

quando pluuia sic inte-
aqua congelata frigore

Ergo nixem ca-

Et Basiliius in 2. clauæ:

vere: Nam pulli eius pra-

nox: Tum Pluto ventum

lem elicit, qui suo magn-

neum excitabit, adè vt nix

nerale balneum bene pra-

de glacie sæpenumerò

sufficiat: Ros riuus: Si g-

in ea per calorem, & redit in

virtute occulta, quæ fuit in

aquam, non coniungitur ap-

te, quæ in ea antea coagulata

pus non resolvens in M-

ex eo habere non potest

opus naturæ in minera.

Cum hæc quat-

causa frigoris?

SALOMON.

Prima causa est remo-

tio Solis seu radiorum e-

ius obliquitas; Cum e-

nim radii Solares reper-

cussi in superficie ter-

perpendiculariter, faci-

angulos obtusos, fri-

regnat, eoq; maius, q-

obtusiores, quò recti-

res, eò calor fortior, pro-

paret in subiecto sche-

mate.

quando pluuia sic inter decidendum congeletur frigore. Glacies est aqua congelata frigore. De niue Poëta Aureolis sic inquit:

Ergo niuem cum tu vitro deraferis auri, &c.

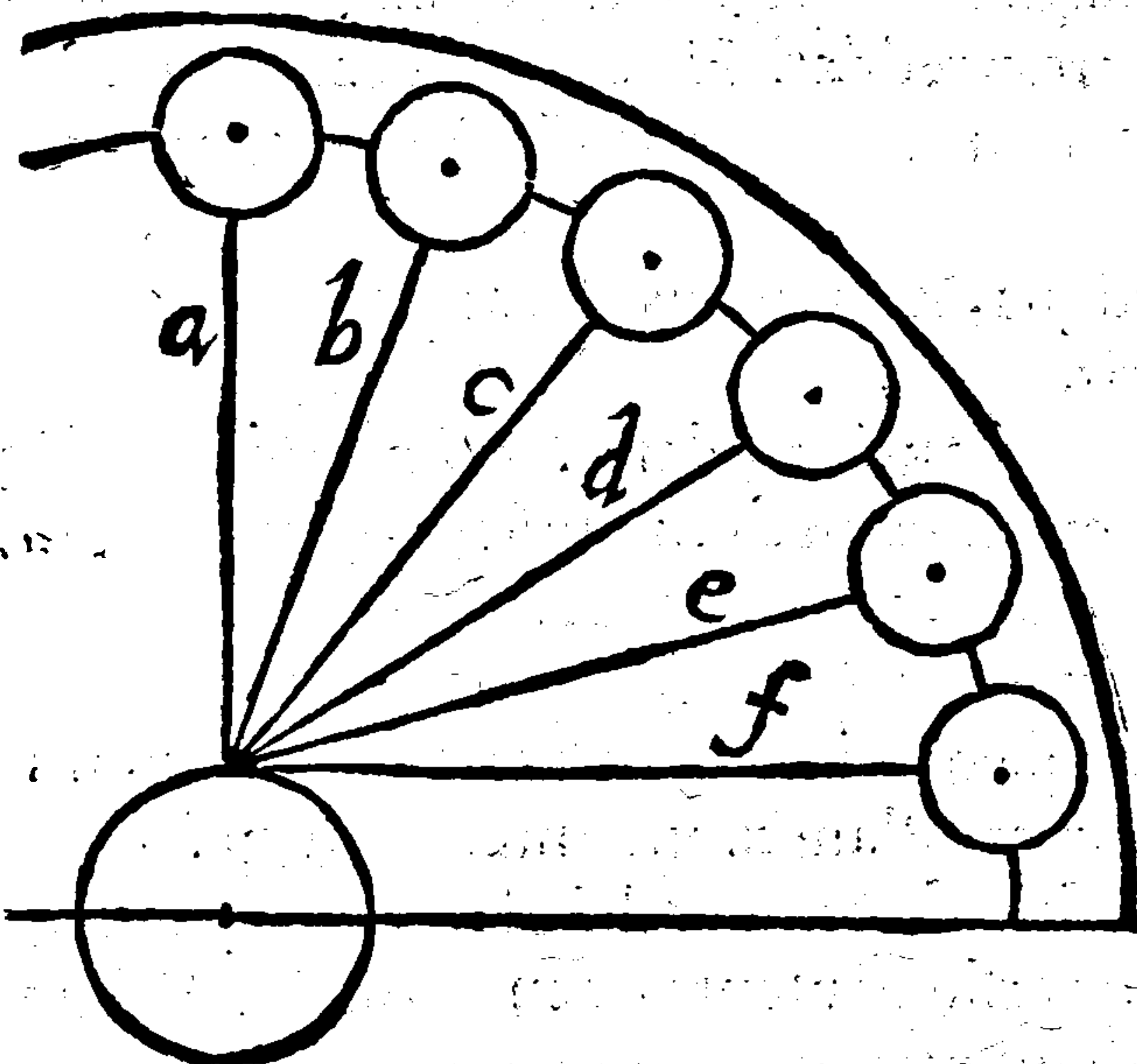
Et Basilius in 2. clauē: *Non enim vtile est, Aquila nidum suum in Alpibus ponere: Nam pulli eius præ frigore niuis in summitate montium morerentur: Et mox: Tum Pluto ventum afflabit, & ex frigido dracone igneum spiritum volatilem eliciet, qui suo magno calore aquila pennas comburet, ac sudorificum balneum excitabit, adeo vt nix in summis montibus colliquescat, & aqua fiat, quo minerale balneum bene præparetur, ac Regi fortunam & sanitatem tribuat.* Ita & de glacie sæpenumero loquuntur Philosophi. Ex innumeris vnum sufficiat: Ros riuus: *Si glacies, inquit, ponitur in aquam simplicem, soluitur in ea per calorem, & redit in primam substantiam aqueam, & sic aqua tingitur ex virtute occulta, que fuit in glacie. Si autem glacies non resoluitur per calorem in aquam, non coniungitur aqua, sed in aqua iacet, nec illam aquam tingit sua virtute, qua in ea antea coagulata fuit ex parte specierum: sic eodem modo si corpus non resolueris in Mercurium cum Mercurio; occultam virtutem ex eo habere non potes, scilicet sulphur digestum & decoctum per opus naturæ in minera.*

HYRAMVS.

Cum hæc quatuor sint frigoris effecta, qua est vera ENIGMA causa frigoris?

SALOMON.

Prima causa est remotio Solis seu radiorum eius obliquitas; Cum enim radii Solares repercussi in superficie terræ perpendiculariter, faciunt angulos obtusos, frigus regnat, eoque maius; quo obtusiores, quo rectiores, eoque calor fortior, prout patet in subiecto schemate.

Hinc

Hinc Sol eodem tempore vni loco est verticalis, eiq; maximum calorem impertit in meridie, alteri paululum est remotus à vertice, tertio magis, quarto adhuc magis, quinto maximè. Pro variatione itaque distantiae Solis à vertice, variantur & anguli repercussionis radiorum, fiuntq; vel acuti magis, vel minus, vel obtusi. Obtusi anguli propriè dicti intra quadrantem circuli fieri nequeunt; Inde obtulos hinc vocamus, qui proximè ad obtusos tendunt. Statuimus itaque, quod frigus aërem occupet, aquam & terram, in absentia Solis, qui, quò magis remotus sit, suoque calore inefficacior, eò frigore maiori elementa illa omnia torpent & rigent; vt patet in locis Septentrioni, aut Circulo arctico subiectis, hyberno tempore glacie rigidissimis, cum Sol in Islandiâ, extremis Norwegiæ & Lapponiæ partibus, aut Gronlandiâ circa solstitium hybernum non oriatur; sed alicubi, vt in Nouâ Semblâ, aliquot mensibus abscondatur: vnde ibi tenebræ & frigora intensissima dominantur: à quibus locis versus Solem meridianum, quò climata terræ sint propinquiora, eò tenebras longissimæ noctis breuiôres, & frigus hyemis minus experiuntur, vsq; ad ipsum Æquatorem seu Cingulum mundi, vbi calor è conuerso, duæque æstates, duæque hyemes, (quæ tamen æstatibus nostris sint calidiores,) habentur.

NB.

2. Secunda causa frigoris intensioris seu mitioris est ventus à frigidis, calidis, aut temperatis regionibus flans, qui aërem calidiorum vel frigidiorum reddat. Hæc autem causa est inæqualitatis hyemis. Prima autem seu antè dicta causa est æqualitatis, vt nimirum Sole in illa remotione meridionali à quocunque loco constituto tantum semper sit frigus, non maius, nec minus; quod intenditur vel remittitur à ventis.

3. Tertia causa moderati vel immoderati frigoris potest esse operatio Planetæ alicuius suâ naturâ frigidi, vt Saturni, qui intendere, vel Martis, qui diminuerè illud creditur: Lunæ nocturni radii, dum valde friget, manifestè peregrinanti vel dormienti nocent homini: Et hæc causa inæqualitatem hyberni frigoris constituit: Nec verò aspectus, vt vocant, Planetarum inter se hinc quicquam operari poterunt, nisi oppositio fortè quoad Solem tantum; & maxima ab ecliptica declinatio versus Septentrionem, si hinc ad Arcton, aut versus Meridiem, si ibi frigus intensum dominetur.

*Quæ causa in
& Occasum Solis
stantia ab æquato
partes occidua m.*

*Sunt, qui hanc in
referant, quemadmo
Sol versus Occasum
tutina, dum Sol ab o
dem à Meridie declina
tionis angulos faciat S
lis hora nona maru
ram minorem vel mi
tem quatuor horaru
tem tertâ pomeridie
mora dari non potest
gidis montibus præc
lunt Russia, Melcozia
dix extremæ imperant
diores spirent, qui æ
qui in eadem poli eleu
nus immensus occur
tione perpetuâ tempe
Oceano litæ hyeme n
diras vaporosa aqua
Ortum habentur, hy*

Quid dicendum

HYRAMVS.

Quæ causa inæqualitatis frigoris locorum versus Ortum & Occasum Solis sitorum sub eadem poli elevatione seu distantia ab æquatore, quæ inæqualitas sat magna est; cum partes occidua magis caleant, & Eoæ rigeant? ÆNIGMA
60.

SALOMON.

Sunt, qui hanc inæqualitatem ad moram Solis super horizontem referant, quemadmodum ex hac causa horæ pomeridianæ, quando Sol versus Occasum descendit, sunt longè calidiores æstate, quam matutinæ, dum Sol ab ortu ad meridianum ascendit, quamuis sint eadem à Meridie declinatione, & Sol in iis æquales radiorum repercussionis angulos faciat. Sed hæc causa non est sufficiens: Quia calor Solis horæ nonæ matutinæ & tertiæ pomeridianæ differt, propter moram minorem vel maiorem ratione vnus certi loci, qui horâ nonâ saltem quatuor horarum morâ Solem, eiusq; calorem recepit; horâ autem tertiâ pomeridianâ, decem. In globo autem terreno rotundo ea mora dari non potest: Nos interiectum terræ interuallum altis & frigidis montibus præoccupatum, aut per se incultas regiones, quales sunt Russiæ, Muscouiæ, & totius Tartariæ ad Magnum Chamum Indiæ extremæ imperantem, esse in causa coniicimus, unde venti frigidiores spirent, qui aërem sic quoque reddant; quod contingere nequit in eadem poli elevatione versus Occasum: Quia hîc mox Oceanus immensus occurrit, cuius aquæ nunquam glaciæ rigent; sed motione perpetuâ temperantur per fluxum & refluxum. Hinc insulæ in Oceano sitæ hyeme minus rigent, & æstate minus calent; quia humiditas vaporosa aquæ vtramque qualitatem remittit: quæ verò versus Ortum habentur, hyeme magis sunt frigida, & æstate minus calida.

HYRAMVS.

Quid dicendum de monstrosa & inusitata pluuia, lapidum, ÆNIGMA
61.

dum, frumenti, sanguinis, piscium, ranarum, & his simi-
lium?

SALOMON.

Hæc potius inter ostenta vel miraculosa est referenda, quam naturalia: quia natura in aëre talia non abscondit, aut seminat, multò minus nutrit, vel augmentat: Ideo hîc tacet & quiescit: Oportet igitur ut alterutro modo eiusmodi rariora contingant, vel diuino, quo Moses usus ante Pharaonem Ægypti Regem, vel diabolico, quo magi & nigromantici Ægyptii utebantur. Qui hæc naturaliter excusare conantur per vim turbinum, quibus frumenta, vel alia eiusmodi in aërem rapta sint, unde postea in modum pluuix decidant, falluntur: Ita qui ranarum semina cum aquis attracta per radios Solares in nubes, veluti & piscium, ex quibus in nubibus ranæ & pisces exorti sint, affirmant, aliquid dixisse videntur, sed nihil, quod rei aut rationi satisfaciât. - Malumus igitur illa hyperphysica fateri, quam leuiculis ratiunculis demonstranda assumere. Huc spectat vitulus, qui integer aliquando ex nubibus cecidisse legitur, nescio, quam verè. Et Anaxagoræ prædictus lapis magni ponderis; de quo heri mentio facta est. Alia res est, quam Auicenna in tractatu de congelatione lapidum, cap. i. tradit; quod nimirum lapides fiant ex igne, cum extinguitur: quia sepe contingit corpora terrea & lapidea cadere cum coruscationibus; *quia ignis sit frigidus & siccus* (sunt Auicennæ verba) *ex sua extinctione: Et in Persia cadunt etiam cum coruscatione corpora area & similia sagittis hamatis, & non possunt liquefieri, sed per ignem euaporari in fumum cogente humiditate, donec residuus sit cinis. Cecidit quoque apud Lurgeam frustum ferri ponderis centum marcarum, quod præduritie, quâ ferè erat infrangibile; Missa tamen est eius pars Regi Torati, qui præcepit enses inde fieri: Erat autem infrangibile & infabricabile. Dicunt tamen Arabes, quod enses Alemani, qui optimi sunt, de isto ferro fiant. Cum autem ceciderit massa illa, resiliuit aliquoties à terra, ut par erat; quia composita erat ex minutis frustis coherentibus adinuicem ad quantitatem granorum magni milij. Hæc ille.*

HYRA-

*Quæ lapidis
& fulguris?*

*Iam antè de hac
nonnulla addemus.
ratus est ex viscosa
ascendit, & in nubibus
lus in hominum recu-
rentia in eo est, quòd
igne vehementi com-
vulgo Purgatio nubis
& lapis reiectamentum
loco, homine, animal
humoribus excemen-
cuare, ut patet in her-
nam, in cane per vom-
per gummi & musc-
cristin quandam insti-
est, crassa, viscosa, &
quo per nubes penetra-
deorium ad centrum
quanta potest, ea con-
lapis fit; quo factò in-
executore, molitur &
tit. Hinc fulgur abig-
tur tonitru, dum ig-
de eodem moment-
auditio fit in tempo-
rectam momento qu-
longiori tempore cir-
aura percussa, summe
enim, si ex magno torr-*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

tatur, non solum, quicquid hic attingit, prosternitur; sed quoque, quæ proxima aura seu aër tetigerit, violantur, & læduntur, propter celerrimum motum aëris, quo ille globo cedere ad latera cogitur; sic quoque fieri in hac lapidis ex nubibus iaculatione credibile est: Utque semper adustio ictui bombardico adest ex pulvere pyrio & igne, quo globus inficitur, ita & fulmini peculiaris sua venenositas est, quæ animalibus, præter impetum, lethalis existit. Hac colliquescunt metalla, utpote dura & resistentia, mollia verò, ut sunt vestes, non attinguntur; Hac interdum vina vapescunt doliis intactis. Ad eundem modum Lapis philosophicus, quando perfectus est, penetrat omnia metalla in momento, eaque mutat & alterat in aliam formam, quam prius habuerunt: Unde à Lullio aliisque Philosophis assimilatur fulguri in metallis, cum hæc in ignis examine micant seu fulgur emittunt, perfectionis indubitata signa.

Lapidis
philoso-
phici usus.

HYRAMVS.

Quid antiqui Poëta senserunt de hisce?

ENIGMA

63.

SALOMON.

Iouem iratum mittere fulmina & tela, quæ Vulcanus, quasi faber Deorum, fabricârit hamatâ formâ: Hinc Quidius:

Si, quoties peccant homines, sua fulmina mittat.

Iupiter, exiguo tempore inermis erit.

Sed hæc esse fictitia & vana, nemo non intelligit. Vûlcanus, ut ignis, hæc quidem in nubibus, ut dictum, efficit, at non ut persona. DEVS quoque, qui Ichoua est, his utitur ad minas vel pœnas inferendas hominibus propter peccata, quamuis sint naturæ opera admiranda. Nam ipse naturalibus operibus & ad pœnam, & ad gratiam, hoc est, homines puniendos, & donis ornandos, nunquam non uti solet: Ut patet in incendiis, diluuiis, peste, annonæ caritate, deletis frugibus à grandine, imbre, immodicâ siccitate, aut calore, & his similibus; & è conuerso in optimo prouentu rerum omnium ad victum & vitam hominis spectantium, malorum impendentium auersione. Impietas autem magna est, dicere, Deum fulminibus aut pœnarum mediis destitutum in, si homines, quoties peccent, puniat. Eius enim manus, hoc est,

est, vis omnipotens, hæc habet in promptu, absq; vllius Vulcani operâ, si velit.

HYRAMVS.

Immodicus in quærendo, hæctenus tibi, Rex humanissime, fortè visus sum: quapropter hîc subsisto, ac vt eandem aut maiorem in me libertatem tibi vendices, lubens permitto.

SALOMON.

Non plus oneris mihi, quàm diuinâ assistentiâ ferre potuerim, à vobis impositum fuit: Ad te verò, Regina, mea ænigmata primùm diriguntur, de eodem materiæ genere.

Cùm fontes ex vaporibus, rore & pluuia montium ÆNIGMA
contingant; estne fons in opere philosophico? 64.

SABA.

Est; at non solitarius; quia vel Diana in eo balneatur cum suis Nymphis; aut Narcissus, formosissimus ille puer, suam in eo faciem videns & admirans, colliquescit & tabescit; aut Rex ille, ad quem spectat, in eo se lauat, aut senex iuuenescit. Mirabilis enim virtutis hic fons est, qui cantu virginis (vt solet fieri) inuentus dicitur, vnde à virginibus amatur, & iuuentutem dat senibus.

SALOMON.

Quæ est differentia vel conuenientia fontis cum eo, qui ÆNIGMA
balneatur in eo? 65.

SABA.

Rex ille, Apollo est, siue Sol; & Diana, Luna, eius soror; fons verò, Latona, habetur, mater eorum. Cùm enim à Ioue ingrauidata Latona mortalis perennitatem peteret, Iupiter, ne votum omni ex parte ei denegasse videretur, postquam geminum eum ediderat fœtum, Apollinem & Dianam, Latonam in fontem perennem mutauit, qui, cùm sub terra se abscondisset, à virgine prouocatus est in aspectum & vsum hominum. Filii itaque in maternò fonte gaudent se lauare, qui ipsis pro potu & nutrimento quoque est, ne alio indigeant victu: similia enim

à similibus facile attrahuntur, & in se inuicem, nempe nutrimentum in nutritum, transeunt. Hic fons vocatur ab aliis lac virginis; lac, quia lactis vicem præstet; virginis, quia virginibus præbeatur, vel ab illis, ut dictum, inuentus sit.

S A L O M O N.

ÆNIGMA
66.

Cum fons sit quasi parens maris, estne mare in hoc opere?

S A B A.

Truta.

Est mare, at non sine piscibus: Vnus in hoc præualet, qui Truta dicitur, & habens aureas maculas, instar stellarum, in cute, auri quoque appetens, in auriferis riuis inuenitur. Totum mare absque hoc pisce nullius utilitatis est. Quocirca quærendum primò mare, deinde dictus piscis ex riuis montium metalliferorum accipiendus, & in suum mare præcipitandus erit; tum ex vno pisce huius generis mille & plures generabuntur, totumque mare piscibus stipatum reddetur. De fluuio Vngariæ Tibisco narrant, quòd adeò piscibus abundet, ut ferè tertia eius pars sint pisces: Verùm in hoc mari maior adhuc copia nascetur, quia ad soliditatem & resistantiam hinc reducetur, idque absque hyperbole, licet non sine allegoria: Mare enim fœmina est, & piscis mas, fœminaque mutabitur in marem; & sic mare in pisces.

S A L O M O N.

ÆNIGMA
67.

Sed magis in altum nos subleuemus ad ea, quæ supra nos videntur: Iris annon est in opere philosophico?

S A B A.

Testantur id Philosophi, nempe quod adsit, quibus credendum erit. Vocant autem Iridem apparitionem omnium colorum; sic enim Riplæus in recapitulatione portarum inquit: Colores pulchriores nunquam sunt visi, pallidus & niger, falsus citrinus, imperfectus & rubeus, pauonis plumarum color elegantissimus, Iris, qui etiam præteribit, Pantheræ color varius, Leo viridis, &c. Et Rosarius: Item, cum dicitur, quòd apparent omnes colores, verum est, quia ante fermentationem in calcinationibus, dissolutionibus & fixationibus apparent omnes colores. Sunt autem Iridis colores obiecta visibilia
ex Sole

ex Sole transmissa vndecunque, at captata in resoluta nube, hoc est, stillatim cadente pluuiâ, vel aliâ quacunque roridâ aquæ expressione. Contingit enim aliquando, vt tubi subterranei pro aquæ ductibus positi in aprico, superiori loco rimam accipiant, atque inde aqua magna vi in aërem profiliat, vnde instar pluuiæ destillet; hoc si fiat, quotiescunque radi Solarés attingent istam pluuiam, Iris apparebit, non vniuersalis, at particularis, parua & non longè ab isto loco remota: Vnde constat, quid sit, & quomodo contingat Iris illa magna, quæ instar arcus, cælo obtensa cernitur, nempe pluuiâ cadente, & micante sole, in eodem ferè horizonte, aut non procul ab eo.

SALOMON.

At unde sunt colores Iridis, cum Sol nullos dicatur colores habere? ÆNIGMA 68.

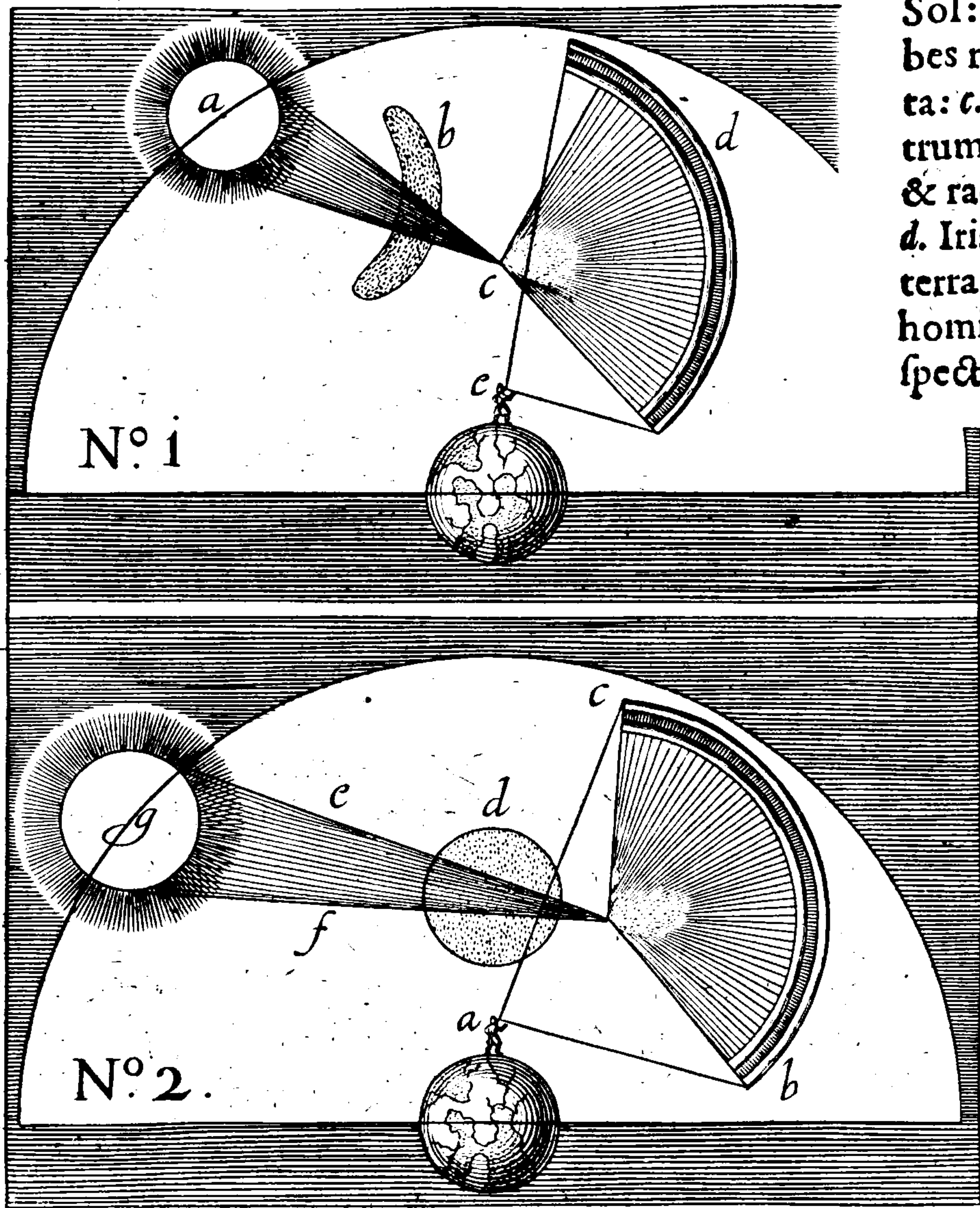
SABA.

Sol omnium colorum in rebus vegetantibus author est, ideoq; potentiâ, si non actu, omnes colores sunt in Sole, excepto nigro, quod colorum potius priuatio, quàm species videtur. A nigro ad album proceditur per intermedios colores: supra album & infra nigrum nihil habetur coloratum magis aut minus: Substantia verò vel corpus Solis nunc candidum, nunc flammeum nobis apparet, pro diaphani, per quod videtur, diuersitate. In ortu enim vel occasu propter vapores intercidentes, rubicundus videtur, aliâs in Meridie albus & splendidus; vapores enim non sunt aër purus, sed nigræ materiæ aliquid admixtum habent; Inde ex hac nigredine & radiis solaribus candidis mixtis quasi, rubedo fit, quæ in diuerso hæret subiecto, tanquam color compositus; Iris verò contingit, quando radii solares incidunt in corpuscula, rotunda, diaphana, & liquida, hoc est, aquæ pluuias, ex quibus duobus tam varius & ita distinctus suo ordine color apparet: Et quamuis ipsi radii hos colores per se non haberent, tamen vt accidentia apparerent, si quando tale subiectum adsit.

SALOMON.

Verum colores illi Iridis non propriè in nube resoluta apparent; sed ex aduerso Solis & nubis, ita vt Sol per nubem ÆNIGMA 69.

bem mittat suos radios ad oppositum, tanquam centrum
super quod arcus irinus delineatus est hoc modo: Vbi a. est

Sol: b. nu-
bes resolu-
ta: c. cen-
trum iridis
& radiorū:
d. Iris, & e.
terra, seu
hominis a-
spectus.

S A B A.

Sic est: Nam per reflexū centū radiorū cōtingit iris ea proportione,
vt quāta est amplitudo nubis resolutæ, tāta quoq; sit à cētro radiorum
solarium distātia iridis, q̄ schemate ad oculū demōstrabimus presenti:
Hic a. est terræ superficies suprema, seu oculus humanus, b. c. iridis
arcus; d. nubes resoluta, e. f. radii Solares ad nubem resolutam
trans-

transmissi, g. ipse Sol: Huius sententiæ veritas apparet ex parua illa Iride antè dicta, vbi pro proportione magnitudinis pluuiialis decidentia etiam iris illa videtur.

SALOMON.

An, ut vulgus somniat, ad Orientem, ubi arcus Iri nus desinit, aurum inuenitur? ÆNIGMA
70.

SABA.

Hæc sunt fictitia & fabulosa, ad decipiendum simplices composita, & ortum inde habent; quia Philosophi in aurigeno opere toties meminerunt Iridis, quod brutales ad literam interpretati, se, aliosq; fallunt.

SALOMON.

Cur Iris Junonis nuntia antiquis Poetis dicitur? ÆNIGMA
71.

SABA.

In 10 apud quosdam eorum aër est, apud alios eruditiores, Luna philosophica; sic enim Iupiter & Iuno sunt sorores & coniuges, velut Osiris & Isis, & tum Iris Lunæ seu Junonis vera nuntia existit; quia variis apparentibus coloribus, post albus color, qui mansurus est, adueniet: Hinc apud Ethnicos id frequens auditur: *Iuno Lucina fer opem;* quia Luna siue Diana ante Apollinem nata, eodem partu, ei obstetricis officium præstiterit, eodem momento, quo ipsa in lucem edita erat. Si enim albedo in opere philosophico, post varios colores, hoc est, Iride nuntia præcedente, apparuerit, illa rubedinis mox affuturæ causam præbebit.

SALOMON.

Cur aliquando duæ irides, vel tres, veletiam tot Soles aut Luna visantur? ÆNIGMA
73.

SABA.

Id contingit ex parte aëris, qui Iridem, vel Solem, aut Lunam per reflexionem ex imagine recipit, quod ille ipse sit roridus, vel à vaporibus non liber: Inde prout idolum transmissum recepit, ita transmittit aliò eâdem figurâ; at transpositis coloribus contrario ordine.

Halo quid est?

S A B A.

Est diaphani, per quod videtur Luna, alteratio à vaporibus. Vnde ventos aut frigus hyberno tempore prænuntiare traditur. Prope Lunam revera non est, ut nec aurora prope Solem; sed in intermedio aëre vaporibus referto, ita ut in causis aurora & halo non multum distent, quamvis in subiectis non conveniant. Vapores & hallucinatio visus utrobique in causa sunt; sed Halo contingit etiam Lunam supra horizontem multum elevata, aurora, Sole infra horizontem paululum adhuc constituto; quia Sole elevatus suis radiis vapores attrahit, vel congregat in nubes, aut dissipat in pluvias, unde tum aurora non apparet, licet rubens nonnunquam videatur. Luna non habet hanc efficaciam, quippe quæ lumen suum à Sole accipiat mutuum, & calore proprio sensibili, ut & lumine destituatur.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

74.

Quid existimas de casu stellarum siue materiæ micantis instar stellæ?

S A B A.

Illam substantiam esse viscosam, claram, & glutinosam, ut instar crystalli aut humoris pupillaris radios Solis in se recipiat, rationi consentaneum est. Quin ab ipsa experientia constat, cuiusmodi materiam aliquando reperiri in campis, quam vulgus ex stellis decidere affirmat; est instar gelati iuris, siue spermatis ranarum. Quomocunque sit, stellas ipsas non cadere, certissimum, quarum una totum terrenum orbem sua magnitudine si non longè superaret, tamen æquaret: Nec migrare stellas à locis altioribus ad decliviora, patet. Vnde, cum nihilominus à certâ stellâ ille motus incipiat, & terminetur plerumque in horizonte, evidens est, quòd excrementitia sit materia, segregata à puriore corpore. Nos novos populos aut hominum congregationes in stellis existere non dicemus, ut quidam Philosophi; nec eas fuisse ab æterno; nec esse quintæ vel sextæ essentiæ; sed à DEO ex aqueâ materiâ, clarâ, purâ, viscosâ, quæ Solares radios instar speculi in se recipiat,

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

S A B A.

Non sunt stellæ, quo ad formam, motum, aut durationem; quamuis, vt stellæ, lumen Solis in se recipiant: Qui enim putant, esse Cometas igneos vapores in aëre incensos, & arduentes eò vsque, donec absumantur, falluntur: Sol est, qui Planetis, stellis fixis, & Cometis lumen communicat; Vnde patet, quòd materia Cometarum sit æquè receptiua Solaris luminis, hoc est, viscosa, & instar. crystalli clara, quàm stellarum. Ex vaporibus quoque ascendentibus in superiorem aëris regionem eos fieri, credibile est, qui toties in se admixtâ terræ tenuissimæ portione, reducti, eleuati, & depressi fuerint, vt viscositatem claram acceperint: Non autem prius illuminantur, quàm ad eam sublimitatem ascenderint, vt etiam in occasu Solis infra horizontem, radiis Solaribus peti & perstringi possint.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

78.

An Cometa quoque supra Lunæ regionem ascendunt, an verò semper in aëre sublunari hærent, vt antiqui existimarunt?

S A B A.

Sæpè in sublunari visuntur aëre, sed nec rarò supra Lunam prope Solis altitudinem, aliquando & Martis; qualis fuit, qui ante 40. annos, aut circiter in Cassiopeia apparuit, quem propterea miraculosam stellam quidam putarunt. Historiæ verò complures eiusmodi in cœlo sitos Cometas recensent, ne vnus hic visui humano imposuisse credatur: Est autem ratio simplex, plana, & infallibilis, quâ obseruantur Cometa, in qua remotione sint à terris, an infra Lunam, aut supra.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

79.

Quæ est illa obseruandi ratio? Et post acquiescam tuis responsionibus.

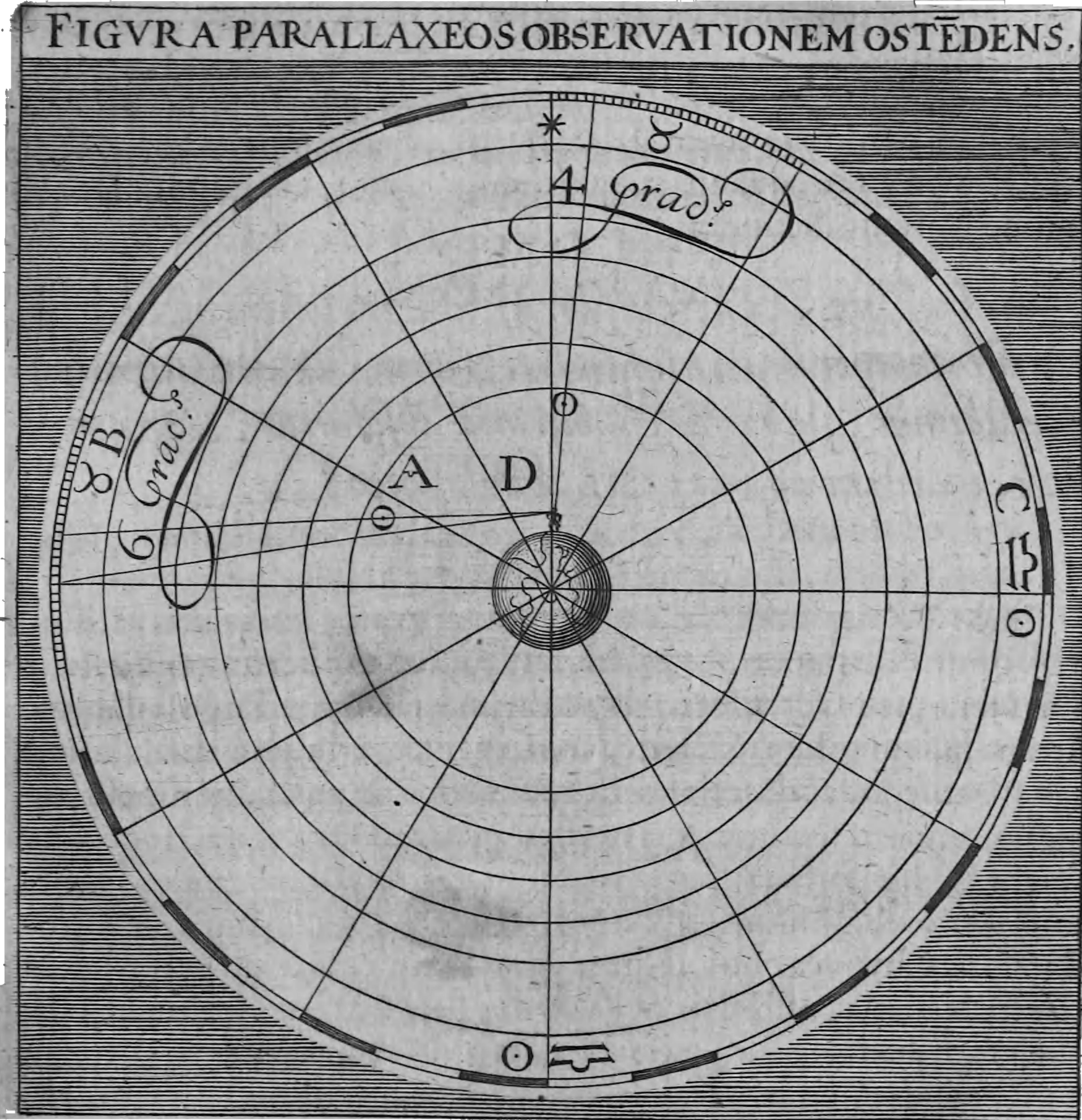
S A B A.

Per notationem parallaxeos Planetæ vel stellæ certæ, ac eiusdem cum Cometæ visi parallaxi, quam facit, comparisonem: Primò, stellæ fixæ nullam dant parallaxin; Saturnus vix sensibilem respectu fixarum, Iupiter paulò maiorem, Mars adhuc maiorem; Solis obser-

uari

uari vix potest; Luna omnium maximam; Quod si Cometa sit infra Lunam, parallaxin quoque habebit maiorem; si supra, minorem. Est autem parallaxis variatio situs alicuius rei, respectu habito ad rem im-^{Parallaxis} mobilem; pro mutatione loci oculi videntis, vel duorum visibilium: quid. Exempli gratia, sit Cometa A. non procul à signo Tauri B. & Sol sit in Libra C: Accipio instrumentum observatorium, vel etiam baculum, vt vocant, Iacobi, D. & quando est supra horizontem E. vnà cum.

FIGVRA PARALLAXEOS OBSERVATIONEM OSTĒDENS.

oculo Tauri F. capio distantiam in gradibus Cometæ ab Aldeboram seu oculo Tauri; Deinde post 6. ferè horas, Cometa ad meridianum G. eleuato, capio iterum distantiam vtriusque ad inuicem: sit prima distantia 6. graduum, & secunda 4. Ergo parallaxis est 2. graduum in 6. gradibus. Quod si Luna in eadem distantia, nempe 6. graduum ab eadem stellâ, vel aliâ fixâ, in ortu, post prope meridianum, tres saltem gradus habeat, tum Lunæ parallaxis maior est, & situs inferior, quàm Cometæ obseruati, si 5. tum minor, & situs Lunæ superior est; si æqualis, æquales sunt parallaxi & loco: vt patet ex proxima præcedenti figura.

Simili modo alia Phænomena obseruanda sunt: at non ita vera distantia ab oculo, sed saltem generalis in comparatione ad alia indagatur, nempe vtra ex duabus aut pluribus sit maior, aut minor. De alio modo iam antè dictum est.

SALOMON.

ÆNIGMA
80.

Phænomenis circulos, signa, gradus & polos cœli adnumerabimus, quibus Astronomia absoluitur; Annon ex hisce quedam adsunt operi philosophico?

HYRAMVS.

Imò: Totum enim cœlum antiquis Ægyptiis huius artis peritissimis visum fuit instar tabulæ rasæ, aut codicis explicati, in quo stellæ sint literæ, seu sydera hieroglyphica, quæ præcipua Philosophorum arcana ipsis inuoluta teneant & conseruent, præ vulgo autem aliisque ignaris abscondant & celent. Etsi enim illorum animalium cœlo illatorum causæ referantur ad externas quasdam Deorum actiones; tamen cum hæc omnia, si ad rei veritatem & historiam gestam spectemus, sint merè fabulosa, nec vnquam facta, sed primâ origine & introductione Chymica, non absurdè suo merito & iure ad ea reuocanda erunt; Nam Aries Phryxi, qui aureo vellere à Mercurio donatus est, aut, vt alii dicunt, pelle purpureâ, cum priùs fuisset candida, ad quam auferendam in Colchidem Iason cum 50. comitibus profectus est, quid aliud significauit, quàm subiectum philosophicum, & vellus eius aureum, quàm summam medicinam ab Iasonè Medico petendam?

Aries cœlestis.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

& heroibus nihil impossibile putârunt fuisse factu, utq; illi in cœlum sint translati, sic quoque eorum animalia in sydera migrasse. Deleantur Dii, Deæ, Nymphæ, heroës, & heroinæ à Diis ortum ducentes: Deleantur fabulæ & facta monstrofa iis singulis ascripta, aut potius suæ origini & proprio subiecto restituantur, & historiam Ethnicorum in plerisque claudicare, aut secum neutiquam, nec cum rei veritate conuenire, manifestum fiet. Capitale erat antiquitus, de his dubitare, aut quæstionem vllam, dubiam mouere; nobis non item: qui, si, ut res est, & postulat simplex veritas, in Ethnicorum historiis de Diis & heroibus commemoratis, vellemus obeliscos ponere, vereor vix pagellam futuram; in qua non multi visendi sint: Sed de his alibi copiosius dictum fuit. Eorum alii, ut & recentiorum, videntes enormitatem & absurditatem tantarum rerum, ad naturalia opera, etiam rusticis & vulgo nota, retulerunt, iiq; rusticis non capaciores videri poterunt. Nonnulli ad mores respexerunt, quasi morum doctrina debeat esse obscura, vel allegorica; exempli gratia, leges planissimè traduntur, non per longè quæsitæ fabulas, cum aliàs per se ob materiæ varietatem etiam planæ in verbis ambiguae fiant. Astrologi hæc pro se ficta & picta, esse in cœlo arbitrantur. Inde domicilia cœli ad ea dirigunt & disponunt, singulorumq; syderum vires correspondere illi animali, cuius nomen gerunt, nugantur, in hoc Ethnicorum opinionem secuti. Nam si Ariès cœli, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, & reliqua Zodiaci sydera, fuerunt eiusmodi animalia in terris, & modo à Poëtis dicto in cœlum transposita, inq; stellas eas mutata: rationabile foret, antiquæ naturæ ea aliquid retinuisse, ut sub Leone venatio, sub Geminis nuptiæ, sub Virgine votum moniale, sub Tauro & Ariete, pilosis pili, ut facilè renascantur, radendi, maximè valerent. Sed stultum est ita cogitare, cum constet, ea nomina & omina, cœlo eiusq; certis stellis, quæ nec formam externam vllam, nec vires cum istis animalibus communes habeant (cœlum enim non fert bruta), ab Ægyptiis Philosophis primò attributa esse, utpote Chymicis allegoriarum illarum non ignaris; quos signari Astrologi secuti omnia suo nutui ascripserunt, putantes, se in cœlo inuenisse, non quod pueri in faba, quisquilias, aut res viles, lucidas, sed stellas & earum veros effectus seu operationes in hæc inferiora.

Astrologorū
stultitia:

SALOMON.

Quid de erectione figurarum Cali, seu Natiuitatum; ut vocant, certarum personarum sentis? ÆNIGMA
82.

HYRAMVS.

Hæc est iam dictæ doctrinæ cōsentanea, & ex eisdē fontibus oritur, ex quib. illa; at isti fontes sunt turbidi, & fœtidi, nihil liquidæ veritatis emittentes. Primò enim demonstrandum erit Astrologis, Astrologis quæ demon- stranda incumbant. stellas antè relatas habere in genere eas vires & virtutes. Secundò, etiamsi haberent his persimiles effectus, quòd satis illi obseruari sint, & suæ causæ, hoc est, indiuiduo stellæ verè ascripti. Tertio, probent indiuidua stellarum, vel sydera coniunctim in indiuidua locorum & personarum operari, & tales effectus producere. Quarto demonstrent, causas & effectus iam dictos suis spatiis, circulis & lineis, ab illis fictis & imaginatione in cœlo constitutis, aut in charta depictis, parère, & mōrem gerere, nec citra vltrove, quàm ipsi velint, suis virtutibus progredi. Quintò, cùm alii ad æquatorem seu cingulum mundi domicilia sua diuidant, alii ad Meridianum, eadem certitudine, vt volunt: definiant prius, vtra ex illis diuisio sit legitima, cùm ambæ veritati conuenire nequeant. Sextò, ostendant, etiamsi sciant positum Planetarum & syderum ad horam vel momentum alicuius Natiuitatis, quomodo illud momentum, quo quis vitam ingreditur, prælagire poterit omnium eius vitæ accidentium & casuum. Septimò, quomodo gemellorum vno momento quasi temporis editorum, diuersos mores, faciem, gestus, vitæq; totius actiones excusabunt? Habent quidem regulas, vt dicunt, certas, ab antiquitate illis relictas; sed hæ non poterunt non Ens in Ens mutare; aut falsitatem in veritatis formam. Ea singula Astrologiam mihi suspectam reddunt, inprimis illam partem, quæ versatur circa Natiuitatum erectionem. Ptolemæus quidem ex Ægyptiis Ptolemæus. probatus & antiquus author, de his copiosè scripsit, vt & ille à maioribus accepit, & multi alii volumina de tam incertis rebus ingentia ediderunt: verùm in illis tot sunt obseruationes, exceptiones, & variationes, vt omnia de omnibus dici posse, putandum sit. Saturnus & Mars maleuoli sunt illis Planetæ, præsertim coniuncti in certis locis Planetarum distinctio. aut domiciliis certo à Sole aspectu, in remotione duorum, trium, quatuor vel sex signorum Zodiaci: Iupiter & Venus e contra beneuoli, ita

& Sol; Mercurius verò ambiguus, & Luna humorum domina statuitur: Horum alii sunt directi, alii retrogradi, alii celeres, alii statarii.

SALOMON.

At in quo censu Astronomiam habes?

HYRAMVS.

Eam verissimam esse, suisq; indubitatis fundamentis niti, nempe Arithmetica, Geometria, Hypothesibus, & Phænomenon observationibus, quæ fiunt per instrumenta magna & certa, volens concedo: Huius legitimum vsum annos, menses, dies & horas ordinare in Re- publ. & communivita, constat, abusum verò ad prædictionum astro- logicarum vanitatem declinare: Astrologi verò, Mathematici aliquando dicti, nec de humano, nec diuino iure tolerantur, Astronomi maxime.

SALOMON.

At nunc parcendum videtur diei, nostrisq; pro hac vice disquisitionibus, nec nocendum nocti, quæ instat, & nos quieti mancipat.

SEPTI-

TERTIA D

SEPTI

LO

DE TER

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

cœli obseruaret, & negligeret interim, quæ ante pedes essent, aut in terra: Verùm responderet Thales pro se, quòd os homini sublime erectosq; vultus Naturâ dederit, vt sydera cœlumq; intueretur, non vt pecudum more, quæ pronæ in terram detortæ sunt, semper solo oculos infingeret, aut pascuis intentus esset. Verùm nos cum hætenus cœli naturam & contenta, nec non quatuor Elementa, vt corpora simplicia, & ex his imperfectè mixta siue Meteora contemplati fuerimus; atque ita cum oculis mentem ad superiora direxerimus: ne in similem reprehensionis aut cauillationis scrupulum impingamus, nunc in terræ cauernas & fodinas, quæ sunt sub pedibus quidem, at nihilominus optimos huius vitæ thesauros abscondunt, instar illius Lyncei, oculorum aciem intendemus. Post simpliciter enim mixta, quæ magna ex parte in aëre visuntur, hæc in terris abdita sequuntur corpora, quia ex sola elementorum compositione absque vegetabili anima constant. Vt autem eorum naturam in genere ex causis describamus, & hoc die, qui nostræ Conuersationis Philosophicæ tertius est, consideremus: in memoriam reuocandâ sunt, quæ de igne in quolibet alio elemento latente antea à nobis relata sunt. Terra in primis ignis est particeps, illi hospitium perpetuum, licet occultè præbens. Non hîc autem loquimur solùm de partibus terræ, vt silicibus & aliis terrestribus subiectis, ex quibus ignis scintillæ excuti videntur, quæ tamen non absque duriori corpore, vt est chalybs, aut lapides, adamas, sinitis, & his similibus, nec absque aëris intermedio, extunduntur, sed de orbe terreno, tanquam toto, continente in se centrum omnium corporum grauium. Vnde hic ignis seu igneus calor in terræ visceribus seu interioribus adytis proueniat, an à Sole, eiusq; perpetuo circa terræ superficiem rotundam agitato motu, an à Planetis reliquis, an ex sphaera ignis, quam alii statuunt, an alio modo? non immeritò quæri solet. Plato in compositione corporum ex elementis; dicit, à Creatore summo ignem esse terræ copulatum pro basi seu fundamento, atque his postea alia vicina elementa suis vicinis, vt aërem igni, aquam terræ, & vicissim aërem aquæ connecti, vt circulus elementorum absoluat: Quæ Platonis sententia locum quoque habet in magno hoc terreno corpore, quod licet pro elemento terræ habeatur, purum tamen non est elementum, multum aquæ, aëris, & ignis hospitali & affinitatis iure in se recipiens. In primis verò ignem tanquam necessariū complecti-

**Terra in-
primis ignis
particeps.**

**Vnde hic
ignis.**

**Platonis
sententia.**

tur in abditis suis cameris à prima origine ex ordine Creatoris, vt ex horum duorum amico complexu & alia non ita amica sibi inuicem reconciliarentur, & vnà ad corporum naturalium compositionem conspirarent. Vnus enim vir beneuolus huic & illi inimicis inter se amicissimus multum boni in eorum iræ sedatione & animorum conjunctione præstare potest, vt ab experienciâ patet. Exempli gratiâ, Cicero amicus erat Pompeii, nec non Iulii Cæsaris; hi verò duo inter se dissidentes; Promisit Cicero, vt intermedius, vtrorumque reconciliationem, si sibi attenderent; quod consilium Iulius Cæsar admisit, Pompeius nullo modo, modestiæ humanæ fines prætergressus, dicendo, se vel vno pede orbem ad suæ causæ defensionem commoturum, & non prius satiari, quàm Iulii caput abscissum in manibus suis videret; sed è contrario res euēnit. Quod nisi ignis & aqua inimici, tertio, nempe aëri, vtrique amico, aliter obedirent, morem q̄; in reconciliando gererent, nulla compositio corporum ex elementis fieri posset, sed vel aqua ignem penitus extingueret, vel ignis aquam in fumum subleuaret. Ignis similiter aëris & terræ simultates lenit & mitigat, ne sibi inuicem manus inferant, & iugulum perant; quemadmodum & aqua facit, & vicissim terra, in aquæ cum igne dissensu. Ignis subterranei cum terra, ceu hospite, amicitia, confirmatur à lampade cœli, Sole, hoc est, augetur, quocunque modo id fieri possit, etiam si non intimè, tamen aliquatenus & mediatè, nec non à cæteris scintillantibus facibus, seu stellis. Quamuis verò actualiter hæc cœli lumina terram non ita incendiant in superficie circum circa, vt calor per tantum interuallum p̄netret ad interiora terræ viscera: tamen virtualiter seu potentialiter in eam operantur non minus efficaciter, cum potentialis calor fortis facile vel per se, vel ab actuali adiutus in actum erumpat, vt apparet in spiritu vini mox flammam corripiente, in abietibus vel æstu Solis, vel motu funis incensis, ne calcem viuam, fœnum humidum angusto loco conclusum, & eiusmodi alia commemorem, quæ vel ex se, vel aduersarii interuentu inflammantur. Quod si quis de Solis & Planetarum potentiali calefactione per tantum corporis obiecti, densi & duri, spatium penetrante dubitet: consideret Lunæ vires, quæ, dum est infra terram apud Antipodas, hîc apud nos Oceani & fluuiorum, illi propinquorum, ebullitionem, & fluxus ac refluxus, & è conuerso in nostro meridiano existens, eandem operationem apud

Cicero mediator inter Pompeium & C. Iul. Cæsarem.

Ignis subterranei cum terra amicitia.

Focus. illos caufatur. Esse itaque focus in medio, vel prope medium Terreni orbis, qui calorem foueat, & rationi & experientiae consentaneum est.

Vulcanus. Atque hic est Vulcanus subterraneus, qui faber est multorum operum, de quibus post dicemus. Quæ causa est, quòd in Lemno insula Vulcanum potissimum habitare antiqui Poëtæ finxerint, quia illa terra valde calida, sulphurea & fumosa existat, quod signum est evidentissimum, interius calorem esse abditum, à quo hæc qualitates proueniant. Vnde non immeritò Iason ille (idæa Medici perfecti) ad vellus aureum auferendum in Colchos profecturus, hoc est, ad tincturam philosophicam elaborandam vel obtinendam, omnium primò in Lemnum se contulit, vt Vulcano, ibi habitanti, litaret. Hic Vulcanus siue ignis subterraneus calefacit omnia vicina loca, & officinam suam extendit versus superiora & superficiem terræ. Est autem terra absque dubio prope centrum densior & compactior, porosior verò & rarior prope superficiem. Ita enim ad vsum inhabitantium extrinsecus & generationem latentium intrinsecus est accommodatior. Nam si durissima & continua saxa absque poris vbiq; tota terra haberet, nil vtriusq; iam dictis vtilitatis præstaret, dum semper maneret saxea & solida, nec non immutabilis. Referunt, in quibusdam Hispaniæ partibus prope Pyrenæos montes accolæ valde inhumanos esse, nec vix peregrinum hospitio suscipere, inq; eo barbariei incultæ indicia haud dubia prodere, quos moribus inconditis & vitæ institutis ab omni humanitate alienos esse oportet, parumq; ipsos peregrinari. Hisce persimilis tota terra foret, nempe inculta & barbara, si non in suis poris, tanquam ea meris, alia elementa reciperet, aut particulatim cum illis communicaret, & versaretur vt hospes. Hinc aqua, meteoron ex aëre cadens in terram, vt imber, pluuia, ros, pruina, grando, nix, seu aliàs, imbibitur à terræ poris & cavitatibus, inq; sinus interiores descendit. Hæc descensio liquidæ seu aqueæ materiæ non fit sine commercio terræ purioris, quæ se in transitu aggregat aquæ amicæ, eiq; adhæret, quaqua versus labatur a ratione ponderis ad centrum iter instituens; estq; hæc naturalis immissio materiæ distillandæ à natura in suam cucurbitam. Nam vasa naturæ sunt saxosa, vel terrena claustra centro terræ proxima; quæ se extendunt ad superiora longo ductu; Estq; alembicus propriè dictus, seu vas supra vas, terræ illud spatium, quod superfici ei eius proximum est, vbi mineralia quæcunque inueniuntur, à naturâ

Terra vbi densior, vbi rarior.

Pyrenæorū montium accolæ magna ex parte valde inhumani.

Vasa Naturæ. Alembicus Naturæ.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

nes inter personas diuersas genere, sorte, formâ, ætate, moribus, linguis, nationibus, dotibus, & bonis sæpenumero contrahuntur: sic quoque magna est differentia in horum conjugum copulatione. Sulphur enim vel purum; impurum; terrestre, saxosum, flauum, rubeum, vel alterius conditionis existit; sic & argentum viuum; Aut si pura hæc bina fuerint, maculantur tamen ex loci impuritate & qualitate diuersa, tanquam fœtus ex matricis contagio nascitur morbosus, & morpheæ quadam præoccupatus: Hinc tot spiritus minerales, veluti abortus & ova subuentanea, totq; metallorum genera; & generum species, magis vel minus ad perfectionem dispositæ, vel ab ea detortæ, proueniunt, & ante maturitatem, quæ in nonnullis speratur, & est possibilis, ex naturæ vinculis eruuntur, & ex tenebris in lucem curiositate humanâ, aut potius auaritia producuntur. Ex dictis paucis de dicendis plurimis iudicandum erit. Tu itaque, Regina Serenissima, de hisce abiectis terræ fossilibus seu fumosis substantiis, mecum hoc die differas, non ignara, omnem fastum ferè mortalium hisce fumis quasi suffarcinatum constare. Nam si hos fumos & puluisculos, siue albos, siue flauos, seu alterius coloris, tollamus & separemus de medio: non erit materia superbix, elationis, aut ex diuitiis iactantiæ. Vnde rectè à Poëta dicitur de huiusmodi:

Effodiuntur opes irritamenta malorum:

quod tamen de abusu eorum intelligendum, non de moderato & vero usu, quo bonis maximè annumeranda sunt, uti nos accipimus.

S A B A.

Duas mundani Codicis paginas perlustrauimus, nempe Cælum visibile, & aërium tractum ad terræ superficiem vsque: nunc restat tertia, quæ à superficie ad centrum terræ extenditur, & fossilia sibi innata seu insculpta hæbet, instar literarum hieroglyphicarum seu realium. Hæ nobis hodie si non exactè perlegendæ, tamen componendæ & diuidendæ erunt, tanquam Abecedariis, & elementa prima literaturæ physicæ discantibus, aut discendi cupidis. Cadmus dicitur primus apud Phœnices literas legendi & scribendi modum, ab Ægyptiis mutuatus, tradidisse, & ad Græcos transtulisse. Idem metallorum tractandorum & fundendorum rationem, exq; mineris suis educendorum & segregandorum, ibidem docuit, vnde adhuc Cadmiæ nomen

TERTIA DIES: DE TERRÆ FOSSILIB. 73

remansit in terrâ lapidosâ & minerali quadam, Mercuriale quid, licet multis venenosis fumis permixtum, continente: atque sic subterraneam scripturam mineralium substantiarum cum Geometricis figuris, literarum ductibus, coniunctam coluit & illustravit, non immerito Heros inde hominum memoriâ dignissimus hucusque celebratus. Hic idem nobis in hæc tertiâ pagellâ mundi in initio citandus, & honoris gratiâ nominandus venit:

Cadmus itaque ex quo genere serpentem occidit?

ÆNIGMA

84.

SALOMON.

Serpens ille fuit Typhonis & Echidnæ soboles, non indigna cuius parentes nominentur, & genealogicè recenseantur, cuius fratres fuerunt & sorores; ille apud aureum vellus custos; & alter ad hortos Hesperidum, Hydra, Sphynx, Chimæra, Cerberus, & eiusmodi monstra alia quàm plurima. Est autem Typhon ardens & furiosus spiritus, ventus, vel fumus, quem sulphur antea vocasti, & Echidna, serpens frigida & humida, fœmina, vt ille mas, aqua viscosa, vt illud terra ignea, pinguis, vel butyrofa: Talis est Serpens, qui Cadmi socios, aquatum euntes, absumpsit, & à Cadmo interfectus est.

SABA.

Estne Cadmia in opere necessaria?

ÆNIGMA

85.

SALOMON.

Maximè: sine ea namque nihil efficitur, quod intelligendum erit de philosophicâ. Hæc est chaos illud rude, habens in se quatuor elementa confusa, nec bene distincta in suis qualitatibus contrariantibus, ignem cum aquâ, & aërem cum terrâ, quæ, nisi ritè tractentur, artificem ad interitum redigunt, hoc est, ad finis frustrationem, & bonorum dilapidationem. Atque hoc totum compositum, præcipuum artis subiectum est, Draco Philosophorum, idem re cum antedictis monstris & draconibus aurei Velleris, Hesperidum, Cerbero, Chimæra, Sphynge, Hydra, & his similibus.

SABA.

Quid agendum cum hoc Dracone Cadmeo?

ÆNIGMA

86.

SALOMON.

Si viuus maneat, interficit viuos; si occidatur, dat vitam mortuis,

K

non

non hominibus, sed elementis reliquis; Hoc est, elementum aquæ exiccandum erit, & ignis maiorem fulgorem habebit, aut terra superflua demenda, & aër apparebit in suâ spherâ apertior. In aquis enim & humidis locis hic Draco stabulatur, vnde per insidias incautos plurimos adoritur & interimit.

S A B A.

ÆNIGMA

87.

Quid faciendum interfecto Draconi?

S A L O M O N.

Idem quod Cædmus Philosophus ei fecit: Extrahendi enim sunt illi dentes, inq; agrum philosophicum pro seminio spargendi, vnde Terrigenæ mox nascentur, qui tamen astu arma, quibus Cædum perunt, in sese dirigere adducuntur, seq; ipsos civili quasi bello ad vnum omnes cedere; Hoc est, quod dicunt Philosophi, si vnum occideris, omnes erunt mortui. Vnum enim elementum attrahit alterum sibi vicinum, tanquam frater fratrem vinculo consanguinitatis, vel ad vitam, vel ad mortem, nempe ad hanc aqua terram, terra ignem, ignis aërem, vel ad illam aër aquam, ignis aërem, ignem terra, in quâ quiescunt omnia.

S A B A.

ÆNIGMA

88.

Habentne Cadmia in se principia philosophica?

S A L O M O N.

Habet; eaq; præ cæteris magis euidentia, qualia sunt sulphur, & argentum viuum, quæ tamen non sunt vulgaria, sed solis Philosophis cognita, à vulgaribus orta, & separata per magisterium.

S A B A.

ÆNIGMA

89.

Sed alii tria huius subiecti statuunt principia, veluti & rerum omnium, Sal, Sulphur, & Mercurium; Quid tu ad hæc?

SALO-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

Si Lapis philosophicus quasi parvus mundus est, & ad imaginem magni illius mundi concinnatus, Hermete teste, atque ex tribus principiis hisce, sale, sulphure & Mercurio constat: necessariò omnes res mundi maioris in principia minoris resolui poterunt.

At primum verum.

Et secundum igitur.

At falluntur sic ratiocinantes multis modis: I. Quia maior mundus non assimilatur in omnibus minori, licet minor in quibusdam maiori applaudat: Totum enim non à parte capitur, aut dirigitur; sed contrà pars à toto. Ad hæc principia dicta similitudinariè lapidi insunt, multò magis similitudinariè per translationem inesse dicentur aliis rebus; quia similitudo à similitudine sumpta non fit realis, sed adhuc magis accidentalis, quàm prior, à qua fit desumptio. Hinc patet esse illam opinionem absque vllò veritatis fundamento, quæ sal, sulphur, & argentum viuum omnium rerum principia ponit, & saltem à vento persuasionis originem ducere; ideoq; à quolibet vento phantasticorum agitari, & in sublime euehi, non aliam ob causam, nisi quod I P S E dixerit, qui se Monarcham non tam fecit, quàm dixit, omnibusq; Philosophis anteposuit.

S A B A,

ENIGMA

91.

Quid tu de Medicina Reformatâ, seu Nouâ, statuis, quæ nuper prodiit, & omnia corporis humani continentia & contenta, hoc est, partes homogeneas & heterogeneas, humores & spiritus reducit in sal, sulphur, & Mercurium cremosum, sublimatum, & præcipitatum; Deinde omnes morbos & remedia ex iisdem petit?

S A L O M O N.

Hæc somniis sunt similia, in quibus sæpenuerò se quis Regem diuissimum facit, nullo contradicente, aut dictatorem omnium, vnde resuscitatus, fortè vilissimum ex plebe agnoscit. Tanta est differentia inter hominem à phantasiâ ductum, & ratione rectum. Quis vnquam absurdiora somnia vidit, aut visa per literas aliis sequenda, & pro oraculis amplectenda diuulgauit? Verùm hæc Saturnus iudicet, & absumat,

mat, qui vulgo Tempus habetur: nos alibi, vbi de Vulcaniâ proge-
nie, de his similibus acturi sumus.

SABA.

Phaëtontes igitur illos & Icaros ad summa efferos non ÆNIGMA
moraris, at verè dictum putas cuilibet: Medio tutissi- 92.
mus ib. s?

SALOMON.

Addictus equidem vt nolim pecuino more alterius nutui, quam-
uis diutissimè recepto sine ratione, sic nec recentiori opinioni, non-
dum satis concoctæ aut maturæ, sed præcocis ingenii subrepenti her-
bæ, absque flore & fruge luxurianti, absque evidentibus causis astipu-
lari velim. Qui enim alios increpant, quòd sint Hippocratis, Galeni,
aut alterius antiquissimorum sequaces; mallent sanè, vt sua dogmata
illorum neglectis, sola haberentur in pretio. At suadent hæc; non ta-
men persuadent. Expectent tam diu illi neoterici, Principia noua &
Medicinam secundum ea reformatam producentes; suaq; mundo
obtrudentes, quam veteres isti expectarunt, & tum posteris de horum
doctrinâ, vt nunc de illorum, iudicium erit defœcatus & syncerius.
De meris & recentibus vinis comparatio cum vetustis, bimis vel tri-
mis facta, non semper verax, aut infallibilis: Omnibus enim rebus in-
culcatum videtur illud: *Nescis, quid serus vesper vebat.* Quod si nouare
antiqua, & antiquare noua, est docere veritatem, hæc erit Prothæo
mutabilior, & omnium imaginationi exposita, hoc est, instabilis, in-
certa, nunquam & nullibi inueniendâ ratione, nisi vbi sensus corpo-
rei eam comprehendant, quod neutiquam statuendum erit.

SABA.

Quodnam censes tempore prius ex his principiis?

SALOMON.

Neutrum altero prius aut posterius est, si de genere seu essentiâ il-
lorum fiat quæstio, cum non detur materia absque suâ formâ, nec for-
ma absque materiâ. At si de specie subiecti præsentis, tum materia
communis antecessit formam determinatam. Vt enim chylus in sto-
macho existens, in hepate fit chymus, in materia eâdem, at formâ di-
uersâ: sic materiâ manente in subiecto philosophico, alia forma, eaq;

nobilior, introducitur. Nec verò in elementa simplicia semen quodvis, ex quo generatio fieri debeat noua, opus est resolui; aut retrò texi: sed saltem elementata, quæ formæ præexistentis nobilitationem, non omnimodam corruptionem, & nouæ introductionem, admittunt ex priuilegio Naturæ.

S A B A.

Quod est nobilius ex principiis?

ÆNIGMA

94.

S A L O M O N.

In generatione muli ex asino & equa, nobilior videtur materia, quàm forma; at in generatione auri & lapidis Philosophici contrario modo se res habet: Hic enim forma potentiam, pulchritudinem, constantiam, & dotes omnes ferè confert, ideoq; nobilior est, materiaq; saltem cella & commune receptaculum eius habetur: Vnde Rosarius: *Oportet, inquit, vt habeamus receptaculum nostra tinctura idoneum, quod est sibi consonans cum quadam similitudine ad patrem: Et mox: Mulier est quoddam receptaculum virilis seminis; quia ipsa conseruat in suis cellulis & matrice, & ibi nutritur, & pullulat, vsq; ad tempus maturitatis. Nam vt Sol Lunæ dat lumen & vigorem, ideoq; illâ nobiliore existit; ita in Philosophia nostra: Hinc Hermes ibidem: Luna est lucerna noctis, nox est natiuitas tenebrarum, quam Deus creauit pro mundo regendo: Luna autem à Sole lumen recipit, & est dilecta, eò quòd Solis lumen in ea est; ideo quòd Solis natura Lunæ naturam superat. Hæc ille.*

S A B A.

ÆNIGMA

95.

Sed argentum viuum, quod est materia operis, unde habetur?

S A L O M O N.

Philosophi adeò directè viam quærentibus absque labore ad veritatem currendi, directè respondent, Gebro authore, quod ex iis, in quibus est, corporibus haberi possit; Et non solùm ex corporibus, sed & spiritibus. Sic de eo Rosarius: *Sed consulo, quod hoc opus ab imperfectis lapidibus inchoës: Hoc enim fuit de principali & occulto ipsius Gebri intellectu: Sic habes in capitulo decimo septimo, quòd natura Mercurij est ita in corporibus,*
sicut

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

Mercurii
philoso-
phici nota
propria
quæ.

Philosophos magnos, Sol cum Luna, Iupiter, Mars, & Venus nostra in Mercurio nostro, & Saturnus septimus eorum, in quo omnes sunt coniuncti simul: Saturnus enim pater est omnium; At dum alii Planetæ eunt venatum, Basilius in hieroglyphicis suis figuris dicit, Saturnum (instar Cameli) retia portare; quod imprimis notandum est. Propria Mercurii philosophici nota fertur, quòd adhæret corporibus: Non enim ferrum magneti, nec palea succino calefacto magis accurrit & adhæret, quàm Mercurius corporibus, hoc est, consanguineorum Planetarum seu metallorum; Solis, Lunæ, Iouis, Veneris, aut horum filiorum sibi consobrinorum.

S A B A.

ÆNIGMA
98.

De Mercurio satis constat: Sed nunc de Sulphure inquirendum erit, quale hoc sit?

S A L O M O N.

Est agens in materia, subiecti forma, gallinæ gallus, Beicæ Gábritius, mulieris maritus, aut sponsæ sponus ante commixtionem. Hoc nascitur in locis petrosis, concauis, terrestribus, sublimatum à facibus suis per naturam ex parte instar florum tenerrimorum eleuatorum in Alembicum per artem.

S A B A.

ÆNIGMA
99.

Generatur hoc in montibus?

S A L O M O N.

Sic est: Nam montes sunt cubilia Naturæ subterraneæ, in quibus tanquam camuratis locis illa fœtus suos excubat & edit vsino more, primò informes & rudes, quos deinde polit & colit, donec speciosissimi fiant: Sic sulphur montanum est philosophici initium, quod ex eo fit post longam præparationem, coctionem, & maturationem: quodque linguæ vrsæ est respectu sui fœtus, id ignis est ratione nostri sulphuris: Illa vritur arte naturali, suâq; industriâ iuuat naturam, Philosophi naturâ artificiali, ingenioq; suo dirigunt artem, vt naturæ antea existenti subueniat, eius superflua tollat, & deficientia addat.

S A B A.

ÆNIGMA
100.

Ex quo generatur hoc sulphur?

S A L O N.

SALOMON.

Si de matre sit quæstio, ex ventre Terræ virginæ; si de patre, ex eo, qui non concubuit, & est ignis non vrens, centrum centri & circulus quadrati, triangulus circuli & fluxus lineæ seu radix cubi. Hic est radius non sine umbra, piscis non sine aqua, leo non sine sylva, & vipera non sine veneno, ex qua tamen fit theriaca contra venenum. Vilis ei pater est, & plebeius, vt Oedipo Laius, ideoq; viâ illi cedere imperatur; sin minus, occiditur. Et sic parricida filius matrem propriam ducendo in vxorem, fit sibi ipsi pater seu vitricus, & vxor eius mater sibi filia, nurus, socrus, & auia. Quod cremor in lacte est, pinguedo in oliua, spiritus in vuis, id sulphur est in mineris. Qui separare sciet butyrum, oleum, & spiritum vini ex suis subiectis, quomodo ille ignorabit segregare sulphur philosophicum ex suis substantiis mineralibus. In separatione illa ars & natura vtrobique operantur manu mutuâ.

SABA.

Si sulphur philosophicum cum vino quid commune habet, probandum seu demonstrandum hoc erit secundum quinque sensus, vt vinum omne bonum dicitur representare suum **COSTA.**

ÆNIGMA
101.

SALOMON.

Ad intimam artis medullam pénétras, quam appetis. Quocirca dicam, vt iubes, & possum. Color sulphuris philosophici ante præparationem subuiridis est, instar coloris pullorum anserinorum; sed post rubescit eo vsque, donec violas & rosas imitetur. Odor, in initio sepulchrorum est, in quibus cadauera putrescunt, teste Morieno, vnde & aqua foetida ab eodem & aliis dicitur, seu spiritus foetens, vt Geber habet; postea fit tolerabilis, & naturæ humanæ amicus, vt Lullius de suâ Quintâ essentiâ scribit. Sapor in initio incognitus; quippe quem nemo suâ linguâ tangere possit; at post gustus eius fit dulcissimus, vt Morienus inquit. Tactus eius mediocris consistentiæ est, primò leuis & aërius, denique ponderis grauissimi esse traditur. Hinc Morienus: *Pondus verò illius multum est graue: Et mox: Eius natura aëria est: Agmon in Turba, circa finem, hæc omnia comprehendit, dum inquit: Est ponderosus, solidus, incommotus igne, incommotus aquâ, incommotus vento; sed &*

L

leuis-

leuissimus, cauius, spongiosus, commotus igne, commotus aquâ, commotus vento: est falsus, est quoque suauissimus; est summum venenum, est quoque summa medicina: imberbis est, & est quoque barbatissimus; implumis, non volans, plumis praeditus quoque est, & volans: Et si aquam ipsum dixeris, verum dicis; si aquam negas, non falso negasti: Hæc omnia de sulphure accipi possunt, quod à se differt ipso ante & post præparationem, vt contrarium à suo contrario, a potentia remota ab actu secundo.

S A B A.

ÆNIGMA
102.

Dic clarius, quid sit sulphur apud Philosophos, & unde extrahatur, an ex spiritibus, an verò corporibus?

S A L O M O N.

Philosophi duplex sulphur agnoscunt, album & rubẽum. De vtroque variis in locis sic scribunt, referente Rosario: Quod si fuerit argentum viuum purum, coagulabit illud vis sulphuris albi non vrentis in argentum: si autem fuerit sulphur rubẽum optimum naturæ non vrentis, erit res optima, vt fiat ex eo Elixir ad aurum. Tale sulphur est sulphur nostrum, & sapientum, & non reperitur super terram, nisi quod ex illis corporibus extrahitur: Et paulò post: Auicenna: Tale sulphur non reperitur super terram, nisi illud, quod est in corporibus: Ideo corpora illa subtiliter præparentur, vt sulphur habeamus super terram: Nam corpus perfectum per nostrum magisterium auiat & perficit imperfectum, sine mixtione alicuius rei extraneæ. Idem extractatulo probato: Sulphur Philosophorum, inquit, est simplex ignis viuus, viuificans alia corpora mortua, & maturans ea, ita quod naturæ defectum supplet, cum ipsum sit superflua maturitatis, secundum quod in natura sua sit perfectum, ac per artificium magis ac magis depuratum: Vnde Auicenna: Tale sulphur non reperitur super terram, nisi in quantum existit in istis corporibus, Sole & Luna, & in alia quidem est illud, quod nulli dicitur, nisi ex parte Dei sibi reueletur: In Sole perfectius; quia magis est digestum & decoctum: Philosophi enim subtiliter sunt imaginati, quomodo ex istis corporibus perfectis sulphura illa elicere possent, & ipsorum qualitates per artes purgare, vt hoc haberetur in arte, mediante naturâ, quod in ipsis antea non apparuit, quamuis plenariè & occultè prius habuerunt, & hoc nequaquam fieri concedunt sine corporis solutione, & in primam materiam reductione, quod est argentum viuum, ex quo facta sunt ab initio, & hoc absq; vlla permixtione rerum extranearum, quæ extraneæ naturæ lapidem nostrum non emendant. Hæc & similia sunt

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

De auro
philoso-
phico testi-
mon. 2.

corporum, antequam de eo fiat Elixir completum: Quoniam est necessarium, quòd Elixir magis sit depuratum, & digestum, quàm aurum & argentum, eò quòd ipsum habet conuertere omnino à perfectione diminuta in aurum Philosophorum, vel argentum, quòd ipsa minimè perficere possunt: Quia si de perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta manerent, eò quòd non possunt tingere, nisi in quantum se extendunt: quoniam nulla res dealbat, nisi secundum suam rubedinem. Et ideo ad hoc fiunt opera in lapide nostro, ut melioretur eius tinctura eo plus, quàm in sui natura. De Auro verò Philosophico idem auctor hæc adducit: Iohannes de Aquino: Qui auri destructionem ignorat, constructionem eius ex cursu nature necessariò habet ignorare: Facilius itaq; est; aurum construere, quàm destruere. Et mox: Philosophus: Qui aurum scit destruere, quòd amplius non erit aurum, ille ad maximum arcanum peruenit. Alius dicit Philosophus: Difficile est aurum destrui, difficilimè construi: Sed addit: Facilius est destruere accidentale: quàm essentialè: Per accidentale autem philosophicum intelligit. Quibus dictis valde ambiguis multi seducti inceperunt aurum essentialè destruere, combustionem in solo igne, cum salibus calcinatione; solutionem in aquis acris, quòd cum longis laboribus; non paruis sumptibus perfecerint, inutiles pulueres pro tincturâ; & damnum pro lucro inuenerunt.

S A B A.

ÆNIGMA
104.

*Absque dubio hoc sulphur in corporibus sulphureis
quærendum, indeq; educendum erit?*

S A L O M O N.

Hoc verissimum est; sed distinguendum sulphur philosophicum à vulgari. Undecunque extrahatur, à communi combustibili & comburente separatur philosophicum. Satis enim est huic, si virtutem sibi ab illo impressam gerat, ad sui propagationem: quemadmodum sagittæ ab arcu extenso impulsæ sufficit, quo ad metam perueniat, ut semel à nervo vibretur. Sulphur à sulphure, filius à patre, vim accipit; & quòd pater antè rudi Minerua præstitit, id sæpenumero filius generosus factis illustrissimis præclarè illustrat.

S A B A.

ÆNIGMA
105.

Cur Philosophi adeo vilitatem subiecti eius, unde eos

tum

rūm sulphur educitur, aut lapis conficitur, inculcant, an ita est, ut dicunt?

SALOMON.

Materia lapidis, quam D. Thomas de Aquino aquam grossam vocat, vilescit ob putrefactionem aut incensionem in fimo, aut ob copiam ipsius; quia aqua nusquam non est, aut propter fœtorem, nigredinem, ac venenositatem: Pretiosa nihilominus habetur propter vim in ea materia latentem, effectum & finem.

SABA.

Quid de Jouis filio statuam, Marte, an non ille vilis est, & sulphur fixum; rubrum in se habet? ÆNIGMA 106.

SALOMON.

Aries hic Martialis permultos cornu ferire non intermisit, ac candendus. Est quidem Mars philosophicæ scenæ particeps; sed non sine personâ, quam induit, dum fratrem repræsentat. Mercurium Mars apud Basilium inclusit carceri, & Solem iterum post longas tribulationes emisit. Vilitatem in reiectamento seu scoria ferri agnoscimus, at nec copiam argenti viui, nec sulphur, verum in eo offendimus: Habet sulphur fixum in se, sed quod liquefieri nequeat, nisi ad vitrum igne intensissimo, ideoq; inutile sit Philosopho.

SABA.

Si vilius adhuc Marte id sit, an non sulphur philosophicum laet in silice, aut lapillis albis, quibus ipsum ferrum in chalybem figitur, unde Marte fixius eorum sulphur videtur? ÆNIGMA 107.

SALOMON.

De hac opinione quorundam phantasmata extant, quæ adeò sunt à veritate aliena, ut nihil cum ea cõmune habeant. Vilitas est quidem in hoc subiecto, sed quia nil Mercurii in se habeat, quò solo tota res perficitur, ab arte reiectum est. Sulphur quoque olet silix, sed vulgare, quod Philosophia non admittit. Rusticus hic est crassusq; sensus, potius Melibœi alicuius, cui in nudâ silice peperit ouicula, quàm

Philosophi, quasi ille ex silice natum sulphur ad tincturam pretiosissimam complendam vsurpet: Extra mineralia, quæ Mercurio participant, non est quærenda metallis salus, nec lapidi subiectum. Vile hoc est, sed non vt cetdo, aut res nauci; verùm vt Rex extra suum regnum absque ornatu, & res opinione hominum nihili æstimata, & non satis agnita, licet per se pretiosissima.

S A B A.

ÆNIGMA
108.

Filio itaq; misso, quærimus, an non sulphur philosophicum sit in patre, nempe Ioue?

S A L O M O N.

Nec id negandum: cùm Poëtæ antiqui & Philosophi, Ioui dent imperium, præ cæteris Diis, in hæc mortalia. Sic Iupiter est, qui regnat in hoc opere, nunc raptor, nunc adultër, nunc incestuosus, qualis describitur: Sulphur enim, vt virile seu masculum, absq; fæmineo Mercurio seu sexu patiente, otiosum & sterile est; nec quicquam boni gignit, sed cum eo coniunctum, & mixtum, artis beneficio fœcundum redditur. Hinc tot pellices Ioui ascribuntur, totq; ex iis nati filii, imò matrimonium cum propriâ sorore, Iunone; Ortus Palladis ex capite, & maturatio Dionysi in femore; nec non alia, quæ huc spectant. Verùm hoc notandum, licet Iupiter apud Deos sit maximus & potens, apud Poëtas decantatus, apud Philosophos celebris, inter Planetas benignus & regius; tamen inter metalla existat vilioris pretii, autoritatis, famæ, & utilitatis. Vt enim stridet inter dentes, sic euaporat in igne, ab it in fæces, & denique vitrum, quod à tinctura alienum est. Aurora & Mercurio quidem amicitur propter humiditatem suam, qua illis miscetur facilè, & adhæret; sed non in profundo naturæ vnitur. Metallum est leuissimi ponderis, & Mercurii leuiter compacti, spumosi, & porosi. Hinc cautè tractandum erit, ne terra inutilis fiat.

S A B A.

ÆNIGMA
109.

Quid de Deorum auo, Saturno, sentiendum erit? An ne hic penes se habet sulphur philosophicum, quod ab eo, veluti virilia, amputandum & segregandum sit?

S A L O.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

SALOMON.

Verum hoc est, quia Saturnus Ianus est, ianuxq; Philosophorum atrii præfectus, ille aperit, & claudit, & gerit clauem, non ad annum aperiendum, sed arcam secretorum philosophicam referendam & claudendam, sine qua nemo eam aperire poterit, etiamsi Vulcani violentiam imploret, quæ plus destruit, quàm componit. Aqua hæc est fortis, & vorans liberos suos, quos genuit; at Lapidem pro Ioue reuomens, monumentum hominibus in Helicone positum. Acetum hoc est acerrimum, quod fecit aurum merum spiritum. Quid multis? Saturnus ab hoc opere nunquam abesse debet, aut potest, licet sit squalidus, deformis, niger, & loripes: Corporis enim damna ingenii dotibus recompensat senex.

SABA.

ÆNIGMA
112.

Iam video, quòd ad Venerem, Suauitatis Deam, digitum animumq; intendas, quæ & rubea & quasi fixa est?

SALOMON.

In hoc opere cum omnes Dii Deæque, tanquam in nuptiis Pelei & Thetidos, hoc est, Planetæ minoris mundi conueniant, nulla est causa, cur Venus, Dearum pulcherrima, & cui in iisdem nuptiis pomum aureum assignatum fuit, tanquam pulchritudinis insigne & brabeion, sola abesset. Hæc est Hesperus in Occasu, & Lucifer in Ortu Solis, ipsi indiuiduus præambulo, vel pedissequa existens: Venus tinxit rosas albas suo cruore in rubeas, quæ cum Sole concumbente Rhodos vidit auream pluuiam. Quid de Venere Basiliius sparsim scribat, videatur suo loco, quemadmodum & sub Veneris genealogia in Hieroglyphicis Ægyptio-Græcis, lib. 3. quod hîc ideo non repetimus.

SABA.

ÆNIGMA
113.

Venus an pro sulphure, an verò argento viuo accipitur?

SALOMON.

Pro utroque, diuerso respectu: Si cum mare iungitur, fœminæ vicem obit, ut apud Martem, Mercurium, Apollinem, Adonim; si cum fœminis, maris. Apellæa manu dignum opus dicitur, Venerem ex mari Cyprio emergentem pinxisse; re ipsa verò expressisse, & manuali tractatione perfecisse, hoc erit artificis in magno magisterio. Ex Saturni

virilibus in mare abiectis coaluit Aphrodyte tantâ pulchritudine, vt reliquas Deas omnes antecellat. Sunt autem virilia nihil aliud, nisi generationis membra, hoc est, sulphur comburens, argento viuo in specie fumi, admixtum, primum agens ad generandum fœtum philosophicum. Hoc dum segregatur seu amputatur, cessat quidem augmentatio naturalis grani perfecti, & omnis generatio; at ex eo sulphur philosophicum editur, quod in argenti viui p̄ramplo mari coalescit, & dicitur nostra *Venus*, seu *Chrysocorallum*.

S A B A.

Quid Venus cum Marte habet commercii?

ÆNIGMA

S A L O M O N.

114.

Quod Beia cum Gabritio: Illa enim fœmina; hic vir est. Vtriusque proles Harmonia, Cadmi vxor.

S A B A.

In Cadmō meæ quæstionis initium vt fuit; sic nunc in vxore eiusdem, Veneris filia, subsisto.

ÆNIGMA

115.

H Y R A M V S.

Magnum disquisitionis philosophicæ campum ingressi sumus, cùm de Terræ fossilibus sermo sit. Hæc enim in silentii tenebris cùm generetur, ante mille annos forte concepta, ab astrorumq; influentiâ informata, varias de sese opiniones admittunt. Nec verò omnes sumus Lyncei, vt sedentes in montium iugis penetremus acie oculorum ad intimâ metallorum cubilia, & contemplemur eorum matrimonia, concubitus, ortus, agmen, & decremēta: Et vt oculi & ingenium ad hanc Theoriam sufficerent; nō tamen ætas & temporis mora, responderent tam diutinæ contemplationi: Quis enim nostrum metallum vidit, & in cunis (vt ita loquar) & in Regum coronis, hoc est, incipientia misceri, crescere per augmentationem grani perfecti, & coagulari tota in aurum? Magnificentiam auri animaduertimus iam perfecti & fulgentis, sed humilitatem & vilem eius originem nō perpendimus. Agathocles in formâ figuli obscurus mansisset; at in Regis Siculi omni æuo innotuit. Ita plumbum quis admiratur, & aurum quis non appetit? *Sed hîc quærendum, quomodo hoc ex illo*

ÆNIGMA

M

genes

116.

generetur per naturam, & per consequens possibile sit, ut per artem plumbum in aurum promoueatur?

SALOMON.

Postquam, ut dictum, duo illi fumi, sulphuræus & Mercurialis, se inuicem in subterraneis claustris & venis complexi sunt, frigiditate superueniente coagulantur in substantiam vnã, densam, & tactui resistantem, mineram dictam; Exempli gratiã, Saturninam, quæ, si mox eruatur, & ad vsum hominum applicetur, ignibus ad ministratis conuenientibus, in plumbum elaboratur: hoc metallum prima est ianua ad Æsculapium nostrum. Inueniuntur enim in eo Lunæ nocturni radii, siue maiores, seu minores. Nam cum Luna sit humorum domina, motrix & auctrix, hinc in materiam adhuc frigidam & humidam qualitatibus, a quosam videlicet, dominatur, eiq; radios suos imprimit. Cum verò Luna omne lumen à Sole recipiat mutuò, inde radii Solares in Lunaribus semper occultantur, licet non semper ad oculum manifesti. In Luna plena ii sunt magis obuii & euidentes, quàm in corniculatã. Quò enim perfectior & maturior plumbaginis vena occurrit, eò plus argenti abscondit: & quò argentum in minera sit ditius seu finius, eò plus auri, &c.

HYRAMVS.

ÆNIGMA
117.

Apollo itaq; ex Diana, & hæc ex Saturno oritur?

SALOMON.

Sol & Luna, prout vulgo capiuntur, vice metallorum, hac serie plerumque nascuntur, sed Apollo philosophicus longè ab eo differt, ut & Diana à Luna, & Saturnus à plumbo. In ortu Dianæ philosophicæ, Saturnus ut obstetricis munus obeat, adsciscitur; in Apollinis Diana: Latona autem vtriusq; mater est.

HYRAMVS.

ÆNIGMA
118.

Plus itaq; gratiæ & amoris senex nepotibus exhibet, quam filiis, quos de uxorare voluit?

SALOMON.

Sic est; quia amor recentior pellit vetustum, & auus in nepotem

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

At si ex Saturno nepos, tanquam Hercules quidam, prodierit, ille erit monstricida, morbisugus, Alexicacos, & feraum domitor. De filiis, qui omni suæ parentelæ, proavis & familiæ præluxerint, innumera habemus exempla, non autem de recens natis, aut adhuc in matrice contentis. Quid enim præstaret, qui ut planta viuit, nec nouit se viuere, aut sentire; & in ancipiti versatur discrimine, an mundo sensibili vnquam usus sit, hoc est, sensibus in hoc mundo? Quid auxilii suppeteret, qui in omnibus alterius auxilio indiget, quid roboris, qui nihil roboris, plurimum imbecillitatis, obtinet?

HYRAMVS.

Quid si Saturnus Marti copuletur?

SALOMON.

Infrugifera & hæc est copulatio, quia masculi non generant cum masculis, nec fœminæ cum fœminis, sed hæc cum illis, intra latitudinem tamen ætatis & sanitatis vtriusque: Nec verò illi duo miscentur, nisi artificio & blanditiis, atque hoc in vanum: Nullus ibi amor, nullus nexus naturalis, nulla vala conceptionis aut generationis, nullum semen; nullus itaque fructus aut fœtus sperandus. De vtroque Author Auroræ consurg. c. 1. ex Aristotele ad Alexandrum: *Quia, inquit, omne carens lumine de numero vegetabilium, à Saturno regitur, & ei attribuitur; Et quicquid vegetabilium est floridum, non ferens fructum, Marti attribuitur, & per ipsum regitur.* Ut itaque nullus fructus à Marte & Saturno philosophicis expectandus est, ita multò minus à non philosophicis, nempe plumbo & ferro vulgaribus.

HYRAMVS:

Quæ causa est, cur non coëant in vnã substantiam mediocris liquefactionis, temperamenti, & essentiæ æquas, hæc duo corpora, nimis dura, sicca, & calida, nec non nimis fluida, humida, & frigida?

SALOMON.

In Marte est sulphur nimis coctum, impurum & terrestrè, multum, paucum verò argentum viuum, idem terreum & impurum, minus coctum, seu adhuc immaturum, & non æquatum: In Saturno simili-

ter

ÆNIGMA

121.

ÆNIGMA

122.

ter terreitas nimia, impuritas; & immaturitas adest, tam sulphuri, quam argento viuo: Vter itaque alteri subueniet, & scorias detrahet, impuritatem originalem absterget? Non cum aquis impuris pura lin- tea lauando reddimus, sed magis sordida. Non fœtidis fœtorem pro- pellimus, sed augemus. Inde nec Mars Saturno, nec Saturnus Marti opem ferre poterit, nisi prius à quodam tertio in digniorem puritatis gradum exaltentur & sublimentur, vt alios inferiores, vel sui generis quoscumque ad se attrahant, & transferant.

HYRAMVS.

Quid de Ioue & Marte statuis, utpote patre & filio? ÆNIGMA
SALOMON. 123.

In cœlo, vt Planetæ, situ propinquiore gaudent; at non ita sub ter- ra in fodinis, multò minus in focis philosophicis. Cerus enim in Tur- ba ait, dictum esse absque inuidiâ, quòd nulla sit propinquitas inter stannum & argentum viuum, & quòd ferrum habeat magnetem at- tractiuum sui; æs verò Philosophorum, aquam permanentem; quo- rum neutrum cum sit ferrum, aut stannum, ideo coniunguntur fru- strâ, quia commisceri renuunt, tantum abest, quod vniantur inter se per minima, à se inuicem purgentur, & perficiantur.

HYRAMVS.

In Ioue & Venere, tanquam in tutia, an tinctura per- fectio latet? ÆNIGMA
SALOMON. 124.

Philosophi multa verba faciunt de ære, Latona, tutia; sed philoso- phicè intelligi volunt. Æs enim vulgi non est eorum; nec Latona communis, mater Dianæ & Apollinis. Rosarius, *Elixir*, inquit, *quod se cum corpore miscet, est quasi tutia cum cupro: sed augmentatur, vel crescit cuprum de illa tutia, cuius ratio est, quia tutia res terrenalisis est, Elixir autem spiritualis, & reuertitur natura sui generis ad aliud genus: At dicit Philosophus: Est quasi tutia: quasi autem esse, & simpliciter esse, longè inter se differunt: Iupiter multas pellices sequutus dicitur, sed vni pepercit Veneri, quamuis hic & ille toto distent genere, nempe commune stannum & philosophi- cum, vt & Venus. Quod si Venus & Iupiter, vt decent, præparati fo- rent, quis scit, an non hic inter Deos, illa inter Deas, sit maximæ au-*

pro dicit, ille erit
De filiis,
innumera
in matrice
se viuere
sensibili
sup-

?

generant cum
latitudi-
miscetur,
amor, nul-

et attribui-

Marte & Saturno
philosophicis,

substantiam
aquis
nec non

terrestre, multum,
impurum, minus
Saturno simili-

» thoritatis? Præparatio ritè facta ex inconuenientibus impuris & in-
 » habilibus efficit conuenientia, pura & habilia ad opus.

HYRAMVS.

ÆNIGMA 125. *Multó minus Saturnum & Iouem, inter se miscendos, admittes, ob causas antè dictas?*

SALOMON.

Rectè coniiicis: In opere philosophico & cœlo magni mundi Saturno Iupiter proximus est; at propterea subiectum physicum non componunt mutuâ sui mixturâ. Sed quod in natura locum non inueniat, ex iis mixtis resultat, ne hoc, nec illud, sed vtrumque, veluti crama.

HYRAMVS.

ÆNIGMA 126. *Quid si fermentum ex nobiliori genere iam dictis, binis inter se mixtis, adiiciatur, an non fermentum fermentatum in sui naturam trahit, & conuertit?*

SALOMON.

Fermenti vis potens est in agendo in fermentum; at respiciendum est ad agens & patiens, an satis conueniant inter se, aliàs fermentatio neutri quicquam proderit: Tritici massa à sibi simili acida redditur, & vtiliter fermentatur, non ab aliena, aut diuersa; sic metalla mixtura à metallo, vilior à perfectiore, frigidior à calidiore vim sese propagandi & maturandi recipit.

HYRAMVS.

ÆNIGMA 127. *Cum Philosophi, inter quos Geber, dicant expressè, magisterium fieri ex corporibus & spiritibus, præter corpora iam dicta & spiritu opus est; Cum verò abnegent Mercurium vulgi, Antimonium tamen recusare nequeunt: Huic enim non frustra currum triumphalem ato-*

tris

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

*uersalis crux est Chymicorum, sub qua multi succumbunt
& emoriuntur ob difficultatem: Reiciatur itaq; extra ar-
tis pomæria: An non verè sic iudico?*

SALOMON.

Non opinor. Ononis herba est aculeata, Resta bouis, vel Mora ara-
tri dicta, quia in agris multum molestiæ agricolis creet: an propterea
tota extirpanda erit? Neutiquam; quia in mundo ornatum auget, &
homini salutaris est ad pellendos lapillos ex renibus & vesica. Ita & de
Antimonio cogitandum erit. Est multis remoræ, damno & causa ina-
nium laborum; sed nihilominus habet suam vtilitatem, & vim mani-
festam in multis morbis, lapide, leprâ, aurigine, & similibus: Maneat
itaque in officina Chymicorum, vt tanquam sapo eorum manus &
faciem, sic illud, ingenium & mētem purget & clarificet, quò vi-
deant antea non visa, & intelligant antea non intellecta. Illo-
tis manibus licet attingere illis carbones, sed non arcana impurâ animâ & illo-
tâ conscientiâ. Antimonium, vt aurum, sic illos februet. Rhodo hoc
simile est, seu Roseto; neutrum absque spinis, molestiis, & cautelis
vtilitatem præbet. Hæc est herba, seu Saturnus de Canalibus, qua la-
pis Basiliano fratri eiicitur; & sanitas reducitur post infinita experi-
menta frustra adhibita. Non tamen sum author cuiquam, vt in vulgari
illo fœculento semimetallo tempus & opes perdat.

HYRAMVS.

*Quod si Capricornus iam dictus in Veneris hortum ex-
ponatur, vt lucente Sole rosas ibi gustet, mirum videbitur,
quantus purpurearum rosarum prouentus sequatur, aut ex
fimo aut calore dicti animalis, an hoc pro nihilo reputa-
bitur?*

SALOMON.

Scitum est, quòd Venus Capricorno coronam purpuream impo-
nat, verum cum ipse petulcus flores depascat eius horti, excluditur, &
nil præter vnius diei pulchritudinem & fastum illi relinquatur: Venus
benignissima est Dearum, sed Capricornus ei aduersus, benignitate
eius

eius frui nequit; exce-
bus & dentibus priua
recurrat aliis.

Quod si Capri-
catur Aries, an
bur à Marte, fixi-
gis philosophici ger-

Hæc Martialis stella
brachio filii Vulcani
repentis, de quo alias
culo habitum, & hunc
nerabilis pugnans, sole
ni armis & telis, Iouis
talem dixit, quia immo-
tur. Apollini quidem
quibus incubat, para-
absimilis est.

Sed imperfectis
curio quid veritas

Tute scis, Princeps
phic non existat in va-
nominasti) insit, no-
habilitatem habet, a
perfectionis adhuc a
perfectissima & impe-
perfectius auro, quic-
censum non veniunt,
possit, sed immerito. O
tatem superflua ante

ÆNIGMA

129.

eius frui nequit; exceptis paucis flosculis; Si verò Capricornus cornibus & dentibus priuari posset, facile in hortum Hesperidum admitteretur præ aliis.

HYRAMVS.

*Quod si Caper hic Marti occurrat, cui proprius addi-
catur Aries, annon hinc stella in Erichthonio exorta, ro-
bur à Marte, fixitatem & colorem acquireret, seseq; Re-
gis philosophici genethliacam demonstraret?* ÆNIGMA
130.

SALOMON.

Hæc Martialis stella in Erichthonio accommodè sita est, nempe in brachio filii Vulcanii præpostero modo nati, serpentinisq; pedibus repentis, de quo aliàs. Vulcanus enim præter Brothea omnibus ridiculo habitum, & hunc genuit. Cum Marte hic Cygnus quasi invulnerabilis pugnans, solo fulmine Iouis ab eo dirimitur, hoc est, Vulcani armis & telis, Ioui fabricatis: Pythagoras Cygni animam immortalem dixit, quia imminente morte dulcissimè canat; At in hoc fallitur. Apollini quidem ob id sacer habetur; at quia sæpè perdat oua, quibus incubat, parum vtilitatis præstat. Huic ille fumus albus non absimilis est.

HYRAMVS.

*Sed imperfectis relictis, annon in Sole, Luna, & Mercurio
curio quid veritatis inest?* ÆNIGMA
131.

SALOMON.

Tute scis, Princeps prudentissime, quòd materia Lapidis philosophici non existat in varietate rerum, & si in vno subiecto (quod forte nominasti) inest, non poterit esse in illi contrario: at inest illi, quod habilitatem habet, ad tincturam recipiendam. Tale est, quod in via perfectionis adhuc ambulat, nec ad eam peruenit per naturam; vbi perfectissima & imperfectissima corpora excluduntur. Quid autem perfectius auro, quid imperfectius Mercurio vulgi? Ergo hæc duo in censum non veniunt, nisi fortè per accidens. De Luna quis dubitare possit, sed immeritò. Omne enim, quod perficitur, Lunarem humiditatem superfluum ante operationem habet, post deponit. Ipsa est, quæ

N crescit,

crefcit, cornua sumit, & amittit, aut potius ab eius influentia, herba Lunaria dicta: Ille est noster ignis innaturalis, qui à naturali, vt cæcus à vidente, duci debet, eò quò via artis postulat. His adiungendus est & alius, ignis præter naturam vocatus, & Trias ignita erit absoluta.

H Y R A M V S.

ENIGMA

132.

Luna motus intermedius inter Saturnum & Solem in sphaera subterranea obseruatur apud naturam; Hinc forse & apud artem præsupponitur eiusmodi?

S A L O M O N.

Argentum nostrum est aurum nostrum, & aurum nostrum est sulphur nostrum, & æs est Mercurius noster, terra alba foliata, in quam seminandum est nostrum aurum, vt multiplicem fructum ferat agricolæ suo: Luna philosophica autem non est argentum commune, sed vegetat, vt planta, viuitque, cum vulgare sit mortuum, & non absque fœdis maculis. Mercurius philosophicus virgo est, quia nec ignem, nec maritum tetigit. Est enim res, quam ignis non tetigit, vt inquit Plato apud Rosarium, à qua noster Mercurus surgit. Est Beia, & Albifica, ex loco putrido extracta & euecta in eam pulchritudinem, vt omnibus sit admirationi. Velut caput enim Medusæ in lapides omnes sibi contrarium conuertit, & stupore opprimit.

H Y R A M V S.

ENIGMA

133.

Quid utilitatis est in Mercuriis extractis ex corporibus tam perfectis, quam imperfectis?

S A L O M O N.

Multa simul complecteris, quorum quædam bona, non pauca mala. Mercurios enim ex suis corporibus extractos non reiicimus; sed pro modo extractionis & dignitatis ipsorum corporum, vnde petuntur, censemus, sine quibus ars absolui non poterit: Alij Mercurij sunt molles & fœminei, alij duri, renitentes, & masculi, quidam currentes, quidam coagulati in formâ puluerum. Ex his eligendi optimi, boni ingenii & indolis, sanæ constitutionis, ab omni heterogeneitate purgatissimi, quibus maritus ex alio monte Hermaphroditi inuestigandus &

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

HYRAMVS.

ÆNIGMA
136.

Sed aurum cum sit æquatum in qualitatibus quatuor, ac Mercurius plumbi frigidus & humidus, hic non poterit fieri calidus & siccus, hoc est, Tinctura, antequam æquationis æquilibrium, in quo, si cesserur, aurum habebitur, prætergrediatur?

SALOMON.

Sola Natura hæc coagulandi viâ vitur, & æquandi qualitates in auro; sed ne nimium de humido absumat, longissimo tempore incidit, quod tempus artifex expectare nequit. Neque enim in omnibus ars naturam imitari potest. Hoc certum est, in Mercurium seu communem, seu Saturninum, non posse introduci qualitates siccas & calidas cum essentiali colore rubeo, nisi per tincturæ projectionem. Nemo enim potest in magno mari aquam certæ mensuræ aut ponderis calefacere, alterare, siccare, coagulare, tingere, & indigniorem statum euehere, ne aliam aquam tangat, vel alteret simul, atque ita totum mare calefaciat, siccet, & coloret, quod nunquam perficiet. Sic nec in Mercurio quocunque aliquam partem alterabit calefaciendo, siccando, & colorando in rubrum, & reliquum intactum relinquet. Aut enim totum humidum & frigidum habebit; aut exiccatum in pulverem inutilem; non tinctum, nec tingentem, absque calore impresso, constanti & firmo, prout requiritur.

HYRAMVS.

ÆNIGMA
137.

An non Mercurius vulgi, vel Saturnis vel antimonii, per aurum coagulari poterit, cum tot Chymistæ huic rei multum tribuant?

SALOMON.

Amalgamare licet aurum cum Mercurio vulgi; vel huic simili, & coquere, donec Mercurius suâ humiditate naturali priuetur, & in Turbit (vt vocant) transeat; sed hic nullâ est mutatio vel alteratio in naturâ auri; nulla multiplicatio; vel augmentatio auri, vel tincturæ; sed saltem exiccatio Mercurii, quæ inutilis est, & compositum perdit; & cor-

TERTIA DI

& corrumpit, non ad di-
coagulationes leguntur.
examinibus debitis no-
sul hauri, nisi in vase
Leo est, & latet in mine-
tamen non crederent. Et
tam vili pretio, nec Re-
tum peruenire; Et sic fi-
sciencia, vt Petrus de Z.

Quid de tinctur

Sunt spiritus animæ
funt, de sumptum sepe
iterum admoueat ig-
aliam de nouo affluunt.
perfectione certam de-
tenditur: Aut potius E-
formidatit, vt in veget
transmutari optant, & c
amat hanc Daphnen, si
canti hæc abit in sphaera
Anima est corporum: & c
capitur cum falconibus
fugam, cum eius motus
ortum versus centrum
cissima volucris, & pen

Quid oleo anim
ex minera post put

Multum temporis, la

TERTIA DIES: DE TERRÆ FOSSILIB. 101.

& corrumpit, non ad digniorem formam euehit. Et si quæ eiusmodi coagulationes leguntur, sunt tamen omnes sophisticæ, & illegitimæ, examinibus debitis non correspondentes. Ex Mercurio enim non fit sul. hur auri, nisi in vase Hermetis ex ære eiusdem, quod viridis noster Leo est, & latet in minera, *quam si nominarem, inquit Rosarius, insipientes tamen non crederent.* Hanc si venditores agnoscerent, non venderent tam vili pretio, nec Reges permetterent ad quenquam Philosophorum peruenire; Et sic studium philosophicum esset inane, & periret scientia, vt Petrus de Zalento inquit, cum suis fratribus.

HYRAMVS.

*Quid de tinctura volatili statuis, an ea figi possit,
nec ne?*

ÆNIGMA
138.

SALOMON.

Sunt spiritus antimoniales, qui ex igne aurum ignitum, cui misti sunt, de sumptum superficie tenus tingunt, & altius colorant: sed si id iterum admoueatur igni, tinctura auolat cum spiritu, & frige factum aliam de nouo assumit. Hi sunt artis & naturæ lusus, qui nunquam ad perfectionem certam deduci poterunt. Fucus est, qui à Vulcano Soli prærenditur: Aut potius Daphne fugitiua, quæ Apollinis amplexum adeo formidat, vt in vegetabilem naturam, videlicet Lauream, potius transmutari optaret, & obtinuerit, quam virginitate deflorari. Apollo amat hanc Daphnen, siue antimoniale tincturam: sed ex nutu Vulcani hæc abit in sphaeram sui regni, aërem, vbi delitescit, incognita. Anima est corporum mortuorum viuificandorum, quæ si auolet, non captatur cum falconibus, vt Arnoldus inquit; At semper meditatur fugam, cum eius motus sursum necessariò fiat; qui si alteretur, vt deorsum versus centrum à superficie contingat, figitur & sistitur fugacissima volucris, & pennas amittit, quibus nimium fudit.

HYRAMVS.

*Quid oleo antimonii distillati per ascensum in Retorta
ex minera post putrefactionem in fimo attribuis?*

ÆNIGMA
139.

SALOMON.

Multum temporis, laboris, sumptus, periculi; at nihil utilitatis aut

lucris. Habet hoc sulphur rubeum, instar oui vitellorum, in se, habet & albumen Mercuriale: suntq; qui dicant, eo sulphure cochlear argenteum immissum colorari & tingi exterius in aureum, sed colorem per ignem abigi. Sed quamuis magna arcana in hoc opere latere possunt, homini incognita; ideoq; id non parui faciendum sit; tamen cum ad hanc intentionem non inseruiat, fugiendum erit. Si quis verò illud sulphur inde separare & figere nōrit; suoque argento viuo in debitis ponderibus coniungere, venenositate omni absumptā; absque dubio habebit rem in medicina, cui vix quicquam comparari queat. An idem in aurificio præstet, ab experientia discendum erit.

HYRAMVS.

Anne aqua gradatiuæ & fixatiuæ in hoc opere quid præstant, hoc est, an tincturam exaltent, figant, aut in argento quid auri reddant ex sua natura?

SALOMON.

Esse rudimentum tincturæ in salibus & mineralibus quibusdam, non est dubium; sed hoc ad perfectionem per artis beneficium deducere, omnino est impossibile. In sanguine humano est potentia seminis; quia hoc ex illo fit: sed ex sanguine solo velle foetum viuum arte educere, naturæ contrarium est. Opus est enim sanguinis alteratione in genitalibus, & spiritus vitalis commixtione; deinde in vasis debitis conceptione, gestatione, nutritione, augmentatione, & animatione, antequam inde perfectus nascatur homo. Sic ad tincturam salium, vt vitrioli, salis petrae, armoniaci, & mineralium, vt croci Veneris, Martis, sulphuris, antimonii, & similibus, multæ operationes requiruntur, priusquam perfectionem adipiscatur, sine qua est inutilis & vana: Vnde enim in illis color rubens purissimus? Vnde spiritualitas simul & fixitas? Vnde terreitatis remotio, & claritatis introductio? Vnde radicalis permixtio cum metallis, iisdemq; perpetua & indiuidua adhaesio? Sanè hæc omnia in aquas fixatiuas introducere velle, est aquam cribro haurire, & Sisyphi saxum voluere eò, vnde pronus sit lapsus.

TERTIA DI

Quid cementa
fixatiuis utilitatisSi aurum lateat in
id inde exturbant & e
hoc proprium, natura
aduersum. Sic hi palu
rum intactum relinquin
nihil in substantia arge
separent. Sic ex Rhene
est res facilis, & possibil
in lacte, butyrum.

Quid arc

Crocus metallorum
res, quæ artem consum
tur; at si ex alieno fonte
secum trahit. Tingit q
strâ dat manu, dextrâ re
intrat, tantum abest, qu
Quis hac Regem induc
nec quicquam aliud: E
cuius vilitas nulla est.
tallorum, sed mortaliumQuid responder
mnibus hisce, met
salibus, prout dicta
damnarunt, vt impo

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

SALOMON.

Quod Geber iisdem obiicit, quod sint puerorum instar, qui in angustiis ædibus conclusi, nil imaginantur de India aut America, sed totum terrarum orbem non amplius patere, quàm ipsi oculis viderint, autumant. Fateor, aliquid forsitan viderunt, aut experti sunt, quod non successit; sed non id, quod scire & experiri debuerunt. Si tot sint mineralia & metalla, quot elementa literaria, tum eorum compositio erit tam multiplex, quàm literarum; ex quibus infinitæ voces componuntur à se inuicem differentes. Non mirum itaque, si quis centies mille experimenta per 60. annos aut amplius tentasset, & artem non inuenerit: quia per experimenta eam inueniri non posse dicunt Philosophi; nec per solam ratiocinationem, aut per vnam naturæ contemplationem, nec per dicta authorum solummodo, eorumq; consonantiam: sed per hæc omnia simul Diuino annuente Numine. Vnde non sequitur,

Multa expertus est, & nihil certi nouit:

Ergo nihil veritatis est in arte:

Nam ars recta est sub allegoriis, veluti nux vel amygdalum in suo cortice, & testudo in sua testa. Ad interiora eius adyta lustranda cuiusuis est laborare; at peruenire vnus ex millibus.

HYRAMVS.

Sat à me dictum nunc opinor; Tuis igitur sententiis acquiescimus, sed ita, vt has quæstionum vices soluendarum lubentes subeamus, à te, vt respondendo, sic interrogando, indies doctiores facti.

SALOMON.

In magnis & voluisse sat est: Quid maius naturâ, eiusq; his operibus? Certè in rebus humanis nihil. Ideo sufficiat huius vestigia indagare, & per opera admiranda magistram rerum contemplari. Nil homine dignius, quàm ex humanis diuina metiri, ex creaturis Creatorem, ex liberalibus donis Largitorem, ex prouidentia æterna Dei benignitatem, ex factis Omnipotentiam Numinis.

ÆNIGMA

144.

Hermes iubet venari tincturas in lapidibus; quoniam in iis sit mansio earum: Lapidem itaq; consideremus à vobis omissos: Quis igitur Lapis, Regina, tincturæ proximus est?

SABA.

S. A. B. A.

Granatus: Namq; in igne persistit, rubēusq; est, & auri semina naturaliter in se continet: quibus proprietatibus si ingressus in metalla accedat & ponderositas, nescio quid veræ tincturæ in eo desit. Admirabilis est natura huius lapilli præ cæteris omnibus. Vapor auri in eo fixus est, & color rubēus, qui adest, tincturæ paludamentum. Natura in eo suorum armorum insignia insculpsit, suæq; plantæ vestigium reliquit: Imperatorem Divæ Memoræ Rudolphum II. hoc medio Mercurium vulgi præcipitasse vidimus. Artificis est & coagulationem cum fixatione & ingressu illi addere, & tinctura erit perfecta. En hic est campus Martius pro tyronibus ad exercendum non tam manus, quàm ingenium; ut rimentur, an Granatus sit arti utilis, & si sic, siue non, cur, & quem ob defectum? Ut enim est Medici, corpōris humani partes, venas, nervos, arterias, humores & operationes contemplari, ut sanitas & morbus discernantur, causæ cuiusque innōtescant cum symptomatibus: Sic Chymici seu Philosophi naturalis est, mineras, tanquam subiecta artis, enucleare, pilbare, & examinare. Sic enim Morienus, *Similiter scias*, inquit, *maior radix huius operis est in inquisitione specierum, quæ sunt meliores ad hoc magisterium: Nam vnaqueq; minera multorum est generum.*

SALOMON.

Estne adhuc alius lapis tincturam præ se ferens?

ÆNIGMA

S. A. B. A.

145.

Est, nempe vena argenti rudis sanguinea, quam *Dießquildtig* vocant. Hæc licet sit valde rubea, in igne tamen rubedinem illam amittit, & parit argentum albissimum. Rubedo autem illa est in sulphure, ideo separatur. Quod si argento viuo communicari posset, foret tinctura, quæ quæritur. Accipiatur itaque hæc minera, & sulphur illud rubēum coquatur, donec album ab eo coloretur, & tota compositio rubea fiat instar croci. Prius tamen, quàm hoc opus incipiatur, acerrimè examinetur, rationibus quibuscunque pro & contra adductis, & veritas patefiet. Estq; hæc altera quasi materia ingeniis docilibus excutienda relicta: quibus tamen nolumus sophistis alios decipiendi ansam præbere.

O

SALO-

ENIGMA
146.

Quid censes de lapide Lazuli?

SABA.

Et ille medicinalis est, ex auro deducens suam dignitatem; quod aliquando visibiliter in eo hospitatur. Cæli colorem in igne durabilem in se continet, qui per artificium inde separatur; ad cuius exemplum fortè liceret & rubèum colorem ex suo continente extrahere. Color ultramarinus vocatur, quia ultra mare peteretur Venetiis, vel ex Hispania, Indiisve. Argenti idem color est in profundo; unde & hunc argentèum fixum quis existimare posset, & ad rubèum deducibilem, si modò ingressum in metallam haberet.

SALOMON.

ENIGMA
147.

Quomodo extrahitur lapidis Lazuli color ex sua

minera?

SABA.

Lapidis dicti optimè colorati, puri, libra vna, plus vel minus, conteritur in tenuissimum puluerem, in Porphyrio cum aquâ clarâ; exiccatur puluis, & teritur, donec alcohol fiat: deinde accipiantur picis Græcæ vnciæ tres, resinæ pini vnciæ quatuor, mastiches vnciæ tres, thuris vnciæ tres, olei oliuarum vnciæ duæ; In patellam vitreatam ponatur primò oleum, cui calido addantur resina, post pix, deinde thus, postremò mastix: moueantur bene: alteri scutellæ infundantur, & bulliant parum: Lapidis puluerem siccum pone in vasculum, cui affundas hoc unguentum paulatim, mouendo spatula, vt bona fiat mixtio: Relinque sic hanc mixturam per diem, ex qua deinde color sic segregatur: Affunde aquam bullientem supra pastam, & moue, refrigeratam effunde, & serua; aliamq; aquam affunde, idq; toties, donec aqua non amplius tingatur; Fac vt aqua abeat, & color caruleus erit in fundo; quem aqua tartari purgare poteris, si opus sit.

SALOMON.

ENIGMA
148.

Est igitur unguentum & pinguedo oleosa, quæ extrahit tincturam caruleam ex suis corporibus, eamq; comendat

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

reddit; ita vt in metalla facile ingrediantur. Eodem modo dicitur quoque aer & oleum; quia oleosa sunt aëria, & humectantia, seq; in poros corporis profundos insinuantia. Sed Philosophorum olea non sunt flammantia, aut combustibilia, vt vulgaria, à quibus hanc quoque notâ differunt.

S A L O M O N .

Quod est proprium nomen lapidis?

ÆNIGMA

151.

S A B A .

Lapis vel Apis est; Lapis, quia duram materiam obtinet, per quam virtutem suam effundit veluti aurum per lapides durissimos suas venulas. Apis, quia Apidem Ægyptium suâ formâ repræsentat. Sonat autem Apis Ægyptiis bouem, sub cuius figura Osiridem coluerunt, dicentes, Osiridis animam in hunc bouem migrasse, qui corniculatam Lunam albam, aliàs toto corpore niger, in fronte vel alterutro latere gestauit. Materia enim philosophica, quæ per Apim exprimitur, non est Lunæ crescentis ex pers, in quam anima Osiridis continuâ serie migrat, hoc est, anima corporalis, vt vult Artephius, ligatur cum animâ spiritali, in propagatione tincturæ. Qui Apidem non agnoscit, lapidem amplectatur, & sufficit illi. Aliud nomen dare nequeo, cum habeat omnia in se nomina, omniumq; rerum similitudines.

S A L O M O N .

ÆNIGMA

152.

Sed ne extra mineralia euagemur; Quis est pater lapidis, & quis auus?

S A B A .

Saturnus auus, Chiron tutor, Vulcanus præceptor, & Iupiter pater; quamuis alii ei tres patres assignent, vt alteri Orioni, Phœbum, hoc est, Solem cœli, Mercurium & Vulcanum, hoc est, artificem ingeniosum, & ignem. Quocunque modo accipiatur, vna res est; de qua Lullius; *Noster infans, inquit, habet duos patres, & duas matres: vbi Vulcanum quoque intelligit; quia addit: Et quia ipse charè nutritus est ex totâ substantia in igne, propter quod nunquam moritur.*

S A L O .

SALOMON.

Jupiter multorum filiorum pater est: at tu forte Dionysium intelligis? ÆNIGMA
153.

SABA.

Eum ipsum, & quemuis alium. Sunt enim re vnum & idem, nec nisi nominibus & attributis allegoricis differunt. Propriissimè vocatur Mercurius, vel Mars, vel Apollo, vel Pollux, & sic de aliis intelligēdo.

SALOMON.

Tibi, Hyrame, nunc obstrepam meis quæstiunculis, cum Regina mihi satis colloqui intercessit hac vice: *Ex te quero, Num plus fidendum mineris, quam metallis, perfectis, quam imperfectis, corporibus, quam spiritibus, aut contra?* ÆNIGMA
154.

HYRAMVS.

Tria sunt hîc ptimò proposita enodatu difficilima. Enitar tamen ut possum singulis satisfacere. Si metalla in suis venis quandam vim astralem, formatiuam, ac spirituosam habent, qua proueniunt, & quasi vegetantur, augmentatione sui cordis, seu grani perfecti; tum mineræ sunt præferendæ metallis fuis, & in igne emaciatis, eoq; spiritu priuatis. Sin secus; & hæc illis anteferentur. Verùm enim verò nihil in hac sublunari regione aëris eo spiritu destituitur; sed quælibet res formata eo imprægnatur; In primis metallicæ venæ seu mineræ, quæ vt suas formas & species distinctas habent, & in tenebris illis agnoscunt; ita vim quandam mouentem seu spiritum mineralem ab astris descendente possident, quâ alterantur, & ad motum physicum incitantur. Animam propriè dictam vegetabilem, aut sensitiuam non intelligimus; sed id, quod alterationis in mineris principium est. Quod nisi esset, nulla alteratio aut mutatio sequeretur, nulla conuersio imperfecti in perfectius, nullumq; grani incrementum: sed quòd hæc fiant, indubitatum est ab experientia metallicorum opificum, qui venas eas scrutantur, excindunt, in lucem proferunt, liquefaciunt, & in sua metalla redigunt. Mineras itaque prætulero metallis fuis non iniuriâ. Ad secundum dicendum, ad imperfecta plerosque respexisse authores; sed cum perfectis naturaliter fermentata. Si copia, vilitas,

3. nigredo materiæ consideretur, si facilis alteratio, solutio, & coagulatio operationum; si naturæ cursus, vestigia, & series: Hæc omnia & singula ad imperfecta declinant. De perfectis sæpè conueniunt, sed ibi plerumque suum proprium aurum & argentum intelligunt, non commune. Calculum itaque imperfectis concedo; sed non omnibus, quem vni debeo. Ad tertium refero, quòd spiritus non coagulandi sint absque corporibus, nec corpora soluenda absque spiritibus; & quòd vnum alterum emendet & corrigat, veluti manus manum lauat. Corpus absque spiritibus quodcunque mortuum est; & spiritus absque corpore, instabilis, fugitiuus, & vagus. Vinciantur simul per Vulcanum, & perpetuò vnâ habitabunt, vt vnâ res, cum corpus in spiritum, & spiritus in corpus transierit. At non omnis spiritus omni corpori conuenit. Iungendum est genus cum genere, & species cum sua specie. Figitur enim, vt Ripplæus restatur, omnis spiritus cum calcibus sui generis.

SALOMON.

ÆNIGMA
155.

Quid de reductione metallorum in primam suam materiam statuis, an illa sit superflua, an necessaria?

HYRAMVS.

2. Reductio in primam materiam subiecti philosophici sic intelligitur, quòd illud compositum retexendum sit eò vsque, donec ad fuerit illud, in quo primum natura operari incepit, idq; in eam formam, licet imperfectam, quam habet, redegit, idq; fit per solutionem in argentum viuum per argentum viuum, multas ob causas: Primò, vt fiat destructio prioris formæ, atque sic digniorem formam acquirere possit; quàm diu enim eâ formâ, quam habet illud subiectum, præditum est, alterius nobilioris non est capax, aut appetens: Exempli gratiâ, Accedo ex vnâ viâ Regiâ in triuuium, seu tres vias, ex quibus vnâ viam eligo ad læuam tendentem, quam prosequor. Eodem modo subiectum philosophicum fuit prius quasi in viâ Regiâ, seu materiâ primâ, ex quâ progressum est ad formam certam versus læuam. In hoc statu inuenimus hoc subiectum; sed illud iterum retrò ad viam Regiam redigendum erit ad suam materiam primam, in qua cum fuerit, alia via formæ eligenda est, nempe ad dextram, vt Tinctura inde fiat, quod

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

nostri subiecti fit saltem vno saltu; nec opus est plurib. cancrinis meatibus. Forma ipsi quædam manet; sed non prior, à qua denominationē habēbat; verūm rudior & incultior, mutabilitati obnoxia, instar ceræ, vt flecti possit, quo debet: Remanent in eo qualitates pristinae, at diligatæ, facibus separatis. Ita cibus fit chylus, post chymus, hinc semen genitale, post embryo, denique homo per multas digestiones, alterationes, maturaciones, & transmutationes. In singulis hisce mutationibus singulas formas habet; sed vltima est omnium perfectissima, & videntur præcedentes omnes huic inferuire tanquam dominae.

SALOMON.

ÆNIGMA

158.

Quæ est mens Basilii Valentini in descriptione eius primæ materiae Lapidis philosophici?

HYRAMVS.

Ipse de lapide vilis pretij dicit, quòd volatilis ex eo extrahatur ignis. Id enim verum est, quia omne, quod non est de essentia eius, auolat, aut comburitur: Ipsumq; refert lapidem componi ex diuersis coloribus, nempe ex seruo rubeo, & odorifera eius sorore. Lapis est, & non lapis; illud, quia teritur; hoc, quia funditur. In eo solo operatur natura, & non in alio. Natura itaque operationes suas nondum in eo absoluit, sed quasi in medio earum cui su est. Ex hoc lapide distillatione nota aqua clarissima elicitor, quæ Regem, patrem, seu senem suffocat, eò vsque, donec ipsi restituatur anima; & mater volatilis ipsi in regno adæquetur. Quod enim est superius, est sicut illud, quod est inferius, & ascendens habet naturam descendentis. Eadem igitur Basilii est intentio, quamuis aliis vtatur terminis.

SALOMON.

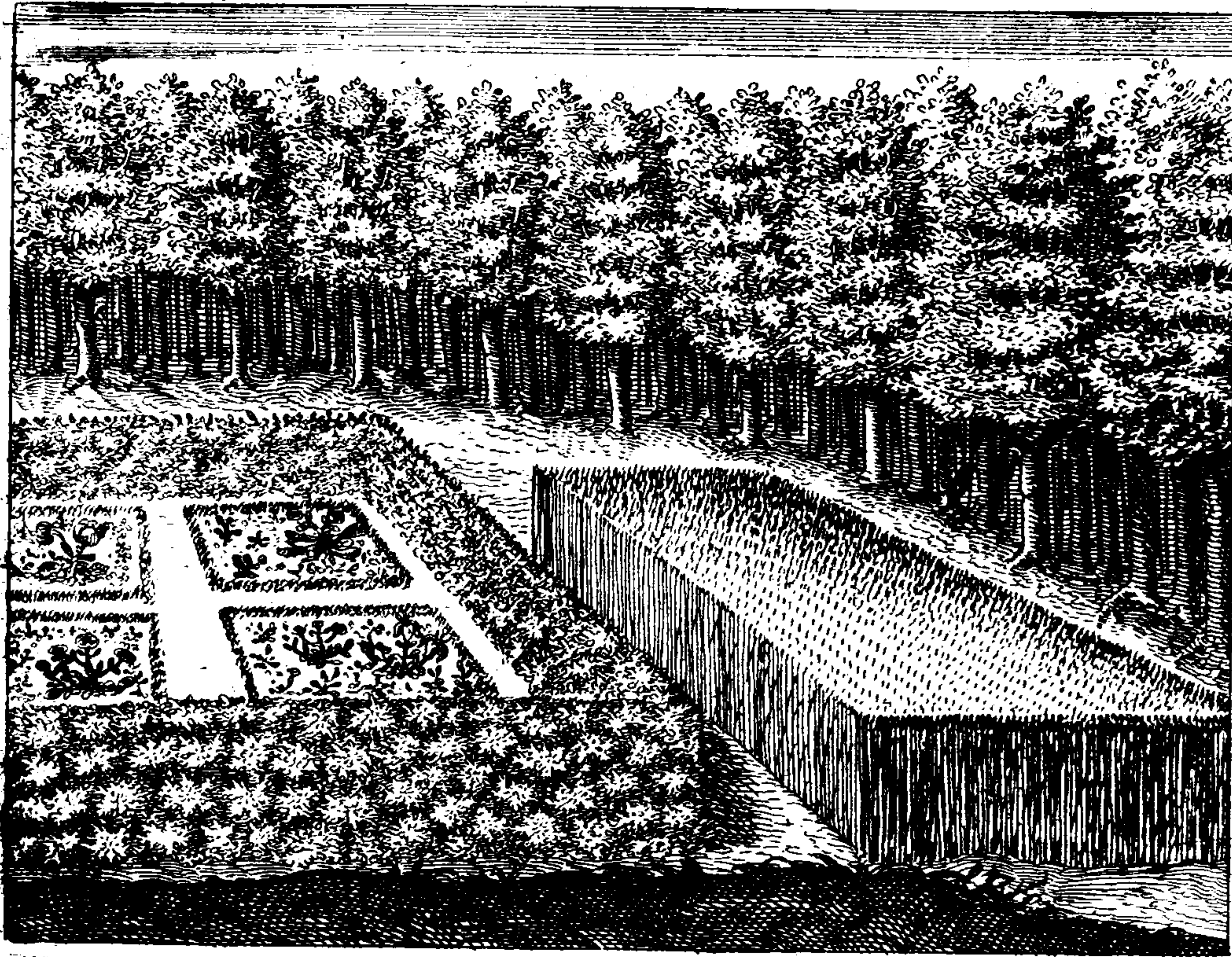
Cessabimus nunc, si placet, ab hac Fossilium inquisitione, & crastino die ad Vegetabilium classem accedamus, in quibus à Cedro ad Rutam murariam, à summo ad infimum, quoad Ænigmaticæ nostræ tractationi sufficiat, discurremus; agnoscentes, vel ex minimo flosculo Dei Optimi Maximi omnipotentiam, vt Poëta Christianus verè canit:

Presentemq; refert vna vel herba DEVM.

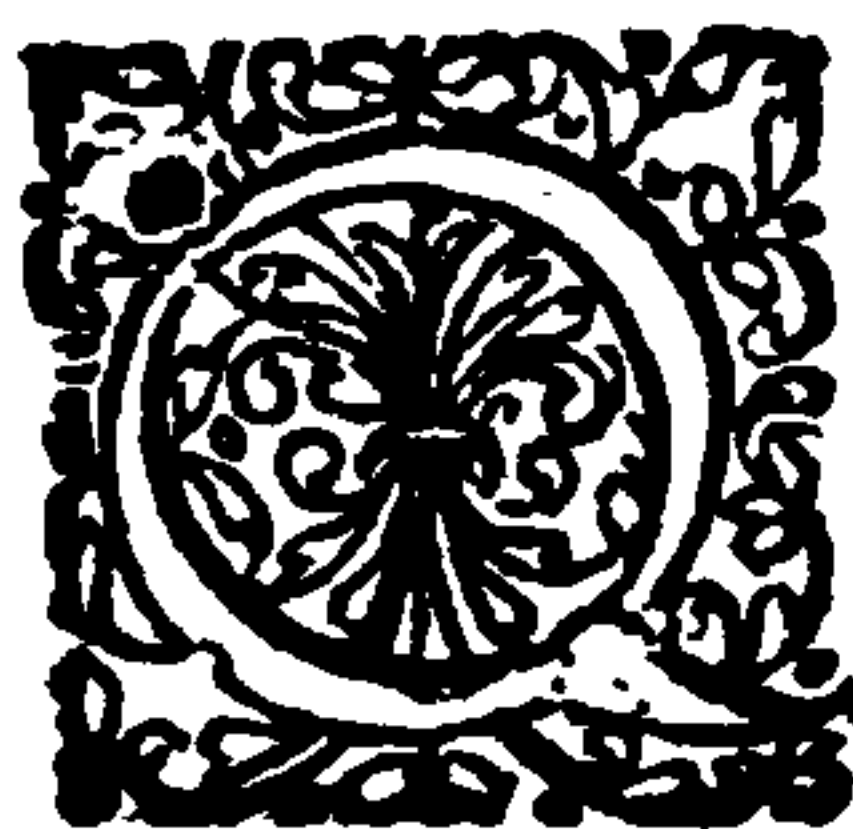
SEPTIMANÆ PHI-
LOSOPHICÆ

Quarta Dies:

DE VEGETABILIBVS.

SALOMON.

QUARTA nobis lectio in hoc magni Mundi libro nunc
impendet quarto hoc die in quarta pagina. Hanc disca-
mus, lustremus, & diligenti curâ peruoluamus. Si enim
pueris in suis tabellis conuenit, ut occupentur circa pri-
mas literaturas: tum multò magis nobis, ut circa maio-

ris mundi apices, lineas & figuras reales, quales sunt omnes visibiles creaturæ, contemplandas & agnoscendas versemur, utile, honorificum, & necessarium erit. Quid Antonium Eremitam indies eruditorem reddidit? Non liber manuscriptus, aut bibliotheca copiosa, quæ caruit; sed sola contemplatio Mundi, seu Naturæ, eiusq; variarum partium secundum causarum genera inquisitio. Ternas in hoc paginas absolvimus, non pro rerum dignitate, quæ potius Angelicum eloquium, quàm balbutiem humanam postulant; sed pro talenti nostratione, & mentis sinceritate, ut potuimus. Nunc Herbarum vires & diversitates percurrere inuestigabimus, quatenus his Philosophia nostra ad suam intentionem vutur. Non enim Herbarium instituire est nostræ voluntatis, aut huiusce loci, ac temporis. Scripserunt & ediderunt de his sua opera prægrandia viri excellentissimi in diuersis linguis & nationibus, tam copiosè & absolutè, ut hanc tractandi materiam satis illustratam omnibus sequentibus præripuerint. Angusta diei vnus meta est, quæ non longos admittit discursus, Lacconismo contenta & succincta rerum breuitate. Nec verò Asiatica dicendi vbertate opus est, cum natura per res ipsas loquatur, hoc est, per plantas & vegetabilia, & hæc, tanquam hieroglyphicas solo impinxerit literas; non ut eas solummodò pedibus conculemus; sed & ingenio perreptemus, scrutemur, & ediscamus. Magni libri hæc magna est lectio, non iumentis, aut pecudibus, sed nobis rationalibus commendata. Si brassicam solam Cato integro libro tractauit, & quidam in formicis, alij in apibus solis contemplandis consenuerunt: quid accidet nobis, qui totum hoc Mundi Theatrum, continens cum contentis, perlustrandum assumpturus, idq; in vna septimana, sine paucis horis. Qui circumnauigant terrenum orbem rectiori ductu, biennium & semestre ad minimum postulant; Ad tot & tanta verò orbis arcana enucleanda ex suis cauis, huius vitæ breuitas vix sufficeret, nisi saltem summa rerum capita perstringere aut libare nobis foret in proposito.

Vegetabilium autem duplex omnino est differentia: Alia enim ordinario naturæ processu ex semine suæ speciei oriuntur; Alia ex sola putrefactione, nullo præcedente corporeo spermate.

Est autem illorum semen simul agens & patiens, hoc est, Hermaphroditici generis, aut potius in semine eorum est vis formatiua, primo mo-

QUARTA I

no mouens & actiua, unde planta cuiuslibet semen, veluti ouum, suad ad plantationem vsq; terram, hoc est, bene locumq; speciei fuerit, & corata est ac credo quæ pluuia vel nubium, & nitrosa, & intumescitur: Deinde magis magis sic ex suo putamine egrediendo: Sic glâdes quæ vegetabilia omnia oriuntur: putamina, eò longius tibus semina exeant; & in illis vterq; genitale vegetabilium: vnde nudantur suo cortice prius. Quod si præ defectu pluuiz, aut defecto, incipit natura operum seu viscus, quo operatur, cum venulis suis manuseparis, quibus acerabilis. In homine, quod incipit hunc nec non sanguine afflicta domus & officina: de reliqua viscera & do semen plantæ incas & manum, ac quæmen, veluti cor, & truncus vocatur: & non immeritò vegetabilis sensu & motu tantum. Animalibus

Proposito.

Vegetabilium diuisio. Vegetabilium prioris generis natura.

modo mo-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

inferius vtrumq; , quæ suo alimento semper sunt affixæ, vt tam noctu, quàm interdiu fruuntur rore cœli & pinguedine terræ. Illarum incrementum per nutritionem hac ratione videtur contingere: Cortice seminis vegetabilis rupto, ac conceptione ita factâ, ex imo terræ per poros aura quædam seu vapor euaporat, qui attingens fibras & venulas radicum, ab illis attrahitur, & veluti sitientibus imbibitur, non sine puluisculis terræ, qui cum vapore ascendunt. Vapor hic subhumidus per meatus angustos penetrat, & cum terreâ substantiâ, sibi associatâ, se per omnes dimensiones plantæ extendit, in qua à frigore aëris circumstantis congelatur, & in aquæ seu succi densitatem redit. Quo modo cum natura successiue vtatur, hinc planta in altum crescit, & in latera dilatatur, eo vsque, donec ad iustum agmen peruenit, in qua quiescit. Terra & aqua sunt vegetabilium parentes, nutricesque, quemadmodum & nutrimenta; sed aqua in aërem transit, & aër terram secum assumit, vt simul ascendat, deinde reuertitur in aquam, & aqua in terra coagulatur. Aër itaque cibus est plantarum, & potus, hoc est, lac & puls, sine quo crescere nequeunt, tam intinsecè, quàm extrinsecè. In aëre plantæ vegetant, & augmentantur: Aër n. pluuiam resolutus humectat terram, & ex ea pinguedinem colligit, quam pluuiam iterum aëria reddita ministrat, vt dictum, plantæ, donec illa folia, flores & fructus producat, singulis annis, quibus ad has vices natura reuertitur. Non autem negandum est, vires quasdam occultas ab astris cuique speciei plantarum affluere, quarum beneficio illæ variis & certis medeantur morbis, quasi ex proprietate naturæ; sed has virtutes, vt & stellarum, indagare, supra humanitatem videtur. Nihilominus fuere nonnulli, qui id conati sunt, sed diuertè ratione. Alij enim à solâ experientiâ singularum herbarum proprietates agnoscere volunt. Alij ex caractere simplici vegetabili à natura impresso ad similitudinem alicuius partis humani corporis, morbi, vel humoris. Quidam omnia vegetabilia in 12. classes vel 7. genera diuidunt, iuxta Planetarum vel signorum Zodiaci numerum & naturam præsuppositam. Quidam, utq; frequentiores, secundum calidum, frigidum, humidum, & siccum ea distinguunt, tanquam primas elementorum qualitates, ex quibus deinde secundas & tertias qualitates ratione deducunt. Verum in his omnibus innumera dubia & incertitudines occurrunt, de quibus in huius vitæ obscuritate vix veritatis lucem attingere vel videre possumus.

Vegetabilium parentes.

Cibus & potus plantarum.

Astrorum vires occultæ.

QUARTA D
mus. Sed tenenda vi
campo vides euada
vilitatis accedat. Dia
sophicas in quatuor di
ret: De Horti munera
libones monentibus: eg

SABA, O

Horti simul iucunda
vina, que absque illis
sanitate? Qui commet
bo morti. Quid absq; b
ditate, molestis & cu
cibo. Homo enim ad fi
hortis referantur acce
mencia hortos inlece
natura donis hortent
gens honoris, in hort
cunditate actam, pro
tellectus forte excusa
summum bonum est
aut gula, sed anima
dij, lætitiæ, & volupe
Qui de corpore hoc
bens animam pro salu
Phœacum Regis cele
dis, & Semiramidis
rea dedere mala. I
est intentio. En p
ret, que cum sit
Gratis in delin
morigera, nec m
vis bella, tenella,

mus. Sed tentanda via est, & iactanda alea, ut in hoc quoque Naturæ campo victores euadamus, unde Creatori gloria, & homini non nihil utilitatis accedat. Diuidemus autem nostras Deambulationes Philosophicas in quatuor differentias, nempe Horti, Agri, Prati, & Arboreti: De Horti muneribus, tu Regina; de Agri, tu Hyrame, mihi quaestiones mouebitis: ego vobis de reliquis, Prato, & Arboreto.

SABA, Quaestiones de Horto proponens.

Horti simul iucunditati & utilitati, sanitatiq; vitæ humanæ inseruiunt, quæ absque illis semimortua videtur. Quid enim homo absque sanitate? Qui commendatior factus est à fratre sorori, hoc est, à morbo morti. Quid absq; bono utili? Ciuilitè sepultus: Quid absq; iucunditate, molestis & cuius intermixta? Scena absq; risu, vel cœna absq; cibo. Homo enim ad suæ vitæ sustentationem his omnibus eget; quæ hortis referuntur accepta. Epicurus omnium primus Athenis intra mœnia hortos instituit, in quibus vixit, & scholam habuit, contentus naturæ donis hortensibus, malè audiens à Peripateticis, quòd negligens honoris, in hortis sese abdiderit, vitamq; absque dolore, cum iucunditate actam, pro summo bono hominis pronuntiârît. At rectè intellectus fortè excusari poterit Author in illis. Hominis enim finis & summum bonum est reuera voluptas æterna, non corporis, libidinis, aut gulæ, sed animæ mentisque, quæ Deo adhærens vnicè omnis gaudij, lætitiæ, & voluptatis fit particeps, ad quam quoque condita est. Qui de corpore hoc intelligit, verè Epicuri est de grege porcus, habens animam pro sale sibi datam, ut alter Grillus. Alcinoi quoque Phœacum Regis celebrantur horti, ut fertiles, & biferi; sic & Adonidis, & Semiramidis in Assyria pensiles, nec non Hesperidum, qui aurea dedere mala. De Herbis & Flosculis hortorum disserere nostra est intentio. *En primo aspectu Rosa, ianua præfecta apparet, quæ cum sit armata, ut Pallas, & pulchra, ut Venus, à Gratiis in delitiis habetur: Formosa est, nec minus casta; morigera, nec minus violenta, si non bene tractetur: Suis, bella, tenella, & compta virgo est, quæ intra cancellos*

De Horto.

Epicurus

rectè intellectus, excusatur.

Rosa.

ENIGMA

159.

HIC
affixæ, ut tam noctu
etra. Illarum incre
urgere: Cortice se
eximo terræ per po
cas fibras & venulas
bibitur, non sine
pochæ subhumidus
sibi affo
que à frigore aëris
notem redit. Quo
aleum crescit, & in
peruenit, in qua
nes, nutricesque,
trant, & aër ter
ritur in aquam, &
tarum, & potus,
intrinsecè, quam
ur: Aëri. pluiam
colligit, quam plu
ar, donec illa folia,
ad has vices natura
ocultas ab astris
olla variis & cer
sed has virtutes,
Nihilominus
Alij enim à solâ
sibi volunt. Alij
ad similitudinem
Quidam omnia
Planetarum vel
gram. Quidam,
nidum, & sic cum
itates, ex quibus
Verùm in his
de quibus in
videre possu
mus.

*Spinofos sese clausit, ne à pueris & stultis impunè raperetur
in manipulos. An non hæc locum habet apud Philosophos?*

SALOMON.

Philosophi tot Rosarios sibi condiderunt, vt numerus eorum incertus sit. Habent enim magnum, minorem, abbreviatum, Toletanum, & plures alios, non aliam ob causam, quàm quòd Rosæ albæ & rubæ in iis creuerint, & aliis ad odorandum oblatae sint. Qui Rosas hortenses donant aliis, non nihil dedisse ex naturæ munusculis censentur: Multò magis authores illi, qui tot Rosarios nobis reliquerunt, Rosas fertiles & plenos, donaria reliquisse mundo existimandi sunt. Alia Roseta nonnunquam casu quodam pereunt; Philosophica permanent, donec fuerint homines, qui odoratu ingenij non destituuntur ex nimia Coryzâ.

SABA.

ÆNIGMA
160.

*Quas ob causas Rosa vegetabilis assimilatur minerali
& philosophicæ?*

SALOMON.

Rosa vegetabilis & philosophica.

Ex sunt diuersæ: Primò, ob colorem album & rubrum vtriq; Rosæ vegetabilis & philosophicæ communem; utq; purpurea pretiosior habetur candidis; sic rubra tinctura albâ, vel aurum argento: Secundò, vt Rosa vegetat, sic lapis vegetabilis crescere dicitur, quia vim habeat in se alterationis, quasi nutritionis, augmentationis, & propagationis: Tertio, Rosa rubea habet flauos cyrros & calicem viridem, semina intus villosa: Idem colores in Rosa minerali obseruantur; in hac enim viridis Leo præcipuum est continens; contenta sunt spermata viscosa & aspera, capilli flauis caput exornant, cum scilicet projectio facta est in metalla, tum flauescunt: Quarto, Rosa sensibus & cerebro hominis accepta est, propter suauitatem odoris, pulchritudinem, & salubritatem: ita & Rosa philosophica omnes sensus exhilarat, cor reficit, cerebrum corroborat, & innumera alia præstat, de quibus videantur Philosophorum libri.

SABA.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

deratione præsupposita. Est autem rosæ rubedo accidens separabile hærens in tenuissima substantiæ eius parte; vnde per aquam calidam facilimè Tinctura Rosea extrahitur pro syrupis & aliis medicinis: Extractum illud terrea corpuscula igni mixta in aqua abscondit, in quibus propriè color ille rubeus, tanquam in subiecto hæreat; Euanescente verò igne ex terrâ illâ rarissimâ, tanquam ex fomite non idoneo, color rosæ rubeus extractus perit, subiecto proprio destitutus.

S A B A.

ÆNIGMA
163.

Quæ causa est, cur spiritus vitrioli tincturæ vel decocto rosarum rubearum in paucis guttis admixtus, rubedinem eius exaltet, augeat, & diu illâsam conseruet?

S A L O M O N.

Pulchra est hæc quæstio, & explicatu dignissima. Diximus rubedinem rosæ esse in fragili subiecto seu rarâ substantiâ terreâ igni mixtâ, idq; verum esse & hoc testatur, quòd spiritu astringente cum apertione, seu aperiente cum astrictione densior & corpulentior reddatur, & cum igneo elemento arctius connectatur, ne vnum relinquat aliud; vnde necessum est condensatâ substantiâ & accidens condensari, & sic colorem rubeum augeri. Quod autem vitriolatus spiritus præstat in rubeo rosæ colore, idem in aliis substantiis coloratis & coloribus efficit. Hinc à tinctoribus in primis expetitur, & coloribus eorum permiscetur.

S A B A.

ÆNIGMA
164.

Cur aqua fortis capita rosarum rubearum recentium muriâ conditarum, pallentium etiam in hyeme, optimo rubore tingit & imbuat, ut coronariis mulierculis notum est?

S A L O M O N.

Eadem est causa, quam modò dixi; quia pallor rosæ accidit etiam muriâ conditæ ex raritate elementorum dictorum, quæ roborantur & confirmantur ab aquâ duplici ratione; tum quia ex vitriolo est composita; tum quia calore potentiali adeo prædita est, ut frigida

rosæ

rosæ corpuscula mox calefaciat, & rubedinem eius ex centro ad superficiem eliciat, cùm sit ex attrahentibus fortissimis.

SABA.

Verùm cur rosæ rubea etiam in frutice manens fumo sulphuris vulgaris vertitur in albam, aut saltem distincta eius folia, quæ fumus attigerit? ÆNIGMA 165.

SALOMON.

Vt Mercurius Mercurio, ignis igne, & frigus frigore elicitur, sic accidens à calore Solis rosæ impressum, vel etiam elementum rosæ igneum à fumo sulphuris calidi & sicci, hoc est, ignei, extrahitur, & cum fumo euanescit, atque sic rosæ, vel eius partes fiunt albæ. Fumus enim sulphuræus penetrat rosam absque constrictione, & postea auolat, & sic assumit id, quod sibi est maximè simile, suisq; alis in aërem exponit.

SABA.

Quid antiquiores de rosæ rubedine senserunt? ÆNIGMA 166.

SALOMON.

Rosas prius albas sanguine Veneris tinctas esse rubras, videlicet, dum illa ex roseto profiliret Adonidi ab Apro vulnerato opem latura. At hæc sunt omnino allegorica, & de rosis philosophicis intelligi debent, vt alibi latiùs exposuimus.

SABA.

Rosæ itaq; relicta, ad Lilium transeamus; An non hoc conuenit Philosophiæ? ÆNIGMA 167.

SALOMON.

Nihil magis; Nam & hoc album, & aurèi, nec non rubri coloris est. Est aliud, quod Conuallium dicitur, & aliud, Lilium inter spinas appellatum. Huic Philosophorum opus persimile est. Illud tutum est ab insidiis prætereuntium, propter vallum & munimentum spinarum: Hoc à lasciuiâ cerdonum luxuriantium, & otiosorum, defenditur seipimento variorum terminorum, & allegoriarum. Imò, vt ipsi flores liliacei spinis circumsepti alienis, non propriis, nascuntur in lucem: sic

& fœ-

ICCIDENTIS SEPARABILE
PER AQUAM CALIDAM
HIS MEDICINIS: EX
IA ABSCONDIT, IN QUI-
BO HÆREAT; EUANES-
EX FOMITE NON IDO-
OPTIO DESTITUTUS.

TURA VEL DECOCTO
RUS, RUBEDINEM
ET?

DIXIMUS RUBEDI-
TERREÀ IGNI MIXTÀ,
GENTE CUM APERTIO-
ENTIOR REDDATUR, &
M RELINQUAT ALIUD:
LENS CONDENSARI, &
RUS SPIRITUS PRÆSTAT
RATIS & COLORIBUS
ORIBUS EORUM PER-

UM RECENTIUM
ME, OPTIMO
LERCULIS NOTUM

ROSÆ ACCIDIT ETIAM
, QUÆ ROBORANTUR
IA EX VITRIOLO EST
LITA EST, Vt FRIGIDA
ROSÆ

& fœtus philosophicus, dum prodit, ab heterogeneis admixtis, que ad eius naturam non spectant, separatur, & purus oritur.

S A B A.

ÆNIGMA
168.

*An non huc spectant flores Virgiliano enigmate res
Et? videlicet:*

Virgil.
Eciog. 3.

*Dic, quibus in terris inscripti nomina Regum
Na; cantur flores, & Phyllida solus habeto.*

S A L O M O N.

Lilium est cœruleum, sive Iris, de qua vult (vt videtur) intelligi. In eum enim florem Ajax, qui se ad Troiam insanus interemit, conuersus traditur, dummodo quis fidem historiæ adhibeat.

S A B A.

ÆNIGMA
169.

Quid de Hyacyntho?

S A L O M O N.

Et is flosculus humanam reliquit faciem, & plantæ assumpsit: Fingitur enim in delitiis fuisse Apollini, cumq; Boreas eundem amaret, ex zelotypia discum, quo cum Apolline se exercebat, in eius caput illisit, vnde mortuus ab Apolline lugente in hunc florem commutatus est. Hoc est in uolucrum fabulæ, sub quo veritas rei absconditur, tanquam sub pallio.

S A B A.

ÆNIGMA
170.

Quid intelligitur per Hyacinthum?

S A L O M O N.

Sanè formosus aliquis iuuenis, cum quo noster Apollo se sæpè exercet, at tandem ab eo interimitur, instinctu venti. Si quis hunc non agnoscat, nec Apollinem agnoscet. Ignis enim Naturæ per ignem contra naturam in actum ducitur, & ad motum incitatur; ac deinde, quod contra naturam est, occiditur, & in nihilum, vel in fumos ventrosos redigitur. Dum viueret autem Hyacinthus, candidus fuit; at mortuus, in flore hoc habitu cœruleo ab amasio donatus est, quod est facile intellectu.

S A B A.

ÆNIGMA
171.

Narcissus quid habet mysterii Chymici?

S A L O

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

S A B A.

ÆNIGMA

174.

Suntne plures plantæ Chymicis allegoriis insignes?

S A L O M O N.

Sunt: vtpote Mercurialis, Lunaria, Flos Solis, Heliotropia, Crocus, Chelidonium, Colocasia seu Faba Ægyptia, Moly, Glaucion, & his similes.

S A B A.

ÆNIGMA

175.

De singulis ordinē disquiremus: Quid Mercurialis præstat in opere?

S A L O M O N.

Eandem vim & facultatē, quam præstat in clysteribus; nempe, ut emolliat, & refrigeret parum: Vnde vis laxatiua & purgans augetur, quæ consistit in humidō. Oportet enim purgare per herbam nostram Mercurialem totum compositum, veluti corpus humanum, ab omni immunditiâ, & heterogeneis, quæ aliàs remanent, & ægritudinem inducerent illi, quod alia ægra saniora reddere debet.

S A B A.

ÆNIGMA

176.

Quid Lunaria?

S A L O M O N.

Hæc est toties Lullio celebrata planta *amabilis*, cuius radix rubea, folia instar Maioranæ, ad modum Lunæ crescunt & decrescunt. Hæc crescit in montibus & vallibus, Philosophis admodum grata & quaesita. Hanc aliàs vocat idem Raymundus suum menstruum minerale, cui addit & aliud vegetabile, quasi ex vino eductum spiritum, sine quibus menstruis dicit, fœtum philosophicum nasci non posse.

S A B A.

ÆNIGMA

177.

Sed admirabilis est præ cæteris Flos Solis, oculum illum magni mundi exprimens, aut potius flauis suis capillis Apollinem: An hic quoq; Chymia inseruit?

S A L O M O N.

Recentior est in hisce locis Heliotropiis quibuscunq; omnia magnitudine, pulchritudine, & virtute longè antecellit. Ad

Solem

Solem obuertit faciem, tanquam amasium, quem abeuntem veluti oculo mæstus prosequitur, oculumq; claudit, donec Sol iterum appareat.

SABA.

Suntne huius generis plura?

SALOMON.

Imò, vt genera Cichorij, & alia, quæ Latinis ideo *Solisequia*, Græcis *Heliotropia* vocitantur.

SABA.

Quid de Croco, seu eius flore statuis?

SALOMON.

Quòd sit tinctura inter vegetabilia, vt lapis inter metalla: Crocus Philosophorum longè alius est. De eo sic in allegorijs dicitur: Philosophorum Crocus taliter præparatur: Sumatur radix eius cum stipte, postquam fuerit humidus, teratur cum humiditate sua in Sole; & post hoc dimittatur in balneo, donec spiritus eius tingens, purus & liquidus emineat, qui totus est colligendus, & corpus residens ablucendum est.

SABA.

Quid sentiendum de Elementorum extractione ex Chelidonio, quod muris & sepibus adnascitur?

SALOMON.

Philosophi longè aliud Chelidonium intelligunt, quod præparant tamen in modum illius vulgati; vt verè de iis vegetabilibus Horatianum illud dici possit:

Mutato nomine de te

Fabula narratur.

Vnum præparatur, alterum intelligitur; semper enim allegoriam seu similitudinem Philosophi in his præsupponunt. Hinc Author Auroræ, cap. 18. *Quidam, inquit, Philosophorum hanc diuinam scientiam herbis, radicibus, arboribus, floribus, & alijs diuersis vegetabilibus, nec non succis eorum & fructibus similitudinariè comparauerunt. Et paulò post: Nota, quòd omnium prædictorum nomina sunt posita similitudinariè in hac excellentissima scientia.*

Q 3

Est

ÆNIGMA

178.

ÆNIGMA

179.

ÆNIGMA

180.

HIC

oris insignes?

, Heliotropia, Cro-
, Moly, Glaucion, &

uid Mercurialis

steribus, nempe, vt
& purgans augetur,
er herbam nostram
umanum, ab omni
nt, & ægritudinem
det.

cuius radix rubea,
& decrescunt Hac
dum grata & quæ-
struum minerale,
um spiritum, sine
a non posse.

is, oculum illum

uis capillus As

unque, quæ tamen
ge antecellit. Ad
Solem

Est quidem in Chelidonio succus aurei coloris, in medicina non inutilis; at in Chymia locum non habens: Non enim cum Achille aut Triptolemo didicit ignem tolerare, ac sub carbonibus viuis seu prunis noctu iacere: vnde ignis eius elementa facile separat, omne humidum, aquëum, aëreum & igneum resoluens in fumum, ac terram adurens in cineres inutiles.

S A B A.

ÆNIGMA
181.

Faba Ægyptia seu Colocasia quid habet commune cum Chymicis tractationibus?

S A L O M O N.

Ioh. Chryf.

Quidam Pythagoram citans testatur, eum Ouum Philosophorum vocasse Fabam Ægyptiam; quod non sine causa verum existimo: Pythagoras in totâ vitâ ab iis fabis abstinuit, tanquam sacris animæ mortalium sedibus; vnde à sicariis quæsitus ad mortem fugisse dicitur vsque ad agrum fabis consitum, quem non ausus fuit tangere, dicens: *Satius est mori, quàm fabas conculcasse*: Putauit enim ille, vt etiam Ægyptij, animas in cavitatibus fabarum stabulari, ideoque si quis comedisset eas, animas suorum proauorum absumere. Sed ex aliis circumstantiis probabile videtur, per Colocasiam intellectum subiectum philosophicum, quod, vt faba, exterius nigrum, interius rubeum est. Ad hæc Colocasia glebæ terræ inditur, & sic in aquam proiecta, inde prouenit: Aquas enim amat, & loca palustria, & humida, nec non Solis æstum, veluti & ouum philosophicum ludendum erit.

S A B A.

ÆNIGMA
182.

Subodorata sum quid de Moly herba apud antiquos Poëtas celebrata; An ne hac aliquid Chymicæ proprietatis in se habet?

S A L O M O N.

Quin tota Chymica est, qua Vlysses vsus dicitur contra veneficia Circes & Syrenum pestiferas cantilenas: Reperta creditur à Mercurio contra venena maximæ efficaciam, cuius copia sit in Cyllene monte Arcadiæ, Mercurij loco natali, vnde ille Cyllenius nominatur: Ve-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

S A B A.

Satis de Floribus hortorum dixisse nunc videor; Quocirca Agro relinquam locum, qui & medicinales & alimentales profert plantas, tantum homini utilitatis præstantes, quantum illi iucunditatis.

HYRAMVS.

De Agro.

Multum voluptatis ex vestro de Hortorum muneribus colloquio captavi; De Agris verò quid quæram? vbi incipiam? vbi finiam? Obmutescendi potius necessitatem mihi impendere arbitror, quàm eloquendi, ob copiam, varietatem, admirabilemquæ naturam vegetabilium in agris prouenientium: Prisca ætas paucis contenta, vixit glandibus & radiculis, pomis & fructibus: Sequens inuenit vsum frumenti, hordei, tritici, aliorumquæ; leguminum: Hinc panis, cibaria, potus, pasta, & his similia, quibus huius vitæ penuria indiget. Ne verò ex immensis agri donis plurima simul tractemus, & inter se confundamus, totius nostræ disquisitionis ambitus circa hæc duo saltem versabitur, quorum Philosophi integris libris & tractatibus meminere, nempe Triticum & vinum, optima vitæ mortalium solatia & nutrimenta, dummodo, Rex Serenissime, hoc tibi non ingratum accidere cognouero.

S A L O M O N.

Discretionem tuam, Optime Princeps, in loco & tempore probè vteris: Ego me accommodabo facilimè tuæ voluntati, quæ in iam dictis ad eò recta & beneuola est, vt nullius admonitione indigeat.

HYRAMVS.

Exspiciemur nunc in agros, & instar agricolarum obseruemus tempus sationi idoneum, num vox audita turturis, & vites colendæ sint:

ÆNIGMA
185.

Tritici inuentio, & primus cultus, cui tribuitur?

S A L O M O N.

Ethnici allegoriis Poëtarum Chymicorū seducti, Cereri omnium frugum, vt & tritici, inuentionem tribuunt: At quàm verè, ipsi viderint. Ceres in genealogia Deorum Saturni soror est, mater Proserpinæ ex Ioue genitæ. Hanc Pluto, Deus inferorum, opum, & metallorum, rapuit. Hinc Cereri luctus, dolor, lachrymæ, & per omnes orbis partes peregrinatio, vt quid certi de statu & mansione filiz inquireret. Interim Dea mæsta Pelopis humerum comedit, cui reliqui Dii eburneum

iterum

iterum adaptârunt, & coctum ad ignem in lebetibus vitæ iuuenem re-
stituerunt. Deinde & Eleusio Regi Triptoleum recens natum pue-
rum enutriuit, quem interdium lacte aluit, noctu sub ignibus occulta-
uit; vnde puero ingens robur quotidie accreuit, patri verò suspicio de
tanto incremento, qui postquam Cereris nutricis educationis mo-
dum clam obseruasset, Dea irata, patre necato, filio currus cum dra-
conibus volatiles dedit, quibus ille infidens mortalium genus fru-
menta, triticumq; in terram seminandi modum doceret. Hæc anti-
qua simplicitas credidit, & pro articulo suæ Theologiæ, nullo contra-
dicere auso, recepit: O cæcitas, ô superstitione! quid humana pectora
obnubilas, vt Deum verum non sentiant? quid oculos mentis glau-
comâ obducis, vt veritatem nullam videant? Cessârunt, Deo sit laus,
in Christianis populis hæc deliria & ludibria, luce veritatis exortâ,
Christo Iesu. Ex Sacris literis nouimus, primum hominem natum in
hunc mundum, Cainum fuisse agricolam, frugumq; vtilitatem, Deo
absque dubio monstrante, agnouisse: Et contra Cererem nec Deam,
nec hominem fuisse vnquam, nempe talem, quæ ei ascripta peregerit,
sed saltem fictionem allegoricam, à Poëtis sapientibus & occultæ
Chymix non ignaris, textam & introductam, vt se inuicem conscij
agnoscerent, Deiq; donum sibi gratularentur, ac interim mundus
ignoraret, hoc est, communes populi, docti vel indocti non percipe-
rent, quid tegeretur, quâ de re ageretur, quòd eiusmodi ars foret pos-
sibilis, & quibusdam in vsu posita, quid simularetur, aut dissimulare-
tur. Verùm nos alibi copiosius hosce laruatos, non deos, nec homi-
nes, sed ex erroribus errores refutauimus; quocirca hîc breuiores
sumus.

HYRAMVS.

Donum esse Dei triticum, nullus sanæ mentis negare ÆNIGMA 186.
poterit, sed ita hominibus patefactum eius vsum per Ceres
rem aut Triptoleum, omnino fabulosum, & rationi &
experientia aduersum est: An homo curru per aëra volas
re potest? An dracones sunt volatiles, qui currum tra-
bant? Neutrum opinor: Vnde oportet antiquos sapientes

R nugas

PHICA
tor; Quocirca Agro-
niles profert plantas
incunditatis.
noneribus colloquio
am? vbi finiam? Ob-
arbitror, quam elo-
; naturam vegetabi-
ontenta, vixit glan-
uenit vsum frumen-
nis, cibaria, potus,
iget. Ne verò ex im-
rse confundamus,
o saltem versabitur,
meminere, nempe
latia & nutrimenta,
um accidere cogno-

mpore probè vteris:
ur in iam dictis ad-
digeat.

rum obseruemus
vites colēde sint:
latur?

li, Cereri omnium
idm verè, ipsi vide-
h, mater Proserpina
um, & metallorum,
omnes orbis partes
inquireret. Ince-
iqui Diū eburneum
iterum

nagas tractasse, & ad nos seros suos posteros transmisisse, pro Theologia, pro ueritate & rei gesta historia: Quid igitur censes atanos illos nostros intellexisse per Triptolemi sub igne indurationem, eius currum volatilem, dracones, & frugum seminationem?

SALOMON.

Rectè interrogas: Nam sub his esse physica arcana, tanquam in arcâ tecta, non est dubium. Sileat, qui rustica opera, omnibus nota, hæc contineri affirmet. Non audiendus, qui ad mores alia & tanta declinet. Ridiculus est, & valde rudis, qui ad alia, quàm Chymica subiecta transferat. Triptolemus itaque materia est philosophica, quæ eo modo in igne tractatur; Post hæc ita præparata accipit dracones volatiles, id est, in fimum philosophicum ponitur, & sic semen seu sulphur fixum docetur in suum proprium agrum seminari: Hæc nemo, nisi ignarus, negabit: Vnde patet, quòd sub seminatione tritici in terram arstam veteribus, quàm recentioribus occultata sit..

HYRAMVS.

ENIGMA
187.

Quinam ex Philosophis meminerunt huius agriculturæ philosophicæ?

SALOMON.

Ferè quotquot sunt ad vnum omnes particulatim; At Kosarius Minor, Iod. Greverus, & Author Tractatus Vom Wengen, Wäumlein/ ex professo & vniuersim. Testimonia in libris omnibus sunt obuia, quæ non citamus.

HYRAMVS.

ENIGMA
188.

Quis igitur progressus erit à initio ad messem auream?

SALOMON.

Semen eligendum maturum, corpulentum, integrum, non nimis vetustum, quod purgatur per ventum à paleis leuiculis; per cribrum ab aliis sordibus & lolio: Hic artifex mox ad suum semen respiciet, & quæ-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

Babyloniæ
conditio.

Herodotus Babyloniæ fertilitatem laudat in Clio, vbi inquit: *Hæc regio omnium (quas vidimus) optima est duntaxat ferendo frumento. Nam in arboribus ferendis, vite, olea, nequaquam de principatu contendit: Cereris autem fructu procreando, adeo ferax est, vt nunquam non ferè ducenta reddat: Et vbi præstans bonitate se vincit, etiam ad tricena quaternum ferè digitorum latitudine triticeis atq; hordeaceis foliis.* Hæc est magna anni corona, qua Deus ex immensa bonitate suâ quaslibet terras & regiones coronat, has magis, illas minus. Quidiam de Philosophorum agris dicemus? An non & hi ducenta aut trecenta grana reddunt pro vno? Imò sunt qui mille attestantur; dummodo agri cultus ritè sit institutus. Nam & nostrum semen in suam terram coniciendum erit, quæ prius aretur, emolliatur, frangatur, explanetur, & postea occetur, & subuertatur, vt bona & naturalis fiat mixtio; ac deinde Dei benedictio expectanda est, additis, quo ad opus, aquâ & igne, hoc est, rore & calore: Hic natura sui officij non oblita, vt nec in tritici productione, protrudet germen ex terra, hoc est, cor embryonis vegetabilis & mineralis efformabit, ex quo deinde aliæ atque aliæ partes finguntur: Hoc est, de quo præpeditur apud Philosophos ac Mariam, quod corpus fixum sit de corde Saturni: huius enim color in cordis efformatione omnium primò apparet, in quo conceptio & imprægnatio iam facta est.

HYRAMVS.

Ros. phil. in
Met. Belin:
Quando
seminat
vnum gra-
nū frumētī,
nascitur,
multiplica-
tur, teritur,
tribellatur,
& fit panis,
ex quo vivit
totus mun-
dus.

Verissima sunt, Sapientissime Rex, quæ eloqueris, quamuis captum humanum longè superent: Si miremur opus philosophicum, eiq; difficilem adhibeamus fidem, qui ab experientia non edocti sumus, cur non potius messes triticeas, quas Deus ex horreo suæ omnipotentia & benignitatis quotannis instituit, nobisq; donat, admiramur? In illis fit ex vno multiplicatio in centena & tricena, nullâ præhabitâ sensibili materiâ; nisi simplici grano: In his materia præsupponitur: Illis humana vita ad sui conseruationem eget; his ægrotudo & affectus hominum deliniuntur & curantur. Quamuis verò tritici proventus sit annuus, & commune rusticorum opus; toti mundo cognitum, & contra tincturæ generatio rarissima, & paucissimis in mundo Philosophis explorata: tamen ea dona æquè stupenda sunt, quàm hæc, imò magis necessaria & vtilia. Laudetur itaque sublimis Deus in suis operibus, qui huic vitæ tantum bonorum suppeditat, vt non so-

lūm agi, sed etiam bene & iucundè agi ab homine possit. Sed ad rem:
Quantus calor huic tritico philosophico, ut feliciter crescat, adhibendus est? ÆNIGMA
190.

SALOMON.

Turba, cæteriq; Philosophi, volunt in hoc imitandam naturam; quæ calorem auget, seminibus aliquatenus in segetes productis: Animaduertimus enim, quomodo in initio Veris, in his nostris regionibus, frigus temperet calore, & pluuiam siccitate: Tum Sol ad Æquatorem accedens, hyemem excludens, anni noui vices incipit in generando vegetabilia, & lucem æquando tenebris: Aries nec calore, nec frigore furit, sed mitis & æquus est nascentibus oleribus, herbis, floribus, graminibus, & foliis arborum: Hunc sequitur Taurus tepidior & efficacior viribus, qui parum ab Æquatore versus nostrum verticem in meridie declinat; Hic Hyadas imbriferas & Pleiadas secum ducit, vnde Aprilis inconstans nunc ridet radiis Solaribus lucentibus, nunc flet, pluuiis cadētibus, & non rarò grandinibus & ventis tonat: Hunc sequantur Gemini, magis humani, Taurinam faciem asperam non ostendentes, sed læti Veris, Maiiq; iucunditatem:

Omnia tunc rident, tunc formosissimus annus;

In hoc oculi recreantur varietate florum & herbarum, nares earundem odoribus, palatum & venter oleribus recentibus, aures luscinia, cuculi, aliarumq; auium cantilenis, & variis vocibus, quas calor inuitat, & solum cælumq; diuinas laudes tacere non permittit: Abhinc Cancer est, Lunæ Basilica & sedes ordinaria, quàm à Sole marito inter Iodalia sua bona & castra accepit: Hic Sol in culmine suo sistitur quidem, at calor tamen summus nondum adest, qui sequitur in Regulo seu corde Leonis.

HYRAMVS.

Cur contra axiomata naturæ calor Solis in Cancro non est maximus, in quo maior radiorum eius rectitudo terris communicatur, propior ad verticem nostrum accessus, longior ab Æquatore remotio seu maxima declinatio est, sed in Leone, in quo hæc omnia sunt diminuta? ÆNIGMA
191.

HIC
 Ho, vbi inquit: Hic
 mo frumento. Nani
 mendi: Cereris autem
 temereditat: Et vbi pro
 signorum latitudine tri
 na, qua Deus ex im
 coronat, has magis
 licemus? An non de
 : Imò sunt qui mille
 is. Nam & nostrum
 ius aretur, emollia
 indueratur, vt bona
 expectanda est, ad
 oc: Hic natura sui
 erudet germen ex
 lis efformabit, ex
 est, de quo & pedi
 tum sit de corde
 omnium primò ap
 est
 neris, quantum va
 is philosophicum,
 tia non edocti su
 bono suz ornati
 p, donat, admira
 iocna, nullâ præ
 naria præsuppo
 is, his agrando de
 is vero tunc pro
 di mandò cogni
 tiffimis in mendo
 bda sunt, quàm
 iubilis Deus in
 iurat, vt non so
 lum

SALOMON.

In Leone Sole eleuatus, tanquam in throno suo, consistit; inde vires efficaciores in terram exiit, quod ob moram supra terram continuatam potius accidere; quàm alias ob causas, superiùs in Prima Die discursum est. Considerandum tamen, quòd habitantibus intra Æquatorum & Tropicum Capricorni, sub Virgine Sol verticalis est, maiorque calor, qui inde ab Ariete eò vsque increfcit; & quòd Triticum philosophicum sub illa zona mundi nasci præsumatur. Vt enim triticum, quòd maturius fuerit, eò plus caloris requirat, donèc à messoribus demetatur in Septembri: ita & opus philosophiæ calorem auctiorem admittit, donec ad maturitatem perueniat.

HYRAMVS.

Quis color tritico philosophiæ maturo, & quod signum eius perfectæ coctionis?

SALOMON.

Rubedo supereminens, quæ post varios calores præcedentes sequitur: Primò in Leone viuidi adest humiditas mollis & aquosa, quæ indies magis & magis absumitur vsque ad Leonem rubeum, & siccitas cum calore (quæ tingit) subiecto inducitur: Illa solutio, hæc coagulatio est, quamuis hæc non fiat absque illa, nec illa absque hac in toto opere: Rubedo iuuenum color est, albedo & canities senum; cumq; noster lapis primò sit albus, vltimò rubeus; hinc senex est, antequam iuuenis, vt Rhasis in Epist. *Lapis scientiæ nostræ, inquit, senex primò, & vltimò puer; quia albedo eius in initio, & rubedo in vltimo cum dominio.*

HYRAMVS.

Vnde illa rubedo exoritur, ex quibus qualitatibus vel elementis?

SALOMON.

Rubedo tingens nihil aliud est, quàm ignis accensus potentialiter in Mercurio, hoc est, in terrâ & aëre Mercurij, vt vim ille acceperit peruadendi & maturandi omnia imperfecta metalla, inq; aurum transfundendi.

HYRAMVS.

QUARTA

Estne mal

Eadem & adhuc lo-
ticum dat centena, lap-
preparanda terra est,
quoque fit in magister-
los, at non sine Leone:
sine igne aërio, & iterat.

Quot su

Tres, radix, culmus,
tum in domo, epamin-
ca, ceu tectum & cere
sulphur, & Mercurius
individuum.

Triticum tegit
volucres id est, am-
tale quid est in mag

Plus nimio: Imò a-
ni tritici inuenies, &
perlustres, idq; ob in-
quaculas, quæ vorat
tarnos, morosos Euc-
gopolynices.

Sed relictis pale

ÆNIGMA
192.ÆNIGMA
193.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

bimus: Hoc est solatium mæstorum, refectorium senectutis, gaudium iuuentutis, medicamentum doloris, seu Nepenthes: Cui illius inuentio ascribitur?

SALOMON.

Osiridi apud Ægyptios; Dionysio apud Græcos; & Baccho apud Romanos; qui quoque sunt vnus & idem rébus & factis in allegoriis: Omnes hi à suis finguntur in Indiam penetrasse cum exercitu, populosq; cunctos sibi subdidisse, quibus vinum & vitium cultum monstrârint, humanioresq; ritus barbaris indicârint. Varij illis itinerum comites assignantur, vt sunt Syluani, Satyri, Panes, Silenus, Musæ, & multi alij ad leuitatem, risus, lusum, saltus, & iocos proni. Amphibæna, duplici capite serpens ab eo occisus, & innumera alia præstita quasi miraculosè dicuntur. Sed nihil aliud his figmentis Dionysiæ indicatur, quàm humidior pars lapidis, quæ soluit, mollit, & humectat partes sicciore & compactas eiusdem. Hoc vinum inuenit Bacchus, Dionysus, vel Osiris, hoc idem docuit mortales, id est, artifices. In huius gratiam Trieterica seu Dionysiaca festa Athenis & alibi in Græciâ instituta sunt, Orpheo authore, vt Eleusinia in Eleuso, prout lib. 4. Hieroglyph. satis demonstratum est, & lib. 3. sub genealogia Bacchi.

HYRAMVS.

Revera igitur Bacchus non est inuentor Vini?

SALOMON.

Neutiquam; cùm constet ex sacris, Noachum primas coluisse vineas, qui est pater & propagator hominum huiusce post diluuium mundi: Non igitur Dionysus erit primus vini cultor, qui quando vixerit, ignoratur; nisi quòd in seculo Heroico primarius inter Deos fuerit, miraculosè ex ventre suæ matris Semeles, Cadmi filia, creptus, & matre combustâ Iouis fulmine, in patris femur insitus, vsque ad tempus natiuitatis completum. Quæ omnia allegoriam (non autem historiam) sapiunt: Noster enim fœtus seu Dionysus extrahitur ex suo subiecto, hoc est, Mercurius ex Mercurio, sulphur ex argento viuo, & inditur in matricem masculam vsque ad maturationem; hoc est, solutione peractâ, coagulatio à masculo perficitur. Dùm enim nigrum est, obscura fœmina dominatur in aquosa humiditate; at postquam

ÆNIGMA
198.

QUARTA DIES: DE VEGETABILIBVS. 137

quam albefactum fuerit, mas ipse dominium ad se transfert, nec finit amplius muliebri imperium dominari supra virum.

HYRAMVS.

Quot sunt gradus tractationis vini, seu eius spiritus educendi? ÆNIGMA 199.

SALOMON.

Tres: Primus circa vites, vt dent vuas: Alter circa vuas, vt dent vinum: Tertius circa vinum, vt det spiritum. Eodem modo circa subiectum philosophicum ternæ sunt operationes vniuersales: Prima ad mineræ præparationem: Secunda ad solutionem: Tertia ad coagulationem: ex quibus singulæ subalternas operationes agnoscunt.

HYRAMVS.

Quomodo lapis assimilatur tractationi circa vites? ÆNIGMA 200.

SALOMON.

Surculus seu propago in extremitate conuassata inseritur terræ, & protrusis radicibus primò dabit gemmas, deinde germina, post vuas: Gemmæ nascuntur ex furculo, germina ex gemmis, & vuæ ex gemmibus: Ita surculus philosophicus suæ terræ immittitur, & hoc est Rebus seu compositum nostrum; cuius gemmæ sunt, gagates niger, in nigredine, germina in albo colore, & vuæ in rubeo. De vino Rosinus ad Sarrat. meminit, Si dilectus meus, inquit, de riuulo, id est, aqua rubra petra, id est, oleo Solari, potauerit, & de fonte matris suæ, id est, aqua Mercuriali, Luna gustauerit, & vino rubro, id est, calore & oleo affinis nostri, id est, Solis, vnius generis existentis, mecum inebriatus, donec totum opus vertatur in terram, &c. De vite sapientum, eiusq; iucco, Hermes; Et scito, inquit, quod vitis sapientum succus in quinto extrahitur; Eius quoq; vinum in fine 30. peragitur. Intelligite proportionem: Decoctio namque minuit, tinctura autem augmentat; hoc est, initium & finis.

HYRAMVS.

Quid circa vini expressionem considerandum? ÆNIGMA 201.

SALOMON.

Eodem modo succum vuæ philosophicæ exprimi, vt iam ex Hermete adductum est.

S HYRA-

Horium senectum seu Ne
et in allego
Tantum exercitum, po
vatum cultum mon
Vrij illis inerum
s, Sienus, Musa, &
proni. Amphibz
era alia præstira qua
Dionysiacis indi
ollit, & humectat
us & alibi in Grecia
Eleuso, prout lib. 4
genealogia Bacchi.
admi filia, ereptus,
vltimus, vsque ad
genam (non autem
vfas extrahitur ex
hor ex argento vi
arationem; hoc
rar. Dumenim ni
atiditate; at post
quam

ENIGMA
202.

*De Spiritu Vini extrahendo lubens quid audirem, cui
hoc opus assimilatur.*

SALOMON.

Natura producit vinum pro diuersitate loci & caloris diuersum, Rhenense, Lymphatum, Italicum, Græcum, Hispanicum, & Canarium, quorum vnum fortius & meracius altero, quia plus spiritus calidi, à Sole ipsi impressi, continet; ita vt aliquando libra vini habeat vnciam spiritus, aut quadrantem vel trientem; vix alius natura vini ascendit, vt opinor. Accipitur vinum naturale, & destillatur, vt moris, in spiritum per Alembicum, vt materia aquosa & fœculenta maneat in fundo. Hic spiritus ex omni genere vini habetur in maiore vel minori quantitate, vt dictum, expers omnis aquositatis, licet sit in subiecto actu humido: Non autem nasci potest per naturam simpliciter talis spiritus, licet per naturam in commixione aquositatis natus sit; sed necessum est, si haberi optetur, vt per artem extrahatur. Sic subiecta Mercurialia sunt varia, quæ metalla ac mineralia dicuntur, corpora & spiritus; at ex vno plus spiritus tingentis extrahitur, quam ex alio, prout hæc sunt cruda, minus aut magis cocta. Accipitur igitur in suo genere minera perfectior, & distillatur, veluti oleum succini flauificari solet, adiectis facibus seu lapillis requisitis in debito pondere; & sic vt spiritus vini sursum, sic tinctura auri deorsum contendat, cum ille sit adeo leuis & tenuis, vt etiam effusus ex vase euaneſcat in aërem, antequam terram attingat; hic verò adeò ponderosus, vt auro præponderet, & grauioribus mundi corporibus. Eadem est distillatio vini & lapidis, sed centra vtriusque sunt diuersa; secundum quorum varietatem singula sunt accipienda.

HYRAMVS.

ENIGMA
203.

*Estne similitudo inter tincturam, cor humanum, &
vini spiritum?*

SALOMON.

Est valde concinna, cuius Basilus Valentinus quoque, multiq; alij
Philos.

QUARTA

Philosophi meminere
magnitudi, parui &
nicat, & infundit, à sa
gator vmbra & rigor
terre, ibiq; filium gi
etiam amicis vel conti
rimonium relinquic
reum, vt alteri filio
tingendi metalla imp
nes: Atque sic Tinctu
cor & tincturam vini
tam huic, quam illi ac
vno nodo, qui non fa
spiritus vini, & cor hu
omnium herbarum po
in hospitium cordis h
gratissima est in hospi
ter, & sanitati optime

Hæc verissima
dunt: Verum vt
sit modum in
hæc subsistendum nil
celebrari, maior ham
exprimi possit.

Pratorum cultus n
correspondebit: Pra
cinia petuntur ad ali
annua, cernitur, qui
In his delectabiles o
nuntur, in quibus N
ciulus

sepe leni somno su

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

qui serpentis instar nunc hanc, mox illam oram lambit, seq; in varios flexus & reflexus insinuat: In pratis Satyrion, Scylla, multaque alia herbarum & radicum genera nascuntur, ad medicinam requisita:

Pauca circa hæc quærenda sunt à te, Regina; videlicet primò de Trifolio, annon hoc lapidi, qui triangularis est, assimiletur?

ENIGMA
204.

S A B A.

Rhasis in Epist. Noster lapis, inquit, triangulus est in esse, & quadrangulus in qualitate, non aliam ob causam, quàm ut ternas in eo essentias unitas, & quatuor qualitates æquitas demonstret. Ut itaque trianguli, sic quoque Triphylli idæam repræsentat: Viditres facies in vno patre, ait Hermes; quod idem est, tanquam tria folia ex vno obseruauit propagata, quæ & pro monade & pro triade haberi possunt: Deinde Trifolium & albi & rubei est coloris, ut lapis, floresq; mellitos producit, apibus prædulce pabulum in præsepibus ordine dispositum: Ad hæc Trifolium semen suum circa radicem habere narratur, ut regenerari possit de nouo etiam post fœniscia: Ita & subiecto philosophico suum semen in profundo absconditur, ne facile à prædatoriis rusticis, & sophistis furacibus, hoc est, ignaris & deceptoribus eruatur, aut demetatur: Alij radicaliter hoc inuestigantes, sua spe vix frustrari poterunt.

S A L O M O N.

Cùm Virgilianus opilio dicat; quòd

Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis;

multaq; herbæ in iis reperiantur, quæ occultæ proprietatis sint in superstitione magica, quid de illis sentias, audire aueo: sunt enim hæc ad eò arcana, & inexplorata, ut admirandum sit, nil certi in tanto annorum numero, quibus mundus hucusque durauit, esse de iis cognitarum: Opiniorum magna est diuersitas, quibusdam nimium, quibusdam minimum Magiæ attribuentibus: Sunt enim, qui magos nil tale facere, nec exportari ad loca remota corpore, arbitrentur, sed saltem imaginatione duci & falli: Hinc omne iudicium de magis & veneficis suspendunt: Alij secus censent, quibus ipse assentior; *Quæ itaque*

ENIGMA
205.

herbæ

QUARTA

*herba magica apud
illis tribuitur?*

Referunt Pythagoræ
dem, Corinthadem, &
tia i & concretæ fam.
lanari serpentum venæ
succum effusum in herb
pergatur, insanabilem
veneficis aptas, Chiro
don, Hippophorada, i
allicit, dum vellent euo
allicere, ad responsa faci
los redactas, si fontes &
noctu confitentur om
torqueri non poterant
amnes & stagna sic arion
manciam hostium, trepidari
sarum Rege, Legatus, ut, e
Hæc ex multis pauca su
causantem adesse suspi
ritus malignos aligari
citum: Idem sentien du
bus vruntar magi & re
tribus portari per aëra,
nere à Damone expolit
ginatione & somno de
mus à spiritibus loca re
petentia probari.

Sed his relictis, ut &
ambulatio sub vmbra i
& perpetravit, & agno

herba magica apud antiquos commemorantur, & quid illis tribuitur?

SABA.

Referunt, Pythagoram nominasse Coracissam, Calliciam, Menaidem, Corinthadem, & Aproxin: Primis duabus aquam subito glacia i & concrefcere fama est: Corinthadis decocto in aqua, protinus sanari serpentum venenatorum morsus, si eo foueantur. Eundem succum effusum in herba, si quis vestigio conterit, aut si eo forte respargatur, insanabilem perire. Democritus has connumerat herbas beneficiis aptas, Chirocineta, Aglaophotin, Marmaritin, Achemenidon, Hippophovada, & Alamantida: Marmaride vsos fuisse magos, asserit, dum vellent euocare deos, & aëris genios, ac dæmonas, & eos allicere, ad responsa fatidica reddenda. Achemenidis radices in pastillos redactas, si fontes & rei interdium cum vino potent, per cruciatus noctu confitentur omnia, quæ commiserunt, quæ per tormenta extorqueri non poterant. Plinius lib. 26. cap. 4. *Ethiopide, inquit, herba amnes & stagna siccare coniectu, tactu clausa omnia aperiri. Achemenide coniecta in aciem hostium, trepidare agmina, ac terga vertere: Latacen dari solitam à Persarum Rege, Legatis, ut, quocumq; venissent, omnium rerum copia abundarent.* Hæc ex multis pauca sufficiunt, in quibus nullam vim naturalem talia causantem adesse suspicamur, sed diis, tanquam subiectis propriis, spiritus malignos alligari, quæ dicta hyperphysica peragant ad magi placitum: Idem sentiendum de aliis eiusmodi mediis & ceremoniis, quibus vtuntur magi & venificæ: Quod corporibus loca mutant à spiritibus portati per aëra, innumeris exemplis constat eorum, qui in itinere à Dæmone expositi, vel ab alto deiecti sint; Quod quoque imaginatione & somno detenti corporibus maneant in certo loco, & spiritus à spiritu in loca remotiora interim ducatur, & hoc videtur ab experientia probari.

SALOMON.

Sed his relictis, vt & Pratis, ad Arboretum me confero, in quo deambulatio sub umbra iucundior est: In hoc homo lapsus peccatum retro. & perpetravit, & agnouit, simulq; promissionis Euangelicæ particeps

HIC
 mbit, seq; in variis
 , Scylla, multa que
 medicinam requirit:
 Regina; videlicet
 est.

in eff. & quadrangulis
 essentia unitas, & qua
 li, sic quoque Tri
 , ait Hermes; quod
 pagana, quæ & pro
 odum & albi & ru
 pibus prædulce pa
 ic Trifolium semen
 riposita de nouo et
 saum semen in pro
 s, & sophistis furaci
 Alij radi

sint in su
 enim hæc
 al certum tanto an
 t, esse de iis cogni
 unimum, quibus
 , qui magos nil tale
 tentur, sed saltem
 magis & venificis
 ; Quæ itaque
 herba

Imò, est potior pars eius, sine qua nec nigredo, nec albedo, nec rubeo apparebit. Viriditas enim huius fyluz, utpote color inter extremos medius, mutabilis est in nigrum, album, & rubeum.

SALOMON.

Sed unde hic Leo in hanc syluam peruenit?

HYRAMVS.

Sunt, qui dicant, ut antè relatum est, eum ex Luna decidisse, quod suo respectu verum esse non negamus; At hîc fatendum est, quòd in ipsa sylua sit genitus, & hæc illi quasi mater sit: Nam & hæc sylua Lunæ dicata est, & ex ea, veluti Leo, originem trahit; hoc est, à Luna regitur, & regitur: pleræque enim arbores eius sunt Lunariæ.

SALOMON.

Quid de Martis luco censes, in quo Æta Solis filius velus aureum suspendit, victoribus periculorum auferendum?

HYRAMVS.

Mars, ut & Sol, habuit suos lucos apud Poëtas, qui eiusdem sunt intentione.

Per Arbores intelligo
Hæc sunt matres horum
dem hîc mens, quæ de
Græcis denorat. Veram
hæc est, & sapiens incul

Quid de Vmo h

Gymnosophistæ antiq
nim habuerunt, subq; V
magica, ut opinor, vi D
duarum peregrinoræ
paret circa Apollonium
non naturalis, sed proflus
culturi.

Audimifine vni

ÆNIGMA
208.

ÆNIGMA
209.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

Theophrastus Aristotelis discipulus, & quæ hîc causa naturalis contractionis & expansionis ramorum est?

H Y R A M V S.

Audiui equidem, si fama vera est: Aiunt, eam arborem ad aduentum hominis contrahere ramos, inq; altum eleuare, ad discessum verò iterum expandere, & dimittere, quasi fugiat conuersationem cum homine ob pudicitiam. At nemo sensum & motum ascribet vegetabilibus: Si mouetur, videtur post sensum moueri; qui semper motum se ipsa mouentium antecedit; Si sentit, non est planta, sed animal. Verisimile tamen est, esse analogam quædam in ea arborum neruorum seu tendonum, quæ à ramis ad radicem producantur; vnde pressâ humerosâ & concuâ circa radices ex accessu hominis, contrahi necessarîo ramos, & ex discessu aut ponderis remotione, iterum ad priorem situm redire contingit.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

213.

Huius rei ratio est probabilis, si arbor eiusmodi in rerum natura existat: At quid de Agno Tartaria existimas?

H Y R A M V S.

Narrant de eo, nescio quàm verè, quòd ex femine quodam, melonum semini correspondente, sed paulò maiore & roundiore, nascatur, si in terram ritè proiiciatur: estq; hæc planta agno persimilis, crescens duorum pedum altitudine, ab inquilinis eius regionis Bonarez dicta, quod Agnellum denotat. Habet autem cutim teneram, & formam instar agni recens nati; Habet caput, oculos, aures, & alia membra. Dicitur & sanguinem seu succum sanguineum habere; at non carnem, cuius vice cancrorum mediam substantiam obtinet. Pedes quoque & vngues in iis ex pilosa congerie habet, & radicem in umbilicum quasi insertam; depascit circum circa alias plantas, & tam diu vegetat, dum alimento non destituitur, quo deficiente, radix marcescit. Dulcis est saporis, & valde à lupis, aliisq; feris appetitur. Non procul à Samarcanda, Tartariæ oppido, prope Caspium mare prouenire narratur, eiusq; pelles in Turciam vsque deportari, & vendi Turcis pro vestium interiori prætextura. Mixtum hoc genus inter vegeta-

bile &

QUARTA D

bile & animal cenlemu
saltem exteriorem anis.

Cur Popu

Quia hanc inuenit a
habentem folia duplic
fumosi: à fumo enim si
parte creduntur, aut po
lisolennis fuit, & in cer
ta. In Populos murata
sorores, cum ruinam fr

Quid de Apoll

Laurum mutata est

Apollo semper iuu
nium aut corruptione
ponit; sed semper coi
quæ quoque celo feu
tus à fulmine ignis feu

Cur Myrtus Ve

Illâ, quia baccas hab
amatq; littora, in Egi
ptiæ & verustate, ad duc
detq; cinere & calcari
ne, amurca. Eâ corona
tribus triumphis ouant
pacis. Mirum autem e
reddat ex fructibus cop
tur, vnde Myrtum litte

bile & animal censemus, quamuis sensum & motum non habeat, sed saltem exteriorem animalis formam & partes; Zoophyton inde dictum.

SALOMON.

Cur Populus arbor Herculi sacrata est?

ÆNIGMA

HYRAMVS.

214.

Quia hanc inuenit apud inferos, dum Cerberum educeret; nempe habentem folia duplicis coloris, ab vna parte albi, ab altera nigri & fumosi: à fumo enim sulphureo hanc nigredinem traxisse ab inferiori parte creduntur, aut potius carbonario. Hinc corona populea Herculi solennis fuit, & in certaminibus victoribus, tanquam brabeion, data. In Populos mutatae dicuntur Solis & Clymenes filiae, Phaëtonis sorores, cum ruinam fratris impatientissimè ferrent.

SALOMON.

Quid de Apollinea amasia, Daphne, statuis, quae in Laurum mutata est?

ÆNIGMA

215.

HYRAMVS.

Apollo semper iuuenis fingitur; quia Apollo philosophicus senium aut corruptionem non sentit: Sic & Laurus folia nunquam deponit; sed semper comata & viridis apparet, quasi semper iuuenis: quæ quoque cælo seu fulmine non tangitur: Sic Apollo philosophicus à fulmine ignis seu combustione immunis est.

SALOMON.

Cur Myrtus Veneri, & Oliua Palladi dicata est?

ÆNIGMA

HYRAMVS.

216.

Illa, quia baccas habet optimi saporis, & folia, quæ non decidunt, amatq; littora, in Ægypto odoratissima; Hæc, quia immunis est à carie & vetustate, ad ducentos vsque annos durans; tardè crescens, gaudetq; cinere & calcariis fornacibus. Fructus constat nucleo, oleo, carne, amurca. Eâ coronabantur equitum turmae Idibus Iuliis, & minoribus triumphis ouantes. Rami eius portati olim præstabant indicium pacis. Mirum autem est, quòd siccis & aridis locis crescat, & oleum reddat ex fructibus copiosissimum. Venus enim ex mari nata creditur, vnde Myrtum littoralem amet, tum ob foliorum decus, tum ob

T

odo.

arborem ad adueni
ad discessum verò
tionem cum homi
tribet vegetabil
si semper morum
na, sed animal. Ver
orum nervorum se
; vnde presâ huma
is, contrahi nocelli
iterum ad prioren

eiusmodi in res
raria existimat

ine quodam, melo
trouandiore, nasci
egropesimilis, ex
eius regionis Bona
curim teneram, &
ulos, aures, & ali
guineum habere; r
entiam obtinet. Pe
tabet, & radicem
alias plantas, & ta
deficiente, radix ma
teris appetitur. Ne
a spium mare prom
cretari, & vendi Ter
genus inter vegeta
bilis

odorem: Pallas verò sapientiæ Dea, gaudet oleâ, vt pacifica, tenui-
 simplici pingues reddens fructus. Quòd hæc arbor fornacibus læte-
 tar, & cinere, inde propriè Chymica est, cum Pallas eiusdem artis Dea
 sit: Vnde Morienus describens ignem contra naturam, Ignis, inquit,
 philosophicus talis est, quòd eius materia bina partitione partitur: aut enim eius
 materia ex stercore ouillo erit composita, aut ex foliis oliuarum: Nihil enim est,
 quod ignem in combustione æqualem faciat perdurare melius his.

SALOMON.

Quid de Moro arbore & Myrrha existimandum est?

ENIGMA.

217.

HYRAMVS.

Morus arborum vltima floret, exacto iam frigore; Vnde pruden-
 tissima vocatur à Poëtis: De hac Politianus in Rustico:

Mox vbi iam sapiens cœpit frondescere Morus,

Antè quidem sapiens, nunc ambitiosa, nec vltima.

Quæ pariat pomum, sed serica pensa ministrat.

Hæc cum foliis suis bombycibus alimentum, bombyces serica sua fi-
 lamenta, hæc vestimenta, hæc pompam & superbiam, imò authorita-
 tem, nobilitatem, doctrinam, & sapientiam: Hinc & hoc nomine Mo-
 rus sapientissima, nobilissima, & doctissima vocari digna est: Maxima
 enim virtus Mori foliis hoc respectu inest (quibus se magnates, diui-
 tes & prudentiores existimati, induunt & tegunt, non vt olim Adam-
 ficus foliis suam nuditatem ac deformitatem) dummodò à vermibus
 depascantur, & in texturas, hominibus retexendas, absumantur. Fru-
 ctus eius arboris vocantur Mora, quæ, cum prius alba essent, cruore
 Thysbes & Pyrami rubra facta sunt. Sunt autem Pyramus & Thysbe
 personæ Chymicæ, nempe Gabricus & Beia, se inuicem amantes; qui
 cum ad fontem, hoc est, aquas soluentes philosophicas, conuenire de-
 stinassent, & Thysbe prior aduenisset, Læna peperit in pallio ab ea
 relicto, idq; sanguine tinxit maculis: Sic revera in opere philoso-
 phico Læna parit, qui partus causa est mortis amorum, Pyrami &
 Thysbes: Hi enim duo pereunt, quamprimum fœtus leonini sint edi-
 ti. Pereunt autem amoris vehementia & desiderio mutuo, primò
 Thysbe, quia albedo præcedit, & Diana prior in lucem editur; post
 Pyramus, qui rubedinem designat; signo addito, quod mora alba ru-
 befacta sint.

Myrrha

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

exercitum incidit in formosam Platanum, sub qua triduum integrum moratus conuiuia celebrauit, genioq; indulgit: Ramos autem amasiæ auro, gemmis, & pretiosissimis quasi donariis oneravit ornauitque, & discedens excubitores apud eam reliquit, qui eam ab iniuriis prætereuntium defenderent. Plinius scribit, Licinium Mutianum Consulem sub Platano fuisse epulatum cum duodecimo comite, & Caium Principem sub aliâ cum duodecim conuiuis. Poëtæ quoque fabulantur, Iouem cum Europa sub Platano concubuisse. Iucunda est eius umbra. Apud Romanos in hortis ac villis urbanis ad umbras inambulationum (quæ ad otium literarum primùm inuentæ sunt) præstandas frequens culta est. Hinc Iuuenal. Satyr. 1.

Frontonis Platani, conuulsaq; marmora clamant.

Palma inultorum est generum, in Europa sterilis. Comæ eius est in cacumine, & pomum non inter folia, sed inter suos ramos. Huic a boreæ est in se uterque sexus, ut omnibus aliis: Mas in palmitate floret, fœmina citra florem germinat tantum, spinæ modo. Terra feruida & sabulosa habet frugiferam palmam; sed gaudet quoque locis riguis. Fructus palmæ oblongus est, non, ut oliuæ, orbiculatus, dulci succo, nullò ligno. Orientales ex eo vinum conficiunt, & nonnullæ gentes panem. Plinius multa de ea scribit. Et Gellius lib. 3. cap. 6. ex Aristotelis & Plutarchi testimoniis hæc narrat: *Si super palmæ arboris lignum, inquit, magna pondera imponas, ac tam grauius vrgeas, oneresque, ut magnitudo oneris sustineri non queat: non deorsum palma cedit, nec intra flectitur; sed aduersus pondus refurgit, & sursum nititur, recuruaturque: Propterea in certaminibus palmam signum esse placuit victoria, quoniam ingenium eiusmodi ligni est, ut urgentibus prementibusq; non cedat.*

SALOMON.

En Ænigmata vernacula:

*Dic, quibus in terris, sapiens, & habebis honorem,
Nascitur arboribus, ceu fontibus aëris, unda,
Sulphureusq; vapor, variaq; animalcula forma?*

HYRAMVS.

Terna proponis mihi, Rex Sapiëntissime, vbi nempe aqua nascatur in arbore, tanquam elementum simplex, & vbi sulphur, tanquam mi-
nerale,

nerale, denique vbi animalia; quæ ænigmata, nisi fallor, persentisco:
 In Ferro insula vna ex Canariis nulla est aqua dulcis, quâ viuant ho- Ferrum in-
 sula Cana-
 riarum.
 Vide etiam
 paulò infra.
 mines ac pecudes, nisi quæ in arboribus certis quasi nascitur, atque in-
 de destillata reseruatur. Hæ arbores sunt foliis densis, in quibus cœli
 dono & benignitate a quo^a substantia, clara & dulcis ex rore aut ne-
 bularum coagulatione colligitur, eâ copiâ, vt distillet, & magna im-
 pleat vasa; Cui affine est, quod in Polonia, Lituania, Borussia, vbi be- Betula ar-
 bores.
 ulæ arbores sunt grandes & frequentes, in annuo vsu est, vbi rustici
 eo tempore, quando incipiunt reuirescere, & folia recipere, adhuc te-
 nuia, securi circa radices, aut vno pede supra, vulnus quasi separato
 cortice singulis betulis infigunt, ac deinde bis vel ter magna vi arbo-
 rem altera securis parte concutiunt; vnde mox aqua ex vulnere tanta
 abundantia & impetu profluit, vt multas libras exæquet: Quæ ratione
 magna vasa cereuisiaria ad libitum hac betularum aqua, (quæ sub-
 dulcis est) implent, & ad vsum feruant: Sunt, qui dicere ausi sunt,
 (quod incredibile multis videbitur, at possibile illis, qui loci circum-
 stantias nouerunt, & copiam aquæ profluentis, nec non arborum,
 considerant) riuos & fluuios proximos circa id tempus inde crescere
 & augeri, cum maior pars, nullo colligente, ex antè factis vulneribus
 profluat, instar imbris. In Ferro insula aqua exterius destillat ex foliis; Vide supra.
 hic ex betulis interius: Estq; ille succus, qui ex terra ascendit in ramos,
 vt folia producat, quibus productis, coagulatione euanescit, rema-
 nente terreâ & parte aqueæ substantiæ in frondibus & foliis.

Sulphur ferre videtur Tæda arbor, quæ dat picem per expressio-
 nem ignis, vt notum est: esse autem picem seu succum pinguem tæda-
 rum nihil aliud, quàm sulphuræum vaporem, qui exhalat ex locis sub-
 terraneis, vbi mineræ sulphurææ abundant. Vnde plærumque in mon-
 tibus metalliferis sunt frequentes tædæ. Et certum est, vbi cunq; abun-
 dent, quòd ibi succi pingues & sulphurei fumi ad terræ superficiem ex
 profundo ascendant. Ceres ab hac tæda ifera dicta est, quòd in perqui-
 renda Proserpina tædas inflammauerit. Hanc mares in nuptiis dun-
 taxat ferebant.

De animalculis, quod dicam, non habeo, nisi quod Terebinthus &
 Robur gignant præter alia & culices; Et quòd Quercus producat gal-
 las, in quibus circa Michaëlis festum inueniuntur animalcula, aut
 muscæ, siue aranei, aut vermiculi, quales sunt carniū. Hæc omnia ex

putredine generari satis constat, quemadmodum eiusmodi innumera inueniuntur. Tantum ad ternas quæstiones.

SALOMON.

ÆNIGMA

221.

Verum ne in hanc syluam, quæ tam latè, quam tota terra patet, ingressi aberremus, ita ut exitum difficulter inueniamus: En ego quarundam adhuc arborum naturas & proprietates proferam, ad quas singulas tu postea conuenientiam cum Chymicis laboribus applicabis.

Phyllis.

Phyllis Lycurgi Regis Thracum filia relicta à Demophoonte Thesei filio, vitam sibi laqueo præfocauit, quæ in amygdalum postea uersa est.

Smilax.

Smilax quoque uirgo amore Croci iuuenis in smilacem fruticem, hederæ similem, spinosam, & densis cauliculis tam genibus, flore candido & lilium olente, mutata fingitur; admota auribus leuem sonum reddit, quasi querula.

Buxus.

Buxus spississima est arborum, non fluens in aquis, nec cariem sentiens.

Hebenus.

Ita & Hebenus, nec fluit in aquis, neq; sentit cariem, nec uetustatē: in sola India crescit: Hinc Virg. 2. Georg. Diuisæ arboribus patriæ, sola India nigrum Fert hebenum.

Scobs eius oculis unice medetur, & lignum ad cotem tritum cum passo caliginem discutit. Cæsa hæc arbor duret in lapidem.

Fraxinus.

Fraxinus Achillis hasta multum nobilitata fuit: cuius tanta vis celebratur, quòd nec matutinas, nec occiden-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

Folia habet cupressi foliis ferè similia, lignum iucundi odoris, & tineis imperuium: Propterea opus dignum Cedro dicimus, quod laudabile est, & ab iniuria blattarum & tinearum maximè conseruandum: Horat.

Speramus carmina fingi

Posse linenda cedro, & læui seruanda cupresso,

vel quòd eius oleum illitum res omnes conseruet a tineis & carie. Cedrus duo habet genera, minus & maius. Hoc iterum geminum est: Florifera & fructifera. Florifera fructum non fert, & fructifera non floret: & in ea antecedentem fructum statim nouus occupat: Propter materiae aternitatem ex ea fiebant Decrum simulachra: Folia non amittit, quæ habet capillata, nec rimam aut fissuram sponte capit.

HYRAMVS.

Non absque causa, Rex Sapientissime, diceris à summis ad minima, & à minimis ad summa vegetabilium disseruisse, qui omnium eorum proprietates & essentias perfectè calles; At ego, vt his parallela Chymica ponam, nunc adnitar: Phyllis Beiam, & Demophoon Gabricum denotat; Illa huius desiderio & amore vnicè tenetur; Hinc ei mors in nigredine. At quia in amygdalum mutatur, quæ omnium arborum prima floret, significatur albedo mox sequens: Hæc enim flos est, vt rubedo fructus maturus. Demophoon contrariæ aliis hominibus naturæ fuisse dicitur; quia in vmbra incaluerit, in Sole frigerit: Ita enim sulphur philosophicum se habet, cùm calida frige faciat, & frigida calefaciat.

Parallela
Chymica.
Phyllis.

Smilax verò virgo alba, & Crocus iuuenis, rubeus, easdem personas Chymicas designant, nempe seruum rubeum, & odoriferam eius sororem.

Smilax.

Buxus.

Buxus ex pondere & duratione sulphuri nostro assimilatur, vt &

Hebe-

Hebenum nigrum, quod oculis optimè in edetur mentis, si agnoscat. Ex India sæpè adfertur ad nos, quamuis & alibi nunc crescat.

Achillis hasta Pelias dicta Fraxino celebritatem fortè attulit, quia **Fraxinus.** contra venenata vulnera, quæ fecerat, auxilium tulit: Achilles vt est subiectum Chymix, sub prunis induratum, sic eius hasta vis agens sulphurea in eo agnoscitur; quæ, quod vulnerat, & sanat, serpentibusq; argenti viui contraria est; quia eos occidit.

Ficus immaturos fructus facilè perdit; sic opus philosophicum. **Ficus.** Fructum habet in folio, quo tegitur; sic & illud: quia dignis monstrari, & indignis tegi postulat.

Hedera non ascendit, nisi stabiliatur à muro vel arbore; sic Leo vi- **Hedera-**ridis sine aqua fætida nil præstat, quam postea absomit, & ebibit. Hæc est arbuscula, quæ priscos Poëtas, Orpheum, Linum, Homerum, & alios ad cantum impulit & coronauit: Baccho sacra est, quia liquidam partem compositi notat; quæ viuacissima est, quia corroboratur ab alia stabiliore seu muro, seu arbore, hoc est, sulphure.

Taxi vis venenata etiam in umbra nocentissima, mirum est, quòd **Taxus.** æreo clauo tollatur, vt & Sycomorus ferro iuuatur: Vnde patet, à sul- **Sycomorus.** phure fixo, quod in vtrisque his metallis inest, vim quoque vegetabilibus infundi: Sic materia philosophica venenosa est, nec maturari poterit, nisi & sulphure fixo dometur, & adiuuetur.

Balsamum contrà reformidat ferrum, quod infligit vulnera, quæ **Balsamum.** sanat: sic à vulgari quocunque metallo balsamum philosophicum abhorret.

Cedri verò natura adeò nobilis est, vt meritò Regina inter arbores **Cedrus.** dici & haberi debeat: Omnes enim omnium virtutes exprimit perpetuitate, odore, continuitate: Ex quibus singulis hoc documenti elicio, quòd natura metallica in multis vegetabili correspondeat; Et quòd Philosophi exponentes suum opus, non rarò id assimilârint hisce vegetabilibus, præsertim arborum fructibus, floribus, & odoribus.

Ad hæc insitio, quæ fit in arbusculis, manifestissimè philosophi- **Insitio.** cum opus demonstrat, & vt possibile in natura, & vt imitabile ab arte: Vt enim arbor iuuenula & tenera pomifera quæritur in syluis vel hortis, quæ in nouum solum seu terræ gremium posita, supra truncum abscinditur cum ramis omnibus, in quibus fructus syluestres datura

esset, & trunco alius surculus nobilior ex alia arbore hortensi petitus inseritur, ita ut ex trunco & surculo simul coalitis fiat vna arbor, quæ mox ferat fructum sequentem surculi naturam, non trunci: Sic materia philosophica, ubicunque sit, inuestigatur, in quæ suum vas ponitur, ei quæ additur nobilissima sulphuris species, quæ inueniri potest, eaque duo vniuntur, soluendo, coagulando, sublimando, distillando, aliisque operationibus, donec tertium quid ex his resultet, quod post alias præparaciones, colorumque mutationes varias in Tincturam philosophicam perficiatur.

SALOMON.

Satis hoc die disquisitum est; Nunc ad animale naturam transfundendum erit, cui nos in crastinum reseruabimus.

SEPTI-

On ex
quus
dum co
pereg
homi

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

animalium naturas & proprietates in diuersis terræ partibus & locis, adhibuisse; pecuniæq; summam erogasse in venatores, aucupes, piscatores, & huiusmodi alios quàm plurimos. His omnibus Adamus protoplastes non eguit, quippe, qui ex propriæ suæ naturæ industriâ & sagacitate singulorum animalium differentias & essentias agnouit, vnde iisdem nomina conuenientia primus imposuit, vtpote dominus & possessoreorum. Non videbatur enim Creatori consultum, vt homo iis imperaret, quæ non nouerat, aut eorum ministerio vteretur, quæ, quomodo sibi inseruire possent, non haberet explorata. At lapsu Adami superueniente, hæc notitia rerum, antè clarissima, valdè obscurata est, præfertim in posteris eius; vnde opus fuit, de nouo animalium naturas indagare, differentias discernere, proprietates annotare, & in volumina librorum digerere, quæ huic defectui ex parte subuenirent, & memoriam rationemq; humanam adiuuarent. Fuerunt autem sapientes omnium ætatum circa hanc scientiam occupati, tum quia per se iucunda & admirabilis est; tum quia honesta, homine digna, & verè regia videtur ob causas plurimas: Primò enim excolit animum rudiorẽ doctrinâ multiplici; vnde agnoscamus, quid homini datum, quid bestiis negatum sit. Si enim Spartani helotas seu feruos ebriosos, fatuos, & vino dementatos iure introduxerunt ad suos liberos, vt hi inter sobrietatem & ebrietatem, virtutem, & vitium, ratiocinandi subtilitatem & sublimitatem, nec non hanc spontaneam insipientiam discernerent, Deoq; gratias agerent, quòd his vitiis non indulgerent, aut ad minimum cauerent sibi, ne inebriarentur, & sic delirarent vnquam, helotarum instar: tum quoque vtile erit, & necessarium, bestiarum irrationabilium naturas, proprietates & differentias liberis ingeniis proponere, demonstrare, & insinuare, vt quantum donum sit ratio & intellectus soli homini concessus, agnoscat, & cum gratiarum actione erga Creatorem ostendatur. Nam Mundus & hoc fine ad eò mundus factus, aut tot rerum & animalium speciebus ornatus est, vt architecti summi bonitas & omnipotentia inde conspiceretur, hominumq; simul commoditas, iucunditas, & utilitas quæreretur, quod qui non considerat, bestiarum more vitam degit, nec ratione, quæ humano generi, instar thesauri pretiosissimi, præ illis data est, vt debet, vtitur. O quanta est Dei Creatoris gratia! quanta prouidentia! quanta clementia! qui nos non bufones, non serpentes, boues;

Sapientes
omnium ætatum
circa hanc scientiam
occupati.
Vfus huius
scientiæ

I.
Spartani
helotas,
feruos suos
ebriosos, libe-
ris suis cur-
propofue-
runt.

Mundus,
quo fine
ad eò mun-
dus factus.

aut mulos fecit; sed homines, hoc est, rationali animâ donauit, inq̄;
bruta actum reflexum nobis tribuit: Leo animosus, vrsus atrox, tygris
horrenda, elephas magnus, equus & celer & fortis, nec non sexcenta
alia animalium ferorum & cicurum genera, vni rationi hominis parui
& inualidi (si corpus spectes ad illa) obedire coguntur. Mira vis ita-
que rationis est, quæ, vt Regina potentissima, omnes beluas sibi subi-
cit, & in eas imperium exercet, licet in fragili domo, veluti basilicâ,
non tam armis, quàm consiliis tuta & propugnata, habitet & more-
tur. Quæ enim causa mouit Lacedæmonios, vt in oppidis absque mu-
ris & vallis habitare maluerint, quàm iisdem munitis: vt nimirum plus
fortitudini incolarum & ciuium confiderent, quàm lapidibus mœ-
nium, plus illorum industriæ, vigiliis, & animositati tribuerent, quàm
securitati ex his ortæ: Eadem, aut illi similis motiua extitit, cur hom-
inermis nascatur, nudus & imbecillis corpore, nempe vt ratione, in-
uentrice variarum artium & rerum necessariarum, vtatur, eâ se defen-
dat, arma sibi fabricet, & vim violentiamq̄; bestiarum propulset. Vn-
de prudentissimum animal homo dicitur, quia habeat rationem, ora-
tionem, & manus; quarum primâ res sibi vtilis indagat, & reperit, se-
cundâ aliis exponit, & ad considerationem communicat; tertiâ, hoc
est, manibus in actum & opus ducit, facit, construit, & præparat; iisq̄;
denique vtitur, & ad libitum fruitur. Nostrum itaque erit, nempe ra-
tionabilium filiorum Adami, hæc omnia perpendere & contemplari,
præsertim hoc quinto conuentu, quo sensitiuam naturam & moti-
uam animalium, quoad huic negotio, tempori & loco conueniat; per-
lustrabimus, & attingemus.

Vegetabilia, vt dictum, à cælo & terra suum nutrimentum mu-
tuantur, hoc est, calorem Solis, pluuiam & rorem inde; terram, hinc
accipiunt: vnâ cum euaporationibus aëriis, oleosis & pinguibus, qui-
bus à radicularum fibris & venis attractis protrudantur plantarum
gemmae, germina, stipites, culmi, folia, flores, fructus, & semina: Ve-
rùm animalia, quia vni certo loco non sint adfixa, longè alio nutriun-
tur modo: Non enim immediatè ex elementis nutrimentum ca-
piunt, vt illa, sed ex elementatis, siue ipsis vegetabilibus & animali-
bus: Vnde nec radices aut primas venas habent terræ infixas, sed in
medio corporis dispositas & rectas. Quamprimum enim quodcunq̄;
animal ore pabulum suum acceperit, & dentibus diminuerit, in com-

Rationis
vsus.

Vegetabilia
nutrimentum
suum vnde
accipiunt.

in unum receptaculum, ventrem, id descendit, ubi calore humido maceratur, elixatur, & coquitur in aliam, quam prius habuit, substantiam; Deinde in meatus intestinales hæc ablegata, per quos varios gyros circumducta, à venis per mesenterium dispersis attrahitur potiore sui parte in venam portæ, & hinc in epar. Hic primum sanguificatio incipit, tanquam in propria sua officina, & fit sanguis, qui est proximum nutrimentum corporis animalium. Ex sanguine generantur spiritus & vitales & animales, & ex his sensus & motus causantur. Fæces verò primæ, secundæ, & tertiæ alterationis ex suis locis educuntur. De quibus sub hominis anatomia longè absolutiùs inquiritur. Tanta autem **Animalium** est varietas animalium, totque eorum extant species, ut non eas enumerare, multò minùs singulas contemplari possimus. In positione & situ membrorum & viscerum longè quoque inter se differunt, & sic non vno nutritionis modo contineri queunt; Sunt quadrupedes in terra, aquis, & aëre; sunt bipedes; sunt quoque apodes; nec desunt volatilia aut natantia in suis sphaeris; de quibus singulis in genere discurremus.

DE QUADRUPEDIBVS TERRÆ.

Quadrupedum ea forma est, & membrorum dispositio, ut ad partum, sui propagationem, & usum hominum conditæ manifestè appareant. Hinc enim capite ad terram pronò quatuor pedibus innituntur, tum ut nutrimentum in terræ superficie sibi quærant, tum ut sustinendo corpori proprio, oneribusque portandis aut trahendis sufficiant. Tu verò, Regina, ab hisce, præsertim in Philosophia memoratis, quærendo incipias.

SABA.

ÆNIGMA

222.

A Boue principium ergo ducemus, qui primam & in Philosophia apud Ægyptios & in re pecuaria habet auctoritatem: Propter quas causas hic in Ægypto cultus, & tanto honore affectus fuit?

SALOMON.

Ægyptij, inter quos Hermes ex Philosopho sacerdos, ex sacerdote

Rex

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

Ratio 2.

obliuio. Secundò, vt sagacioribus ansa præberetur de causis inquirendi in Philosophia, in qua hieroglyphicæ literæ solis Philosophis cognitæ eas demonstrârunt. In illis bos seu Apis materiam, Oli, is, Isis, & Typhon compositi partes indicârunt, & sic de aliis animalium figuris.

Ratio 3.

Tertiò, vt populi (veræ religionis & diuini cultus expertes & ignari) hac quasi religionis opinione in officio continerentur. Huc accessit, quòd vulgus in brutorum cultum procliuior fuerit, cùm viderit, hæc animalia inter literas sacras haberi, in arcanis retineri, & à sacerdotibus magnâ reverentiâ tractari. Hinc exemplo bquis publicè culti, in aliorum quoque brutorum honorem ciuitates nouas condiderunt, conditasq; nominârunt.

S A B A.

ÆNIGMA

223.

An Philosophi quoq; Equi ac Cameli mentionem faciunt?

SALOMON.

Boum mē-
tio apud
antiquos.

Equorum
mentio.

Bellum

Troianum
totum ficti-
tium & al-
legoricum.

Vt antiqui in suis allegoriis sæpè Bouis meminerunt, cùm de materiâ philosophicâ loquerentur, vt pote Boum Geryonis ab Hercule abactorum, punicei coloris; Augiæ Solis filij, cuius ille stabulum repurgasse immenso labore dicitur; Tauri, in quem Iupiter conuersus Europam rapuit; Acheloi cornu copiarum ministrantis, & similibus: ita & nonnunquã aliorum iumentorum mentionem faciunt; in primis Equi: Celebratur Maronis carmine Equus Troianus, quæ Græci diuinâ Palladis arte ædificârunt, arcanisq; trabibus contexuerunt, Epeo machinæ authore. Nil autè bello Troiano fictitio & toto allegorico intelligitur, nisi idè opus philosophicū, vt alibi copiosissimè demonstratū est; & per Equum, quo bello finis impositus, Troia occupata, incensa, & destructa est, nisi subiectum artis; quod patet quoque apud alios authores ita vocitatum esse. Sic enim Rhasis in Epistola: *Coopertorium Equi pallium nostrum album, & equus noster leo fortis sub pallio coopertus.* Diomedis quoque Thracum Regis Equi innotuerunt, qui hospitem, quos ille interfecerat, carne & sanguine pascebantur: sed ipse postea legem Talionis expertus, ab Hercule iisdem equis in pabulum datus fuit. Hi Equi verè sunt allegorici, & significant eam rem, quæ multos signarios perdit, quid pro quo accipientes, nempe materiam philosophi-

cam.

cam. Tales & fuerunt Achillis equi, quorum nomina sunt Balius, Pedasus, & Xanthus, ex Zephyro geniti. Claudianus:

Et flauum Xanthum spreuisset Achilles.

Fuit quoque interrequisita, sine quibus Troia occupari non potuit, abductio equorum Rhesi, antequam è Xantho fluuio biberent; quod lib. 6. Hieroglyph. satis expositum est: Soli insuper quatuor attribuntur à Poëtis equi, de quibus Ouid. lib. 2. Met.

*Interea volucres Pyrois, Eous & Ethon
Solis equi, quartusq, Phlegon, hinnitibus auras
Flammiferis implent, pedibusq, repagula pulsant.*

De iisdem Thomas Radinus: *Equi quatuor, inquit, qui aurei licet forent, colore tamen quisq, proprio noscebatur: Pyrois rubens, Eous candicans, Ethon coruscans, Phlegon nigricans, hinnitibus flammiferis, elatis naribus auras implebant, erraticis cursibus vagabantur incerti: quibus coloribus subiecti philosophici mutationes ex vno colore in alium denotantur: Primò enim niger; deinde coruscans inter album & nigrum; tertio albus; deniq; rubcus successiuè in opere visuntur. De Camelo in eadem Epistolâ **Camel** dicitur: **Camelus noster albus septimus est in numero apud Philosophos magnos, mentio.** Sol cum Luna, Iupiter, Mars & Venus nostra in Mercurio nostro, & Saturnus septimus eorum, in quo omnes sunt coniuncti simul; Cur verò Saturnum Camelum vocet, constat, quia ipse portat retiâ ad venationem Veneris & reliquorum Planetarum, vt Basiliius notat in rythmis & figuris.*

S A B A.

An non Mulus est in opere, eiusve similitudo?

ÆNIGMA

224.

S A L O M O N.

Imò, quia ex diuersis speciebus, Asino & Equa, ibi nascitur tertium genus à parentibus diuersum. Tardigradus asinus est ponderosum illud & fixum; Equa verò ex Zephyro vento concepta & concipiens, volatile, aërium, & fugiens. Ex his animal forte, robustum, non nimis tardum, nec velox, quale est Mulus, nascitur, habens patris & matris naturam simul in sese.

S A B A.

Iumenta hætenus herbivora tetigimus cicura, nunc feras eiusmodi proponemus; *De Apro an meminerunt Philosophi?*

ÆNIGMA

225.

X

SALO-

SALOMON.

Multis in locis: Nam & Hercules aprum in Erymantho Arcadiæ monte natum, à Diana Phocidis agro immiffum, omnia vastantem, ex fruticeto propter altam niuem defeffum extraxit, & vincunt ad Euryftheum deportauit. Per hunc, vt & per alias beluas feroces materia philofophica intellecta fuit, quippe quæ ab Hercule, artifice laboriofiffimo debellata & pertractata eft, à multis alijs non fine damno tacta, aut tentata. Vt enim Aper dentibus minax & nocius existit, fic illa non debitè ad opus adhibita, nil niſi minas & noxas adfert. Atalanta quoque illa fugitiua virgo, quæ curſu ſuperata victoribus ſponſa promiſſa fuit, victis morte punitis, Aprum inſignis magnitudinis in Arcadiâ interemit, vnde à Meleagro brabeio donata eft. Hinc à matre eius Althea ſtipite, cum quo natus erat, fatali, in ignem coniecto & combuſto, ipſe extinctus eft. Apri violentiam Adonis expertus eft, qui in venatione ab eo cæſus & interemptus fuit.

S. A. B. A.

Quid de Cerua?

S. A. L. O. M. O. N.

ENIGMA

226.

Et hæc inter Herculeos numerata eft labores: Fuit autem Dianæ ſacra, aureis cornibus, & æreis pedibus fugaciſſima, quæ non vulneribus proſternenda erat, ſed ſolo curſu defatiganda, & captanda. Hercules itaque integrum cucurrit annum, antequam eam defatigare ac comprehendere potuerit. Tandem ad Ladonem amnem captam humeris ſuis impoſitam eam ad Euryftheum apportauit. Ex his apparet, quòd materia philofophica interdum ferociſſima & monſtroſa deſcribatur, per accidens, quia ignaris noceat; per ſe verò mitis & lenis, quia leniter tractari velit. Illic Aper eft, hęc Cerua, diuerſo reſpectu. Aurea huic Ceruæ ſunt cornua; ſingulari naturæ priuilegio, cum aliàs Ceruæ cornua non habeant, multò minùs aurea. In hiſ robur & vis ceruini generis eft, vt in pedibus, fugacitas, qui ſunt ærei. Dianæ, hoc eft, Lunæ philofophicæ, ſacra eft, cui abſque vulnere, læſione & noxa offerenda venit.

S. A. B. A.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

S A B A.

Estne Ursus in magisterio cognitus?

S A L O M O N.

ÆNIGMA

229.

Ursus unde
dictus.

Sunt, qui eius meminerunt, inter quos Author secreti maximi, sub nomine sulphuris, Ego verò, inquit, *sum ponderosus, densus, & compactus, sicut Ursus, nec possum bene currere.* Sunt verò ursini fœtus informes, sine oculis & pilo, vnguibus tamen prominentibus, quos mater lambendo paulatim figurat: Ita & sulphur natura vile & despectum est primò, at post completâ operatione debitam acquirit tincturæ pretiosissimæ formam. Utq; Ursus ab urgendo nomen habet, quòd urgeat mole corporis & robore sibi infestos: Sic & sulphur philosophicum urget, premit, prosequitur, & pessundat suum aduersarium, donec eum omnino superet, & absumat.

S A B A.

Fortè & Lupus in magisterio agnoscitur?

S A L O M O N.

ÆNIGMA

230.

Absque omni dubio: Sic enim Rhasis in Epistola, *Lupus noster, inquit, in oriente inuenitur, & Canis in occidente; iste non mordit illum, & iste non mordit istum, & fiunt rabidi ambo, & interficiunt se inuicem.* Et Basilus in primâ clauè vult, Regem proiici debere ante Lupum valde famelicum, vt ab eò deuoretur, idq; ter repetendum, & tum igne comburendum esse: Lupina natura & forma à caninâ non multum differt, ita vt quidam Lupum syluestrem canem esse existiment; At in Lupo maior feritas & rabies dominatur, in Cane cicutitas, licet aliquando Lupo sit mordacior & fortior. Ille agens, hic patiens est. Canis in initio Lupum prosternit; at postea ab eo superatur iterum, sic tamen, vt ambo mutuis vulneribus & morsibus tandem extinguantur.

S A B A.

Ergo Canis semper Lupo coniungitur, vt aduersarius?

S A L O M O N.

ÆNIGMA

231.

Sic est; quia passio non fit absque actione, cum in iis sit Relatio: Et necessarium est, vt sit in patiente resistentia quædam, qua in agens operetur prima vice. Hæc non est in Ouc, vel Ariete, respectu Lupi, sed in Cane:

S A B A.

SABA.

Aries an non est in opere?

SALOMON.

ÆNIGMA

232.

Sic fanè; Nam expeditio Argonautica ob Arietis pellem à Mercurio deauratam suscepta fuit, hoc est, ab Iasone, qui Medicum sonat & denotat, circa Medicinam aurigenam inquisitio diligentissimè facta est per multos labores animi & corporis, donec tandem eam inuenerit, secumq; domum reportarit. Chiron Iasoni, hoc est, manuum labor, præceptor & Medea, hoc est, ratio, seu prudentia, consiliatrix fuit. Non autem per Vellus illud aureum; aureæ mineræ, nec chrysopeia in pelle ouilla descripta intelligi debent, cum operandi modi, arti ipsi proprii, allegoricè proponantur Iasoni, antequam Vellus aureum adipisci posset, feliciter absoluendi. Per Draconis enim peruigilis trucidationem, dentiumq; eius extractionem & seminationem in terram, per taurorum igniuomorum sub iugum missionem, & terræ subuersionem, perq; viros terrigenas in sese arma conuertentes, quid aliud intelligitur, quàm ipsa artis operatio, quæ diuersis & iam dictis modis perficitur.

SABA.

Nunquam igitur per Arietis aut Ouis pellem liber ÆNIGMA
Chrysopeiam continens intellectus fuit? 233.

SALOMON.

Hoc non dixero, sed de Iasonis aureo vellere in specie locutus sum. Notus enim est Pelopis Agnus, quem Atreus à Pelope patre, (Pelops à Tantalo patre) acceperat, pro eiusmodi libro habitus. Hunc Thyestes, Atrei frater, ab vxore Atrei stupro cognitâ adeptus est, vnde Pelopidarum & regnum & calamitas originem duxit.

SABA.

An non aliquando Pantheræ fit mentio versicoloris? ÆNIGMA

SALOMON.

234.

Etiam: Nam sic Riplæus in Recapitulatione portarum: Colores, inquit, pulchriores nunquam sunt visi, pallidus & niger, falsus citrinus, imperfectus & rubeus, pavonis plumarum color elegantissimus; Iris, qui etiam præteribit,

Panthera color varius, Leo viridis, &c. Sunt autem Pantheris maculæ diuersorum colorum, quibus quadrupedes sollicitantur, vt propius accedant, à bene olente odore quoq; illectæ, sed oris toruitate deterrētur: propterea capite ipso occultato Pantheræ feras corripunt. Feruntur habere in armo similem Lunæ maculam, crescentem in orbem, & pari modo curuantē cornua. Solæ animalium odoratæ sunt. Earum oculi in vmbriis refulgent, hebetantur in Sole, & longius nitent, quàm aliarum ferarum. A Luna itaque cœlesti lumine hoc animal regi apparet; vnde non immeritò terrestri vel philosophicæ Lunæ assimilari potest.

S A B A.

ÆNIGMA

235.

Leopardus unde nascitur?

S A L O M O N.

Ex Leæna & Pardo, diuersarum specierum; Hinc Leopardus vtriq; ex parte similis est, neutri verò omnino; nouam constituens ipse speciem. Parit quoq; ex Hyenæ coitu Leæna; vnde adhuc aliud genus exoritur. Hyenæ sexum alternatim mutat, & naturam, nunc mas, nunc fœmina; & sic Rebis præfigurāt.

S A B A.

ÆNIGMA

236.

Quid de Lynce habes?

S A L O M O N.

Quòd lapidificandi vim in vrinâ emissâ demonstrat, ex qua Lyncurium, lapis pretiosus, & ad multâ utilis generatur. Quod si liquor excrementitius animalium coagulationem in duram substantiam lapideam admittit, multò magis aqua mineralis & metallica, quæ lapidi genere proxima est: Lynx Baccho sacra est, cuius curru iuncta fuit.

S A B A.

ÆNIGMA

237.

Quid causæ est, cur Ægyptii Felem adeò honorarint, ut capitale fuerit Romano aliquando occidisse Felem?

S A L O M O N.

Felis inter hieroglyphica animalia visa est, quia Lunæ quandâ vim sentiat in incremento & decremento, vt aiunt, oculorum, secundum Lunæ vicissitudines; & quòd noctu acutè videat radiantibus oculis: Hinc ignarum vulgus eam pro sacra & Diis accepta coluit, & honore

lingu-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

S A B A.

ÆNIGMA
240.

Sed ad volatiliū naturam accedamus, quæ ex illis maximè celebrata sunt, & in corte philosophica manjue facta?

S A L O M O N.

Gallinacea genera, Coruus, Columba, Pavo, Vultur, Aquila, Ibis, & Phœnix.

S A B A.

ÆNIGMA
241.

De Gallinaceis quid tradunt?

S A L O M O N.

Quodd Sol philosophicus eget Lunâ, vti Gallus Gallina. Etsi enim Gallinæ nonnunquam absque Gallo pariant oua integra ex sese, tamen ea pullis excludendis non inferuiunt, nempe vi actiuâ & calore spirituofo destituta, qui in spermate Galli, tanquam proprio subiecto, continetur, ouisq; includitur. Vnde Auicenna admonet artifices in libro de Animâ, vt accipiant oua Gallinarum nigrarum, quibus adfuerit Gallus: sine eo enim nihil valere. Et in Epistola Solis ad Lunam, dicit Sol: Luna: O Sol, tu mei indiges, sicut Gallus indiget Gallina, & ego Luna indigeo operatione tuâ. De ouo gallinaceo Plato Philosophus apud Rosarium, Habemus, inquit, exemplum in ouo, quod putrescit primo, & tunc gignitur pullus, qui post totum corruptum est animal viuens: Ita, vt idem habet, absq; corruptione generatio fieri non potest; vnde studeas in putrefactione, quia corruptio vnius generatio est alterius. Et Basilus in 8. clauē: Hoc exemplis demonstrandum nouit vxor agricolæ optimè: Nam gallinam nullam ad rem familiarem educare potest, nisi id fiat putrefactione oui, ex quo pullus generatur.

S A B A.

ÆNIGMA
242.

Coruus, inauspicata auis, quid in Philosophia præstat

S A L O M O N.

Hermes, Et scitote, inquit, quod caput artis est Coruus, qui in nigredine noctis & diei claritate sine alis volat. Ex amaritudine namq; in suo gutture existens coloratio accipitur, à suo vero corpore ac dorso mera aqua accipitur. Intelligite ergo donum Dei, & recipite, & ab omnibus celate insipientibus. Vnde patet,

Coruus

Coruum esse operis initium, ac nisi ille præcesserit, nec Phœnicis aduentum sperandum esse: Et Riplæus in 5. porta: *Elementa miscetua, coa- quâq; sapienter, & temperato in calore serua, ante omnia cauens, ne nimio calore in cineres redigantur, puluerem siccum, rubicundum, inutilem, sed in puluerem nigrum, Corui rostro similem*: Et in Recapitulatione dicit, apparere inter colores varios Corui rostrum nigrum, vt plumbum: Idem in 1. porta: *Tum gratias age Deo, quòd opus tuum sit inceptum; nam in hoc habes signum verum, quod in nigredine tibi apparebit: Corui caput hoc signum vocamus, & aliqui hoc nominant Corui rostrum*: Vnde constat, in hac arte Coruum esse boni auspicij, contra quàm antiquitus habitus est: Nihil autem aliud per Coruum hîc significatur quàm nigredo omnium primò in opere rectè incepto apparente: De qua Arnoldus: *Quicumq; color post nigredinem apparebit, laudabilis est in turba Philosophorum*: Et cùm videris materiam tuam denigrari, gâude, inquit Rosarius, *quia principium est operis*. Hinc Coruus Apollini sacer extitit.

S A B A.

*Fortè & Columba alba est in opere visenda post
Coruum?*

ÆNIGMA
243.

SALOMON.

Rectè sentis; Coruus enim hîc in Columbam niue albiorem conuertitur, & pulli eius præsenio fiunt albi, hoc est, columbinam naturam induunt. Quidam dicunt, quòd Columba in ventre Corui abscondatur, quam ille asper & truculentus non relinquit, nisi valdè urgeatur à Vulcano. Vt autem Columba fœtui indulget, eamq; ob causam Veneri sacra est; sic albus color fœtum promittit philosophicum, hoc est, lapidem argentificum. Pauoni amica est Columba.

S A B A.

An & Pauo opus hoc illustrat?

ÆNIGMA
244.

SALOMON.

Imò, non ad albedinem à nigredine peruenit, nisi per Pauonis colores varios: Inde Riplæus in Recap. portarum Pauonis plumarum colorem elegantissimum recenset, multiq; alij eius mentionem faciunt. Ratio enim dicitur, quòd extremi colores absque intermediis

Y con-

coniungi nequeant, quod nouerunt tinctorum, qui album pannum in nigrum tingere nequeunt absque intermedio colore cæruleo aut rubeo.

SABA.

ÆNIGMA

245.

*Quid causæ putas, quòd Noctua Palladis auis æstimes-
tur, ut & Pauo Junonis?*

SALOMON.

Cur Pauo sit auis Iunonia, liquet ex allegoriâ antiquorum: Cùm enim Iupiter Io filiam Inachiamaret, adueniente Iunone, mox eam in vaccam mutauit, cui Iuno Centoculum pastorem, filium Aristoris, custodem adhibuit. At Iupiter misit Mercurium, à quo Argus lapide trucidatus, cuius oculi in caudam Pauonis à Iunone sunt inditi: De hoc Quid. lib. i. Metam.

*Argeiaces, quodq; in tot lumina lumen habebas
Extinctum est, centumq; oculos nox occupat vna:
Excipit hos, volucrisq; sua Saturnia pennis
Collocat, & gemmis caudam stellantibus implet.*

At cur Noctua Mineræ sacra sit, non omnibus patet: Nos hanc suspicamus causam, quia lateat in tenebris, ne cæteris auibus prædæ fiat, & volet noctu non sine prudentiæ nota. Eo enim modo sapientia in profundo naturæ delitescit, hoc est, ars artium Chymia rectè se gerit, ne prædatoribus diripienda veniat, vmbrosisq; allegoriis sese abscondit, instar Noctuæ. Adhæc non acquiritur sine multarum noctium lucubrationibus & laboribus: Cùm enim Pallas ex Iouis cerebro nata pro sapientiâ intelligatur, imprimis pro naturæ investigatione, quæ si praxi in actum reducatur, omnium præstantissima habetur, non immeritò hanc auem sibi vendicat, quæ vulgo auium inuisa sit, hoc est, noctuam; siquidem idiotæ & literarum rudes nil magis odisse solent, quàm doctrinam, occultaq; literarum mysteria. Quod apparet in ipsa Chymia, quæ quia absconditos, nec cuiquam facilè intelligibiles terminos vsurpet, ab ignaris cane peius & angue infestatur, & conuitiis proscinditur. Inde Athenæ, ut Palladis, sic Noctuarum curam habuere: Hinc illud, *Noctuas Athenas mittere*; cùm hæc illis abundant.

SABA.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

Historiæ
applicatio.

reddunt. Cum hac draco vel bufo coniungitur, ne solitaria maneat, & infœcunda: Exrepente enim & volante, & ex tardigrado & celerimo fit magisterium. Draconi cum Aquila lethalis inimicitia est, atque hinc ille huius oua auiditate maleficâ consecratur. Eius pennæ facilè inaurari dicuntur, cæterasq; auium pennas sibi commixtas absumere: Fulmine non tangitur; testudinibus quoque vescitur, quas frangit è sublimi iaciendo, quo casu Æschylus Poëta perit, In cuius caput caluum Aquila, arbitrata lapidem, testudinem proiecit. In senectute abiectâ rostri præ eminentia, iuuentutem recûperare traditur. Pullos suos probat ad Solis radios, quos, si aciem sustinere nequeant, vt degeneres relinquit. Eodem modo & Aquilæ Philosophorum cum draconibus & serpentibus internecinum odium flagrat & exercetur. Materia quoque passiuâ facilè se inaurari permittit, quæ aliis permixta mineralibus durabilitate longè eas antecellit. Etsi enim volatilis sit, & fugax; tamen in partes heterogeneas non corrumpitur; vnde vel tota manet in igne, vel ex eo tota auolat. Manet verò, cum ab alia aut sine pennis detinetur, aut à dracone vel bufone terræ colligatur. Igne seu fulmine non absumitur, iuuentuti restituitur; Nam lapis noster primò est senex; postea iuuenis; quia senes sunt albi, & iuuenes rubei, quo ad capillos: Soli omnino appropriata est, ceu Luna, eiusq; radios absque declinatione in sese recipit. Meminerunt verò Philosophi Aquilæ innumeris in locis, quorum pauca adducemus. In Cymbalo aureo dicitur: *Recipe igitur in nomine Domini as nostrum, quod cum Aquilis nouem coniunge, & tere, vt totaliter spirituale fiat sine residentia faccum*: Et in figura senioris Aquilæ visuntur nouem, quæ habent arcus extensos in senem; ac in tabula prima volucres duæ, quarum vna est pennis nudata, altera volare cupiens, at ab illa in fundo detenta: Et hæc rostro caudam alterius mutuo nexu complectuntur. Basilius quoque Aquilam intelligit, cum inquit in practica ante clauas: *Pernix auis de Meridie, potenti fera de Oriente, cor ex pectore eruit: Fac fera de Oriente alas, quemadmodum auis de Meridie, vt aquales fiant*. Et in 2. clauæ, *Non vtile est, inquit, Aquila nidum suum in Alpibus ponere: Nam pulli eius præ frigore niuis in summitate montium morerentur. Quod si verò Aquila draconem frigidum, qui suam habitationem in petris longo tempore habuit, & ex terra speluncis prorepat, addas, ambosq; in infernalem sellam ponas; tum Pluto ventum afflabit, & ex frigido dracone igneum spiritum volatilem eliciet, qui suo magno calore Aquila pen-*

nas com-

nas comburet, ac sudorificum balneum excitabit; vt nix in summis montibus colli-
 queſcat, & aqua fiat, quo minerale balneum bene preparètur; ac Regi fortunam ac
 ſanitatē tribuat. Aquila quoque Iouis ales habetur, quòd ipſe huius
 ministerio ſepè vſus fuerit, nempe cùm medium terræ pũctum per
 duas Aquilas Delphis emiſſas, vnã ad Orientem, alteram ad Occi-
 dentem indagare inſtitueret, hæ autem vtrinque celeri volatu terram
 circumcirca emenſæ, in eodem, vnde exierant, loco cõnueñt, hæc
 dubiõ, vt videbatur, argumento, Delphos vmbilicum ſeu medium
 terræ repræſentare. Sed hæc eſſe allegorica, nemo non intelligit, quæ
 alibi ad binos illos lapides, quõrum vnus ab Occidente, alter ab O-
 riente aduenit, veriffimè relata ſunt. In Aquilæ formam Iupiter quoq;
 mutatus, Ganymedem, Regis Phrygiæ filium rapuit, eadẽm mente.

Delphis
 vmbilicus
 terræ.

S A B A.

Quid de Ibi Ægyptia volucricenſes, ane & illa
 Chymica eſt?

ÆNIGMA
 249.

S A L O M O N.

Ibis in Ægypto frequentiffima eſt, formã ferè ciconiæ, quæ ſerpen-
 tes & venenofos vermes ibidem abſumit, ideoq; inquilinis vt ſacra
 habetur, & honore colitur: Præterquam enim quòd innoxia ſit auis,
 vtilitatem quoque hanc mortalibus præſtat, vt damna eorum propul-
 ſet & auertat: Adiectamentum quoque Medicinæ cõtuliffe aiunt,
 dum vſum Enematum introduxerit, obſtructionem alui ſeu intèſti-
 norum, aquã, roſtro poſticæ inſerto, iniectã eluendo tollens: Iſidi ſa-
 cra eſt, cuiusq; imaginem in Hieroglyphicis repræſentat: Ex quibus
 patet, quòd hanc quoque ob cauſam à vulgo, Iſidem Deam, Ægypti-
 que Reginam exiſtimante, culta fuerit. Hæc eſt

candida auis longis muſa colubris,

cuius proprietas eſt ſerpentino generi inſidiari, hoc eſt, Mercuriali,
 idq; interimere, & à curſu prohiberẽ, per coagulationem & fixatio-
 nem.

S A B A.

An Phœnicem inter aues viuas an allegoricas
 recenſes?

ÆNIGMA
 250.

Nullo modo inter viuas, quamuis fama & vulgi opinio secus ferat: Plinius ait, allatum fuisse Phœnicem in urbem Romam, Claudij Principis censurâ, Anno Urbis 800. Sed in his, vt in multis aliis, Plinius fallitur. Fieri autem potuit, quòd avis incognita aliunde eò aduecta sit, Phœnicis descriptioni non absimilis, sed verum fuisse Phœnicem, qui se per combustionem ex cinere propaget, & per tot secula,

Annal. lib 6. antequam senescat, perduret, credibile non est: Tacitus Phœnicem, prout sapientes & docti viri ex Græcis de eo fabulati sunt, in Annalibus suis depingit: At quia animaduertit discrepantiam diuersorum authorum de annorum numero, post quem exactum, multis comitatus auibus, se in Solis urbem Ægypti, quæ & Thebæ dicitur, conferat, vt ibi in ara comburatur, & ex cinere reuiuenscat, dubius & hærens nescit, quid statuatur: Nihilominus inquit, certum esse, *quòd Phœnix in Ægypto appareat.* Phœnicem verò antiqui Philosophi finxerunt a uem Arabiæ vel Ægypti eadem intentione, quâ Vellus aureum, Poma Hesperidum, & eiusmodi alia, nil nisi Tincturam philosophicam denotantia, introduxerunt, quod patet ex rei cuiusque circumstantiis, nempe ipsius Tincturæ ac Phœnicis. Tinctura est Phœnicei seu Tyrii coloris, fitq; ex subiecto combusto, & in cineres reducto, qui cineres Soli sunt sacri, tam cœlesti, quam terrestri, propter latentem in iis ferrum Solarem, & vitam recipiunt, imò & multiplicationem in modum propagationis; atque ita nunquam extinguuntur, sed vt ignis per fomites suos in immensum augetur. Ægypto hæc peculiaris fuit, Hermetice inuentore, & à Sacerdotibus & Regibus consciis silentio perpetuo inuoluta, & non nisi per fabulas de diis, deabus, heroibus, & literas hieroglyphicas, animalium figuras, inter quas & avis Phœnix sese comburens visa fuit, depictâ & descripta. Cumq; has non nisi sapientissimi indagandas sibi sumpserint, hinc Tinctura omninò aliis ignota mansit. Phœnicis hæc sunt notæ: Vnum in toto orbe habet Arabia, Aquilæ magnitudine, auri fulgore circa collum, cætera purpureum, caudâ cæruleâ, roseis pennis distinctâ, facie cristis ornata. Sacer est Soli. Viuit annos 660. Senescens casâ thurisq; surculis construit nidum, quem odoribus replet, & super emoritur. Ex ossibus deinde & medullis nascitur vermiculus, inde fit pullus, qui priori funeri iusta reddens totum nidum, defert in urbem quandam Panchaiz, Soli sacram,

ibiq;

Phœnix
 tincturam
 philosophi-
 cã denotat.

Tinctura
 hæc quibus
 cognita.

Phœnicis
 notæ.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

ÆNIGMA
251.

quæstione, *Ansit*, declarandâ: Nos in primâ quæstione persistemus:
*Quot sunt pisces in mari philosophico, quod & rubrum
appellatur?*

SALOMON.

Duo celebratissimi, quorum vnus est *Aurata* nomine, alter *Hygro-
phœnix*.

Aurata,
piscis.

Aurata, piscis est omnium timidissimus, qui in maris reflexu sub littoralium arborum radicibus se occultat, ibiq; frondium agitatione exterritus facilè capitur, quadam velut deditione: Huius viuarum primus Romæ instituit Sergius, qui inde *Aurata*, vt piscis ab auri colore, quem habet, dictus fuit. Coit in suo genere attritu ventris, & oua concipit.

*Hygro-
phœnix.*

Hygrophœnix in mari rubro degit, ore semper hianti, & oculis viridantibus zonis distinctus binis, altera à branchiis ad caudam aurea, altera argentea medium corpus intercidente, maculis deinde intercrustantibus cæruleis. Ex his vnus deuorat alterum, si Sol in aquas efficaciores immittat radios, quod, quando Cancrum ingreditur, cui subiectum illud mare est, contingit. Quo tempore si *Aurata* capiatur, non nihil auri in ventre ipsius, quod deglutiuit, inueniri solet.

HYRAMVS.

Est & Echeneis pisciculus in nostro mari?

ÆNIGMA
252.

SALOMON.

Est: qui, licet paruus sit, nauës tamen quamlibet impetuoso vento concitatas adhærens retinet; de quo Plinius, *Est, inquit, paruus admodum piscis, petris assuetus, Echeneis appellatus. Hoc carinis adherente, naues tardius ire creduntur; inde Latini Remoram vocant. Et Lucanus 6.*

*Non puppim retinens Eürò tendente rudentes
In medijs Echeneis aquis, oculiq; draconum.*

Huius ex nostris meminit Author duodecim tractatum, in allegoriâ vltimâ: *Nauis nostra, inquit Rhafis in Epistola, plena est gigantum, que ne ventorum impetû in Syrtes & alia pericula propellatur, hoc pisciculo, tanquam sacrâ anchorâ, sistenda est. Fertur quoque hic piscis fluxum grauidarum vtero ligere, partusq; ad puerperium continere: Vnde & in Medicina vim eximiata promittit.*

HYRA-

HYRAMVS.

Quid de Pastinaca marina refers?

ÆNIGMA

253.

SALOMON.

Piscis est, quandoque natans, interdum etiam volitans. Eius radius, ad alligatus umbilico mulierum faciles partus efficit. Latrocinatur ex occulto transeuntes radio, quod telum est ei figens. Argumentum magnæ in hoc pisce solertiæ est, quod, cum sit piscium tardissimus, mugilem omnium velocissimum in ventre habere quandoque reperitur. Contractum eius cinis ex eo combusto cum aceto illinitur. Oportet quoque eodem modo in nostro magisterio tardum superare velocem, & deuorare, ad cuius venenum auertendum calcinatione cinis ex eodem factus maximè conuenit: Et si huius piscis radius adfuerit, hoc est, actiua illa pars, facilis erit partus nostri lapidis.

HYRAMVS.

Quid de Purpura & Murice sentis?

ÆNIGMA

254.

SALOMON.

Purpuram conchyliorum voracissimam, aliqui Porphyram vocant. Eius cruori maxima dignatio in tingendis lanis, præcipuè si lapidis ictu cadatur. Flos inde extrahitur specie membranæ candicantis, qui contritus manum inficit. Latent sicut Murices contra Canis ortum tricenis diebus. Congregantur verno tempore, mutuoq; attritu lentorem cuiusdam ceræ saluant. Succum (quo tinguntur lanæ) euomunt cum vita: Propterea piscatores viuas capere contendunt. Capiuntur paruulis ratisq; conchis, veluti nassis in alto iactis: inest his esca, quam appetunt Purpuræ, porrectisq; linguis infestant: at illæ aculeo extimulatæ claudunt sese, comprimuntq; mordentes, ita pendentes auiditate sua Purpuræ tolluntur.

Murex quoque piscis marinus est ex concharum genere, ex cuius humore fit idem color purpureus; Vnde & pro purpurâ solet accipi. Frequens est hic piscis & nobilis apud Tyrum, vbi vsum purpuræ præbet. De Murice Martialis:

Sanguine de nostro tinctas ingrata lacernas

Induis, & non est hoc satis, esca sumus.

Z

HYRA-

HYRAMVS.

ENIGMA

255.

*Noſtro in mari Tyrio nil frequentius nec gratius Mu-
rice agnoſcimus; Sed quid Philoſophi de hoc ſtatuum?*

SALOMON.

Nil quoque frequentius in Philoſophorum ſcriptis occurrit, quàm Tyrius eorum color, & purpuræ ſanguis: Vt patebit ex Turba eorum. Dardanus: Scitote enim, inquit, quod omne, quod ſpiritum habet, etiam ſanguinem habet: Huius igitur mementote. Chãmbas ibidem: Deinde iterate ipſum, & fiet aurum Tyrii coloris. Bacaller: Tantummodò hoc curate, complexionem aptate, deinde multa tempore leniter coquite; neq; decoctionis & imbibitionis vos tedeat, quouſq; videatis. Ixir in Tyrium & regnum veſtitum decoratum. His verbis, quamuis mortua ſunt, ineſt tamen vita intelligentibus. Cadmon: Deinde continuè coquite, & imbibite, donec terra & puluis fiat Tyrius. Mundus: Ita aqua plura diſtincta nomina ſunt, & tamen Tyrium colorem noſtrum in vnoquoq; regiminiſ gradu ſui coloris nuncupamus. Oſculus: Vltimò miracula videbitis, & hoc, quouſq; Tyrius color peragatur, donante Deo, cui laus in æternum. Agmon quoque ibidem in Corollario, Eſt albus, inquit, ater, & rubeus, æreus, Tyrius, omnibuſq; mundi coloribuſ expoſitus: Quæ hoc loco ſufficiant.

HYRAMVS.

ENIGMA

256.

*Quæ ſunt cauſæ, propter quas adeò frequenter Tyrium
colorem incalcent?*

SALOMON.

Multiplices: Aliæ ex illis vulgo, aliæ ſolis Philoſophis notæ: Vulgo innotuit color purpureus, & Tyrius, cui aſſimilatur color Tinctoræ: At Philoſophis patet, quod lanæ Phryxæ Arietis hoc colore tinctor fuerint per Mercurium, qui dicitur illius vellera deaurâſſe. Succus ſeu ſanguis purpuræ philoſophicæ non niſi ex viuo conchylio, in illius morem, habetur: Hoc eſt, non ex vulgaribus metallis perfectis, aut imperfectis, quæ mortua dicuntur, ſed ex philoſophicis, cum ſuo ſulphure & argento viuo preparatis. De quo loquitur Arnoldus in Epitola ad Regem Neapolitanum, dicens: *Et eſt ſciendum, quod in dictâ compositione ſeu lapide ſunt Sol & Luna: in virtute & potentiâ, ac elementis in natura:*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

quam autem linea mediam discriminat. Est autem hic ex piscibus, qui pudenda Osiridis in Nilum abiecta deuorârunt. Hinc ab iis, veluti saceris in posterum Ægyptios abstinere iussit Iſis.

HYRAMVS.

Qui sunt reliqui?

SALOMON.

Phagrus & Lepidaurus in Nilo frequentes.

HYRAMVS.

Quid factum igitur cum pudendis Osiridis absumptis?

SALOMON.

Iſis ea ex auro fabricari præcepit, quæ solenni ritu appendit tholo templi, populo adoranda, tanquam partem datam à Natura generationi aptam, & necessariam ad propagationem generis humani, Phalumq; vocauit, cuius numen sacerdotes sacrificiis honorârunt; eiusq; cultum statim amplexi sunt Arabes & Syri. Postea tota Græcia, tam Asiatica, quàm Europæa, Deumq; istum generationis efficacem nominauerunt *Priapum*. Hebræi hunc quoque venerati sunt, & vocauerunt *Phagor*, vel *Beel-Phagor*, cuius Antistes fuit Maacha Regis Asæ mater, ut habetur 2. Paralip. 16.

HYRAMVS.

Quo sensu hæc dicuntur, an historico, an allegorico?

SALOMON.

Allegorico quidem ab Ægyptiis dicta sunt, sed ab ignaris historico accepta & intellecta. Nihil enim aliud, quàm pars agens, sulphuri philosophico adempta, per membrum genitale reiectum reuera intelligitur, hoc est, sulphur combustibile & comburens, à quo tanquam primo agente sulphur philosophicum generatur; si verò id adesset huic, philosophicum dici non posset, essetq; corruptioni obnoxium.

HYRAMVS.

Sed nos hoc agamus: Suntne plures miræ naturæ pisces, qui aliquid mysterij Chymici occultent?

SALOMON.

Sunt, nempe *Charace*, *Dactylus*, *Echini*, *Glaucus*, *Lampetra*, *Lucerna*, *Loligo*,

QUINTA

Loligo, *Strombus*, *Testudo*, *Tor-*
pedinem.

Est autem *Charace* pi-

scis fulgore purpureis

Dactylus est ex gener-

litudo ne appellatus: &

lucet in ore mandentis

gutis, ut etiam natura

pore. In hoc itaque Lu-

argentea claritas, ut in

Lucerna verò piscis i-

cet, quasi *Vulcano* pro-

Lampetra à lambendi

Glaucus piscis tanta i-

ferus nunquam deserat

solidos deuorat, deinde

Echinum verò caput

paucò post partes con-

prælagit, ideoq; corre-

Ora habet in medio ce-

IGMA
58.

IGMA
52.

Tritonem verò se vidit

Loligo, Strombus, Testudo, Torpedo, & Triton. Hi, ne moremur reliquos, nobis sunt vsui.

Est autem *Charace* piscis pinnas habens vtrinque maximas, caudam Charace. auri fulgore purpureis dissectam lineis.

Dactylus est ex genere concharum, ab humanorum vnguium similitudine appellatus: Remoto in tenebris lumine, alio fulgore claret, lucet in ore mandentium, in manibus, in solo & veste, decidentibus guttis, vt etiam natura illa videatur esse in succo, quem habet in corpore. In hoc itaque Lunæ proprietates & color manifestè apparet, siue argentea claritas, vt in Charace Solis siue auri fulgor.

Lucerna verò piscis linguâ igneâ per os exerta serenis noctibus lucet, quasi Vulcano propria.

Lampetra à lambendis petris nomen adepta est.

Glaucus piscis tantâ in sobolem charitate teneri dicitur, vt paruos fœtus nunquam deserat, præstoq; adsit eis contra noxia: in periculis solidos deuorat, deinde revomit.

Echinus verò captum si concerpseris in frustra, & in mare proieceris, paulò post partes conuenire ac reuiuiscere aiunt: Sæuitiam maris præfagit, ideoq; correptis se munit calculis, ne fluctibus excutiatur: Ora habet in medio corpore in terram versa, pro pedibus spinas gerens: In orbem voluitur, quando ingreditur.

Loligo extra aquam sese efferens volitat, caput habet inter pedes, & ventrem, & cruorem nigrum instar atramenti.

Strombi è genere concharum Regem habent, quem sequuntur, quocumque concesserit. Hunc capienti aut aspicienti bonum omen portendi dicunt: Hinc apud Byzantios Attica drachma proposita est illum expiscantibus.

Testudo oua gignit in terra, quibus arena obrutis statim ad mare redit: mox diebus sexaginta peractis, iterum ad oua reuertitur, quæ arenâ refossâ vt iam animata comperit, paulatim deducit in pelagus. Reperiuntur in India, quarum conuexum scaphæ magnitudinem æquat.

Torpedinem si quis attigerit, morbo afficitur: Vis enim occulta in manum piscatoris hamum vel rete tenentis ex hoc pisce subito proicitur, vnde paralysis & torpor illi accidit, ne Torpedinem ex aquis eleuare possit.

Tritonem verò se vidisse Romæ Pausanias dicit, colore ragnarum pa-

lustrum, squamoso corpore, branchiis sub auribus, naso & ore humanis, dentibus firmis, oculis glaucis, manibus digitisq; similibus concharum testis, cauda sub aluum vice pedum, ut Delphini. Ex quibus omnibus diuina omnipotentia & prouidentia relucet, quod aquas & mare tam diuersis animalibus repleti voluerit, quorum tanta est varietas formæ, essentiæ, magnitudinis, & numeri, ut terrestria longè exuperare dicantur. Plinius præter fluuiatiles pisces 176. genera eorum in mari viuere tradit. At sunt innumera alia, quæ à nullo obseruata unquã fuerunt, licet de Piscium natura quidam diligentissimè scripserint, uti sunt præter dictum Plinium, Aristoteles, Oppianus, Gesnerus, & Rondeletius. Nec verò iniucundum fuit magnis Imperatoribus hamo pisces captare, quemadmodum Augustus animi laxandi gratiã fecisse fertur; & Nero, qui aureo reti piscari est solitus.

HYRAMVS.

Quid authores iam dicti tradunt in genere de differentia, sensu, generatione, & proprietate piscium?

SALOMON.

Magni laboris & longi temporis opus esset, hæc omnia velle recensere; verum paucis perstringere hæc loco & otio nostro saltem conueniunt. Placet Aristoteli, nullas esse piscibus mammas, nec meatum ullum genitalium perspicuum, sed excrementorum tantum locum. Partes quoq; audiendi, odorandi, sentiendi, nullas esse perspicuas, præter oculos. Spirant autem pisces quia pulmonem habent, aut aliqua pulmonis loco viscera; verum pro aëre aquam recipiunt plerique ad cordis refrigerationem. Annotata est enim in quibusdam æstiuo calore anhelatio, aquã tepente, & non satis cor refrigerante, & in aliis oscitatio. Dormiunt quoque. Coeunt plerunque in occursum paruo contactu, mensibus Martio, Aprili, Maio: Autumno pauci, ut Salpa & Sargus. Sunt, qui teguntur corio & pilis, ut Vituli, Hippopotami, & hi animal pariunt. Alij corio tantum, ut Delphini; cortice, ut testudines; silicium duritiã, ut ostreae, conchæ; crustis, ut Locustæ; crustis & spinis, ut Echini; squamis, ut carpio; asperâ cute, ut squatina, quã lignum & ebor poliuntur; molli, ut Murænæ: alij nullâ, ut Polypus: Sunt qui gregatim errant more armentorum, ut haleces; Volant aliqui, ut accipitres,

pitres, hirundines, sapia;
ore multi limo se prouoc
cant; nonnulli ima peti
bus obnoxia; redeunte
prospiciunt. Partu que
nullus ter, ceteri semei;
quis dulcibus. In Afric
palude. Sunt, qui colo
runt, æstate nigiores; P
nas inter se exercent, Del
& Congrus. Est & se
contracto ventre. Ehu
piores sunt, aut minore
ne coitu, sine ouo, nec
itur aqua, & Aphya pi
ula piscis est fetus suos
iuriã tueatur. Cantha
acionem cum suo gene
neas habet instar neru
men accepit, frequens i
re albente, corpore line
tudam delinit.

Sed nos his De i Sum.
Quam latè enim patet Oc
trumeris anfractibus & i
uentium natura & pro
funditatis & spatij metri
tinas domos; imò nec i
lex Serenissime, in inter

Ut pueri balbutiende
mpore addiscunt: Sic

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

voces, signaturas, & clamores tacitos in animalibus, aliisq; eius operibus impressos nos lallandó imitari, donec, quid sibi velit, perfectè cognoscamus. In Lymira fonte Lyciæ pisces ter fistulâ euocati, veniunt ad augurium, teste Plinio. Hierapoli Syriæ in lacu Veneris ædituorum vocibus parent vocati, exornatiq; auro veniunt adulantes: scalpuntur, ora hiantia manibus inserendis præbent. Quod si hæc muta & irrationalia vsu edocta præstent animalia; quid nos non faciemus ratione illuminati, experientiâ eruditi, & doctrinâ omnis antiquitatis politici? *A Vermium verò genere primò incipiam, quia ex his nonnulli ambiuii sunt, ut Crocodilus, tam quadrupes, quàm vermis, tam in terris, quàm in aquis degens: Cur hunc Ægyptii venerantur, eiq; sacros dies statuerunt, & si contingat, liberos ab eo rapi, parentes latantur, tanquam se Deo placere existimantes, cui escam genuerunt?*

ÆNIGMA
261.

S A B A.

Crocodilus inter hieroglyphica locum habuit, quia ex minimo maximus euadat, hoc est, ex ouo ad 22. cubitos excreseat: Oua parit humi, diem in sicco agit, totam noctem in flumine. Eius cultus varias, at fabulosas, causas assignarunt Ægyptii, quasi Ægyptum ab externis hostibus securiorem præster, iis metuendus tam aquis, quàm terris; Et quòd Menam Regem per paludem Mœridis transportarit; qui ideo hanc hostiam pro Deo coli mandauerit. Verùm quòd superstitio ex ignorantia hominum Crocodilo honorem hunc inuenerit, ut aliis brutis, satis constat. Hinc conditæ vrbes Crocodilopolis, Lycopolis, Leontopolis & his similes. Colubri in aqua viuentis fel habentibus & adipem Crocodilus nihil potest nocere. Squamis prædurus ungues & dentes habet robustos, pellemq; circa tergum impenetrabilem. Reperitur in Nilo. Philosophici itaque sulphuris ideam gerit, quod in Nilo nostro inuenitur: cum Nilo enim Ægypti albescit primò, ut Rhasis in Epistolâ ait, nec à quoquam superari potest aquâ vel igne.

SALO-

QUINTA

Draconis &
audiuimus; Luc.
tendis.

Verum est, nihil feris hanc scientiam tra-
spidium horti, Cadu-
curij caduceo implex:
do desumpta est à lub
Mercuriali conuenier.

Cur Mercuria-
ceo suo geminos ge?

Apud Ethnicos h-
rium non pro fictio,
runt. Inde narrant, A
pentibus duobus, ma-
in medium illorum ha-
desirâ depositâ recon-
xerit. In cuius rei mem-
duceo alligauit, cuius
componat, omnemq; l
cat, mortuis vitam rei-
micis subiectis, quæ si
neris, & valdè inter se
frigida & humida. H-
lis natura. Nam Soli c
commune illorum vi-
transfertur, & fit res vi-
gelatio inducitur vigil-
fitur, cum mortua p

SALOMON.

Draconis & Serpentis naturam iam sæpè expositam ÆNIGMA
audiuimus; Quocirca non diu in his morabimur repe- 262.
tendis.

SABA.

Verum est, nihil frequentius apud antiquos, quàm horum allego-
 rijs hanc scientiam tradere, quod patet in dracone velleris aurei, He-
 speridum hoiti, Cadmi, alijsq; innumeris; in gemino serpente Mer-
 curij caduceo implexo, Æsculapij, Saturni, & his similibus: Similitu-
 do desumpta est à lubricitate & volubilitate serpentini generis cum
 Mercuriali conuenientis.

SALOMON.

Cur Mercurius Deorum nuntius, ut fingitur, in caduceo suo geminos gestat Serpentes alternatim sibi implicitos? ÆNIGMA
263.

SABA.

Apud Ethnicos hæc res pro historia recepta est, utpote qui Mercurium non pro fictio, aut allegorico Deo, sed vero Iouis filio habuerunt. Inde narrant, Mercurium virtute in sui caducei probasse, in serpentibus duobus, mare & fœmina, inter se acriter dimicantibus, dum in medium illorum hanc virgam coniecisset, quo facto inter se discordes irâ depositâ reconciliauerit, & in mutuam amicitia gratiam reduxerit: In cuius rei memoriam Mercurius vtrumque serpentem sub caduceo alligauit, cuius hæc vis celebratur, quod animos dissidentium componat, omnemq; litem tollat, vigilantibus tactus soporem inducat, mortuis vitam restituat; quod intelligendum tamen est de Chymicis subiectis, quæ sunt mas & fœmina, vnus, nempe serpentini generis, & valdè inter se pugnant, cum mas sit calidus & siccus, fœmina frigida & humida. Hæc duo Mercurius coniungit, hoc est, Mercurialis natura. Nam Soli calido & Lunæ frigida additur Mercurius, veluti commune illorum vinculum. Lis tollitur, dum fœmina in marem transfertur, & fit res vna sine vlla diuisione. Atque sic sopor siue congelatio inducitur vigilantibus seu mobili parti, cui & vita postliminio restituitur, cum mortua per solutionem fuerit.

ENIGMA
264.

*Cur idem Mercurius Æsculapio; cui Serpens quoque
pro insigni est, obitericis officium præstitit; quænam
modum & Dionysio?*

SABA.

Ex Coronide enim Nymphâ & Apolline natus Æsculapius traditur, ac matre prius à Diana extinctâ, quæ cum rogo esset imposita, Mercurius è ventre mortuæ Æsculapium extraxit. Ita & Dionysum ex matre Semele combusta, siue ex cineribus eius, eductum narrant, & à Mercurio deportatum in Nysam Arabiæ urbem, ut ibi à Nymphis educaretur. Æsculapius verò ipsa Medicina est perfectissima metallorum & hominum, quæ Apollinis & Coronidis, hoc est, Cornicis fofoles est. Absque nigredine enim non nascitur, cum caput Cornu vel Cornicis sit operis principium. Post ipsa mater (siue nigredo) à Diana seu Lunari albedine interimitur, sed Mercurius ex ventre nigredinis foetum viuum extraxit. Ex cineribus enim parentis sui nouus nascitur Phœnix, qui est colore phœnicio, siue ruberrimo, ales pulcherrimus in infinitum multiplicabilis. Serpens Æsculapio assignatur, quia dicta Medicina ex argento viuo seu Mercurio originem ducit.

SALOMON.

Cur Dionysio quoque Serpens occisus ascribitur?

SABA.

Dionysus enim, vulgo pro vini repertore & largitore habitus, idem est, qui Apollo, Adonis, Sol, aut Iupiter, hinc illi Amphisibena, hoc est, quæ utrinque caput habeat, palmite vitis interempta traditur. Hæc siquidem cum gemino Mercurialis caducei serpente re ipsa conuenit, & nil nisi masculinam ac fœmineam virtutem in vno subiecto congregatam denotat. Ferula autem vitis interit, hoc est, liquore, qualis in vite continetur, sumpto continente pro contento. Oportet enim duo illa argenta viua, quorum vnum est masculinum, alterum fœmina, per conuenientem aquam, vinum aut acerum solui & interimi, ut non immerito duplex anguis palmite occisus à Dionysio perhibeatur.

SALO-

An hoc quod
gittis interemptus?

Python serpentem
viuum, currens, seu mo-
tur, & quasi occiditur,
stina certamina in Py-
lora in Cycladum insu-
trucidatus fuerit, aut A-
rifices Chymici primi-
runt, & solenni ritu cele-
glyphicorum Ægyptio-

Quid sibi vul-

Echidna & Typho-
turbidus parentes stat
Hecates, & similia re-
la: Per hæc monstra en-
quoad primam eius or-
bine sicco, siue ex arge-
seu humidam & frigida
siccam & calidam. Cap-
Vnde & Ouid. lib. 3. Fat-

Sanguine Cer-

Mixtus a-

An Hercules f-
generis serpentibus?

In genere omnia eiu-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

uerfa: Est enim anguis quædam sexus fœminei, aquosa, humiditate abundans, quæ dicitur Echidna, & quouis alio nomine. Hæc quatenus ab artifice trucidatur, hoc est, ab Hercule, Hydra, quatenus ab Apolline, siue sulphure fixo, Python nominatur. Hæc est multorum capitum, & excubias agit ad vellus aureum, & hortos Hesperidum; ideoq; in soporem & stuporem Narcoticis sulphureis redigi debet, antequam occidi, & pretium eius obtineri possit.

SALOMON.

Estne Vipera Philosophis cognita?

SABA.

ÆNIGMA
269.

Sæpissimè eius mentionem faciunt in allegoriis, & alibi. Vt enim Theriaca communis ex Viperis conficitur, ac denominatur; sic Theriaca philosophica ex iisdem, at philosophicis, quæ tantum differunt à reptilibus illis, quantum Medicina aurigena à vulgari. Vipera solæ ex serpentibus terrâ conduntur, cæteris in arborum aut saxorum cauis latentibus: Sic & Vipera philosophica non vegetabilibus adhæret, sed ex terræ sinu depromitur in lucem. Illæ vi parere dicuntur, quia fœtus encœta matre prodeunt, prærumpentes latera eius: Vnde Mantuanus:

Et emoriens infausto Vipera partu.

Vlcisci enim videntur fœtus patris sui mortem, cum mas in coitu, capite in os fœminæ inserto, ab ea exanimetur. Eodem modo in solutione pater siue sulphur, à coniuge sua siue argento viuo interimitur, sed in coagulatione argentum viuum, veluti mater, iterum à suo fœtu rationem patitur, & morte punitur. Contra lepram, canitiem, rugas, & morbos quamplurimos medicamentum ex Viperis confectum prodesset, re ipsa expertum est; Ita & Philosophi suam Medicinam ad eadem mala non minùs efficacem asserunt, imò longè efficacissimam, non solùm in humano, sed & metallico genere lepram abstergere, hoc est, omnem impuritatem tollere valentem.

SALOMON.

Quæ causa est, cur à Vipera demorfi, ab eadem remedium sibi presentissimum quærunt?

ÆNIGMA
270.

SABA.

Vignis igne, & fructum fecerunt, exterius hauritur; ut patet in macerari adhibentur: in icterice applicetur, in bumeris similibus. Ea à viperino Alexipharmacum exteriùs parti ad dem venenosis, animam minorum antidotus & bi & defectus ex meta & debent, prout Phil

Summe alia Ser
conueniunt?

Quamplura; sed per numeretur Porphyryus, S. Est autem Porphyryus quo corpore purpuretur in vadosis India lefluentem ex ore viuentibus. pro medicina eedubio. Similiter quidam dcaudaq; suspensus saptingere nequeat, lapipenes authorem, He & euanescat. Hic lapintercutaneam exicca pis inuentus experitae omnem humiditatem sorbuerit, & exiccârit, pulerit.

SABA.

Vt ignis igne, & frigus frigore è corpore humano, cui impressio-
nem fecerunt, exteriùs elicitur; Sic quoque venena à venenis attra-
huntur; vt patet in morfu canis rabiosi, si eiusdem pili aut sanguis vul-
neri adhibentur: in icctu scorpj, si idem mortuus, aut oleum eius pun-
cturæ applicetur, in bufone pestiferis bubonibus admoto, & aliis in-
numeris similibus. Eâdem ratione venena reptilium quorumcunque
à viperino Alexipharmaco expelluntur interiùs assumpto, aut attra-
hantur exteriùs parti afflictæ applicito. In animalibus enim, & qui-
dem venenosis, animalium venenosorum, eorumq; morsum, aut da-
mno- rum antidotus & medela quærenda est. Imò & metallorum mor-
bi & defectus ex metallis petito remedio curari & compleri possunt,
& debent, prout Philosophi omnes fatentur.

SALOMON.

Suntne alia Serpentium genera, quæ operi philosophico **ÆNIGMA**
conueniunt? 271.

SABA.

Quamplura; sed præ cæteris antè dicta sufficiunt nobis, quibus an-
numeretur *Porphyrus, Salamandra, & Basiliscus.*

Est autem *Porphyrus* palmi magnitudine, capite candidissimo, reli-
quo corpore purpureo, morfu innocuus, quia edentulus est; inueni-
tur in vadosis Indiæ locis: Captum incolæ caudâ suspendunt, & de-
fluentem ex ore viuentis liquorem excipiunt vasculis æneis, absque
dubio, pro medicinâ corporis externâ Narcoticâ vel venenis resisten-
te. Similiter quidam de *Natrice* seu *Hydro* tradunt, quòd captus in æstu,
caudâq; suspensus supra peluim aquâ frigidâ plenam, ita vt aquam at-
tingere nequeat, lapillum ex ore in peluim demittat, à quo (sit fides
penes authorem, Hollerij commentat.) omnis aqua mox exiccetur,
& euanescat. Hic lapillus hydropicis admotus omnem eorum aquam
intercutaneam exiccare creditur. Verùm in *Natrice* philosophico la-
pis inuentus experimento factò Philosophos nunquam fefellit, quin
omnem humiditatem in eorum corpore seu subiecto hydropico ab-
sorbuerit, & exiccârit, atque ita morbum sanitate reductâ integrè pe-
pulerit.

ICÆ
iosa, humiditate
mine. Hæc quate-
ra, quatenus ab A-
c est multorum ca-
Hesperidum; id-
redigi debet, ante-

ita?

& alibi. Vt enim
inatur; sic The-
neum differunt à
ari. Vipera solæ
aut saxorum cauis
abilibus adhzret,
re dicuntur, quia
eius: Vnde Man-

mas in coitu, ca-
modo in solutio-
interimitur, sed
m à suo særu ra-
nitiem, rugas, &
onfectum prod-
edicinam ad ea-
è efficacissimam,
n abitergere, hoc

eadem reme-

Quid Salamandra præstat in hac arte?

S A B A.

Habent Philosophi suam Salamandram, quæ communi in virtute non absimilis est: Illi enim tantus adest rigor, ut ignem tactu extinguat, non alio modo, quàm glacies: Unde, quia illæsus transeat per flammam, in iis genitus creditur, quod tamen secus se habet: Nam si esset genitus in eo, non extingueret; sed potius conseruaret ignem proprietate & identitate suæ naturæ cum igne conuenientis: Similia enim similibus conseruantur, & contraria contrariis tolluntur. Philosophorum itaque Salamandra cum in igne nata sit, eum non fugit, nec extinguit, nec ab eo noxam ullam sentit. Quod enim infanti lac est, id eorum Salamandræ ignis existit, nempe cibus & nutrimentum. Hinc Auicenna in tractatulo, cap. 5. Philosophi, inquit, hunc lapidem nostrum vocauerunt Salamandram; quia sicut Salamandra solo igne nutritur, & viuunt, id est, perficitur, ita & noster lapis: Et Arnoldus Rosar. lib. 2. cap. 7. Oportet tamen ipsam medicinam diutius assari super ignem, & nutriri, sicut puer in vberibus.

SALOMON.

Basiliscus iam restat; Quis illius usus in Philosophia?

S A B A.

Ab eo similitudinem quamplures Philosophi ducunt, quòd nimirum eorum medicina per contactum solum omne argentum viuum trucidet & coagulet in nictu oculi, haud aliter, quàm Basiliscus omnia viuientia solo visu interimat. Veluti enim venenum præsentissimum ex oculis & toto corpore Basilisci in oculos videntium eum iacitur, quod cerebrum & cor mox inuadit, atque ita animal obstupescit, & extinguit: ita vis insensibilis ex Medicinâ philosophicâ mittitur in omne argentum viuum, cui appropinquat, quâ illud stupescit & congelatur in momento. Nam licet & cætera serpentium venenosorum genera hominem aliâque animalia morfu & ictu occidant; tamen non tam subito, quàm Basiliscus, id præstant, & non, nisi vulnere facto, aut eorum veneno intrinsecus hausto, aut ratione certi alicuius loci: Sic in Phœnicia solo Viperarum halitu pernecari homines, tradunt,

dunt, quod radicum il
pingæ quoque, quæ
est: Lucanus lib. 9.

Quis calat

Et Salamandra popu
reperit, omnia poma
vi, nihil a conito dista
hæc de venenosis dia

In panis labore est.
is prætergrediamur
quiremus. Inter an
animali sensu & motu
que naturis præcelsis
Culicem Apesque, fecit
Verum nos non inge
stamus; sed prop
cunque colloquia
totis laudem & nosse
Hyrame Princeps hæ
tere, eorumque prop
cis evolueret: Quæ

vermiculorum &
animalibus creatur
ea quis, ut & ani
inutilia & onero
dum heretici Ni
in vicem contraria
bona creatura sin
videri possunt pla

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

HYRAMVS.

Eam opinionem dictorum hæreticorum esse falsissimam, iam pridem orbi innotuit: Omnes enim creaturæ vnum agnoscunt Creatorem, eumq; non solum bonum, sed OPTIMUM ex optimis, Summum ex summis, maximum ex maximis: Ipse solus Tri-Vnus creauit mundum, qui mundus reuera est sui respectu, aut cosmos, siue ornatus, aliorum: Omnia enim creata ad ornatum vniuersi mundi spectant, nec quicquam inuenitur, quod non speciem suam ostendat ob varietatem delectabilem. Sic quoque singula sunt munda in sua natura, nec immundum aliquid inter corpora creata offenditur per se ita dictum: Interim sunt naturarum contrarietates, antipathia, odia, & affectus aduersi, veluti & amicitia, sympathia, & similitudines: Accedit abusus, qui omnia per se bona & innoxia, vertit in mala & venena per accidens. Ignis, aqua, feru, aurum, vinum, & eiusmodi innumera alia per se non nocent, nempe in suo legitimo vsu, à quo si recesserint, sunt nocentissima homini. Ita *vipera, serpens, buso, arsenicum, nappelus*, & his similia, in suo bono vsu bona sunt; malo mala & venena. Qui hæc ministrat alteri sciens volensque, pessimus est; & abutitur Dei creaturis, ex quibus quoque medicamenta bona fieri possunt à bonis, hominum vsui & sanitati accommodata, vt Theriaca, & alia ad pestem, cancrum, & similia mala, præstantissima. Idem dicendum de plerisque insectis, in quibus sunt, quæ dulcissimum cæli rorem, mel dictum, congerunt; at habent acus in sinu, hoc est, spicula & arma homini noxia. Utq; Apes sunt mundo vtilis, sic eundem ornant, nec quid immundi præ se ferunt, licet ex vermibus, homini non admodum gratis, per putrefactionem in fauo natis ipsæ fiant alata, seseque propagent per congectionem mellis & ceræ; hoc est, dum sibi de victu & tecto prospiciunt, datur ipsis loboles per naturam, absque coitu aut sexu distincto. Ita muscæ maiusculæ ex vermibus fiunt, & per vermes in carnes quascunque aut fæces emissas sese propagant. Erucæ in papilionem transeunt. Gurgulio in frugibus, bruchus ex vermibus terræ crassitudinis articuli vnius digiti, & sic reliqua insecta mirabili transmutatione ex vna animalculorum classe in aliam migrant. Nec verò vllum genus est viuorum, in quo maiores metamorphoses inueniantur, si notentur, quam in his animalium minimis. Ex quibus constat, omnia hæc esse bona non solum; sed & naturæ varietatem, & Dei

Contrarietates naturarum.
Abusus.

Apes.

QVINTA

voluntatem libertatem
Præter hæc, cum pigri-
biles, desides ad morum
vsus crabronum, apu-
horum similia in re-
mini, quod vepres da-
bilia. His ad laborem,
ad morum: Labore a-
mnum præparatur & e-
somnia, præper-
hominem infestant: &
quæ mala habentur vi-
aliis, præsertim auicæ
eiusmodi, pro nutrime-
na. Bruchus infestat ad-
nibus formicæ, culices,
nem aut multitudinem

An ungu.

Herodotus scribit
num quidem magni
nonnullas apud Rege-
cauernis ibidem erant.
elletrium millium stadi-
formicæ vulpibus non-
dit, in Ægypto formicæ
bium, multa hominibus
18. narrat, quod eoru-
sunt omnia, vbi Solis r-
tudine. Locustæ vero
ter, quod incolæ Gass-
vt contra eas Iouis auxi-
perimentium aduentu
graculi nutriti sunt con-

volun-

voluntatem liberrimam omnipotentiae coniunctam demonstrare. Præter hæc, cum pigri per stimulos ad labores; & somnolenti, immobiles, desides ad motum, vigilias & curas excitandi sint, hinc & alius vsus crabronum, apum, muscærum, culicum, cimicum, pulicum, & horum similiarum in mundo apparet. Hæc enim inter animalia sunt homini, quod vepres, dum, rubi, cardui, tribuli, loliumq; inter vegetabilia. His ad laborem, nempe ad eorum eradicationem, incitatur, illis ad motum: Labore ad vigilias, & motu ad laborem, vigiliis ad somnum præparatur & exercetur, ne pigrizia, luxuries, otium, desidia, somnolentia, paupertas, & morbi inde subsequentes vnà cum fame hominem infestent: Ad virtutem itaque stimuli videntur illa insecta, quæ mala habentur vulgo, & à vitiis dehortari. Sunt quoque eadem aliis, præsertim auiculis, vt hirundini, monedula, gallinæ, & diuersis eiusmodi, pro nutrimento & esca, imò certæ regionis & genti pro pœna. Bruchus infestat arborum folia & fructus; sic eruca. In aliis regionibus formicæ, culices, locustæ, & his similes bestiolæ in magnitudinem aut multitudinem inusitatam crescunt, quâ maximè nocent.

Insecta, Stimuli ad virtutem.

SALOMON.

An unquam hæc tantilla nocere mortalibus?

ÆNIGMA 275.

HYRAMVS.

Herodotus scribit, in solitudine Indiæ arenosa formicas gigni, canum quidem magnitudine minores, vulpium verò maiores, earumq; nonnullas apud Regem Persarum visi, in venatu captas, quæ aurum è cauernis ibidem eruunt. Sic apud Dardas Indorum populos montem esse trium millium stadiorum ambitu, & sub eo aurifodinas, in quibus formicæ vulpibus non minores aurum effodiunt. Plinius libro 11. tradit, in Ægypto formicas esse magnitudinis luporum; quas non est dubium, multa hominibus inferre damna. Ammianus de culicibus lib. 18. narrat, quòd eorum agminibus per Mesopotamiæ terras referta sint omnia, vbi Solis radiis exarserit tempus, quæ insigni sint magnitudine. Locustæ verò quàm noxiæ sint quibusdam populis, hinc patet, quòd incolæ Gasij montis adeò quondam à locustis infestati sint, vt contra eas Iouis auxilium implorauerint, & Seleucidum auium eas perimentium aduentum. Apud Thessalos, Illyrios & Lenios quoque græculi nutriti sunt contra locustas, quarum vi maximè obruuntur,

liffimam, iam pa-
gnoscunt Creato-
ex optimis, Sum-
Tri-Vnus cream
cosmes, siue orna-
tuerit mundi spe-
suam ostendat ob-
it munda in sua na-
a offenditur perle-
i, antipathia, odia,
, & similitudines:
erit in mala & ve-
& eiusmodi innu-
u, à quo si recesserit,
so, arsenicum, napel-
domala & venena-
tus est; & abutitur
vera fieri possunt à
Theriaca, & alia ad
idem dicendum de
m cœlitorem, mel-
spicula & arma ho-
ndem ornant, nec
omni non admo-
ent alata, sese que-
it, dum sibi de vi-
ram, absque coitu
us trunt, & per ver-
epagant. Erucæ in-
us ex vermbuster-
na insecta mirabili-
ham migrant. Nec
ramorphoses inue-
nis. Ex quibus cor-
varietatem, & De
volæ

vbi certa mensura fuit præfinita, quam cum singuli enecârunt, ad magistratus detulerunt. Magnesij & Ephesij contra locustas ordine militari ad bellum exiuerunt; tanta eorum animalium scatebant multitudine: In Cyrenaica regione lex est ter anno eas debellandi: Et in Syria militari imperio cogebantur necari, quæ tamen Parthis in cibo (vt & S. Iohanni Bapt.) gratæ fuerunt. In Indiâ ternum pedum longitudinis esse traduntur, cruribus & femoribus ferrarum vsum præbentes, cum inaruerunt. Imò ciuitatem in Africa à locustis deletam vel fugatam tradunt, vt à ranis in Gallia, à talpis in Thessalia, à serpentibus Amyclas, à muribus incolas ex Gyaro insula, à cuniculis in Hispania.

SALOMON.

At quid Insecta ad Medicinam aurigenam conferunt?

HYRAMVS.

Nihil omninò, nisi quòd monstrent rationem & modum, quo ars ea vera sit, & procedat in mutatione metallorum: Si enim metamorphosis est in animalibus, quæ habent membra organica: multò magis & citius illa est possibilis in metallis, quæ sunt homogenea, & vnius naturæ, nempe argenti viui. Nam sic datur specierum prius existentium, vnius in aliam migratio. Eam autem mutationem contingere singulis annis per naturam, in propatulo est.

SALOMON.

Quomodo hoc in Insectis fit evidens?

HYRAMVS.

Formica cum continuo labore se diu macerârit, tandem ex naturæ beneficio accipit alas, nec opus habet amplius ire, redi e viam, seseq; curis conficere, cum veluti musca. facile per aërem volet, quocunque velit, vt sese oblectet in senectutem, aut potius senio deposito iuuentutem nouam muscarum acquirat, quo & aëre gaudeat, quæ terram laboris experta sit: Ita ferrum, quod diu hominum vsui accommodatum fuit, duosq; labores pertulit, ex Dei per naturam dono, migrare potest in aliam speciem, in qua quiescat, & fruatur otio, nempe aurum, vt quod sub pedibus toties cõculcatum fuit, ad coronas Regum

exal-

exalteretur, quod in ve
Nobili Rolato numis
& mortem hominibus
prester, & vitâ prole
aëre, ferru igne: Auro
Et vitâ pro
Quod itaq; sunt alæ
cies reptilis transire in ve
runt; hoc, nempe solut
non fixum, impurum, in
ar illis alæ, & huiusmodi
bestiolæ volatiles.

Formicam esse dilige
dubium; ideo alibi à ne
disce laborare Qui enim c
dem quoq; cum ea ala
seriæ valle ad æternam
transferatur ad cœlestem
per Christum misericord
rum consideranda ho
ma, præteritam dictam
sepeliunt, magnâ in se
dem plarique hominum
exercerentur opera: in
contemplatione confi

At quid de Apib

Illarum cœlestis se
id est, cellæ cereæ, nunc
non tota profapia ex
aëre rorem & fragran
uis existenti, dum ad
piculæ nouæ generant
nerandi modum se pro

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

sexuum, maris & fœminæ, tamen ex solis fauis, nullis præsentibus Apibus, nulli quoque fœtus emergunt. Ex quo patet, potentiam quandam adultis inesse Apibus, quæ si diffundatur per fauos, ex putrefactione postea fœtus generari. Atq; hæc est perfectissima imago generationis Medicinæ aurificæ, si bene in omnibus obseruetur: Vtrisque est pater, qui non concubuit, & mater adhuc virgo: Vtrobique Sol, cœli & parentes simul concurrunt, vt fœtus multiplicentur; Sol dat causam efficientem, cœlum materiam, parentes formam; cumq; finis seu causa finalis nunquam deficiat: hinc ex quatuor his causarum generibus effectus sequitur indubitatus.

SALOMON.

ÆNIGMA 279. *Quid? Si nullæ existerent Apes in natura, an sola putrefactione ex melle produci possent?*

HYRAMVS.

Quæstio hæc ambigua est: Nam vbi Apes non sunt, vnde mel aut fauus? At nihilominus respondendum, quòd, cum desit forma & archetypus, frustra materia præparetur & excolatur. Virgilius in Georgicis, ex iuuenco cæso & putrefacto vermiculos gigni scribit, qui in examina Apum transeant, ex inuentione Aristæi, Apollinis & Cyrenes filij, qui primus vsum mellis & lactis coagulatum introduxisse fertur. Quod, an cum experientia & rei veritate conueniat, aliorum erit facere periculum. Si micæ panis inciderint in mel, inde per putrefactionem formicas generari, scribit Basilus Valentinus clauæ 8. Quæ res quoque admiratione est dignissima: Triticum vel siligo per se putrefactione dat gurgulionem, in panem verò redacta, vnà cum melle, formicam; quæ sunt diuersæ rerum species: Eodem modo per putrefactionem ex materiâ fit forma, ex corpore spiritus, ex aurificato aurificans.

SALOMON.

ÆNIGMA 280. *Quid de Bombyce censes?*

HYRAMVS.

Huius generatio præ cæteris admiranda occurrit: Ex seminio enim sem. sina-

QVINTA

sem. sinapis simili calor
pore diurno nocturno
mollioribus mori folii
pulentas, donec ad aci-
cidunt profundum, v.
vesicæ oblongæ contin-
vesiculis illis Bombyx
in lucem de nouo eductu
post mutuum complex
minium post se relinque
circulis bombycinæ g
mum vsque ad comp.
mis, seu eruca; alterum
modo apud Philosoph
quod nutritur foliis arb
sa, in cuius corpore Sol
est illa compositio, quæ
vnde non, nisi ab arti
incipit textura, non quæ
Cum verò ab albedine
tum infectum ex verm
tipicat, quale illud, quod
sophos vsu venit; du
& cauda draconis vna

Suntne alia genera
tione oriuntur?

Crabrones ex pu
ex asinorum, vt apes
alia.

Verum his relicte

sem. sinapis simili calore Solis verno, vel mammarum muliebrium tempore diurno nocturnoque, fiunt viui vermiculi admodum exigui, qui mollioribus mori foliis nutriti excrescunt in erucas oblongas & corpulentas, donec ad acmen iustam peruenerint: Tum in soporem incidunt profundum, vnde ex perfectæ texturam suam circa sese, instar vesicæ oblongæ continuant, quæ sericum præbet pretiosissimum; Ex vesiculis illis Bombyx non ampliùs vermis repens, sed alatus papilio in lucem de nouo editur vtriusque sexus; nempe mas & fœmina, qui post mutuum complexum generationem primam reiterant, ac tale seminium post se relinquunt, ex quo ipsi prodierunt: Et hic est integer circulus bombycinæ generationis, qui habet duos hemicyclos: primum vsque ad completionem texturæ, quo tempore est adhuc vermis, seu eruca; alterum ad completionem generationis suæ. Eodem modo apud Philosophos inuenitur seminium tincturæ aurigenæ, quod nutritur foliis arboris Lunariæ, & fit eruca magna & ponderosa, in cuius corpore Sol & Luna coniunguntur post nutritionem. Hæc est illa compositio, quæ in soporem profundum coniecta reperitur, vnde non, nisi ab artifice vero excitari potest: quo abacto, operatio incipit texturæ, non quidem texendæ, sed retexendæ per solutionem: Cùm verò ab albedine ad rubedinem tendit, idem est, tanquam alatum insectum ex verme fiat, hoc est, papilio: Papilio tale semen multiplicat, quale illud, ex quo ab initio generabatur: Et sic apud Philosophos vsu venit; duobus circumductis hæmisphæriis, donec caput & cauda draconis vna res fiant indiuisibilis & perfecta.

SALOMON.

Suntne alia genera Insectorum, quæ ex sola putrefactione oriuntur? ÆNIGMA 281.

HYRAMVS.

Crabrones ex putridis equorum carnibus enascuntur, scarabæi ex asinorum, vt apes ex vitulorum, seu iuuenorum, ne moremur alia.

SALOMON.

Verùm his relictis, vtpote vilissimis animalium, ad nobilissimum

ICAE
lis præsentibus A
t, potentiam quar
r rinos, ex putrefa
ima imago genera
erueur: Vtriusq; est
robique Sol, cæli
zur; Sol dat cau
um; cumq; finis seu
is causarum gene

ura, an sola pu

unt, vnde mel aut
m desit forma & ar
Virgilius in Geor
igni scribit, qui in
Apollinis & Cyre
m introduxisse fer
teniat, aliorum erit
, inde per putrefa
us clare 8. Quæ
el iligo per se pu
a, vna cum melle,
a modo per putre
, ex aurificatio auri

Ex seminio enim
sem. sinap

num, nempe ipsum Hominem contemplandum nos conferemus, quod ut sequenti die commodè fiat, hîc acquiescemus in præsentî, atque sic Quintum Colloquium nostrum de Animalibus finiuimus. Sit ille æternùm celebratus à nobis, qui hominibus rationem, tanquam diuinæ particulam auræ infudit; ut non solùm omnia sibi subiecta agnosceret; sed & suam ipsius naturam, Diuinitatem, & cœlestia arcanissima scrutaretur, quod in proximis diebus & colloquiis, quæ restant, fieri est conueniens.

SEPTI-

SEXTA

SEPTI

LC

DE

AGNA
iuncta, q
concessa
Oceanu:
à morte

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

quærent orbem, animalibus, hominibusque, veluti hunc, inhabitatū, quales fuere Columbus, Americus, & Magellanus; quoruū primus nouas insulas inuenit; alter Americam, de suo nomine sic dictam, detexit & lustrauit; tertius totum terrenum globum aquis vndiquaque cinctum circumnauigauit, incredibili & penè humanam superante imbecillitate magnanimitate & constantiâ. Nonnulli alij vitam suam speculationi, & literarum seu rerum in naturæ profundis claustris abditarum indagationi dedentes, & quasi mancipantes, inter cætera **P A R V V M M V N D V M**, hoc est, **H O M I N E M**, sibi perstrandum sumpserunt, non per solum aut salum ad eum tendentes, sed per Genij & ingenij salem, hoc est, animi sublimitatem & subtilitatem: quales fuere Hippocrates, Galenus, Vesalius, & horum sequaces innumerij. His tantum sagacitatis & doctrinæ, quantum antè dictis audaciæ & prudentiæ ad suam intentionem perficiendum fuit.

Verum prioribus Auri sacra fames, & sitis regnorum, insatiabilisq; cupido sues ditandi Principes, obiici potest; his vltimis non item. Illi priuatas, & paucorum commoditates; hi publicas, & generis humani respexerunt & augmentarunt. Quanto enim honestius est, mederi malis & morbis hominum (quod æternus Dei Filius hîc in terris versans antè alia omnia elegit & perfecit diuinitus) quàm cupiditatibus propriis indulgere; tanto quoque minoris Mundi, quàm maioris, peruestigatio plus vtilitatis communi vitæ attulit. Nec maius est, sulcare lintribus vndas, & superare fluctus Oceani, quàm artificiosissimum Summi **A R C H I T E C T I** & Creatoris exemplar, vniuersi ideam, scrutari in venis, neruis, arteriis, membris, visceribus, sensibus, motibus, musculis, & innumeris aliis. Ibi est profunditas maris, quæ tamen quolibet plûbo cognosci potest; hîc est profunditas naturæ, quæ plûbeo ingenio indagari nequit, sed Entheo, igneoq; , & ad intima penetrâte. Hæc iam nobis hoc die nauiganda est vnda, hoc æquor traiciendū, hic Oceanus emetiendus, vt in mundū immensum, & intelligibilē, paruo humani corporis orbe pererrato, tandē appellamus. Vt Apelles ex lineâ agnitus dicitur, ita Omnipotentia Diuina ex vno homine elucescit. Ægyptij Philôsophi hieroglyphicis vsq; literis mentem suam de arcanis arcanissimis intelligenti cuicunque aperuerunt, aliis brutalis ignoratiæ præcluserunt: Sic Creator æternus, vnus in essentiâ Deus, trinus in personis, mysteria quâ plurima humano corpori insculpsit, quæ

Columbus,
Americus,
Magellanus.

Microcosmus, id est, homo.

Hippocrates
Galenus
Vesalius.
Causæ impulsivæ.
Finales.

quæ legere & intelligere est rationabilis Adæ filij. Nos omnia de homine dicere, quæ dicenda sunt, non possumus, nec volumus, quia non libro, vel die vno, sed permagno volumine vix integro anno ea perficienda forent; sed saltem summa rerum præcipuarum capita, quatenus in primis philosophicæ intentioni siue Aurigenæ arti elucidandæ conueniant, perstringemus, ne in Oceanum semel ingressi aberremus à portu, ac nimis serò præfixam tangamus metam. Tu itaque, Regina Sapientissima, ad hunc scopum tuas diriges quæstiones, & tanquam chalybs ex silice, igniculos ingeniolo meo extundes, meq; aptè interrogando, vt antehac, aptum quoque ad respondendum efficies.

S A B A.

Sunt, Rex Sapientissime, in hoc septempedali corporis humani mundo, licet perexiguo, tot & tanta magnalia consideranda, vt ferè nesciam, vnde initium ducam, aut vbi finem quærendi faciam. Verùm ne confusio ordinem perturbet, ipsa mihi ex re proposita methodum & diuisionis seriem præfiniam, quæ absque dubio naturæ & subiecto conueniat. Vt itaque Orbis hic terrenus iam cognitus, constat quatuor maioribus partibus seu portionibus ab æquore & Oceano limitatis, nempe Europâ, Africâ, Asiâ, & Americâ; sic & homo quatuor componitur sinibus, seu capacitibus, vtpote Capite, Pectore, Ventre, & Artibus extremis, qui sunt crura cum pedibus, & brachia cum manibus: Ego Europam parui huius Mundi, hoc est, Caput hominis, mihi contemplandum sumam; alij sequentia.

DE EUROPA, SEU CAPITE PARVI

- MUNDI, ID EST, HOMINIS.

En hîc primò abstrusissimum occurrit, cur tanta diuersitas in humana facie obseruetur, vt vix duo Menachmi in mille myriadibus occurrant; Quæ tua hac de re, Rex Serenissime, est sententia? ÆNIGMA
282.

S A L O M O N.

Similia non sunt idem, vt dici solet; ita nec indiuidua vnius speciei, etiamsi sint inuicem simillima. Hinc etsi Æthiopes simi, & Tartari capitones sibi valdè assimilentur, ita vt fratres & ex vno ouo produsse

omnes aestimari possunt; tamen magnam inesse singulis etiam in facie diuersitatem, quâ à se inuicem distinguantur, fatendum est. Nec refert, etiam si vnus pro altero habeatur, vt Mercurius pro Sofia Plautino, & Iupiter pro Amphitrione; id enim in discernentis & iudicantis perperam impotentiam existit: Humani enim oculi & aures, vt & cæteri sensus, in suis subiectis sæpè decipiuntur, etiam sic vt optimè valentes à multis bestiis vincantur: Vnde illud:

Nos aper auditu præcellit, aranea tactu,

Vultur odoratu, Lynx visu, Simia gustu.

Mirum est iam recens editos agnos agnoscere balatum matris suæ inter mille sonos alios, & persimiles balatus, & vice versâ ouem agnellæ. Idem dicendum de gallina & pullis, & ferè brutis omnibus sonos eudentibus: Humana hæc aures sunt nimis crassæ, vt differentiam in tam similibus vocibus non discernant. Ita statuendum quoque arbitror de visu, aliisque sensibus. Verragus leporem & quicumque canis herum suum absentem inuestigat, & vestigium eius inter mille alia agnoscit, per quod, veluti per filum dirigitur eò, quò tetendit, donec inueniat. Hic quoque hominum nares obesæ nimis sunt. Vt taceam vulture, quos ferunt per quingenta millia passuum cadaueris putorem præsentire. In visu non solum lynx; sed aquila, & nocturnis tenebris sellis, aliæque bestia hominem antecellunt. In summâ, indiuidua singula à singulis differunt, dummodo exquisitè & acutissimè ab homine discernantur, aut diiudicentur. Hinc diuersitas faciei humanæ patet in genere, nempe cum vnaquæque res etiam vnus speciei non sit per omnia similis alteri, eiusdem speciei, sic conuenit, ne & hominum faciei delineamenta inter se sint simillima. Quòd verò aues & feræ vnus speciei, vt & ouum ouo, & aqua aquæ, sibi inuicem assimilentur, aut assimilari videantur, si non per omnia, tamen ex partibus: id ascribendum naturæ architectrici processui, quo illa similia ex similibus progenerat. Et si homines, & sicures ferè pecudes, vt oues, boues, equi, canes, & his similes extrinsecus in forma & colore quandam dissimilitudinem ostendant, contingit ea ex variis causis, quarum 1. est imaginandi vis, in muliere valdè potens, in bestiis obtusior: 2. varietas esculentorum & potulentorum, quæ in homine modum omnem excedit: 3. parentum naturalis dispositio, & in facie similitudo; qui cum bini sint, pater & mater, inde ex imagine duorum potest fieri ter-

Sensus hu-
mani in suis
subiectis.
Sæpè deci-
piuntur.

Dissimili-
tudinis ani-
malium in
externa for-
ma & colo-
re causa.

ria, eaq; infinita dicitur
quàm ad alteram dec
tione interius efficitur
quatuor causis omne
facierum ascripsero:
motus, tanquàm causas
tanquam primam, an
turalibus, inferioribus

Satis superq; h
est. At qua causa
angusto humana f
da pulchritudo con

Pulchritudinem ex
le, quod consumatu
Poëta canunt, notur
dum color: At nihil
beantur naturali quo
regnum sine armis, at
sapientes, inter quos
lerunt. Cardanus lib
hac de re consulendus
ni prætere videat,
merur: existimo in cer
aliam, eiusq; particul
excedat, mensurâ, id
renuitate, nec situ, n
poris consistere; qua
vocis, motum, statura
teriâ accipiti, cum qu
torem formarum ab:
illud:

Laudibus arguitur

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

ÆNIGMA

284.

Verum intremus in Europam nostram, quia, ut Philosophus dicebat, & hic Dii habitabant; hoc est, humani capitis sensum & intellectum multum diuinæ originis habentem, perlustremus: Quæ species Reipublicæ hic adumbratur, aut quomodo?

S A L O M O N.

Vires animæ.

Summum verè Imperium cum Septemvirali Senatu exprimitur: Nam omnium primò est ex Septemviris, *Vis Sensitiua*: 2. *Appetitiua*: 3. *Locomotiuâ*: 4. *Adfectiua*: 5. *Discretiua*: 6. *Memoratiua*: 7. *Ratiocinatiua*: Ac denique Summus Imperator, qui ut à dictis refrænatur in sua potentia, tamen liberè agit, & eos ipsos iterum regit & coërcet, & est **I N T E L L E C T V S V O L V N T A T I** iunctus, seu, *voluntarius*.

Sensitiua.

Prima *Vis sensitiua*, aliàs sensus communis dicitur, qui communiter omnibus quinque sensibus externis, aut potius sensuum organis præfidet & excubat, nunquam non pro Republica corporis humani vigilans, & prospiciens, ne illud detrimentum capiat. Hæc potentia in oculis est visiva, in auribus audiens, in naribus olfaciens, in linguâ gustans, & in singulis partibus tangens; quæ vis facit, ut oculus magis videat, quàm speculum; auris magis audiat, quàm concava rupes, & sic de aliis. Estq; vna & eadem, quæ oculis & auribus, cæterisq; sensibus adest, quod inde patet, quia intenti acutæ auditioni eo momento, quo audiunt quid, obiectum non vident, & e contra, quo intentè quid vident, non sentiunt aut discernunt voces loquentium.

Appetitiua.

Secundò est *vis Appetitiua*, quæ *Sensitiuam* sequitur, & *Locomotiuam* necessariò præcedit. Hæc in vilissimo animalculo, Musca, vnà cum sensitiuâ & locomotiuâ obseruatur celerrimæ & expeditissimæ operationis: Exempli gratiâ, si in æstate, tempore calido, digitum teneas supra muscam, illa mox hoc sentit, sibi nempe insidias fieri oculis suis sat acutè cernens; utitur itaq; *vis sensitiuâ*: Si digitum celerrimè comprimas in illam; fugâ sibi salutem quærit, dum celerius auolet, quàm ut tangi possit, & sic utitur *locomotiuâ*, quæ fieri nequit ante *appetitiuam*: Nam non fugit, antequam videat motum digiti versus se tendentis;

dentis, nec fugere potest, antequam de fugiendi necessitate sibi nunc incumbente, cogitet: In homine *Appetitiua* est perfectior quidem, cum ab aliis operationibus promoueat quæque, sed tardior, quam in plerisque bestiis. Hæc vis iucundo vel iniucundo incitatur: quæ pedes in æstu quærunt & appetunt umbram.

Tertiò est *Locomotiuæ*, quæ, ut dictum, appetitiuam mox sequitur; *Locomotiuæ* est, quæ à cerebro fluit in neruos & musculos, & perficitur per organica membra, spiritibus animalibus motiuis, eò ordinatis.

Quartò est *Vis Affectiua*, seu concitans affectus in corde, quales sunt *ira, tristitia, letitia, amor, metus*, & his similes. Hæc potentia est valde furiosa, & cum impetu obruit cæteras virtutes omnes, nisi dometur à sequentibus, præsertim Intellectu: quem sæpenumerò, uti rabiosi equi aurigam excutiunt, vel non audiunt, ut meritò de affectibus dici possit Maronis ille versiculus:

Fertur equis auriga, neq; audit currus habenas.

Quintò est *Vis Discretiua*, quæ aliàs *Phantasia* dicitur, quæ species rerum absentium voluit & reuoluit, componit, & diuidit; sed rudi Mineruâ, ita ut distinguat nigrum ab albo; calidum à frigido, totum à parte, maius à minore, quæ dicuntur sensibilia communia, & sit iudex inter diuersorum sensuum obiecta, illud esse rubrum, hoc dulce, aliud fœtidum, quartum sonorum, quintum leue aut ponderosum. Hæc vis in homine est absolutior, quam in bestiis; quia lumine clarissimo intellectus perfunditur & illustratur, secundum personæ qualitatem differentem, interdum magis, interdum minus.

Sextò est *Memoratiua*, quæ rerum species recondit, seruat, & deponit, ut comparet cum præsentibus absentes, vel contrà, & est tanquam Arca & Gazophylacium, in quo quantò plura notata seruantur & continentur, eò maiorem scientiam & prudentiam causantur. Hæc est cancellaria fidelissima dicti Imperij, ex quâ omnium actorum testimonia præferuntur ad rem propositam confirmandam, vel refutandam. Tribus autem imprimis corroboratur & augetur, nempe Locis, Imaginibus seu Iconibus, & Temporis obseruatione, quæ eadem in omni historiâ, seu rerum gestarum memoriâ, sunt præcipua & veluti primogenia membra: in architectonicâ, fundamenta; & in texturâ, stammina.

Septimò est *Ratiocinatiua*, quæ homini propria est, cum antè dictæ Ratiocinatiua.

potentiæ etiam plerisque bestiis insint, aliis magis, aliis minùs; & propriè vocari potest *Intellectus passiuus*, cuius officium est, rationes & causas rerum proponere, vnum ex alio colligere; momenta cuiusq; ponderare, numerare ab vnitare in infinitum, numeros sibi inuicem addere, vel ab inuicem subtrahere, multiplicare, diuidere arithmeticè, & proportiones numerorum comparare secundùm Regulam, ac inde summam veram deducere, artes inuentas discere imprimis subtiliores, mechanicas, & liberales, nouas inuenire, automata excogitare. Exemplum est in Archimede conspicuum, qui sedens in balneis voluit explorare, quantum argenti esset admixtum coronæ aureæ, hanc in vnam aquâ plenam immerisit; & aquam effluentem ponderauit, sic aurum purum eiusdem ponderis in eandem vnam aquâ plenam imposuit, & aquam effluentem ponderans inuenit pauciozem; inde ratiocinatus est, quantum argenti, quod ferè duplo maius est auro eiusdem ponderis, coronæ esset ab aurifabro admixtum.

S. A. B. A.

ÆNIGMA
285.

Scitè equidem, nec iniucundè Septem Viros humani capitis, tanquam Europæ paruæ Principes descripsisti: nunc Imperatorem seu Regem summum his omnibus imperantem delineabis.

S A L O M O N.

Verum est, quòd Seneca inquit: *Quilibet habet Regis animum intra seipsum*: Intellectus enim voluntati iunctus, cogi non potest, non superari, nò suppressi; sed veluti inuictus Imperator suâ libertate & dominio in omnes alios inferiores semper vtitur, & gaudet. Hic est vltimus & supremus iudex, à quo sententia definitiua semel lata suspendi nequit, nec alius appellari maior aut superior Iustitiæ vindex: Hic, quicquid intellectus passiuus seu vis Ratiocinatiua inuenit, tractauit, pergit, diiudicat, & ex omnibus & singulis inter se collatis conclusionem axiomaticam vniuersalem deducit. Exempli gratiâ, Cinerem esse corpus raram, concludit inde, quia vas cinere repletum capiat ferè tantundem aquæ, quantum caperet, si vacuum foret. Iam verò duo corpora non possunt esse in vno loco, nec penetrare se inuicem, sed necessum est, vt aër, qui plurimus est in cinere aduentitius, vnde &

corpus

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

sibi reſeruata, quæ cum nullo inferiorum communicare poteſt, etiam ſi velit. Non enim intellectus, ſi velit, facere poteſt, vt ſenſus capiat vniuerſaliã: Exempli gratiã, oculi vniuerſalem ideam canis; equi, vel ſpiritualis animæ. In hoc imperio ſub Rege ſunt tres magni Cancellarij, nempe *Senſitiuus*, *Diſcretiuus*, & *Memoratiuus*; Sunt quoquẽ tres alij Officiarij magni, *Appetitiuus*, *Locomotiuus*, & *Adſectiuus*; quibus ſeptimus ſuperuenit, *Ratiocinatiuus*, qui cum Intellectu ſeu Imperatore interdum eſt idem, nec ab eo diſſentit.

S A B A.

ÆNIGMA

287.

*Vnde illud eſt, quod Medea dicit:**—————Video meliora, proboque,**Deteriora ſequor? —————*

S A L O M O N.

Ex lapſu
ſiue deſe-
ctione no-
ſtra à Deo,
incõmoda.

In hoc verſiculo natura hominis per lapſum corrupta graphicè de-
picta eſt. In primã illã perfectione naturæ humanæ, hæc octo opti-
mam harmoniam ediderunt, quæ magis, quàm illa Muſicalis Diapã-
ſon, concentus concinnos repræſentauit: Nam *Appetitiua* nil appeti-
uit, niſi quod congrueret intellectui agenti & vero iudicio: *Adſectiua*
nil affectauit, niſi quod eidem placeret; ſic *Diſcretiua* & *Ratiocinatiua*
vni agenti intellectui paruerunt; nec non *Memoratiua* & *Senſitiua*: La-
pſu verò intercedente, hæ omnes potentiaſæpiſſimè in diuerſa ab-
eunt. Appetuntur res, quæ licet ſummo intellectui non placeant, ta-
men quia delectabilia ſunt, non recuſantur. Adſectantur quoque res
intellectui agenti non conuenientes, quia vel inhonæſtæ ſunt, cum in-
famiã coniunctæ, vitioſæ, impiæ, libidinoſæ, iniuſtæ, vel alio modo
indecoræ; attamen cum ſint vel vtilis, vel iucundæ, & illecebroſæ, vel
ſpectent ad ſpeciem alicuius boni: Intellectus vincitur & ſuccumbit
ab Affectu, amore, odio, irã, & eiufmodi aliis, vel aliã potentiã infe-
riore, appetitiuã, diſcretiuã, vel ratiocinatiuã circumuentus. Hinc Me-
dea conſiderans ſe eſſe filiam magni Regis Ætæ, nec decere ſeſe, vt
patria bona, nempe vellus aureum quomodo & quibus mediis occu-
pandum ſit, prodat, patrem & patriam relinquat, peregrinum inco-
gnitum ſequatur, ſtatuit per verum intellectum, nihil eorum facien-
dum eſſe; ſed Iafonem relinquendum, & animum ab eo alienandum;

quod

quod erat verum iudicium intellectus agentis: sed hoc corrumpitur & cancellatur per affectum amoris, qui dicitur, tam formosum & virtuosum iuuenem amandum, ante omnia obstantia, complectendum, sequendum: Hinc discordia & lis in mente eius exoritur, nunc intellectu, nunc affectu vincente aut succumbente, donec amor, qui omnia vincit, optimum Rationis dictamen vicerit & pessum dederit.

S A B A.

*Suntne in hac Europa plures Domini & Reges
sui iuris?*

ÆNIGMA
288.

S A L O M O N.

Imò; Quot organa, tot regna ibi habentur: Sunt oculi, aures, nasus, frons, lingua, maxillæ cum dentibus, buccæ, cranium, & quæ huc spectant alia: quibus singulis sua sunt officia & limites definiti, ita ut nullo modo cum axioma Imperij, eiusq; Principum, hoc est, Intellectu, eiq; deditarum potentiarum magnificentia & dignitate comparari possint, aut debeant: Capax quidem cranium, dentes duri, oculi pellucidi, frons extensa, buccæ tumidæ, lingua vocalis; sed hæc omnia cum Intellectu æquiparari nequeunt. Hic imperat magnis Dominis, qui quò maiores existant, eò sublimiùs eius Imperium efferunt.

S A B A.

Paulò antè dicebas, Intellectum non fieri organicis mediis, & nihilominus species intelligibiles statuisti; Quomodo hoc intelligendum?

ÆNIGMA
289.

S A L O M O N.

Ita dixi, & verum est; Intellectus non est in loco physico, quia est Ens incorporeum, vnde nec continente se organo opus habet. Deinde cum sit idem cum specie intelligibili, si species illa esset organica, vel corporea, talis quoque esset intellectus; quod non est: Vnde ipsa species intelligibilis est incorporea, qua cum perficiatur, hoc est, à se ipso, inde patet, quòd nullo organo Intellectus indigeat, nec locali, nec materiali.

S A B A.

Quid est species intelligibilis, & unde fit?

ÆNIGMA
290.

SALOMON.

Reciproca posset hęc dairesponctio, nempe idem, quod intellectus, quoad essentiam; sed nos rem elucidabimus, vt intellectus ab intellectu nostro, per actum reflexum, intelligi possit.

Res corporeæ à Deo conditæ, & per naturam propagatæ, omnesq; aliæ alicuius substantiæ corpulentæ incorporeas sui imagines de se, quæquæ versum, vbi non impediuntur per obscura obstacula, iaciunt, quæ visui offeruntur, & in pupillâ manifestè apparent. Sic quoque à quibusdam rebus, non corporeis, vtpote à sonis & vocibus, abstrahuntur imagines, & à fumolis & aëris euaporationibus; quarum hæc odoratiui vel gustatiui, illæ auditui inserviunt. Hæ imagines cum in suis sensuum organis recipiuntur, species dicuntur sensibiles, quibus visus sensuum operationem perficit. Ab his imaginibus particulatim per sensus collectis, & memoriæ mandatis, aliæ longè subtiliores abstrahuntur, quæ pluribus visis, vel sensu perceptis ex æquo conueniant, & dicuntur *Vniuersales*. Hæ sunt species intelligibiles, & intellectus ipse, qui vtroque genere vitur, & sensibili & intelligibili in sua operatione. Quantum verò differt imago sensibilis à re corporea, cuius est imago, tantum ab hac intelligibilis.

S. A. B. A.

ENIGMA

291.

Quo medio vel instrumento sensibiles illæ species recipiuntur & disponuntur, cum illæ ipsæ non in se agant?

SALOMON.

Est aliqua substantia in cerebro hominis, quæ vocatur Spiritus animalis, non quòd merus sit spiritus incorporeus; sed proxime ad essentiam spiritus accedens ob subtilitatem & agilitatem. Et tanè si illorum opinio vera sit, qui spiritus creatos ex elemento purissimo simplicissimo igneo statuant, spiritus ille animalis non improprè ita dictus est. Hic fit ex purissima sanguinis, qui est calidus & humidus seu aërius, substantiâ in corde, & deducitur ad cerebrum, cuius frigiditate & humiditate eius caliditas & siccitas temperatur, vt sit agilis & habilis ad suas operationes perficiendas. Per hunc spiritum ad eò nobilitatum in arteriis & venulis cerebri in modum retis diffusis, omnium sensuum actiones perficiuntur. Hic enim fertur ad oculos, & imagines rerum in iis apparentes accipit & trāsmitit ad memoriâ vel phantasiâ, quâ discreti-

Spiritus animalis unde fiat.

Eius vis.

uam nominamus. capat, nec non in al- influit per nervos in- perationes sex prior- in oculis, auditui: ribus, & quæ ad in- continuo fluxu à for- cet non inuectantur facile admittunt. Pe- seu species sensibiles bus sensuum fit oper- intermedio spiritus;

Quomodo dis- minis animâ, quæ intellectu & spe

Hic spiritus ani- Intellectus, ex quib- Verum anima licet sed ille est huius pro- tilitatis inter corpus essentialis, non accid- sit substantia, non or- mouens existit, nec operatio proficitur. Intelligentiâ quibus hic earum vis & ope- actus primus. Et n- ascendunt ad subal-
1. Sunt objecta- bilia corporea, & e- sensum posita.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

2. Ab his imagines mittuntur in sensus, seu eorum organa.

2. Ex sanguine puriore fit in cordis sinistro sinu spiritus vitalis, igneæ ferè naturæ, qui vt magis temperetur, ad cerebrum mittitur, vbi in retiformi arteriarû complexu fit animalis.

3. Hæ imagines à spiritu animali, ad hoc subtiliato & habilitato, mittuntur ex sensuum organis in cerebri ventriculos, vbi à memoriâ seruantur, à discretiâ discernuntur & comparantur.

4. Ab his imaginibus particularibus vniuersales, longè illis subtiliores & spiritualiores, producuntur, quibus vtitur Ratiocinatio, seu Intellectus patiens, & deinde Agens.

5. Ipsa anima rationalis hominis est adhuc longè subtilior & spiritualior, quàm iam dictæ imagines vniuersales, & est, quæ operatur propriè per intellectum, impropiè per antedictas potentias.

S A B A.

Non solùm iucunda hæc; sed & homini scitu dignissima sunt. Ideò enim homo est rationalis, vt ratione vti, rationem per rationem indagare debeat, hoc est, seipsum noscere. Sint reliqua animalia sensus externi acutissimi: at bruta sunt, quia se sentire, quod sentiunt, nesciunt. Ita & multi homines quo ad formam visuntur; sed cur verè sint homines, id ignorant. Sensu communi, phantasiâ & memoriâ satis validè vtuntur, incedunt, loquuntur, litigant, aliis contradicunt, sua stabiliant: sed Intellectum illum supremum, agentem, nunquam aut rarissimè exercent: *Quæ tua de hisce est sententia?*

S A L O M O N.

Sunt bruta seu animalia, quæ aliquo ex sensibus destituuntur; sunt quæ omnes habent, & alia aliis perfectius. Homo non solùm habet sensus externos & internos, sed quoque rationem & intellectum, non quidem actu à primo ortu intelligentem, seu intellectuales operationes perficientem; sed qui vsu & exercitatione excoli delideret. Infans nunquam audiens voces hominum, eas non addicit; nunquam videns animalia, ea non agnoscit; & sic de cæteris sensibus iudicandum. Ita qui rationem non acuit disciplinâ, doctrinâ, scientiis, & artibus, manet brutis vel infantibus inexpertis persimilis. Etsi autem substantiæ non recipiunt magis & minus, quo ad essentiam: tamen is magis homo est dicendus, qui magis operationes intellectuales solo homine dignas

dignas exerceat, quàm hæret, & quæ videtur quo docti & experti: ditro vulgo & idiotis corporati: sanè hi se lectualis hominum: ignorantiam veluti: rat. Non solùm cogens. Illud est vt don: honestari dominum: tur. Imò illud est c honorem expectare

Quomodo fit, bonis & externis hæc vera bona, quoque mala?

In causa est, quod: sibus deditam, velu planta, & post finem cuius hinc saltem ruel lectum, sed eo rariss: cilius irritantur. In: rum, Pulchrum, & species omnium ruel lectum, quàm ferè aurum. naturi

dorata, & subtiliatio: pesita que aurum, sensibus benefactis sensu non percipitur hoc manent, & solu

dignas exercet, quàm alius, qui in brutalibus & sensualibus semper in-
hæret, & quæ videt & audit, crasso discernit iudicio. Id nimirum est,
quo docti & experti in rebus, disciplinis & artibus, gaudent præ ineru-
dito vulgo & idiotis. Si alicubi semihomines degant, aut spiritus in-
corporati: sanè hi sunt sapientes, illi ignari. Per scientiam enim intel-
lectualis hominum fundus excolitur, vt fructus ferat immortales; per
ignorantiam veluti tribulis carduisq; repletur, ne tantillum boni fe-
rat. Non solum corpus hominem format. sed potius anima intelli-
gens. Illud est vt domicilium, hæc quæ possidet. Nec enim oportet co-
honestari dominum à domo; sed domum à domino, vt Tullius testa-
tur. Imò illud est carcer, hæc incarcerata, quæ nullum sibi à carcere
honorem expectare potest.

S A B A .

Quomodo fit, quod homines plures delectentur corporis ÆNIGMA
bonis & externis Fortunæ, quàm Intellectus; cum tamen 294.
hæc vera bona sint, illa pro arbitrio usurpantis, interdum
quoque mala?

S A L O M O N .

In causa est, quòd homo hîc viuit vitam sensualem, seu potius sen-
sibus deditam, veluti antea in vtero materno vixit vitam vegetabilem
plantæ, & post finem huius seculi victurus est intellectualem propriè,
cuius hîc saltem rudimenta quædam ostendit. Habet quidem Intel-
lectum, sed eo rarissimè vtitur. Habet & sensus, qui à suis illecebris fa-
ciliùs irritantur. Intellectus obiecta propria sunt Vnum, Verum, Bo- Intellectus
num, Pulchrum, & Vniuersum; Deus ipse, angeli, & spiritus genera & obiecta.
species omnium rerum. Hæc omnia non ita facilè occurrunt in intel-
lectum, quàm sensibilia in sensum. Hinc quæ voluptates oculorum,
aurium, palati, narium & tactus conciliant, promptiùs admittuntur,
vt sunt omnia pulchra, pretiosa, bene habituata, dulcia, consona, o-
dorata, & titillationem excitant; & ea, quibus hæc comparantur. O-
pes itaque, aurum, pecunia, thesauri, vestes, agri, prædia, & ea omnia
sensibus benefaciunt; ideoq; pergrata sunt: Obiecta verò intellectus
sensu non percipiuntur, nec à vulgo iudicantur, ideoq; neglecta ab
hoc manent, & solum à sapientibus & ritè institutis appetuntur. Quò

enim quis plus beluinæ naturæ obtinet, eò magis sensuum oblectationi & voluptati est deditus, præsertim ventris, palati & Veneris; quo plus diuinæ, eò minus; magisq; contemplationibus æternorum bonorum se dedicat & mancipat. Hinc Philippa Dux Camerina tumulo suo inscribi voluit discrimina Intellectus & sensuum bonorum, his verbis: *Quæ sunt, pro iis, quæ non sunt; Quæ si essent, pro iis cum sint, non sunt, Quæ videntur esse, pro iis, quæ clam sunt, in causa sunt id, quod estis, scitis. Scrupulum inieci, fateor: Tu igitur, quisquis es, excute.* Sensibilia autem vera non sunt bona, licet videantur esse, & intellectualia, quæ non videntur, sunt.

S A B A.

Quæ causa est, cur Homo vocetur animal?

S A L O M O N.

Nullam video aliam, nisi consuetudinem: Si enim hominis est ratiocinari, & animalis sentire, vt plantæ vegetare, ac homo dicitur animal, quia sentit (vt alij hanc rationem reddunt) cur non quoq; dicitur planta, quia vegetat: Sed planta per consuetudinem non appellatur, quamuis vegetabilis æstinetur; animal autem dicitur: quod si ratio sequenda sit, aut non erit animal, aut si animal est, quoque planta iudicari poterit: Non autem sequitur, Homo habet organa sensuum, vt animalia propriè dicta; Ergo est animal æquè, vt illa: Eâ enim ratione Plinij Epicuræa opinio firmaretur, hominem quoque brutum esse, sed ratione præditum: Animal enim & brutum conuertuntur inter se, licet brutum pro animalis rationis non particeps, homo pro eiusdem particeps communiter capiatur: Si quis dicat, animalis vocabulum quoq; vegetabilem vitam comprehendere, nec opus esse, hominem propterea plantam vocitari; at quæro, Cur tum animal non dicatur planta? Nulla hîc est ratio præter consuetudinem, quæ fortè ab Epicuræis initium duxit, dum illi hominem animal rationale, seu brutum ratione præditum definierint, vt suæ opinioni patrocinium quærent. Dico itaque, hominem non esse animal magis, quàm plantam; aut, si manûs, quàm brutum planta est; Forma enim postrema perfectior tollit prioris imperfectioris denominationem & essentiam. Nec obstat, quod homo hic sensibus deditus vitam brutali similem degat; non tamen propterea brutum vel animal, vt nec planta tum fuit, cum

in vtero

in vtero matris solam
non suam mox eadem
litudinem Dei seum
Et homo in hac vita
ctualis, non tamen p

At cur Logi
bunt animal?

Multa dicuntur e
celo fuisse ascripti
tem & materiam illi
animal dicitur est homi
animali & homine co

Caputne igit
hoc est, dominum

Macedonicum &
ma, quæ in Aham &
Pesticum & Assyriote
caput in homine præ
quid non; non autem
non accipit imperia
scendit, tanquam a i
tia, non pedibus aut
sedet Dominus par
sum fenestras, seu a
& pedes ad nutum p
qua viscera homin

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

De Europâ mihi satis, succedat alius, qui Africam perlustret.

HYRAMVS.

Cur Africa pectus in paruo mundo exprimit?

SALOMON.

Vt enim Africa Solis ardoribus & exustionibus valdè est obnoxia, ita & pectus officina est vitalis caloris in corde multiplicati, & continuo generati: Vbi enim propior Sol est siue verticalis, ibi oportet æstum esse maximum. Sol cor cæli est, & cor sol pectoris; ab utroque calor in sibi vicinas vel remotas partes proiicitur.

HYRAMVS.

Quæ est operationis in utroque Corde vel Sole comparatio?

SALOMON.

Sol mundi attrahit ad se nubes ex aqua rarefactas, quas in aërem reducit, toti mundo conterminum, cæliq; substantiam purissimam: Per aërem deinde, tanquam per continuatum (at rarum) corpus mittit radios suos ad superiora & inferiora, nec non latera quæcunque. Eodem modo in paruo mundi systemate, hoc est, hominis pectore cor sanguinem attrahit puriorem, ex quo fabricat spiritus aërios seu igneos subtilissimos, tanquam radios, penetantes per arterias in totum corpus: A spiritibus hisce motus fit cordis systoles & diastoles, veluti ipse Sol naturaliter suo quoque motu afficitur, quo totum cælum permeat, & annum constituit.

HYRAMVS.

Quis ad Chymiam utriusque mundi, magni & parui, est respectus, cuius gratiâ hoc Colloquium in primis institutumus?

SALOMON.

Mundos plures cum Platone non statuimus; sed vnum, eumque summi & maximi Domini summum & maximum domicilium, sed huic duos paruos adhuc assimilari inuenimus, vnum rationalem, qui est Ho-

De illo iam diximus, do comparabimus: S per spiritus; sic habet quem operetur, & ac: umbra tollenda est, vt suam vmbra. Ille autem & deorsum vsque ad Tria hæc, siue Corda, sunt respectu, & vna: semper minori.

Habeat Cor motum?

Imò; nisi enim motus systolen & diastolen mota; altera attrahit h per phases differentes, ta sensibilis, & alia nob esse aërem, qui suâ natura calidior & siccior e necessitas est respiratio co, quod sine aëre non aërem habeat.

Quid huic

In Africa regione Sol illa cadit pluuia, propter effumationes; vnde aërem deficit agris humo maximus est æstus, Nilâ, tantâ aquarum co-

ÆNIGMA
298.

ÆNIGMA
299.

ÆNIGMA
300.

est Homo, alterum mixtionis simplicis subterrestrem seu metallicum: De illo iam diximus, nunc metallicum cum rationali magnoq; mundo comparabimus: Sol operatur in cœlo per radios, & Cor in homine per spiritus; sic habet terrestris ille mundus suum Cor & Solem, per quem operetur, & actiones suas perficiat: Hic est ille radius, à quo sua umbra tollenda est, vt Hermes monet, cum inquit: *Fili, extrahè à radio suam umbram.* Ille autem radius spargitur sursum, vsque ad Saturnum, & deorsum vsque ad Lunam, quam, vt speculum, totam illuminat: Tria hæc, siue Corda, siue Solares mundant in triangulari à se inuicem sunt respectu, & vnum alteri suas imprimit vires, maius & efficacius semper minori.

HYRAMVS.

Habe ne Cor in corpore illo seu mundo metallico suum motum? ÆNIGMA
301.

SALOMON.

Imò; nisi enim moueretur, nulla vita esset in eo corpore. Habet & systolen & diastolen suam, quarum vna expellit heterogenea & fumosa; altera attrahit homogenea, hoc est, quo Sol Lunam illustret per phases differentes, donec tota sit plena lumine; tum cessat hæc vita sensibilis, & alia nobilior incipit. Oportet tamen, vt in homine, ad esse aërem, qui suâ naturâ est humidus, quo alteretur parum illa cordis calidior & sicciior qualitas, vt spiritus fiant temperati. Quæ enim necessitas est respirationis in homine, eadem est in eo opere Chymico, quod sine aëre non emendatur. Vnde aliqui addunt: *Fac autem, vt aërem habeat.*

HYRAMVS.

Quid huic aëri respondet in maiori mundo? ÆNIGMA

SALOMON.

302.

In Africa regione Soli maximè subiecta nunc degimus, in quâ vix vlla cadit pluuia, propterea quia calor Solis consumat omnes nubes & effumationes; vnde quoque fluuios & fontes habet rariores. Ne autem desit agris humor, en natura constituit, vt eo tempore, quo ibi maximus est æstus, Nilus in Ægypto, & Nigritarum fluuius in Æthiopiâ, tantâ aquarum copiâ abundant, vt in agros omnes excurrant,

Ee

cosq;

eosq; irrigent, & fertiles reddant. Idem fit in pectore humano, in quo calor cordis tantus est, ut inde per totum corpus diffundatur; at per pulmonum attractiones aërias temperatur, & aliquo modo remittitur. In subiecto quoque Chymico, Vulcano operante, & Sole naturali simul, omnia comburerentur, nisi Nilus humectaret agros Chymicos, & omnem combustionem prohiberet: Sic enim Philosophi: Nihil, inquit, aliud est hoc magisterium, quam coquere argentum viuum, & sulphur, donec vnum fiat argentum viuum, quod defendit sulphur à combustione; si fuerit vas bene clausum, ita quod argentum viuum non possit euanescere, nec sulphur possit comburi, nec deuastari: quia argentum viuum nostrum est aqua clarissima nostra. Et videmus per exemplum in aquâ communi, quod omne, quod cum eâ coquitur, nunquam comburitur, donec ipsa aqua consumatur, quantumcunque etiam ipse ignis sit fortis: Et quando aqua consumpta est; hoc, quod in vase est, comburitur. Et ideo Philosophi iusserunt claudere os vasis, ut aqua benedicta nostra non exhalaret; sed defenderet à combustione hoc, quod in vase est: Aqua verò cum illis posita rebus, prohibuit, ne ignis combureret, & facta sunt illa res. Quanto magis flamma occupatur, tanto magis aqua in intimis absconditur, ne ignis calore ledatur: Aqua verò in suo ventre eas recipit, & ignis flammam ab eis repellit. Hæc Rosarius. Nilus itaque dat aquam & aërem Ægypto aliàs ex uccæ & ex iccæ, & pulmo ministrat cordi refrigerium aëris, nec non in Chymico subiecto aqua siue aër prohibet, ne fiat rerum generandarum combustio.

HYRAMVS.

In Homine, seu pectore eius (quod Africam diximus) unde initium motus, & quid ei correspondet?

SALOMON.

Diaphragma est cingulum pectoris interius, musculosæ substantiæ, distinguens pectus à ventre inferiore, tanquam interstitio quodam, quod voluntario & naturali motu comprimitur & extenditur. Huic Vulcani instrumentum seu ignis elementaris correspondet omnem motum primum illi suppeditans, unde interior ignis naturæ motus, & à præternaturali adiutus animaduertitur. Sic diaphragma,

phragma, pulmo, cor ignes, naturalem, sic. Quæ viscera si quis vititas & mutuum ignorare non poterit

Suntne quatuorcentis?

Sunt: Quia diaphragma sanguis aquam. Omnis terra prouenit. Ex sanguine omnia in res crescentibus; sic & cor viuificos: Aër inter Philosophus Eximidius. coquendas, aër consistit. In flamma, taceo enim de tibus, quibus creatura consistencia destrueret: sed nisi intercederet aër: Arem ignis calidus & si mansura amicitia, omnium dionis beneficium. Hæc

Estne aer ad respiratio seu aer

Maximè: Nam videri spectatamen habito potest momentum a

Eximendus in Turba. Obsemegapusia Turba.

ENIGMA 303.

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

permanet, sed mox extinguitur, aut suffocatur. Est enim flamma ignea, vel calor Solaris in Corde hominis, tanquam in suo fomite, qui statim extingueretur absque aëre inspirato frigido. Ut enim in furno pistoris flamma lucidissima excitata statim suffocatur, si strictissime furni orificium ocludatur, & in specubus seu cuniculis subterraneis profundissimis, in quos aër intrare non potest, oclusis orificiis seu meatibus, lucerna mox extinguitur: ita fit in corde humano, in quo calor viuificus absque aëris inspiratione & expiratione perdurare non potest. Hæc est causa strangulationis animalium, si præcludatur via seu ingressus aëri ad cor: Eadem est ratio in metallico illo opere seu composito, in quo absque aëre nihil fit: Ideo iam dictus Eximidius in Turba sic pergit: Aëra magnifico & honorifico, eò quòd ipso opus emendatur, cum inspissatur & rarefcit, & cum calefcit & frige fcit. Eius autem spissitudo fit, quando in cælo distinguuntur propter Solis elevationem: Eius verò raritas fit, quando ex altero Sole aër rarefcit, & calefcit: Illo verò rarefciente, propè fit Sol: quo propinquo, calor peruenit homini & creaturis.

H. Y R A M V S.

Cur Nilus in maiori mundo potius aërem, quàm aquam refert, respectu minoris, seu aeris attractionis in pectore?

S A L O M O N.

Nilus quidem aqua est, at pinguis & aëria, quæ multum limi & fimi secum ferat ad lætificandos agros; ideo cum effectum aëris præstet, nempe pinguedinem & fertilitatem agrorum, quæ in caliditate & humiditate seu aëris qualitatibus consistit, ideò non iniuriã pro aëre habetur. Inde prope Thebaidem Ægypti urbem, Nilo recedente, ex pinguedine aëria seu limo eius nasci dicuntur mures magnã copiã, quod fertilitatis magnæ illius regionis, ex Nili inundatione prouenientis, singulare est indicium. Adest præterea Nili pinguedini aëriæ nitrositas quædam, seu sal nitri, quo adiuuatur terræ fertilitas, dum eo quasi soluitur, & in primam materiam reducitur granum in terram coniectum, ut vegetare possit vberius, & plures fructus reddere. Idem contingit per finum, lætamen, sal petræ seu nitrum, aërem, operis Chymici: Illa enim est reductio in primam suam materiam, quã habitã, nullum est dubium, quin millecuplus fructus ex vno grano sperari & ha-

& haberi possit. F. scientia, quem si quidum de adyris eius

De ortu Ni-

proveniat, an ve-

Constantior est:

niibus dicuntur a-

versus Capricornio

tropicũ Cancrari-

ex niibus liquefcit

fit Nili inundatio pe-

ris, & elixantis cal-

mensum fructus p-

tionis mora celerita-

phici seu aërii (cont-

Chymici subiecti aq-

Astrato, qui inquit:

tum Luna: Et à Pyth-

tri à Cerobidem, a-

quit: Cum Nilo dea-

Cum Afric

seu Nigritas; a-

Calor Solis cum

superfluitates in te-

suspensi ad Solis:

quòd intra mense-

qua antea fuit alba

rari, heterogenea!

& haberi possit. Hic est cardo ostij Chymici, in quo vertitur tota illa scientia, quem si quis semel felici pede obtineat, non erit ei desperandum de adytis eius interioribus occupandis.

HYRAMVS.

De ortu Nili Ægyptii magna est controuersia, unde proueniat, an verò, ut fama est, ex montibus Lunæ descendat, an aliunde, & quæ aeris in opere philosophico est origo? ÆNIGMA
307.

SALOMON.

Constantior est fama, quòd Nilus à Lunæ montibus profluat, qui niuibus dicuntur abundare in hyeme. At Hyemsibi contingit, quia versus Capricorni declinationem ab Æquatore siti sint, quando Sol tropicū Cancri attingit; quo tempore æstas est in Ægypto. Tum itaq; ex niuibus liquefactis, & à Lunæ montibus aquarum riuus cadentibus fit Nili inundatio per tres vel quatuor menses terram Ægypti regentis, & elixantis calore operante. Reliquo tempore, nempe 8. vel 9. mensium fructus plerique bis proueniunt tantâ vbertate, vt inundationis mora celeritate compensetur. Est quoque ortus Nili Philosophici seu aërij (contra naturam dicti) ex Lunæ montibus deriuatus in Chymici subiecti agros. Inde dicitur sputum Lunæ, vt in Turba ab Astrato, qui inquit: *Qui veritatem vult assequi, capiat Solis humorem, & sputum Luna:* Et à Pythagora & Belo ibidem; Vocatur quoque aqua nix à Cero ibidem, aliisque, *Nix & aqua Nili,* in Epistola Rhasis, quæ inquit: *Cum Nilo dealbabis, &c.*

HYRAMVS.

Cùm Africa homines det nigros, utpote Æthiopes, seu Nigritas; an hoc quoq; conuenit operi philosophico? ÆNIGMA
308.

SALOMON.

Calor Solis cùm operatur, comburit cutim hominum, & ad eam superfluitates interiores attrahit, veluti videmus contingere in iis, qui suspensi ad Solis æstum aliquamdiu habent nuda membra exposita, quòd intra mensem ferè piceam nigredinem repræsentent in cute, quæ antea fuit alba. Eodem modo cùm calor nostri Solis incipit operari, heterogenea elicit ad superficiem, & parit nigredinem, quæ dici-

tur terra nostra Æthiopiæ. Sic enim Riplæus in tractatu de Mercurio: Est, inquit, Mercurius noster, & noster spiritus vitæ, qui extrahitur ex illa benedicta terra Æthiopia. De hac nigredine Philosophi mille locis meminerunt. Sic Rosarius: Et licet Azoth appareat in prima mixtione seu coniunctione albus, pro eo, quod fœmina vincit suo colore, nihilominus in putrefactione, per ignis beneficium denigrantur ambo: Per ignem agentem in humido calore putrescit nigrum, quæ est tinctura, & ideo seruanda est. Et Arnoldus: Cùm primum denigratur, clauem operis dicimus esse, quoniam non fit absq; nigredine, &c. Speculum: Ideò, charissime fili, cùm in opere fueris, fac, vt in principio habeas colorem nigrum, & tunc certus eris, quod putrefacis, & viam rectam procedis. Et ibidem in Rosar. Nam, vt dicit Auicenna in titulo de humoribus: Calor agens in humido corpore, primò generat nigredinem, vt est videre in calce, quæ apud vulgum fit. Hæc ille.

HYRAMVS.

Sed relicta Africâ, in Asiam nunc transeundum erit: Ego enim hîc subsisto.

SALOMON.

ÆNIGMA
309.

Inferior venter, vt dictum, in homine Asiam in magno mundo exprimit: At tuum erit, Regina, causam explicare similitudinis vtriu'que.

SABA.

Hæc regio corporis humani seu venter inferior continet omnia nutritionis viscera, & est quasi horreum & culina seu penus, ex quo depromuntur ad nutriendum totum corpus necessaria, hoc est, massa sanguinea, quæ præparatur in stomacho in formam chyli, ac deinde in epate reducitur per venas complexas in sanguinem, rubei coloris, separatis ab eo fœcibus nigris, per splenem, flauis & igneis per vesicam fellis, & aqueis per renes & vesicam. Est ibidem generationis fundamentum in venis spermaticis & aliis vasis. Sic in Aliâ maxima fertilitas celebratur; quia producuntur ibi animalia & fructus, nec non metalla perfecta in maiore abundantia, quam alibi. Illa dat aromata omnis generis, Balsamum, aurum, & omnia pretiosissima, etiam gemmas, rubinos, adamantes, & margaritas. Indiæ animalium & fructuum, nec non metallorum sunt feracissima. Est insuper humanæ generationis & rege-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

S A B A.

Excellentiss. simile
vel myste-
rium.

Quia ex mineris desumitur, & lapis metallicus non fit absque metallicis, nec operatur, nisi in metalla, quoad mixtionem: Nulli enim misceri poterit, nisi metallico generi, nec ortus est, nisi ex Mercuriali tribu, nec relinquit prolem, nisi sibi uxoriq; suæ similem. Homo lapsus, & peccati reus, per hominem non lapsum omnis peccati expertem pristinae integritati restituitur, Deus læsus seu ad iram & pœnam æternam humano generi infligendam à Deo pacatur, pater à filio; vnus ab vno, & homine & Deo: Quæ sunt mysteria non prætereunda ab hominibus in Asiæ consideratione: Horum umbra est non exigui momenti, Metallorum expiatio per metalla.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

313.

At ut sacratissima illa non attingamus, estne in prophanis quid huic simile?

S A B A.

De eo nullum est dubium: Agamemnon Rex in Græcorum exercitu Chrysis Sacerdotis Apollinæ filiam Chryseida abduxerat; Hinc ab Apolline pestis immissa toti exercitui, & lues horrenda, quæ expiari non potuit, nisi vnicâ Agamemnonis filiâ Iphigeniâ mactata: Sic filia Regis, Sacerdotis filia illatam noxam vel iniuriam, lege talionis, sustulit & expurgauit: Ita oportet, vt Regis filia mactetur, si exercitus mineralium à labe suâ purgari debeat.

S A L O M O N.

ÆNIGMA

314.

Quenam illa est Regis filia?

S A B A.

Quæ intra cancellos, vt rosa inter spinas, sedet, & prospicit, quis prætereat. Exire autem non potest, quia incarcerata tenetur, vti solet aliquando vsu venire, vt magni Reges hæredes sibi proximos, suspectos, ne regnum ad eos deuoluatur, sese adhuc viuis, carceribus includant, & vinctos teneant, donec ipsis fatalis lux instet, quæ vitam cum imperio finiat. Demersa autem est in subterraneo fornice insulæ, vnius ex Fortunatis, quam qui educere sciet, non infortunatus haberi poterit.

SALOMON.

De minerali fatis: Cur lapis animalis vocatur?

SABA.

Philosophi sæpissimè se explicant, cùm dicunt, quòd aliquas animæ potentias lapis ille ostendat, non quòd sensu aut motu sit conspicuus; sed, vt Rosarius inquit, quia Sol est animalis; quoniam recipit tria, scilicet constrictiōem; albedinem & rubedinem, & vocatur ANIMAE MAGNUM: Et sal Ammoniacus fit ex eo. Idem dicit, quòd Luna vocatur planta, & sal Alkali fit ex ea. Mercurius verò vocatur lapis mineralis, & fit sal commune de eo. Anima vegetabilis in eo propriè non inuenitur, multò minus sensitiva, sed analogon animæ, quæ est forma ipsum perficiens.

SALOMON.

Quomodo vegetare potest, cum lapis sit ex mineralibus, quibus vegetatiua vis ascribi nequit?

ÆNIGMA
316.

SABA.

Verum est, quod sit ex minerali genere, non vegetabili; at nihilominus quia ars succurrit naturæ, & nouã generationem efficit partim ex ingenio naturæ, partim ex industria artis, nutritionis, augmentationis, generationis & multiplicationis: quædam non obscura in eo obseruantur. Quod si ars sola absque naturæ adminiculo quid tentaret, nihil omnino in illa generatione efficeret: ita si natura sola relinqueretur absq; artis auxilio, rinctura nunquam in effectum prodiret: Inde vna alteri dum manum præbet, fit id, quod aliàs nunquam fieret. Habemus exemplum euidentissimum in stemmate pyri, quod sit syluestris generis, & excisum prope truncum. Hoc vt antea non bonos fructus, sed austeros & agrestes tulit, sic iam ita excisum omnino nullos dabit, sed vt inutile lignum, penitus arescet, nisi succurratur arte. Deinde habetur surculus ex pyro arbore generosissima depromptus, qui similiter arescet, nisi artis beneficio in integrum restituatur: Natura hic nihil impedire potest, nec dare, quod non habet: Sed ars hortulani accedit, & surculum illum inserit stemmati syluestri, prout decet, & breui temporis spatio ex illis duobus, fit vnum quid, nempe pyrus generosissima, non secundum stirpis, sed surculi naturam, fe-

rens f. uctus mitissimos & acceptissimos : Dum verò hæc alteratio & marginium naturæ artisque fit, vegetatiua virtus adest, quæ nutrit adscitium surculum per stemmatis radices, auget eum & in arborem promouet, quæ det folia, flores & fructus, veluti pro sapia surculi antea dederat. Sic quoque in hoc opere, duo ex diuersis sphaeris cæli collecta rediguntur in vnum compositum, & accedente Vulcano vaporoso, hoc est, calido & humido, velut natura postulat, fit inde vnum quid indiuisibile : Vt hoc fiat & vnum in aliud commigret, opus est alteratione & quasi nutritione, augmentatione & multiplicatione. Hinc lapis vegetabilis non immeritò quoque dicitur.

SALOMON.

ÆNIGMA
317. *De ventre humani corporis seu Asia satis, nunc ad quartam Mundi partem me confero, quæ America dicta est, cuius causam, cur parallela videri possit, cum artibus externis, tu Princeps illustrissime, declarabis.*

HYRAMVS.

Nullam quidem ego aliam video rationem huic comparationi subesse, nisi quòd artus, hoc est, manus & pedes, vel coxendices & brachia separata appareant à reliquis tribus illis partibus in continuitate corporis intima existentibus. America enim vt gemina est, & Insula, hoc est, ab aliis distincta, sic quoque hæ extremæ partes : Hæ omninò sunt seruales, aliisq; subiectæ ad præstanda officia, nec aliquid Imperii obtinent, sed Europæ in primis operas suas addicunt & dedicant.

SALOMON.

ÆNIGMA
318. *Tantum mihi sufficiat de comparatione Mundi maioris & minoris : quibus aliàs de hominis natura & conuenientia cum hoc naturali opere, nonnullas addemus : An igitur opus philosophicum homini non aliàs in toto aut parte assimilatur ?*

HYRA-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

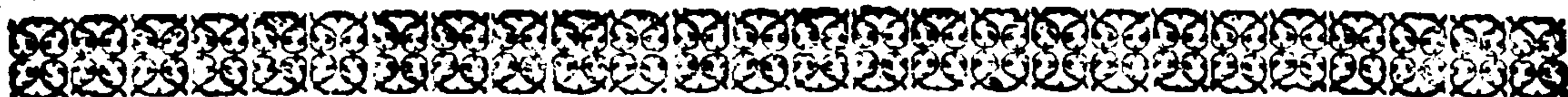
antis duritiem terra, aut ratione coloris rubei remanentis super terram. Capillis autem in qualitate ignis comburentis & egredientis de terra. Et mox: Comparatur etiam quatuor rebus principalibus intra hominem, scilicet Cerebro, in aquæ frigiditate; Cordi, in ignis caliditate; Epate, in aëris humiditate; Testiculis, in terra siccitate: Nam sedes phlegmatis est in cerebro, & sedes cholera rubea in corde, & sedes sanguinis in Epate: & sedes melancholia in genitalibus collocatur. Et hac prædicta notanter in vno corpore natura constituit, sed situs & operationes eorum diuersificantur. Nam in cholera virtus appetitiua intelligitur, quia colorat: In melancholia virtus retentiua, quia retinet colores; In sanguine virtus digestiua, quia tollit superflua: In phlegmate virtus expulsiua, siue mundificatiua, quia dat veros & perfectos colores: Quinta autem virtus nec grauis, nec leuis, nec dura, nec mollis, sed propriè dicitur vita; quæ has quatuor coniungit in vnum, ipsq; tribuit vitam robustam atque perfectam. Hæc ille,

SALOMON.

At nunc hominem, paruum illum Mundum, quoad nostrum propositum, satis perlustauimus: Et sic laboribus prophanis hisce supersedebimus, & ex DEI præcepto crastino die Sabbathum celebrabimus, hoc est, requiem, æterni Sabbathi post hunc Mundum sensibilem subsequunturi imaginem, quo ea, quæ ad intellectualem illum Mundum, ac DEI, Angelorum, beatorumque hominum conuersationem æternam spectare videntur, quoad humanitas in hac infirmitate licet, enucleabimus. DEO sit gloria pro hætenus suâ concessâ nobis gratiâ.

F I N I S.

INDEX

I N D E X

RERVM ET VERBORVM

MEMORABILIVM, QUÆ

IN HAC SEPTIMANA PHI-

losophica continentur.

Prior atque coniunctionem copulatiuam sequens Numerus, paginam ; Posterior autem, vel sequentes, versum (vulgò *Lineam*) significant:

A.	Adamas,	17.18
BECEDARII <i>Physici</i> ,	Adamus è rubra terra factus,	18.11.12.
72 31 32	protoplastus historia animalium peri-	
Abietes astu Solis vel motu	tus,	156.3.4 & seqq.
funis incenduntur, 69.	Admiratione res dignissima,	196.26. &
28.29	seqq.	
Abstrusissimum,	Adonis apri violentia interemptus,	162.
201.27	15.16. eius horti,	117.26.27
Abusus omnia per se bona & innoxia, vertit	Aduersum natura, nunquam ipsi solide con-	
in mala & venena per accidens, 192.	ciliari potest, adeo vt generatio ex vtroq;	
13.14	fiat,	127
per Accidentale aurum quid intelliga-	Adustio semper adest ictui bombardico ex	
tur, 84.14	pulvere pyrio, vel igne, quo globus infici-	
Accipitres marini,	tur,	52.5
182.36. & 183.1	Egyptus tritici ferax,	131.26
Acetum acerrimum,	88.8.9. & 99.16	
Archelaus in taurum mutatus, 63.7.	in	
eius cornu, ead. 7.8. cornu copia, 160.22	Egypto formicas esse magnitudine lu-	
Achemenis, herba magica, 141.12.19.	porum, 193.28. myrtus est odoratissi-	
20. eius radices vino pota quid prestent,	ma, 145.29. praesertim in locis mediter-	
ead. 15. & seqq.	raneis, à mari procul remotis, est raritas	
Achilles, 126. eius equi, 161.1. eorum nomi-	aquarum, adeoq; & euaporationum,	
na, ibid. vnde geniti,	45.10.11	
ibid. 2.	Egypti cur tantas ceremonias cum boue	
donec ad iustam Acmen peruenerint, 116.	celebrarint, 159.26. & seqq. cur Cro-	
12. & 197.4	codilum venerentur, 184.24. & seqq.	
Asi pisces quomodo pariant,	183.11	

I N D E X.

- selem a deo honorarunt, ut selem occidisse, Romae aliquando capitale fuerit, 166. 29. 30. Cur Crocodilum venerentur, 184. 24. & seqq. Cur Oxyringum piscem inter sacra animalia coluerint, 179. 29. 30. leges suas omnes, & sacras & profanas, Mercurio acceptas referebant, 158. 35. & 159. 1. 2.*
- Æluri pisces, 183. 12*
Ænigmata vernacula, 148. 28
Æolia insula, 45. 4
Aer, 5. 33. & 6. 1. 2. ex aqua rarefacta factus, 10. 6. 7. quomodo ex igne fiat, 37. 2. 3. suo modo ad sese mouendum impellitur, 44. 10. 11. in quem finē, ibid. 11. 12. in raritate & albo colore igni succedit, 17. 8. necessarius, & cur. 217. est cibus & potus plantarum, 116. 16. imo & totius vniuersi continentis, 46. 14. nulli, nisi meteoris, natalem locum præbet. 46. 5. 6. 7. intermedius temperat omnia. 219. quando lumē Solis recipiat, 59. 30. 31. corpus rarum cum sit, non potest ita compingi, ut ferri vel marmoris soliditatem habeat, ita ut ignis nubes penetrare nequeat nisi per rutionē, 36. 10. 11. 12. 13. in locis inferiorib. sublunaribus crassior quam in superioribus, 7. 35. 36
- Aër & cælum ærium in maiori Mundo, est ex aqua, 15. 31*
Aër tenuior transit in crassiorē, 14. 20. crassior in aquā. ibid. crassior philosophicus centenarium numerum refert, 12. 13. 14. subtilis, cælestis, millenarium, ibid. in cinere plurimus est aduentitius, 206. 36.
- Aër cui assignetur, an cælo, an terra, 14. 2. 3. est inter medius inter vtrumq;, ibid. 6. cum vtroque conuenit, ibid.*
- Aër terrestris, 95. 20. philosophicus seu chymicus, 14. 6. quid, 46. 17. interdum cælo ascribitur, interdum terra, pro diuerso respectu, 14. & quæ sequuntur.*
- Aër & aqua quid sint in opere philosophico, 15. 28. 30*
Aër & ignis coniuncti, quid, 14. 16
Aëris necessitas, 219. motus non à Luna prouenit. 44. 19. motus finis, 44. 11. 12. condensatio, vide Condensatio.
- Aëris humiditas in Elementorum coagulatione cedit in frigiditatem aquæ, 16. 21. 22.*
- Aëris & aquæ humiditas, 13. 18. 19*
Aërem sublunarem vnā cum cælo sensim moueri ab Oriente versus Occidentem, 8. 14. 15
- Aëre qui indigeant, 46. 12. & seqq. pro Aëre pisces plerique aquam recipiunt, 182. 26*
in Aëre foetum Philosophorum nasci, 46. 8
- Æs & laton, 131. 5*
Æs Philosophorum habet aquam permanentem, 93. 17. est Mercurius philosophicus, 98. 13
Æs vulgi non est Philosophorum, 93. 27
Æsculapius vnde natus, 186. 8
Æschylus poeta, 172. 7
Æstas hyeme quanto longior, 25. 16
Æstates & hyemes duæ in anno, 48. 18. 19
Ætas prisca paucis contenta, 128. 10. quibus vixerit, ibid. 11. priscam sequens quæ inuenerit, 128. 11. 12
Ætas longa in carne, 167. 36
Æthio-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X.

Anatomia hominis, 158. 10
Anaxagoras prædixit ad certum diem lapsurum ex cælo seu Sole lapidem magni ponderis, quod & euenit, 28. 31. 32. & 50. 20. solutio physica, 29. 22
Andromeda, 63. 18
Anguis sub herba, 95. 12
Anguilla quomodo generentur, 183. 13
Anguli obtusi. qui hoc loco dicantur, 48. 6. 7. propriè dicti, intra quadrantem circuli fieri nequeunt, 48. 5. 6
Anhelatio piscium, 182. 28
Anima rationalis ab extrinsecus immitenda, 99. 31. 32. non est spiritus animalis, nec intellectus, 211. 23. non captatur cum falconibus, 101. vegetabilis in vegetabilibus, 7. 19. sensitua in animalibus, & ibid. 20. & 21.
Anima Osiridis, vide *Osiris*.
Anima vires, 204
Anima analogon, quid, 225
ab Anima vegetabili diuersum, quid, 109
Animal magnum, 225
Animalia Solu calore perfusa gaudent, crescunt, & aluntur, 7. 1. 2. cur longè alio modo nutriantur, ac vegetabilia, 157. 31. 32. radices aut primas venas in medio corporis dispositas & rectas habent, & cur, 157. 34. 35. habent membra organica 194. 19. vbi in arbore nascantur, 149. 1. 33. cælo illata, sunt, prima origine & introductione, chymica, 62. 27. 30. 31
Animalium differentia, 158. 10. 11. & seqq.
aquatilium varietas, 182. 5. 6
in Animalibus venenosis animalium vene-

noforum eorumq; morsuum aut damnorum medela querenda est, 189. 9. 10. 11
Animum regis quisque intra seipsum habet, 206. 24. 25
Annona caritas. vide *Caritas*.
Annus quando formosissimus, 133. 20
Antimonium semper aliquid noui gignit, 95. 9. philosophicum à vulgari distans, 95. 27
Antimonii spiritus, 95. 6. 7. signaculum, 95. 33. 34
Antimonio primas in philosophica Philosophi tribuunt, 94
de Antimonio quid sentiendum, 96. 10
ex Antimonio genita non raro aliquid violenti & venenosi sub pallio preparationis regunt, 95. 11. 12
Antimoniales spiritus. vide *Spiritus*.
Antiquare noua, 77. 23
Antonium Eremitam quid indies eruditionem reddiderit, 114. 3. & seqq.
Anubis Ægyptiis quid, 167. 10
Apelles ex linca agnitus, 200. 31. 32
Apelleia manu dignum opus, 88. 34. 35
per Aprum Herculeum quid intelligatur, 162. 6. & seqq.
de Apro Philosophi an etiam meminerint, 161. vlt. & 162. 2. & seqq.
Apes vnde generentur, 192. 24. 25. & seqq. è vitulorum seu iumentorum carnibus putridis nascuntur, 197. 32. non per communem generandi modum se propagant. 195. 35. 36. si nullæ existerent, an sola putrefactione ex melle produci possent, 196. 13. 14.
Apum

Apum origo, in Apum contemplatione nait, Apes Maro non negligit. in Apibus adultis patet 196. 2. 3
Apicula noua nudi generat. *Aphrodisiacus* ortus, *Aphyæ*, pisci. ali. nudi. 15
Apis Ægyptiorum quas ipsi significat, *Apicæ*, *Apodes*, *Apollo*, 79. 34. & 131. 6. iuuenis fingitur. 125. 1. 90. 26. acembasit. 23
Apollonius Tyaneus, *Appetitua* ris, *Aprilis* inconstans, *Aproxis*, herba magica, *Aprus* ad respondendum fiat, *Aquaprimum* elementum, secundum, 5. 26. pior est cælo, quam te rinculum, quo Terra generat, 11. 16. 17. q. intelligatur, ibid. 1. tur, cælo, an terra, terram, 14. 21. quom tetur, 16. 11. nusq; raro absque commi. 42. 4. 15. cur puer; do subiecta, 42. 5. 9

I N D E X.

- Apum origo,* 195.30. & seqq.
in Apum contemplatione quidam conse-
nuit, 195.26
Apes Maro non neglexit; 191.16
in Apibus adultis potentia generandi,
 196.2.3
Apicula noua vnde generentur; 195.34.35
Aphrodites ortus, 88.36. & 89.1
Aphya, pisciuli, vnde procreentur. 183.
 15
Apis Aegyptiorum qualis, 159.5. quid
ipsis significet, 108
Apitius, 175.25
Apodes, 158.15
Apollo, 79.34. & 131.6. & 224.19. semper
iuuenis fingitur. 145.19. Philosophicus,
 90.26. a combustione immunis, 145.
 23
Apollonius Tyanæus, 143
Appetitiua vis, 204.28.29
Aprilis inconstans, 133.16
Aproxis, herba magica, 141.7
Aptus ad respondendum quomodo quis
fiat, 201.9.10
Aqua primum elementum, 10.6. in chy-
mia, secundum, 5.26. similior & pro-
pior est cælo, quam terræ, 13.26.27. est
vinculum, quo Terra & cælum coniun-
guntur, 11.16.17. quid per eam hoc loco
intelligatur, ibid. 18.19. cui asscriba-
tur, cælo, an terræ, 13.23. transit in
terram, 14.21. quomodo in terram mu-
tetur, 16.11. nusquam non est, 85.7.
raro absque commixtione terræ existit,
 42.14.15, cur putrefactioni aliquo mo-
 do subiecta, 42.15. quibus herbis magi-
 cis concrescat, 141.7. vbi nascatur in
 arbore, 148.35. & 149.3. & seqq. cur
 philosophis pretiosa habeatur, 85.8
Aqua aquam continet, 41.32. & 111.56.
potentia vapor est, ibid.33
Aqua & Terra quid, 16.5.7
Aqua fœtida, 81.28
Aqua fortis, 88.6.7. est ex attrahentibus
fortissimis, 121.2. ex vitriolo composita.
 120.15. eius calor potentialis, ibid.36.
 capita rosarum rubearum recentium,
 muria conditarum, pallentium etiam
 in hyeme, optimo rubore tingit & im-
 buit, & cur, 120
Aqua grossa Thomæ Aquinatis, cur vile-
scat, 85. maris in opere philosophico, 41.
 12.13.14. mineralis & metallica lapidi
 genere proxima est, 166.26. Nili, qualis,
 220.23. nitri, 221. philosophica quid,
 132.14, numerum denarium refert,
 12.13. digitos non madefacit, 99. sicca
 & puluerulenta, 95.20
Aquæ fluxus & refluxus cause, 44.9. fri-
giditas in Elementorum coagulatione
cedit in siccitatem terræ, 16.22
Aquæ & aeris humiditas, 13.18.19
per Aquam in mundo philosophico quid
intelligatur, 11.18.19. marinam, dul-
cem sæpius intelligunt, 41.24
ex Aqua, cælum quomodo conditum, 8.
 10.11
Aquæ vnde fiant, 42.2
ex Aqua cælum factum, 13.25. & terra.
 ibid. omnia in maiori mundo condita
 sunt, 219. salsa marina, fit sal, 38.13.14
Aquæ à Luna motu reguntur, 44.12.18.
 tendunt

I N D I E X.

- tendunt naturaliter ad loca centro terra
 proquiniora,* ibid. 16.17
- Aquarum raritas in Egypto & Afri-
 ca,* 45.10.11.
- Aquarius alicubi loripes,* 131.9
- Aquila semper ad volatum parata, 95.15.
 num chymia desit, & quid significet,
 171.31. cur Iouis ales. 173.3. & seqq.*
- Aquile descriptio, 171.35. & 172.3. & seqq.*
- in Aquila formam mutatus Iupiter, 173.
 11.12*
- de Aquila historie applicatio ad chymiam,
 172.11*
- Aratio,* 131.16
- de Arbore casta Theophrasti, 143. vlt. &
 144.1. & seqq.*
- Arbores Hesperidum, 143.12. lunaria, 142.27*
- Arborum regina,* 153.25
- Archetypus ubi desit, ibi frustra materia
 preparatur & excolitur, 196.18.19*
- Archimedis mira solertia in ratiocinando,
 206.9. & seqq.*
- Architectus nullus circuli arcana omnia se-
 mel & semel comprehendere potest, 95.8*
- in Architectonica qua sint membra preci-
 pua siue fundamenta, 205.34*
- Arcus extensos in senem habentia nouem,
 72.25.*
- Arena maris alba, & taxien densum, nec
 rarum corpus. 17.10. & seqq.*
- Argentum, quo est finis, seu ditius in mi-
 nera, eo plus auri abscondit, 90.19.20*
- Argentum viuum, 71.28.29.30. separa-
 tum per magisterium, est principium
 cadmiæ philosophicæ, 74. est materia o-
 peris philosophico-chymici, 78, 26.27.28*
- Argenti viui sedes, 131.2*
- Argentum philosophicum est aurum philo-
 sophicum, 98.12*
- Argentea charitas in Dactylo concha ap-
 paret, 181.9.10*
- Argo, nauis, 63.17*
- Argonauta, 127.*
- Argonautica expeditio, eiusq; allegoria, 165*
- Argus à Mercurio lapide trucidatus, 170.
 13.14*
- Argus, canis Vlyssis, 167.34*
- Ariena, fructus palæ arboris, 147.23*
- Aries celestis, 133.11.12.13*
- Aries an sit in opere philosophico, 165*
- Aries Phryxi, 62.32. & 63.1. Martialis,
 85.15*
- Arietis vellus à Mercurio deauratum, in
 Mertis nemore suspensum, 143.2.3.4*
- Arista tritici, centum-grana egerentes,
 131.26.*
- Aristæus mellis vsus & lectu coagulum in-
 troduxisse ferunt, 196*
- Aristhenes, 41.18.19*
- Aristoteles, 10.24. & 182.10.22. historia
 animalium scriptor diligentissimus,
 155.32.33.34. ad Alexandrum, 92.
 20. eius sententia de celo, 6.19. de ani-
 ma humana, ibid.24.25.26*
- Armena terra mineralis, medicinalis,
 71.19*
- Armoniacum sal, minerale, 71.21*
- Arnoldus citatur, 83. & 101. & 107. &
 169.12. & 178.34.35. & 190. & 222.7*
- Ars succurrns natura noua generationem
 efficit, sed absque ipsius adminiculo, nihil
 225. naturam in omnib. imitari nequit,
 100.*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I. N. D. E. X.

- elementorum*, 38.6. solis, 6.34. hora
nona matutina, & terti p a meridiana
differt, 49. segetibus expectandis,
131.20
- Calor critico philosophico*, vt feliciter cre-
scat, quantus adhibendus, 133.2.3.
- Calx*, 17.17. viua etiam ex aduersarii in-
teruentu inflammatur, 69.29.31
- Cameli mentio* 161.17.
- Campana absque pistillo*, 91
- Campana vsus in Turcia denegatus*, 131.5
- Campus Martius pro tironibus*, 105.12.13
14. & 29. & seqq.
- Cancellaria imperii in microcosmo*, 205.29
- Cancellarii summi tres*, 208.4.5
- Cancer Herculi artificii laborioso chymico
summissus, chymicus est.* 63.12.13. luna
Basilica & sedes ordinaria, 133.25
- Canis Mercurium denotat*, 167. semper lu-
po coniungitur vt aduersarius, 164.30
- Canes bini caelestes*, 63.17
- Canibus monstrosis Poetarum quid indi-
catum fuerit*, 167.28
- Canicula, piscis*, 183.15.16
- Canis rabidi morsus, quo sanetur*, 189.4.5
- Cantharus, piscis zelotypus*, 183.17.18
- Capillis humanis quomodo opus philosophi-
cum assimilatur*, 228
- Capricornus Veneri aduersus*, 96.36
- Capricornus allegoricus*, 95.17
- Caput microcosmi*, 201.22. rationali vi
anime destinatum est, 223. prescribit
toti corpori, 215
- Caput corui vel cornicis, vide Coruus &
Cornix.*
- Capiti sit reuerentia*, 215
- Carbo igneus cur rubeus videatur*, 17.6.7
è Carcere tenebroso in apertam lucem seruis
producti facile amittunt visum, & cur,
17. 24.25
- Cardanus de causis pulchritudinis consu-
lendus*, 203.24
- Cardo ostii chymici*, 221.1
- Cardui*, 193.6. eorum extractio, 131.16
- Caritas annonae*, 52.31
- Carpio*, 182.34
- Cassiopeia*, 63.18
- Casus, qui ab imaginatione interius effor-
mantur*, 203.2
- Catena rarefactionis aut condensationis
chymica*, 12.14.15
- Cato integro libro brassicam tractauit*, 114.23
- Cauda praelonga*, 179.36
- Causatur, i. facit clarius apparere.* 32.33
- Georgius Cedrenus citatur*, 3.4
- Cedrus*, 151. & 152. eius natura nobilis, 152.
& 153
- Centrum à circumferentia sua remotissi-
mum*, 13.35.36
- Centrum centri*, 81.3
- Centrum solis*, 25.25
- Cerberus*, 73.31. quinquaginta capitum
fuisse fingitur, 167.26
- Cerdonum lasciuia*, 121.34
- Cerebro humano quomodo opus philosophi-
cum comparetur*, 228
- Ceres*, 128.30.32. & seqq. tadifera cur di-
ta, 149.30
- de Cerere, fabula vnde orta*, 131.23
- Cerva Diana sacra ab Hercule capta*, 162
22. & seqq. eius cornua aurea quid si-
gnificent, ead.

I N D E X.

- Cerus in Turba citatur,* 93. 14. 22. 192. 4
magnus Cham extrema India imperat, 49
Chambar citatur, 178. 9
Chaos rude, 73. 25
Charace piscis, 180. 36. & 181. 3. 4
in Charontis cymba pedem unum habere, 91
Chasmatum causa, qua, 59. 25. & seqq.
Chelidonium philosophicum, 125
Chimera, 73. 31. 32
China, 45. 34
Chirocines, herba magica, 1. 12
Cholera rubra sedes, ubi sit, 228
in Cholera virtus appetitiua intelligitur, 228
Chryses, Sacerdos Apollinaeus, 224
Chryseis, Chrysis, Sacerdotis Apollinai, filia, 224
Chrysocorallum, 89. 8
Chylus, 77. 34. 35. Chymus, ibid & 112. 5
Chymia ars artium, 170. 23 cur ignavis odio sit, ead. 32
Chymici, siue philosophi naturalis; officium quod, 105. 17. & seqq.
Cibariorum inuentio, 128. 12
Cibus sit primum chylus, deinde chymus, 112. 5
Eibi alteratio in homine, 112. 5. & seqq.
Cicero; 69. 6. 7. 8. Siciliam horreum P. R. vocat, 131. 26. 27
Cichorii genera, 125
Cinere esse corpus rarum, unde probetur, 206. 32
in Cinere est aer plurimus aduentitius, 206. 36
omnis magnus Circulus praesumitur nihil de sua sectione intermedia supra & infra
terram amittere, 1. 28
Circulus magnus in caelo imaginatione constitutus; 21. 13. quid praestet. ead. 17
Circulus elementorum, 6. 32
Circulus a caelo & terra philosophica absolutus, quoad ortum & motum perfectionis, 12. 15. 16
Circuli arcana nullus architectus simul & semel comprehendere potest. 95. 8
Circulus quadrati, 81. 34
Circuli solis ambitus, quantus, 26. 19
loci circulo arctico subiecta, 48. 10. 11
Circularis ambitus solis circa terram, quantus, 21
Circumferentia quomodo se habeat ad suam diametrum, 21. 31
Circumgyrationem menstrui lunaris corporis per unum dimidium ex se lucidi, per alterum opaci, 32
Citharaeus piscis, 183. 18. 19. 20
Ciuitatem in Africa a locustis deletam, aut fugatam, 194. 8. 9. in Gallia a ranis ead. 9. in Hispania a cuniulis, ead. 10. 11. in Thessalia a talpis. ead. 9
Claritas argentea in Dactylo comha apparet, 181. 9. 10
Clausa omnia quo aperiantur, 141. 19
Clementia Dei creatoris unde ex parte agnoscatur, 156. 36. & 157. 1. 2
Coagulatio, 134. eius alia species, 38. 11. 12. Elementorum, 37. 10. 11. 12. quid sit, 16. 19. 20. 21. coagulati ab eodem, 123. 15
Coelum an e terra factum, 10. 3. ex aqua a factum, 12. 23. rarefacta, 10. 6. 7. quomodo, 8. 10. 11. sole quoties maius, 12. 11. per se incorruptibile existit. 10. 25. 28.
babet

I N D E X,

- habet purissimam partem elementi terra in se, 16. maius terra, 12.5. & seqq. impertit terra virtutes seminales, & formas rerum essentielles, 10.25.86. omnes vires, 12.21.22. non fert bruta, 64.30. Aegyptius antiquus visum fuit instar tabulae rase, aut codicis explicati, in quo stella sint litera, 62.23. & seqq. Caelum non esse diuersum ab aereo tractu sublunari, 6.17.18. Caelum maius, 11.30. Caelum maius & philosophicum diuersa, 11. Caelum & terra maxime sibi contrariantur, & longissime à se inuicem absunt, 13.34.35. Caelum aereum quomodo probetur, 6.3. tribus rationibus, 8.4. & seqq. in maiori mundo est, ex aqua, 15.31. eius motus, 6.11.12. Caelum chymicum dicitur in hoc opere caelum philosophicum, 10.9.31.32. an potior & dignior pars in philosophia occulta, 4. vlt. & 5.2. & seqq. ex aqua & aere factum, 16.2. an mas sit, an terra, 18.15. foemina est, 10.34. fert terra similes filios, 18.35. quomodo magis corruptibile sit, quam terra sua, 10.31.32. terra sua dedit substantiam, non qualitates, 11.29.30. nisi esset, terra (philosophica) non fuisset producta, 11.27. Caelum & terra coniuges in matrimonio viuunt, 10.18.19. Caelus cum terra uxore concubuisse dicitur, 18.20. Cæna absque cibo, 117.13.14. Cæli in terram mutatio, quomodo fiat, 16.16. & seqq. Quid de Cæli figurarum erectione sentiendum sit, 2.65.2.3.4. Cæli orbis non esse reipsa, 6.7. sed fictios, ead.9. Colliquescitio, est ingressus vnus in alterum, 16.27.28. Colloquiorum istorum vsus, 33.7. Colocasia quid cum chymicis tractationibus commune habeat, 126. per colocasiam intelligitur subiectum philosophicum, 126. Color inter extremos medius, 142. albus, est multa lucis & perspicuitatis, 16.35.36. foemina peculiaris, ibid. nimis dispergit visum, aciemque oculorum ledit, 17.22.23. & seqq. promittitque foetum philosophicum, 169.26. caeruleus vnde, 18.2. intermedius, 170.2. amicitur visui, 17.21. cur, ibid. niger est potius colorum priuatio, quam species, 35. rubrus, vnde, 18.3. caeruleus vnde, ibid. 2. flauus, vnde ibid.4. ultramarinus, 106.10. nubium nigrior quid denotet, 39.25. arantium vnde, 18.45. aurora, 17.29. terra, ibid.34.36. vnde ibid. supra album colorem nihil reperitur magis coloratum, 55. Color tinctura, vide Tinctura. 12. Colori (faciei humana) non nimium credendum, 203.19.20. Colores quo differant, 17.1. extremi, ibid.2. intermedi; ibid.3. extremi absque intermediis coniungi nequeunt, 169.36. & 170.1. quomodo per se considerentur, 17.26.*

17.26. quomodo ex
positi, ibid. 27. om
sunt in sole, & quom
Colores in die, 54.31. &
sol: nullo habeat, 17.21.
reant, seu, quod
55.56
Colores substantiarum
mentorum quatuor
cundis, fructus autem
in coloribus compositu
ueritates,
Col. gratia terra in m. n. r. a.
19.20
Columba paenoniatica. 1
sacra, & cur, ead. 25. 1
pere post coruum v. f. a.
Columba in ventre coru
23.
Columbus,
Cometa si infra lunam sit,
habet maior, 6
summum ascendens,
Cometa quid, 6.15. &
materia, vnde, 35. 18
nentur, 60.6. 27
Luna regionem a. f. a.
semper in aere subit.
26. & seqq.
Cometa, vt stella, lam.
unt,
Cometa quidam,
Cometas non esse igneo
sensos, 60.4. plures
virescent,.
Comitia Salomonie,

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X.

- & seqq. quomodo in humano corpore procedat in suis operationibus, 216. 21.
 21. & seqq. singulis membris & visceribus dat vitam & viuificos spiritus, 219
Cor animalis in arboribus truncus vocatur, 115. embryonis vegetabilis, 132. 16. mundi metalli an suum motum habeat, 217. 13. 14. ignem philosophicum exprimit, 219
inter Cor humanum, tincturam philosophicam & virum spiritum similitudo concinna, 138
Corde humano quomodo opus philosophicum comparetur, 228
Corinthas, herba magica, 141. 7. eius decocto in aqua protinus sanari serpentum venenatorum morsus, si eo foueantur, 141. 8. 9. eius succus, 140. 10. 11
Cornicula loquacula, 135
Cornua luna crescentis acuta; & decre-scentis, obtusa, 32. 28. 29,
Corona anni magna, 132. 6. 7
Corona populea, Herculi solennis, 145.
Coronis nympha à Diana extincta, 186. 8. 9
Correlatiuorum vnum alteri dat esse, quoad relationem, 11. 33. 34
Corpus absq; Spiritibus quodcunque mortuum est, 110. nullum adeo destrui potest vt omni forma orbetur, 111. quomodo fiat spiritus, 37. 16. 17. 18. fixum de corde Saturni, 132. 18. 19. Luna, vide, Luna, 32. 29
ex Corpore quando & quomodo fiat spiritus, 196. 29
in paruo Corpore saepe magna vis latet, 12. 27. 28
- Corpora plura (simul & semel) vno in loco non esse, 7. 23. nec penetrare se inuicem, 306. 34. 35. perfectissima & imperfectissima ab habilitate ad recipiendum tincturam excluduntur, 97. 32. etiã magna longius remota, cur minora appareant exiguis corpusculis, at propinquis, 24. 33. rariora habent plus lucis, 17. 3. 4. densiora minus, ibid. 3. 4. non sunt soluenda absque spiritibus, 110. area & similia sagittis hamatis in Persia caelitus decidunt, 50
Corpora facilis destructionis, 17. 16
Corporum omnium longissime à nobis distantium magnitudines & distantia quomodo possunt indagari, 24
de Corporum compositorum raritate & densitate, multo vero minus de qualitatibus primis) ex ipsorum coloribus iudicari nequit, 17. 19. 20
Corporibus loca mutare à Spiritibus portatos per aerem, probatur, 141. 26. 27. 28. manere autem corporibus in certo loco imaginatione & somno detentos, & spiritu à spiritu in loca remotiora interim deducto, videtur ab experientia probari, ead. 28. & seqq.
**Corpuscula rose frigida, 120. 36. & 121. 1
 Coruus Apollini sacer, 169. 14. 15. inauspicata avis quid in philosophia prestet 168. philosophicus in columbam niue albionem conuertitur, 169. 28
 Caput corui vel cornicis, operis philosophici principium, 186. 15. 16
 Coruum alias inauspicatum, in arte chymica bene esse auspicii, 169. 9. 10. esse operis initium, ead. 1. per****

I N D E X.

- per Coruum quid in hac arte significetur,* 169.10.11.12
ab eo diremptus est, 171.14.15
Cygnum philosophis subiecta thymica de-
notare, 171.13.14
Crabones unde nascantur, 197.31
de Cygno quid statuendum, 171
Crania ex Saturno & Ioue mista subie-
ctum physicum, 94
Cyllene, mons Arcadie, 126
Crassa & corporea, qua scala ascendant ad
spiritualem nobilitatem, 211.32.33 &
212.1. & seqq.
Cyllenius dictus Mercurius, 126
in Cymba Charontis pedem unum habere, 91
Cymbalum aureum citatur, 172.23
Creator unde agnoscendus, 104
Cynosephali natura, 167.11. & seqq.
per Cynocephalum quid intellexerint, 167
192.7
in Cyrenaica regione lex est ter anno locu-
stas debellandi, 194.4
Cremor in lacte, 81.10

D.

Dactylus, concharum generis, 181.5.
& seqq.
Daphne, amasia Apollinea, 145
Darda, Indorum populi, 193.25
Dardanus citatur. 178.8
Dealbatio, que fit à fumo albo, non est so-
lummodo superficialis, sed in profundum
substantia penetrat, ideoq; perpetuo du-
rat, 43
Deambulatio in arbusta incundior, 147.
34.35
Declinatio planetarum maxima ab eclipti-
ca versus Septentrionem, si hic ad Ar-
cton, aut versus meridiem, si ibi frigus
dominetur, est causa frigoris, 48.34.
35.36
Decoctio minuit, 137
Decoctum Corinthadis, vide Corinthas.
Defectionis nostra à Deo incommoda, 208.
22.23. & seqq.
Deliria & ludibria ethnica, 129.13
Hb 2 Delphos

I N D E X.

- Delphos umbilicum seu medium terra re-
presentare,* 173.8.9
- Delphini,* 182.32
- Demo, fatidica foemina,* 25
- Democritus, 103. herbas magicas quas
numeret,* 141.11.12.13
- Demophoon contraria aliis hominibus na-
tura fuisse dicitur, & quomodo, seu. cur,
152.29.30. Gabricum denotat, ead. 25*
- Densum à tenui soluitur,* 37.35
- Deus, Iehoua, 52.26.27. ad quid fulmine
vtatur, ead. 27.28. opt. max. laudatur,
132.35.36. mysteria quam plurima
humano corpori insculpsit, 200.35.36.*
- Dei benignitas vnde agnoscat, 104.
creatoris gratia, prouidentia & demen-
tia summa vnde, 156.35.36. & 167.1.2*
- Deos binos, bonum & malum qui heretici
posuerint,* 191.31
- Diameter terra, 21.34. integra quot mi-
liarium Germanicorum fit,* 21.2
- Diana, 53.16.29. Luna philosophica,
162.33.34. in Apollinis philosophici ortu
obstetricem agit, 90.28.29. in ipsius
autem ortu, Saturnus, ibid.*
- Diaphanum interdum duplex inter visum
nostrum & rem visiuam intercedens, 8.
10.11*
- per Diaphanum crassius, cui aliud tenuius
est continuum vel contiguum, corpora
maiora apparent,* 26.2.3.4
- Diaphragma pectoris humani, 218.31.
terram exprimit,* 219.12
- Dicendi vbertas Asiatica, 114.17.18*
- Dictum ethnicorum, Iuno Lucina fer o-
pem, quomodo intelligendum, 57*
- Die huius septimana quoque, qua de re aga-
tur, 47. & seqq. & 6.27.28. & 34.
33. & 68.15.16. & 113.32. & seqq. &
157.23.24. & 199*
- de Differentia, sensu, generatione & pro-
prietate piscium, quid autores sentiant,
182.26. & seqq.*
- Diluuiam,* 52.31
- Dionysus, 79.34. Gracis vini inuentor,
136. qui tamen non est, ead. 27. eius ma-
turatio in femore Iouis, 86.21. cur ei
serpens occisus ascribatur, 186.24.27*
- Dionysiaca festa, qua & Trieterica, 136.*
- Dissimilitudinis animalium in externa
forma & colore, causa, 202.30. & seqq.*
- Distantia solis à nostro visu, 21.35.36*
- Distantiam quorumlibet corporum à no-
stro visu, eorumque magnitudinem in-
dagare est,* 23.2.3.4
- Distillatio aquarum,* 35.21.22
- Diuersitas humana faciei, 202.23*
- Diuersa rerum species ex eiusdem rei diuer-
sa putrefactione, 196.16.27.28*
- Dominus, 11.34.35. parui mundi ubi se-
dens de fenestris prospiciat, 215*
- Domum à domino cohonestari oportet,
non contra, dominum à domo, 213*
- Dominis magnis imperans, 209*
- Dorsum viridans, 179.35*
- Draehma Attica Strombum expiscanti-
bus apud Bysantios proposita, 181.26.
27*
- Draco, 19.32.34.36. & 172.1. eius men-
tio in philosophia frequēs, 185.8. & seqq.
aurei velleris custos, 73.13.31. Hesperii-
dum horti, ead. ibid. philosophorum,
73.30.*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I N D E X.

- Equorum solis coloribus quid significetur,* 161.14. & seqq.
- Erectio figurarum caeli,* 65.2.3.4. quid de ea sentiendum, ibid.
- Eruca,* 193.15
- Eruce in papiliones transeunt,* 192.30.31
- Erymanthe nobilis matrona,* 1
- Erythacus,* 175.26
- Esculentorum & potulentorum varietas, in homine modum omnem excedit,* 202.33.34
- Esse quasi, & esse simpliciter longe inter se differunt,* 93
- Ethnici, 63.36. & 64.1. allegoriis poetarum chymicorum seducti,* 128.30
- Ethnicorum dictam, Iuno Lucina seropem,* 57
- Euctiones morosi,* 135
- Euaporatio inaequalis inaequales ventos producit,* 45.19,20
- Euaporationum raritas in Aegypto & Africa,* 45.10.11
- Europa, Cadmi soror,* 63.3.4
- Europa an pra aliis partibus mundi caput sit, 215. parui mundi caput,* 201.22
- Europa philosophica forma reip. 204. Imperator summus, ead. 14. & seqq. Cancellarij summi tres, 208.4.5. officiarj, ibid. dignitas maxima, quae,* 207.28.30
- in Europa philosophica quot organa, tot re-gna,* 209
- Eurystheus,* 162.6.27
- Exemplar sacrosanctae Trinitatis notabile,* 207.24.25
- Exercitus mineralium,* 224
- Eximenus citatur,* 40.26.27
- Eximidius philosophus citatur, 219.18. & 220.11. & seqq.*
- Experientia, 102.10. & 127.26. & 141.30.31*
- Expiatio metallorum per metalla, 224.10*
- Extractio elementorum è Chelidonio, 125*
- Extrema partes humani corporis, vide Partes.*
- F,
- F***Aba Aegyptia, vide Colocasia.*
- F***in Fabapueri quod inueniunt, prouerb. 64.33*
- Fabulae de Hyacintho involucrum, 122. eius explicatio, ead.*
- Fabula de Pyramo & Thysbe explicatur, 146.26. & seqq.*
- Faciei humane diuersitas, 202.23. tanta, ut vix duo Menachmi in mille myriadibus occurrant,* 201.27.28
- tres Facies in vno patre,* 140
- Faces animalis quotuplices, & vnde educantur,* 158.8.9
- Falsæ Saturni quæ patri suo virilia amputauit, cur in Siciliam delapsa dicatur, 131.29 & seqq.*
- Fastus mortalium fere omnis quibus fumis quasi suffarcinatus constet, 72.16.17*
- ex solis Fauis, nullis apibus praesentibus, nulli factus emergunt,* 196.1.2
- leuis Febricula,* 203.18
- Felis cur inter hieroglyphica animalia relata,* 166.33
- Feles in tenebris nocturnis hominem visu ante-*

I N D E X.

- antecellunt,* 202.20 *Focus est in medio terreni orbis,* 70.1
Remora locustarum Indarum, 194.7 *Foci philosophici,* 93.14
Fermenti vis potens est in agendo in fer- *Fœmina non generant cum fœminis,* 92.
mentatum, 94.23
Fermentatio inutilis, quæ, ead. 24.25 *Fœnum humidum angusto loco conclusum,*
in Fermentatione ad quid respiciendum, *ex se inflammatur,* 69.29 30
ead. 24
Ferrum mutatur in aurum, 194.33.35. *Fœtus, quo matri coniungatur,* 11.10.11.
 36. quomodo, 195.10.11. *habet magne-* *philosophicus unde nascatur & ubi,* 46.
tem attractivum sui. 93.16.17 *7.8. & 147.7. vsini,* 164
Ferrum, insula Canariarum, 149.20 *Folia herbarum & arborum,* 17.16. 10. &
Ferri frustum ponderis 100. marcarum, *rubra, etiam in frutice manentis, su-*
apud Lurgeam cœlitus decidit, 50 *mo sulphuris vulgaris tacta, dealban-*
Fertilitatis terræ Aegyptiæ singulare indi- *tur,* 121.45.6
cium, 220 *Fons est quasi parens maris,* 54
Ficus, 151. eius allegoria chymica, 153.8 *ansit in opere philosophico,* 53
de Figurarum cœli erectione quid sentien- *philosophicus quis,* ead. 30.
dam, 65.2.3.4 *mirabilis virtutis,* ead.
Filamenta serica, 146.17.18.19 *Fontes ex vaporibus rore & pluvia mon-*
Filius Dei quod munus ante omnia elegerit *trum contingunt,* 53
obeundum, & perfecerit, 200 *semper sunt inferiore loco, quam est a-*
Filius à patre virtutem & regni heredita- *pex montis,* 35.16.
tem promissam obtinet, 79.34.35 *eorum origo,* ead. 15
Filius generosus, 84.32.33 *Forma subiecti,* 80.15.
Filia regis mineralium, 224 *postrema perfectior tollit prioris imper-*
Flammæ, 103 *fectioris denominationem & essentiam,*
Flamma ignis per se non rubra, sed alba, *214.33.34.*
 17. *lucidissima in furno pistoris,* 220 *est principium philosophico chymicum,*
Flavus color amicitur visui, 17.21. cur, *75.6. dicitur sulphur,* *ibid.*
ibid. *in generatione auri, lapidisque philoso-*
Flos Solis. 124. quem exprimat, ead. *phico chymici quid præstet. 78.12. &*
helio:ropia quæque longe antecellit, *seqq.*
ead. *Formica unde nascatur,* 196.27.28.
Flores fragrantiam unde accipiant, 195. *tandem mutatur in alitem, seu mu-*
 32.33. *scam,* 194.28.29
Fluxus linearum, 81.4 *Formicam esse diligentis patrisfamilias i-*
deam, 195.14
Formi-

I N D E X.

- Formica viæ mortuas sepeliunt*, 195. 22. *Fulgur*, 35. 32. 33. & 58. 29
 23. in quibusdam regionibus in inusita- *Fulmen*, 35. 32. quid. 51. 34
 tam magnitudinẽ excrescunt, 193. 16. 17 *Fulmini peculiaris sua venenositas est, qua*
magnitudine vulpium alicubi maiores, animalibus præter impetum lethalis exi-
ead. 22. & seqq. stit, 52. 6. 7
- in Fornicarum contemplatione quidam* *Fumus*, 42. albus, vnde, ead. vlt. & 43. 2.
consenuit, 114. 23. 24. 195. 25. 26 *eius efficacia, ead. 13. 16. Tobacei, 42. 27*
Fortuna bonis cur plures homines magis de- *de Fumo albo philosophi quid scribant, 42.*
lectentur, quam intellectus, 213. 14. & 27
seqq. *Fumi plerunque nigri, 43. 5. cordialium*
Fossilia terra in legitimo suo vsu bonis ma- & bene olenium quid præstent cordi-
xime annumeranda sunt, 72. 23. 24. humano, 42. venerosi, 73. 2
simpliciter mista sequuntur, & cur, 68. *Fumorum genera quot, 42. 27. 28*
12. 13. 14. sunt varia, 71. 16. 17. sine *Fumi fuga, 42. 27*
Mercurio qua, ead. 19. ex Mercurio com- *Furta Mercurii, vide Mercurius.*
posita, duplicia, ead. 23. eorum abusus
efficit vt ea sint irritamenta malorum,
 72. 21. 22
- Flagrantia florum vnde, 195. 32. 33*
Fractio nubium, vide, nubes.
Fratres Cadmei, 123. 22. Iasonii, ead. 23
Fraxinus, 150
Fraxinum serpens omni contentione fugit,
 151
Frigiditas aque in elementorum coagula-
tione cedit in siccitatem terra, 16. 22
Frigiditas terra & aqua, 13. 17
Frigus brumale aquam in glaciem coagu-
lat, 38. 10. 11
Frigoris causa vera qua, 47. 21. 22. 25. se-
cunda causa, 48. 21. tertia, ead. 28. in-
equalitas, vide, inequalitas.
Fructus bis quotannis vbi præueniant, 221
Fructibus prima ætas vixit, 128. 11
Fulgor solis in Charace pisce apparet, 181.
- G* *abricus & Beia. 10. 16. 17. & 146.*
 27. Beia preciosior, 10. 18. terram
 refert, 10. 17
Gabritius Beia, 80. 15
Gagates niger, est gemma surculi philoso-
phici, 137
Galenus, - 200. 12
in Gallia ciuitatem à ranis deletam, vel fu-
gatam, 194. 9
in Gallis circa Michaelis festum animal-
cula reperiuntur, 149. 35. 36
Gallus gallina, 80. 15
de Gallina & ouo dubitarunt antiqui, v-
trumprius, 41. 35
Galline nonnunquam absque gallo pari-
unt, 168
Ganymedes, Regis Phrygia filius à Iouera-
ptus, 173
 Gargi-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X.

- Halo**, quid, 58. 5. quid hyberno tempore pronunciet, ibid. ubi sit, ead. 6. 7. 8
- Harmonia**; Martis & Veneris filia pulcherrima, 19. v. 20. nuptum elocatur Cadmo, ibid. 21. Cadmi vxor, 89
- Harmonia sonitus**, 131. 7
- Hasta Achillis**, 50. Pelias dicta. 153
- Hebenus**, 150. in sola India, crescit, ibid.
- Hebenuin nigrum**, 153. 1
- Hebraei**, 180. 18
- Hedera**, 151. & 153. 11 & seqq.
- Helena vnâ cum Polluce ex vno ouo edita**, 123. 31. 32. spectat ad chymia, 63. 11. 12
- Helena medica** lachryma, 123
- Helenium** in le natu, ead. cuius coloris, ibi.
- Heliotropia**, 124. Latine quomodo & cur ita dicta, 125
- Hemicycli duo**, circuli generationis hominibus, 197. 11. 12. 13
- Heinrici Brucei Sphæra**, 8. 18
- Herbarium**, 114. 11. & seqq.
- Herba quatenus in hoc opere considerentur**, 114. 9. 10. magica apud antiquos qua commemorantur, & quid ipsis tribuendum, 141. occulta proprietatis in superstitione magica multa reperiuntur, 140
- Hercules**, 63. 18. integrum annum cuscurret, antequam ceruam Diana defatigaret atque comprehenderet, ead. 25. 26. aprum in Erymantho, Arcadia monte, natum, perculit, 162. 24. Gargitium interfecit, 167
- Hermaphroditus**, 79. 20
- Hermes Aegyptius**, quis, 158. 36. citatur, 19. 34. & 39. 32. & 78. 21. & 137. 28. & 140. 13. & 168. 33. & 171. 20. & 217. 6.
- Herodotus**, 29. 19. & 193. 22. citatur, 132. 1
- Hesiodus**, 127. 4
- Hesperidum horti**, 117
- Hierapolis, Syria vrbs**, 184. 4
- Hieroglyphica Aegyptio-Græca**. 88. 26. 27. & 187. 14. 15.
- Hieroglyphicalitera**, 160. 2
- Hieronimus mortuus**, 26. 10
- Hipparchi stella**, 59
- Hippocrates**, 200. 12
- Hippobouas, vel, Hippophetas herba magica**, 141. 13
- Hippopotami**, 182. 31
- Hirundines marinae**, 183. 1
- Historia animalium notitia unde obscurata**, 156. 9. 10. 11. eius vsus, ead. 16. & seqq.
- Hispania frugum fertilis**, 131. 33
- in Hispania ciuitatem à cuniculis deletam**, 194. 10. 11
- Historica Chaldaica, I. de Salomone & Regina Saba, ubi in sacris Bibliis doceatur**, 2. 12. 13
- Historia de Aquila applicatio, vide, Aquila.**
- Historiam ethnorum in plerisque claudicare**, 64
- circa historiam animalium sapientes omnium aetatum occupati**, 156. 15. cur, ibid.
- in Historia omni, membra præcipua & primogenia, quæ**, 205. 32 & seqq.
- in Historia animali formicarum, multa veniunt consideranda, rationi scitu per necessaria, & imitatione dignissima**, 195. 20. 21.
- Hollerii commentar.** 189. 30
- Homagium**, 215
- Home-**

I N D E X.

- Homerus,* 131.31. & 203.34
- Homo animam suam rationalem ex manu Dei accipit,* 7.20.21. *cur animal dicitur,* 214.12.15. & seqq. & 215.15.16. *cur à Logicis animal rationale describatur,* 215.9.10. *parvus & inualidus, sed ratione preditus,* 157.4.5. *inermis, cur nascatur nudus & imbecillis corpore,* ead. 1. *prudentissimum animal cur dicatur,* ead. 17. *parvus mundus,* 200. *9. quatuor similibus seu capacitatibus constat,* 201.19.20. *absque bono utili. civiliter sepultus,* 117. *curru per aera volare nequit,* 129. *eius finis Theologicus,* 117. *anatomia,* 158.10
- Homini lapsa in horto qua acciderint, vide Hortus.*
- Hominem reuera non esse animal,* 214.12. & seqq. & 215.1. & seqq.
- Homine nihil dignius, quam ex humanis diuina metiri.* 104
- Homines multi, cur vere sint homines, ignorant,* 212.20.21.23.24. *plures fortuna bona bonis intellectus cur praferant,* 213.14. & seqq.
- Hora pomeridiana aestate cur longe calidiores sint, quam matutina, quam vis sint eadem à meridie declinatione, & Sol in iis aequales radiorum repercussionis angulos faciat,* 49
- Horizon oppositus apud Antipodas,* 44.18
- in Horto homini lapsa qua acciderint,* 141.35.36
- Horti Adonidis,* 117. *Ascinoi,* ead. *Hesperidum,* ead. *Semiramidis in Assyria pensiles,* ead.
- Hortorum vsus,* ead.
- Hospitium absque hospite,* 91
- Humiditas aeris in coagulatione elementorum cedit in frigiditatem aqua,* 16.21.22
- Humiditas aquae & aeris, lunaris,* 13.18.19.97.36. & 98.1. & seqq.
- de Hyacintho quid,* 122. *fabula inuolucrum,* ead. *eius explicatio,* ead.
- Hyades imbrifera,* 133.15
- Hyena sexum alternatim mutat & naturam,* 166.17
- Hydra,* 73.14.32
- Hydrargyrum,* 71.28.29.30
- Hydropici lapillo quo admoto curentur,* 189.31.32
- Hyemis inaequalitas,* 48.23
- Hygrophœnix piscis,* 176.6.7.14. *ubi degat, ibid. eius descriptio,* ibid.
- Hypotheses astronomicae quaedam refutantur,* 25.22
- Hyrampus, Princeps Tyri sagacissimus,* 3.28. *cur eo tempore, quo Regina Saba Hierosolymis erat, & ipse eo se contulerit,* ead.28. & seqq.
- I.
- I**ason, 62.34. *idea medici perfecti,* 70.8.
- Ibis cur ab Aegyptiis culta,* 173.27.28. *an chymica quoque sit,* 173.15. *eius descriptio, ibid.19. Medicina ad elementum quomodo contulerit,* ibid.
- Ictus Scorpii, quo remedio sanetur, vide Scorpius.*

I N D E X,

<p>Ignis, 5.35. & 14.24.25.35. est rarum elementum, 17.7. unde fiat, 12.33. eius domicilium ubi, ibid. 34. cur, ibid. 35.36. in quolibet elemento latet, 68. 17. an' ascribantur calo, an vero terra, 12.30. in terra hospitium inueniens, 14. 21.22. quiescit, 13.2. & seqq. quomodo, cum communiter coelo proxima eius re- gio constituitur, ead. 5. dat colorem ru- beum in terra, 18.1. transit in aerem tenuiorem, 14.20. in terra vi- scribus unde proueniat, 68.25.26. quo- modo è chalybe aut lapidibus extunda- tur siue excutiat, 68.21.22.23. phi- losophicus quid, 132.14. qualis, 146. 4. & seqq. quomodo adhaereat terra, in opere philosophico, 15.33.34. non vrens, 81.3. innaturalis, 98.2. prater natu- ram, ead. 4. Salamandra philosophica cibus & nutrimentum, 190.14</p> <p>Ignis & Terra quid sint: an Caelum; an vero Terra, 14. penult.</p> <p>Ignis subterranei cum terra amicitia con- firmatur à Sole, hoc est, augetur, 69. 19.20. flamma, vide flamma. trans- mutatio in aerem, 13.12</p> <p>Ignis sensus & motus non accedit luto, 99. 31</p> <p>Ignes chymicorum quatuor, 219.1.2</p> <p>Illuminationem luna fieri à sole, 32.22. & stellarum omnium, ibid.</p> <p>ex Imagine duorum (patris & matris) po- test fieri tertia, 202.36</p> <p>Imaginandi vis in muliere valde potens in bestiis obtusior, 202.33</p> <p>Imber, 35.36</p>	<p>Imperium summum cum senatu septem vi- rali, 204.11. & seqq.</p> <p>Imperium Macedonicum & Romanum in Asiam & Africam longe lateque do- minium extulerunt, Persicum & Af- syrium non itidem in Europam, 215</p> <p>Impietas magna, 52.34.35.36</p> <p>Initium generationis & regenerationis ho- minum in Asia, 223.1. & seqq.</p> <p>Inaequalitas hyemis, 4.8.23</p> <p>sat magna Inaequalitatis frigoris locorum versus ortum & occasum solis sitorum, sub eadem poli elevatione, causa qua sit, cum partes occidua magis caleant, & eoarigeant, 49.2. & seqq.</p> <p>Inanities aequalis in siccis & torridis locis circa Oceanum, 45.16</p> <p>Incidia, 52.31</p> <p>Incommotus igne, 81.36</p> <p>Incrementum segetum ex Dei benedictio- ne, 131.20</p> <p>Indiuidua vnus speciei etiamsi sunt simi- lima, tamen non sunt idem, 201.34. sed singula à singulis differunt, 202.21. 22</p> <p>Indiarum fertilitas, 222.35</p> <p>Indi fumifuga, 42</p> <p>Indorum sapientiores quo viuant, 147.23</p> <p>Inedia mundi, vacuum, 46.15</p> <p>Inhabilitas materiae luna, 29.35</p> <p>Insecta an vnquam nocuerint mortali- bus, 193.19. quae e sola putrefactione o- riantur, 197.26. & seqq. quid ad me- dicinam aurigeno conferant, 194. eo- eum vsus, 192.36. & 293.1. & seqq.</p> <p>Insitio, 153.32. & 154.1.2.3. & 226</p> <p style="text-align: right;">Instru-</p>
--	---

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I N D E X

- Ioui car tot pellices ascribantur,* 86.19
*Iouem iratum mittere fulmina & tela poe-
 ta prisci finxerunt,* 52.21
Iustinus, 1
Iuuenalis citatur, 148.11.12
*ex Iuenco caso & putrefacto vermiculos gi-
 gni, qui in examina apum transeant,*
 196.20.21
- L.**
- L** *Abor frustraneus,* 119.23
Laboris utilitas, 193.9.10.11
Lac, 17.18. virginis, 54.2
*Lacedaemonii cur in oppidis absque muris &
 vallis, quam in munitis habitare ma-
 luerint,* 157.9. & seqq.
Laconismus, 114.16.17
*in Lacu Veneris, qui est Hierapoli Syriae,
 quid mirandum euenire soleat,* 184.
 4.5.6
Ladon amnis Arcadiae, 162.26
Lalaps, canis caelestis, chymicus, 63.17.
 & 167.34
Laius, Oedipi pater, plebeius. 81.7
Lallando imitari, 184.2
Lampas sine oleo, 103
Lamp. tra piscis vnde nomen trahat, 181.
 13
Lana arietis Phryxoi quo colore tincla, 178
 29
*Lapis non lapis, 112.18.19. vnde genere-
 tur, 179.21.22. in capitulis notus post
 coagulationem, 99. Anaxagora caelitus
 delapsus, 28.33. & 50.20. argentificus,
 169.27. fulmineus, 28.33.34. & 35.*
- 30.31. in momento in nubibus cogitur,
 52.13. est fax nubium, ead. 16. eius cau-
 sa, 51.23.9.10.11. Lazuli, 106.2. &
 seqq. eius color quomodo e sua minera
 extrahatur, ead. 15. & seqq.*
Lapides minerales duplices, 71.20
*Lapis philosophicus cur lapis dicatur, 108.
 cur Apis, ibid. matrem habet virginem,
 171.27.28. & patrem, qui non concu-
 buit, ibid. non fit ex Mercurio crude,
 79.18. habet omnia in se nomina, om-
 niumque rerum similitudines, 108.22.
 quomodo vegetet, 223.31. cum lapis sit
 ex mineralibus, quibus vegetatiua vis
 ascribi nequit, 225. quomodo animale
 sit, 223.31. & 225. quomodo minerale,
 ibid. cur minerale dicatur, ibid. & 224.
 2. intolerabilem sibi calorem sentiret,
 nisi pluuia humectaretur, 40.25.26.
 quomodo assimiletur tractationi circa
 res, 137. cui libet ante pedes proiactus,
 131.4. qua conditione, ibid. tinclura
 proximus, quis, 104. vlt. & 105.2.
 vegetabilis crescere dicitur, 118. eius
 anima, 107. generatio, 78.12. materia,
 85. cui insit, 97.29.30. nomen pro-
 prium, 108. pater quis, ead. auus quis,
 ead. tutor, ead. preceptor, ead. partus
 facilis, 177.14. vsus siue virtus, 52.10.
 & seqq.*
*Lapidis actu purpura sanguinem precipue
 reddit, & quid hoc significet, 177.21.
 22. & 179.8.9*
*Lapidi philosophico an insit virtus vegetati-
 ua,* 223
Lapidum congelatio in nubibus, 50

I N D E X.

- Lapidificandi vis,* 166.23
*in Lapponia partibus extremis sol circa sol-
 stitium hybernum non oritur,* 48.12.
& seqq.
- Lapsus nostri incommoda,* 208.22.23.
& seqq.
- Largitor unde agnoscendus,* 104
- Latace herba à Persarum Rege Legatis in
 quem usum dari solita,* 141.20.21
- Lateres in furno cocti,* 51.12
- Latona, Apollinis & Diana mater,* 90.
 29.131.6. communis, non est Latona
 philosophorum, 93.27.28, eius fabula,
 53.30
- Latus pomi cuiusque soli meridiano expo-
 situm, rubescit,* 119.26.27
- Lauri descriptio,* 145
- Laxativa vis, vide Vis.*
- Leana parit etiam ex Hyena coitu, unde
 adhuc alia species exoritur,* 166.16
- Lectus Luna,* 19.32
- in Lemno, insula, Vulcanum potissimum
 habitare cur antiqui poeta sinnerint,*
 70.5
- Lemma terra mineralis, medica,* 71.19.
 20
- Leo à quibusdam perpetua quartana labo-
 rare affirmatur,* 43.8. animosus, 157.2
- Leo ab Hercule occisus.* 29 10.11.12.
*Cytheronaeus seu Nomeus, chymicus
 est,* 63.13.14.15.16. & 142, & 163. 26.
 27. quomodo in sylvam illam peruene-
 rit, 142
- Leo viridis, 42. eius pili mutantur in colo-
 rem rubeum,*
- Leo non sine sylua,* 81.5
- Leonem ignibus terrestri,* 142
- Leones varios philosophi agnoscunt,* 163.
 19
- Leopardus unde nascatur,* 166
- Leontopolis vrbs,* 184 19
- Leontini, oppidi Sicilia, campi ex vno tri-
 tici grano 100. stipulas dedere,* 131.
 24.25
- Lex talionis,* 160.33.34
- Libra vini quantum spiritus habeat,* 138
- Lilium conuallium,* 121.31.
 inter spinas, *ibid.*
- Lilium an conueniat philosophia,* 121.
 26.27.30
- Liliorum ortus cum fetus philosophici or-
 tu confertur,* 121.35.36. & 122.1.2.
Species inter se differentes, 127.33.
& seqq.
- Litera hieroglyphica, vide Hierogl.*
- Locomotiva vis anima non potest fieri ante
 appetitiuam,* 204.35.36
- Locuste quibusdam populis noxia,* 193.
 32. in India ternum pedum longitudine,
 194.5.6. Parthis & S. Ioanni Baptista
 in cibo grata, *ibid.* marina, 182.33
- Locustarum Indarum crura & femora
 ferrarum usum prabere dicuntur,* 194.7
- à Locustis ciuitatem in Africa deletam
 aut fugatam,* 194.8.9
- Loligo, piscis,* 181.22
- Lolium,* 193.6
- Loti descriptio,* 147.13
- Lucanus citatur,* 191.3
- Lucerna, piscis,* 181.11
- Lucus Martis, in quo Aeta, solis filius,
 vellus aureum suspendit,* 142
- Lullius*

I N D E X.

<p>Lullius philosophus, 52.12. de quinta essentia, 81.29.30. citatur, 107. & 108. & 163.25. & 167.</p> <p>Luna Solis. id est, Osiridis, vxor, 199.16</p> <p>Lumen Solis, 6.31</p> <p>Lumen omne à Sole, 20.5</p> <p>Luna omne lumen à Sole accipit mutuo, 20. omnium maximam parallaxin dat, 61.</p> <p>1. ab astrologis humorum domina statuitur, 661.1. vocatur planta, 225</p> <p>Luna philosophica, 20.8.9. opacum corpus habet, & crescit, at contrario motu motui. Luna coelestis, 32.29.30. eius ratio siue modus, ibid seqq. non est argentum commune, 98</p> <p>Luna corpus esse ab una parte opacum, ab altera luminosum, 32.27. illuminari nem fieri à Sole, 32.22. lectus in opere philosophico, 19.32. macularum causa, 29.29. maculas esse heterogeneas, si in ea existant, 33. proprietates & color in Dactylo concha apparet, 181.9. nocturni radii, dum valde friget, manifesto peregrinanti, vel dormienti nocent homini, 48.30.31. sputum, 221.21.22. vires, 69.33. & seqq. eclipsis quando contingat, 32.34.35</p> <p>Lunam terram suo circuitu respicere, 25</p> <p>in Luna cur non alia corpora particularia videantur, 32</p> <p>Luna due vel tres cur aliquando visantur, 57</p> <p>herba Lunaria, 98.1.2. Lullio planta amabilis, 124. & menstruum minerale, ead. vbi crescat, ead.</p> <p>Lupus piscis bis parit anno, 183.5</p>	<p>Lupus & canis quo differant, 164.23</p> <p>Lupus an in magisterio sit, ead. 20. deuorat regem, siue leonē, seu arietem, 143.5.6.7</p> <p>Lupum quidam canem syluestrem existimant, 164.23</p> <p>Lusus artis & natura, 101.19</p> <p>Lusus sapientia, 227.</p> <p>Lycopolis rbs, 184.29</p> <p>Lymira, fons Lyciae, 184.3</p> <p>de Lynce, 166.21.23</p> <p>Lyncurius, lapis preciosus & ad multa utilis, ibid.</p> <p>Lyra Orphei, 63.18</p> <p style="text-align: center;">M.</p> <p>Maacha Regis Ase mater, 180.19</p> <p>Maculae reuera in Luna nulle, 30.2</p> <p>Maculas esse in Luna philosophica, 30.10. 11. vnde, ead. 12. earum causa. ead. 12.13.</p> <p>Magellanus, 200.2.4.5.6</p> <p>Magisteriam philosophicum, 14.6.7. & 74.30. & 75.33. & 82.22. vnde fiat, 172.2.3</p> <p>in Magisterio magno opus artificis, 88. 35.36</p> <p>Magi, 141.26</p> <p>de Magia opiniones diuersissimae, 140.31</p> <p>in Magnis & voluisse sat est, 104</p> <p>Magnanimitas incredibilis & humanam imbecillitatem pene superans, 200.5.6.</p> <p>Magnesia corpus in aquam liquefactum, 42.5</p> <p>Magnesium abluite aqua dulci, 41.25</p> <p>Magnesium contra locustas ordine militari ad bellum exiuerunt, 194.2.3 magni-</p>
--	--

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X.

- ex Materia, quando & quomodo fiat forma,* 196.29
- Maturitas mineralium,* 72.11
- Medea,* 208.10.31. & seqq.
- Mederi malis & morbis hominum honestius est, quam cupiditatibus suis indulgere,* 200.18.19.20.21
- Medicamentum è viperis,* 188.27.28
- Medicina narcotica, 189.25.26. reformata, somnium,* 76.21
- Medicina aurifica generationis imago perfectissima,* 196.4.5
- Medici officium,* 105.14. & seqq.
- Medici neoterici,* 77.13. & seqq.
- absque Medio duo contraria non continentur,* 14.9
- Medulla artis Chymica intima,* 81.23. & seqq.
- Medusa caput,* 98.21
- Melancholia sedes, ubi sit,* 228
- in Melancholia virtus retentiva intelligitur,* 228
- Mele, quid significet,* 143
- Meleager à matre sua Althea exustus,* 162.13.14.15
- Melibæus & philosophus opponuntur,* 85.36. & 86.1
- Melissus unde sic dictus,* 195
- Membrum primum quod in animalibus formetur, presertim vero in homine,* 115.25. & seqq.
- per Membrum genitale reiectum quid significetur, vide, Genitale.*
- Membra precipua & primigenia in historia omni,* 205.32. & seqq.
- Memoria firma in cane,* 167.36
- Mena, pisces, colorem mutant,* 183.8.9
- Menais, herba magica,* 141.6
- Menstruum mulieris, licet vile habeatur, velut excrementum è corpore expellendum, tamen hominis potissima causa materialis existit,* 46. mineral. 124
- Mercurius, 79.34. & 95.13. Cyllenius, 126. Deorum nuncius, cur geminos serpentes alternatim sibi implicitos in caduseo suo gestet,* 185.15.16.17.22. & seqq. cur lanas Phryxæi arietis deauras sedicatur, 178.29.30. eius imperium, potentia & facta, 79.32.33. furta, 95.22. astrologis planeta ambiguus, 66.1. philosophicochymicus quis, 75.31. & 167.15. & 179.22. artificem ingeniosum significat, 108. dicitur materia philosophica, 75.6. cur virgo. 98. Aesculapio & Dionyso cur obstetricis officium presterit, 186.2. & seqq. communis, 78.28.29.30. plumbi humidus & frigidus, 100. vulgi, quando philosophis utilis materia, 79.14.15. vnus per alium extrahitur, 99. ex Antimonio, 100. vel Mercurio, 136.33. vel Saturno rite extractus an admittat coagulationem sui in aurum, 99.19.20. & seqq. vocatur lapis mineralis, 225
- Mercurius & Sulphur principia philosophicæ chymicæ,* 75.6
- Mercurius pro Sofia Plantino,* 202
- Mercurii philosophici virtus multa, quæ, 47.16.17. acta propria, quæ. 80.5.6*
- Mercurium habere centrum Solem, 25.28.29. à Vulcano eruditum, 159.2.3 in Mercurium seu comitanem, seu Saturni-*

I N D E X,

- turninum, non posse introduci qualitates siccas & calidas, cum essentiali colore rubeo, nisi per Tinctura projectionem, certum est.* 100
Mercurio solo tota res perficitur, 85.33
Mercurio vulgi nihil imperfectius, 97.33
ex Mercurio non sit sulphur auri; 101.3.4
Mercurii è suis corporibus extracti, non reiciendi, 98.30. qui eligendi, ead. 34. & seqq.
Mercurialis herba, cuius qualitatis, 127.7. quid prestet in opere philosophico, 124
Mercuriale genus, 95.21.22
Meridianus, 28
Mesenterium, 158.4
ad Messem auream quis progressus ab initio, 130.131
Messium triticearum & operis philosophi. i collatio, 132.18.19. & seqq.
Metalla, 71.23.24. unde generentur, 179.22. sunt homogenea, 194.20. cuius sint natura, ibid. corpora densissima, ex vaporibus composita, philosophi asserunt, 42. in ignis examine micantia, perfecta. 52.13.14. quando colliquescant, 52.7. quomodo retexi queant, 111. quousque retexenda, ead.
Metallorum per metalla expiatio, 224. defectus ex metallis petito remedio curari debent, 189.11.12.13. reductio, vide, Reductio, tractandorum & fundendorum eaque mineris suis educendorum rationem Cadmus primus apud Phoenices docuit. 72.34.35.36
Metamorphosis possibilior in metallis, quam in animalibus, 194.20
Metamorphosis in animalibus exempla, 194.18.19
Metamorphosis in animalibus singulis annis contingere, ead.
Metamorphoses in nullo viventium maiores inveniuntur, quam in insectis, 192. 34.35
Meteora ex elementis imperfecte mixta, 34. & 66.7
Meteororum causa generales, 34.35.36
Mica panis, si in mel inciderint, inde per putrefactionem formicas generari, 196. 24.25
quindena Miliaria Germanica, 21.24.25
Minera seu vena metallica, 108. num preferenda metallis fusis, 109.18. & seqq. item 34
Mineralia unde & quomodo gignantur, 71 1.2. solis colore perfusa gaudent, crescunt & augentur, 7.1.2. mineralibus gaudent, 127.29
Mineralium exercitus, 225. forma duplex, 70.36. & 71.1
extra mineralia, qua Mercurio participat, non est quaerenda metallis salus, nec lapidi subiectum, 86.2.3
in Mineralibus quibusdam esse rudimentum tincturae, 102.20
Misericordia Dei gratuita, 195
Mixtura metallica vim sese propagandi unde accipiat, 94
Mollia non attinguntur fulmine, 52.8
Moly an ad chymiam pertineat, 126
Moly philosophicum, sulphur à Mercurio philosophico seu minerali siue metallico, solutum, 127.2

I N D E X.

- Monarcha fictus*, 76.18. *mal, ead. an etiam fit in opere philoso-*
Momedula loquacula, 135 *phico*, 161.25. & seq.
- Monoceros cur cornu suum prius aquis im-*
mergat, quam bibat, 163. *an in arte*
chymica sit, 163.2. & sol philosophicus,
ibid.
- per Monstra Echidna, Typhonis, earumq;*
progeniei quid intelligatur, 187.23
- Mons 3000. stadiorum ambitu*, 193.25.26
- Montes sunt cubilia naturæ subterranea*,
 80.24.25
- Montes Luna ubi fiti*, 221
- Monumentum hominibus in Helicone po-*
situm, 88.8
- Mora aratri herba*, 96.6
- Morianus*, 81.27.32.33.
citatur, 105.19. & 146.4
- Mors, morbi soror*, 117
- Morsus rabidi canis, quo sanetur*, 189.
 4.5
- Moses ante Pharaonem diuino modo la-*
pides cælitus deduxit, 50. *citatur*, 6.4
- Mora*, 146.25
- de moro arbore*, 146
- Motus unde causentur*, 158.8
- Motio elementorum omnium*, 219
- Motus materia micantis instar stelle, &*
de cælo decidere visa, unde incipiat, & in
quo terminetur, 58.31.32. *naturalis nu-*
bium, vide, Nubes. operationum reci-
procus, 38.17.18
- Motus vaporis excellentior vapore aqua*. 42.
 16
- Muliercula coronaria*, 120
- Mullus ter anno parit*, 153.6
- Mulus unde nascatur*, 161.31. *quæ ani-*
mal, ead. an etiam fit in opere philoso-
phico, 161.25. & seq.
- Mundus magnus*, 45.33. & 513. *dicitur et-*
iam mundus maior, 10.24.35. & 11.
 11.12. & 12.7.21. & 13.3.23.24. & 15.
 31. & 16.34. & 1.19. & 27.31. & 28.
non assimilatur in omnibus minori
munlo, licet minor in quibusdam ma-
iori applaudat, 76. *quo sine adeo mun-*
dus factus, 156.29. & seqq.
- Mundus parvus, homo*, 200.9
- Mundus citatur*, 178.15
- Mundus inuersus*, 11.2. *metallicus*, 217.1.
eius sol. ead. 4.5.6. *philosophicus*, 5.18
- Mundi utriusque, magni & parui, respe-*
ctus quis sit, 216
- Murana*, 382.35
- Murex, piscis marinus*, 177.31. *quid philo-*
sophi de eo statuant, 178.2.6
- Muria salis communis*, 71.21. *ex muris*
fit sal, 38.13.14
- Mures è Nistrino magna copia nasci dicun-*
tur, 220.28
- à Muribus Gyari insula incolæ deletos vet-*
fugatos, 194.10
- Musa*, 136
- Musca*, 204.29 & seqq.
- Musca maiuscula unde nascantur*, 192.
 29.30
- Muscovita*, 49
- Myrrha a buscula*, 147.1. & seqq.
- Myrtus cur Veneri sacra*, 145
- Mysteria consideratione dignissima*, 224.
 & seqq.
- N.
- N** Apellus in legitimo suo vsu bonus, 192
 16.17 Nar-

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I N D E X.

- Nubes in opere philosophico est interpret.*
Solis & Luna, 40.13.14
- Nubis color,* 39.17.18.
- Nubes feruntur inferiore loco aeris,* 35
 3.4. *per se obscura, quomodo carulea
 appareant,* 17.27.28. *subalba, steriles,*
 39.27
- Nubium fractio in tonitru, puerile com-
 mentum,* 36, 9.10. *quando dicatur,*
ead. 14. *vnde, ibid. motus naturalis,* 39.
 6. & seqq.
- Nuga,* 130.1
- Numinis omnipotentia vnde agnoscen-
 da,* 104
- Nuptia prima fronte incestuosa,* 227
- Nympha Diana,* 53
- Nysa Arabia vrbs,* 186.12
- O.
- O** *Beliscum ponere,* 64.10
- Obiecta intellectus,* 213.26.34
sensuum, ead.31
- Obiectorum reminiscientium rerum mo-
 uentium necessitas,* 159.35.36
- Obsemaganus citatur,* 40.30
- Obtusi arguti, vide, Arguti.*
- Occasio instituenta,* 131.19
- Oceani immensi aqua nunquam glacie ri-
 get,* 49
- ultra Oceanum esse terram habitabilem,
 qui ex flatu venti ex Oceano venientis
 diuinare se posse putant, falluntur,* 45.
 2. & seqq.
- in Oceano magno equalis fit euaporatio,*
 45.14
- Oculus cur magis videat, quam speculum*
 204.22.23
- Oculi fulgentes, 279.35. humani in suis
 subiectis saepe decipiuntur,* 202.
*Argi a Iunone in caudam pavonis indi-
 ti,* 170.14
- Odores cordialium & bene olentium quid
 prestent cordi humano,* 42
- Officarii magni Europa philosophica, tres,*
 208.6
- Oleo Antimonii distillatis per ascensum in
 Retorta ex minera post putrefactionem,
 quid tribuendum,* 101
- Olea philosophorum non sunt flammantia
 aut combustibilia,* 108
- Oliua Palladi cur sacra, 145. cur proprie
 chymica, 146.2.3. eius descriptio, 145.
 29.*
- Oleosa sunt aëria & humectantia,* 108.
penetrant in profundum, 107
- Omnipotentia numinis vnde agnoscenda,*
 104. & 182.3.4. & 200.32
- Onomis, herba,* 96.6
- Operatio in homine nobilissima,* 207.2
- Operationis in utroque corde & sole com-
 paratio,* 216
- Operationum motus reciprocus,* 38.17.18
- Opilio Vergilianus,* 140
- Opinio recens, nisi satis concocta, non sta-
 tim assumenda,* 77.10.11,
vulgata chymicorum, 75.15. & seqq.
- Opinionum de Magia magna est diuersitas,*
 140
- Oppianus,* 182.10
- Instrumenta optica cum duplici vitro,* 26.7
- Opus Apellea manu dignum,* 88.34.35
- Opus

I N D E X.

<i>Opus philosophicum calore, non frigore perficitur, 46.30.31. sine aere non emendatur, 217. an non homini in toto aut in parte assimiletur, 226. & 227. quatuor rebus ex homine assimilatur, 227. quatuor rebus intrahominem comparatur, 228</i> <i>Operis philosophici & messium triticearum collatio. 132.24. & seqq.</i> <i>Operibus naturalibus Deus ad quid utatur, 52.29.30</i> <i>Orbis terrenus iam cognitus, quot quibusque partibus constet, ab aequore & Oceano limitatis, 20117.18.19</i> <i>Orbem terrenum rectiori ductu circumnavigantes quantum temporis ad minimum postulent, 114.27.28</i> <i>Orbes caelo ascripti, 215.13.14.15. licet reuera nulli sint, sed fictitii, 6.9.17</i> <i>Orfulus citatur. 178.16</i> <i>Orientales è palma fructu vinum conficiunt, 148.19</i> <i>Orpheus, 136</i> <i>Ortus planetarum philosophicus, 91.3</i> <i>Oryx, animal perpetuo sitiens in Arabia, 40.23</i> <i>Os pralongum, 179.34</i> <i>Oscitatio quorundam piscium, 182.28.29</i> <i>Osiris Aegyptius vini inuentor, 136. à Typhone interfectus, & in multas partes dissectus dicitur, 159.1.12 in philosopha quid significet, 160.3.4. eius anima in bouem migrasse dicta, 159.11.12. pudenda in Nilum abiecta & à piscibus deuorata, 180.2</i> <i>per Osiridem sacerdotes Aegyptii semper</i>	<i>solem philosophicum indicarunt, ead. 17.18</i> <i>de Osiride fabula ex & applicatio. ead. 15. & seqq.</i> <i>Ostii chymici cardo, 221.1</i> <i>Ostrea, 182.33</i> <i>Ouem agnelli sui balatum inter mille similes voces agnoscere, 202.11</i> <i>Ouidius citatur, 52.23.24. & 147.5. & 161.7. & 167.16. & 187.28</i> <i>an Ouum, an Gallina prius fuerit, questio est philosophorum antiquissimorum, 11.24.25. ad eam responsio circularis, ibid.</i> <i>Ouum philosophicum, 123. in fumo exciudendum, 126</i> <i>de Ouo gallinaceo, 168.15.16.17</i> <i>Oxyringi descriptio, 179.34 & seqq.</i> <i>Oxyringum piscem cur Aegyptii inter sacra animalia coluerint, ead. 29.30. & seqq</i>
P.	
P<i>Abulum (sine nutrimentum) animalis quomodo in ventre preparatur, 157.35.36. & 158.1.2</i> <i>Palae arboris descriptio, 147.22</i> <i>Palici fratres, 18.35. vnde prodierint, ibid. 36. eorum mater, ibid.</i> <i>Pallas Dea artis chymica, 146.3. eius ortus è capite Iouis, 86.20. avis noctua, 170</i> <i>Pallor rosa vnde, 120.33</i> <i>Palma descriptio, 148.13</i> <i>Panchaia vrbs, Soli sacra, 174.36</i> <i>Panes, 136</i> <i>Panis inuentio, 128.12</i> <i>Panthe-</i>	

I N D E X.

- Panthera versicoloris an non etiam aliquando mentio fiat in Chymia,* 165.30
31.34
- Panthera quomodo feras capiant,* 166
- Pantheris sunt macula diversorum colorum,* 166.1.2
- Papilio philosophicus,* 197.21
- Papyrus,* 71.18
- Parallaxis quid,* 61.3
- Parnassi montes duo.* 99.1.2
- Parricida filius sic sibi ipsi pater vel vitricus,* 81.8.9
- Parricidia primo aspectu teterrima,* 227.
- Pars à toto capitur, aut dirigitur,* 76.10
- Partes extremae corporis humani, omnino serviles,* 226
- Particularia per sensum ingrediuntur, ex quibus in intellectu fiunt universalis,* 207.34.35
- Passio cur non fiat absque actione,* 164.
33
- Pasta,* 106
- Pastarum inventio,* 128.12
- Pastinaca maritima,* 177
- Pater qui non concubuit.* 81.2.3. & 196.6
- Pavo cur non sit avis.* 170.10
- Pavonis plumarum color elegantissimus.* 169.34.35
nisi per Pavonis colores varios non perveniuntur a nigredine ad albedinem, 169.33
- Pausanias, 2. citatur,* 181.36
- Pedus cum corde sensitiva vi summa destinatum est,* 223
- Pectus microcosmi cur Africa exprimat,* 216.15
- Pedasus, equus Acbillis,* 161.1.2
- Pedem unum in cymba Charontis habere,* 91
- Pedes in aqua tumidi, & longe maiores, quam sunt, cur videantur,* 819.10
- Pegasus,* 63.17.18
- Peleus & Thetidis nuptia,* 88.18.19
- per Pellem arietis aut ovis interdum etiam liber chryseam continens intellectus fuit,* 165
- Pelopis humerus,* 128.36
- Pelopidarum regni calamitas unde originem traxerit,* 165
- Penetrare se inuicem duo corpora in vno loco non possunt,* 206.35
- omne, quod perficitur, lunarem humiditatem superfluum ante operationem habet, post deponit,* 97.35
- ad Perfectum hominem ex sanguine educendum quibus opus sit,* 102.24. & seqq.
- Perscus,* 63.18
- Persia,* 50
- Peruestigatio minoris mundi plus utilitatis communi vita attulit, quam maioris,* 200.21.22
- Pestis,* 52.31
- Petrus de Zalento citatur,* 101.9
- Phagor,* 180.19
- Phaenomena alia (praeter Cometas) observandi ratio,* 62.11
- ex Phaenomenis an non quaedam adsint operi philosophico,* ead. 20
- Thalus,* 180.14.15
- Phantasia,* 205.16
- Phases differentes,* 217
- Philippa Dux Camerina,* 214.4
- Philosophia in quibus occupata,* 127.6.7.8
non

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X,

- plures mundos statuit*, 216.30. & seqq. *Potentia remota differt ab actu secundo*,
 & 217.1. & seqq. eius sententia de igne 82.7. generandi in apibus adultis, 196.
in elementis latente, 68.28. 2.3.
- Pleiades*, 133.15. *Potus inuentio*, 128.12.
- Plinius*, 182.7. & 184.4. citatur, 131.21. *Potentiorum varietas in homine modum*
 34. & 141.18. & 148.20. & 151. & omnem excedit, 202.33.34.35.
 174. & 176.26. & 193.27. fallitur, *Pratorum cultus*, 139.
 174.5. eius opinio Epicurea, 23.24. *Preparatio rite facta ex inconuenientibus*,
Plumbaginis vena, quo perfectior & impuris & inbabilibus, quid praestet,
-maturior, eo plus argenti abscondit, 94.1.2
 90.18.19.
- Plumbum, vnde*, 90.8.9.10. quomodo ad 18.
per artem promoueatur in aurum, ead.
- Pluto*, 128.33. *Principia philosophiae Chymica bina, & quae*
 75.6. in quo stabiliantur & sustineantur,
Pluuia, 35.34.35. vnde. 34.4.5. cur non ead. 7. verum eorum prius, 77.28.29.31.
 fiat simul per totam terram, 35.7. segeti- eorum ortus, 75.8. similitudinarie la-
 bus expectanda, 131.10. monstrosa la- pidi insunt, 76.10.
pidum, ranarum, sanguinis, frumenti, *Profunditas maris plumbo cognosci potest*,
piscium, 49.50. 200.26.27. natura, quomodo inda-
 200.27.28.
- Planiam auream vidit Rhodius*, 88.24.25. *Promethaeus*, 95.14.
- Pluuia philosophica & utilitas*, 40. *Propertii dictum*, 63.30.31.
- Poeta Christianus*, 112.32. *Proprietates vulturis, vide, Vultur.*
- Poeta*, 203.19. antiqui, 52.17.18. de Caelo. *Proserpina*, 128.32.
 & Terra quae tradiderint, 10.10. *Protheo mutabilior*, 77.23.24.
- stultis stultiores, ead.* 15. *chymici*, 128. *Prouentus tritici, vide, Triticum.*
 30.
- Polypus*, 182.35. *Proximitas Dei creatoris vnde ex parte*
Pompeius, 69.7.10. agnoscatur, 156.35.36. & 157.1.2. &
 182.3.4.
- Pomum diuersa est substantia ab arbore*, 11.9. *Proximus proximum non dimittit*, 111.6.
- Poma*, 18.10.11. *Pruina, vnde*, 35.12. frigoris vehementia
 128.11. fit, 46.25.29. quomodo fiat, 46.33.
Populus arbor Herculi cur sacrata, 145. est ros congelatus, 35.12. & 46.33.34.
- Pororum terra nulla est continuatio*, 45.1. *Prunae ardentes*, 18.2.
- Porphyrus serpens*, 189.21. *Psalmi sacri*, 6.5.
- Porphyrus*, 175.27. *Ptolemeus*, 65.29. & seqq. tertius, Aegy-
 ptiorum

I N D E X.

- ptiorum Rex, 175.12.13. - se dicitur, 32. herbas magicas quas no-
 Pudenda Osiridis in Nilum abiecta & a minauerit, 141.6
 piscibus deuorata, 180.2. quid potest fa- Pytho, serpens ab Apolline interemptus,
 ctum. ead. 187
 quod Pueri in faba inueniunt, 164.33 Pythia, festiuacertamina qualia, 187.
 Pueri in suis tabellis, 113
 Pulchritudo vera faciei in quibus consistat, Q.
 & quibus adaugeatur, 203.30.31
 est regnum sine armis, aut satellitium
 absq; regno. ead. 21.22. eius causa, 203.
 12. & seqq.
 Pulchritudinem humanae faciei esse bonum
 fragile, 203.17.18
 Pulmo ministrat cordi refrigerium aeris, 218. aerem philosophicum exprimit, 219
 Puluis humidus, 95.21. pyrius, 36.3
 Punctus centralis, 5.18.19
 Punctum caeli immobile, 21.19.20
 Purgans vis, vide, vis laxatiua.
 Purgatio nubium, 31.15
 Purpura conchiliorum veracissima. 177.
 20. lapidis ictu sanguinem praecipue red-
 dit, 177.21.22. & 179.8.9
 Purpurarum generatio casta, 179.13.14
 è Putredine generata, 149.36. & 150.1.
 quae nascuntur infecta, 197
 de Pyramo & Thysbe fabula explicatur,
 146.26 & seqq.
 Pyraeus, vrbs Pythiae, 131.32
 Pyreneorum montium accolae magna ex
 parte valde inhumani, 70.19. & seqq.
 Pyrgopolynices bellicrepe, 135
 Pythagoras. 41.19. & 126. & 221. cita-
 tur, 41.15. cur cygni animam immor-
 talem dicat, 97.17. ad plenam lunam
 imagines quas voluisset alicui monstras-

Quadrans, instrumentum observa-
 torium, 28

Quadrupedia cur capite ad terram prono
 quatuor pedibus innitantur, 158.22.
 & seqq.

Quadrupedum forma, 158.20

Questio de ouo & gallina, vide, Ouum.

Quercus producit gallas, 149.34

Quid pro quo accipientes, 160.36

R

Radius non sine umbra. 81.4.5.

solis metallici, 217.5. & seqq.

Radii solares in lunaribus semper occul-
 tantur. 90. eorum repercussionis an-
 guli variantur, pro variatione distan-
 tia solis à vertice nostro, 48.3,4

Radix cubi, 81.4

Radices Achaemenidis, vide, Achaemenis.

Radiculis prisca aetas vixit, 128.11

Ranarum semina cum aquis attracta per
 solis radios in nubes, vnde rana, qui as-
 serunt, nihil solidi dicunt, 50

à Ranis in Gallia ciuitatem deletam esse
 fugatam, 194.9

Rarefactio, qua ex aqua fit aer, celerior est,
 condensatione, qua ex aqua fit terra, 13.

I N D E X.

- Rarefactio terra mutanda in aquam, & condensatio aqua mutanda in terram longiori eget tempore, quam aqua in aerem,* 16.12. & seqq.
- Rarefactionis aut condensationis chymica catena,* 12.14.15
- Rarefactum prius est tempore condensato,* 10.8.
- Raritas aquarum & euaporationum in Aegypto & Africa,* 45.10.11
- Ratio quantum donum,* 156.27.28.29. hominis, usu & exercitatione excoli desiderat, 212. eius mira vis, 157.5.6.
- Ratio obseruandi Cometas in qua distantia sint à terris est simplex, plana & infallibilis,* 60.25.26. quae ea sit. ead. seqq.
- Rebis,* 29.1. & 137. & 166.18
- Reductio metallorum in primam suam materiam, quomodo fiat,* 110.25. & seqq. & 111. eius necessitas, ibid. v.6. 7.8
- Regina arborum,* 153.25
- Regiones tritici feraces,* 131.25. per se in-culta, 49
- Regnum sine armis,* 203.21.22
- Regilla,* 103.25
- Regula astrologorum,* 65.25. & seqq.
- Reip. species, quae in capite humano adum-bretur,* 204.
- Reminiscenciam rerum mouentia obiecta necessaria,* 159.35.36
- Remora,* 176.28
- Reptilium venena, vide, Venena.*
- Res in medicina, cui vix quicquam com-parari queat,* 102.6. & seqq.
- Res intelligens, intellecta, & per quam in-telligitur, est vna & eadem numero,* 207.21.22
- Resistentia in patiente sit necesse est,* 164.34
- Respirationis in homine necessitas,* 217
- ad Respondendum aptus quomodo quis effi-ciatur,* 201.9.10.
- Responsio circularis & reciproca,* 11.25.26. & 210.2
- Resta bouis,* 96.6
- Reuerentiae sit capitū,* 215
- Rex Eleusius, 129.2. fortis, 53. quis, ead. 29.*
- Regis animum quisque in seipso habet.* 206.24.25
- Regis filii philosophica,* 224
- Rhasis, 184.35. citatur, 79.36. & 134. & 140. & 160.30. & 164.17. & 176. 32.221. epistola de Aethiope, 43.3*
- ex Rhenensi auro facere Vngaricum, vide, Aurum.*
- Rhoius vidit auream pluuiam,* 88.24
- Ripley citatur, 54.31. & 107. & 110. & 165.34. & 169.2.5.6.34. & 222.1*
- Riuulus in pratis,* 139
- Robur gignit praeter alia & culices,* 149.34
- Rondeletius,* 182.1E
- Ros, vnde; 35 10.11. naturalis ut fiat, 41. 2. & seqq. est quasi ientaculum vegeta-bilium, ibid. 7. in opere Philosophico, 40.vlt. & 41.2.*
- Rosa, 17.19. ephemera statim rubet, nec expectat maturationem vltiorem, 119.33. rubea etiam in frutice manens fumo.*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I N D E X.

- Salpa autumnò coit,* 182.30
Sa'pinga latebra calcata mortifera est, 191.
 1.2
Samarcanda Tartaria oppidum, 144.34
Sambethe, Noe filia, 1. eius nominis etymologia, ibid.
Sanguificatio ubi incipiat, 158.5
Sanguis, proximum nutrimentum corporis animalium, ead. 6.7. aquam philosophicam exprimit, 219. eius sedes ubi sit, 228. 6. sanguis purpura quomodo ipsi extrahendus, 177 22. & 178. 30. 31.32
Sanguini humano quomodo opus philosophicum assimilatur, 227.36 & 228.1
ex Sanguine omnia in minori mundo condita sunt, 219.15.
ex Sanguine solo velle visum foetum arte educere, natura contrarium est, 102. 23.24
in Sanguine virtus digestiva intelligitur, 228.9.10. humano, est potentia seminis, 102.22
Semitas absque iucunditate & utilitate semimortua videtur, 117
Sapa unde fiat, 38.14
Sapientia in profundo natura delitescit, 170.22.23
Sapphirus, 17.18
Sardinia frugum fertilis, 131.33
Sargus autumnò coit, 182.31
Satellitium absque regno, 203.22
Saturnus astrologis planeta malevolus, 65. 33.34. vix sensibilem paralaxin dat respectu stellarum fixarum, 60.35.36. creditur intendere frigus, 48.29
Saturnus & Rhea poëtis antiquis unde nati, 10.11.12
*Saturnus Iouis pater, 18.21. & planetarum omnium, 80. immitis 79.2.7. Decorum auras an sulphur philosophicum penes se habeat, quod ab eo, velut virilia, amputandum & segregandum sit, 86. 33. & seqq. & 87. vulgo Tempus habetur, 77.1. ab opere philosophico nunquam abesse debet, 88.10. philosophicus, Diana & Apollinis promissus condus, tutor, & c. 91.3.4. in ortu Dianae philosophica obstetricem agit, 90.27.28. cur à Diana aut Sole non restituatur iuuentuti, 91. Marti in opere philosophico copulari nequit, 92.11.12. cur, ead. 34. & seqq. & 93.1.2. cur Camelus vocetur, 161.20
Saturnus de Canalibus, 96.19
Saturno tres attribuuntur filii, 79.27
Saturni malevoli, 135
Saturnina minora, 90.8
Satyri, 136
Scarabaei unde nascantur, 197.31
Screna absque risu, 117
Scobs bebeni, 150
Scoria ferri vilis, 85
Scorpius ictus quo remedio sanetur, 189.5
Selenitides mulieres, 29.18.19
Seleucides aues, 193.34
nova Sembla, 5.29
de Semele eiusque filio fabula, 136.29
Semidiameter terra una, 21.1.34. precise loquendo amittitur, 28. in nulla differentia est, respectu Horizontis, Meridiani, aut Aequatoris, 28
 Semen*

I N D E X.

- Semen barbarum*, 115.3. quod vix ex quo
nova generatio fieri debeat, non necessa-
rio in sua elementa resoluendum, 78.
- I.2*
- Semimetalla*, 71.23
- Semixium tinctura aurigena*, vide, *Tin-
ctura*.
- Semiramidis horti in Assyria*, pensiles, 117
- Seneca dictum*, 206.24
- Senex ante, quam iuuenis*, 134
- Senibus frigidioribus remedium*, 91
- Sensibilia non sunt vera bona*, 214.8.9
- Sensitiva vis anima*, 204.17.18.19
- Sensus unde causentur*, 158.8. humani
in suis subiectis sepe decipiuntur, 202.
6. etiam optime valentes à multis bestiis
vincuntur, ead.
- Sensus communis*, 204.17 & seqq.
rusticus est crassus, 85.35
- Sententia Aristotelis de caelo*, 6.19.
de anima humana, ibid. 24.25.26.
nostra ipsi contrarietatis, ibid. 27
- in Separatione mineralium è suis substan-
tiis ars & natura utrobique operantur
manu mutua*, 81.13.14
- Septimana brevis per singulos dies ordo*, 4.
6.7. & seqq.
- Sergius vnde Aurata siue Orata dictus*, 176
10.11.12
- Sericum preciosissimum*, 197
- Serpens exuias suas mittens*, 95.24. in
suo legitimo usu bonus, 192.16.17.
fugit fraxinum, 151.1. Aesculapio cur
assignetur, 186.20.21. à Cadmo in-
terfectus qualis, 73.11. eius fratres &
- sorores*, ead. 12. & seqq. philosophicus
quis, 187
- Serpentis mentio apud poetas & philosophos
frequens*, 185
- Serpentes caelestes*, 63.17
- Serpentum venenatorum morsus*, quo pro-
tinus sanentur, 141.8.9
- Serpentibus Amy. las delectas esse*, 194.9.10
- loca Septentrioni subiecta*, 48.10
- Sesostris Aegyptiorum Rex*, 175.12
- Sibylla Hebraea, Iudaea, Chaldaea & Aethio-
pica eadem, qua supra*, 25.4.
Persica, Erythraea, Phrygia, Cumana &
Cumana, ead. 236. ipsius varicinium
de Christo eiusque miraculis, 79.10.
& seqq. de ultimo iudicio, ibid. 20.21
- Siccitas prope retentiva*, 13.15. nunquam
recedit ab igne vel terra, ibid. terra, in
elementorum coagulatione descendit in
caliditatem ignis, 16.22.23
- Signa caelestia & sidera plerumque ab alle-
goriis chymicis originem ducunt*, 69.
14.15.16.
- Silenus*, 136
- Silesiaca, terra mineralis, medica*, 71.
19.20
- Silex quoque est sulphur vulgare*, 85
- Simia philosophorum*, 75.12.13
- Simile excellentissimum sacrum*, 224.4.
& seqq. profanum, ead. 18. & seqq.
- Simile non agit in simile, nec à simili pari-
ter*, 13.33.34
- Similia non sunt idem*, 201.34. & 215.1.2.
à similibus facile attrahuntur, 53.36.
& 54.1. similibus conseruantur, 190.
10.11

I N D E X.

*Similitudo concinna inter tincturam, cor
humanum, & vini spiritum, 138.36. &
139.1. & seqq.*

*Sitis regnorum quibus obiici possit, 205.15.
16*

Smaragdus lapis, corpus compactum, 17.17

Smilax, 150. eius significatio, 152.33.34

*Socrates, 41.20. lapidem philosophicum
vt tractari iubeat, 40.32.33*

Sol. 6.29.30. quid, ead. 1.2. astrologis pla-

*neta beneuolus, & imprimis quando,
65.36. & 66.1. est animalis, 225. reci-*

*pit tria, & quae ea sint, ibid. est cor caeli,
216. an vere ab Anaxagora dictus lapis*

rubeus, ignitus, 28. quam longe à no-

stris distet oculis, 2032. & seqq. & 21.

*3.4. quibus verticalis, 134. cur bipedalis
appareat, & terra adeo magna, vt vix*

*aliquot annis circumiri possit, 24. quædo
nobis rubicundus appareat, 55. suo pro-*

*prio motu primū temperat, & quomodo
27.31.32. in Leone apogæum suum obti-*

*net, ibid. 35. quot miliaria Germanica
vna hora motu caeli primi, & quot se-*

*cundario seu proprio emetiatur, 27.
nimis spissi motu proprio in 24. horis*

*conficit æstate, quam hyeme, 20.2. &
seqq. æstate remotior in instrumento ob-*

*seruatorio apparet. quam hyeme, ead.
13.14. cur æstate remotior à terra esse di-*

*catur, quam hyeme, ead. 2. & seqq.
cur hyeme maior adeoque propinquior*

*appareat, quam æstate, ead. 35. & 26.
in maiore remotione magis calefacit, &
cur, ead. 11. quomodo operetur in caelo,
7.13. per radios, 217.3. in extremis*

*Lapponia & Noruegia partibus aut
Gronlandia circa solstitium hybernum
non oritur, 48.11. & seqq. quomodo*

*videatur procedere in suis operationibus
7.28. & seqq. radiis suis attrahit aquas,
easque attenuat, 35.12. attrahit ad se*

nubes ex aqua rarefactas, 216. dat calo-

*rem omnibus crescentibus, 219. Luna
lumen & vigorem, 78.19.20. & stel-*

*lus omnibus lucem impertit, 20.5.6.
quomodo calorem ad superiora diffun-*

*dat, 6.34.35. quomodo ad inferiora,
ibid. 36. & 7.1.2. quomodo virtutem ad*

*stellas diffundat, 7.3. omnium colorum
in rebus vegetabilibus autor, 55. rubedi-*

*nem in vegetabilibus operatur, 119.28.
ad equatorem accedens, 133. quoties*

*terra maior, 12.10. apud Athenienses
Deus mundi maximus, cultus fuit, 28.*

*34. habuit suos lucos apud poetas, 142.
philosophis duplex, 83. philosophicus quis,*

*29.3.4. qualis, ibid. 4.5. eius virtus
seu effectus, 56. in utero Saturni exi-*

stens nihil illi perfectionis concedere po-

test, 91. an & ipse motum aliquem se-

*cundarium habeat, 27.24. eget luna,
et gallus gallina, 168.13. illuminat lu-*

*nam, 20.2.5. filio suo in terris genito,
patrimonium quale relinquat, 139*

Sol & Luna in opere philosophico vbi con-

iungantur, 19.28.29.32

*Solis absentia, 48.8. calor. 6.34. cur in
Cancro contra axiomata natura non*

*fit maximus, sed in leone, 133.30. &
134. centrum, 25.25. corpus pro dia-*

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

SAVE \$3,999,994

Did you know we sell
paperback books too?

To buy our entire catalog
in paperback would cost
over \$4,000,000

Access it all now for
\$8.99/month

*Fair usage policy applies

Continue

I N D E X

- minentur*, 211. *maligni, herbi magici, tanquam subiecti propriis alligati, ad magi placitum supernaturalia peragere crediti*, 141
Spiritus dormientium à spiritu maligno in remotiora loca duci, corporibus certo in loco detentis, 141. 28. 29. 30
Sponsus sponsa ante commixtionem, 80. 16
Sputum luna, 221
Squatina, 182. 34
Stamina in textura, 205. 35
inter Stannum & argentum viuum nulla est propinquitas, 93. 15. 16
Stella in Erichthonio exorta, 97
Stella quid, 58. 35. 36. & 59. 1. *fixa nullam dant parallaxin*. 60. 35. *quedam an noua*, 59. *earum essentia seu substantia*, 58. *magnitudo*, ead. 28. 29. & *distancia vt indagetur*, 24. 2. & *seqq. illuminationis s. r. à Sole*, 32. 22. *casus*, 58. 18. 19. 20
Stellas ipsas non cadere, 58. 28. *plures esse in caelo; quam humanus oculus discernere queat*, 59. 15. 16, *multas disparasse, nouasque aliis in locis visas, nec fixas seu immobiles esse, sed inter se quoque situm commutasse*, ead. 3. 4. *non migrare à locis altioribus ad decliniora*, 58. 30 *fixas duplo vel triplo maius spacium conficere, quam solem*, 26. 36
Stercori humano quomodo opus philosophicum assimiletur, 227. 33. 34
Stercutius Deus, 115
Strangulationis (vel potius suffocationis) animalium causa, 220. 9
Strombi pisces, 181. 24
Subiectum artis principium, 73. 29. 30. *eius semen*, 140. *quomodo vile*, 86. 3. 4. & *seqq.*
circa Subiectum philosophicum operationes vniuersales ternae, 137. *subalterna totidem*, ibid.
Subiecta Mercurialia sunt varia, 138
Substantia condensata & accidens condensari necesse est, 120
Substantia quomodo non recipiant magis & minus, & tamen alius homo alio magis homo esse dicendus sit, 212. 34. 35. 36
Subtilitas caelestis millenarium refert, 12. 7. 13. 14
Succus aurei coloris, 126. *purpura, vide, Sanguis.*
Suidas, 1, citatur, 233. 34
Sulphur vbi in arbore nascatur, 148. 36. & 149. 24. *vulgare excluditur in philosophia chymica*, 85. 34. 35. *in mineris quid*, 81. *varium*, 72. *ex argento viuo*, 136. 33. *montanum*, 80. & 81. *est philosophici initium*, 80. 27. *dicitur materia philosophica chymica*, 75. 6. *ex quo generetur*. ead. 16. 17. & *seqq.* & 81. 2. & 89. 6. 7. *philosophicum*, 164. *à vulgari distinguendum*, 84. 26. 27. *quale*. 80. 12. & *seqq.* & 81. 24. & *seqq.* *annon lateat in silice, aut lapillus albis, quibus ipsum ferrum in chalybem figitur*, 87. *an non sit in patre loue*, 86. 9. 10. *unde cunque extrahatur, à communi separatur*, 84. 27. 28. *separatum per magisterium, est principium Cadmia philosophicum*, 74. *quatenus sterile*, 86. 16. 17. *quatenus fecundum*, ead. 18. *philosophie duplex*

I N D E X.

- duplex*, 82.14. *fixum & rubrum non est* in Saturno, 99.26. *in ferro vel eius reiectamento*, 85
Sulphur à sulphure vim accipit, 84.31. *eius mansio*, 131.3. *mater*, 81.2. *pater*, *ibid.* 2.3. *philosophici natura*, 152.31.32. *subiectum quomodo vile*, 86.3.4.5.6
Sulphuri philosophico satis est, si virtutem à communis impressam gerit ad sui propagationem, 84.28.29
à Sulphure fixo vim quoque vegetabilibus infundi, 153.28.29
Supercilia alba, 179.35
Surculi philosophici gemma, 137. *germina in albo colore*, *ead. vna, ead.*
Sutor, 63.36
Sycomorus, 151. *ferro iuuatur*, 153.18
Sylua an spectet ad opus philosophicum, 142
Nemaa, *in qua Hercules leonem interfecit*, 142
Syluani, 136
Syri, 180.16
in Syria militari imperio cogebantur recari locuste, quae tamen Parthis in cibo grate fuerunt, 194.5.6
Syrius, canis caelestis, chymicus, 69.17
Systole & diastole motus cordis, 216. & 217.
- T.
- T** *Acutus citatur*, 174.8
T *Tada arbor*, 149.24
T *Tada frequentes in montibus metalliferis, ead.* 27.28.
T *alionis lex*, 160.33.34
T *alpis ciuitatem in Thessalia deletam, vel fugatam*, 149.9
T *ardus in magisterio philosophico velocem superet & deuoret oportet*, 177.11.12
T *artaria*, 49
T *artari capitones*, 201.35
T *artaria aqua*, 106
T *aurus, 63. caelestis, 133. chymicus*, 63.9
T *axus, 151. venenata arbor, 153.17. eius vis ueneata quo tollatur, ead.* 17.18
T *emplum Cereris*, 131.31.32
T *anue à denso coagulatur*, 37.36
T *epor mammarum muliebrum*, 197.1.2
T *erebinthus gignit prater alia animalia & culices*, 149.33.34
T *erra, 5. aquas ubi competatur, ibid.* 22. *primum elementum, 5.26. quomodo non sit purum, 68.35. duplex, 15.2. quatenus elementum, est subiectum, seu diuersorium ignis & aeris, 14.23.24. quomodo ex igne fiat, ead.* 19. & *seqq.* *est centrum circuli omnium maximi, extimi caeli, 12.9. stat immobilis, nec motu caeli afficitur, nec proprio rotatur, 8.22. caeli centrum immobile, quid ei prestat, 18.24.25.26. immobile centrum stellarum fixarum, primi mobilis, & totius mundi, 25.23.24. est instar insensibilis puncti, 12.5.6. caelo quo coniungatur, 11.11. an è caelo tanquam basi facta, 10.2. ex aqua facta, 13.25. condensata, 10.6. in primis ignis est particeps, 68.18. omnium ignem patitur, ead.* 33. *per se considerata, opaca est & lucis expers, ideoque nigra, 17.9. ubi densior, ubi rarior, 70.13.14.15. aëria 14.27. volans per aëra, 95.20. philosophica, 28. an potior & dignior pars in philosophia occulta, 4. pen. & ult. & 5.2. & c. unde facta, 16.2.3. è rubra terra, 18.*

I. N. D. E. X.

- hiat, & exsucca est; 40.21. viua & aëria
 est, 12.22. eius virtus, ibid. & seqq. non
 sine aërio & iterato labore fecunda, 135.
 cur non incendatur, nec igni absumatur,
 cum aërem & oleositatem habeat, 14.
 27. & seqq. suo cœlo minor, 12.12. &
 cur, ibid. virtutetamen maior, ead. 18.
 21. nisi esset, cœlum nullius esset puritatis
 aut precii, 11.26.27. mas est, 18.18. fœ-
 mina sua (cœlo suo) vim generationem
 imprimens, 10.34.35. imprægnat cœ-
 lum, 18.32. & seqq. contulit cœlo suo
 qualitates potiores, quas habet, non sub-
 stantiam, 11.28.29
**Terra & aqua sunt vegetabilium paren-
 tes,** 116,13
**Terra & ignis, coherentiæ & affinitæ ele-
 menta,** 15.5
**Terra color qualis, 17.34.36. corpus sexa-
 gies sexies minus corpore solari, 23.33.
 subtilior portio in aqua rarefcit, 16.2.
 & seqq. quæritas respectu cœli, cuiusmodi,
 28.1.2. & seqq. semidiameter vna, quot
 miliarium Germanicorum, 21.1. siccitas
 in elementorum coagulatione cedit in
 caliditatem ignis. 16.22.23. & quomo-
 do, ibid. 23.24. philosophica generatio,
 19.1. & seqq.**
**Terram esse centrum cœli stelliferi, & in
 medio vniuersi sitam, 21.10. 11. rotun-
 dam, & cum aqua vnum globum con-
 stituere,** ead. 12
in Terra quiescunt omnia, 74
Terra minerales medicinales, quæ, 71.19.
**Testiculis humanis quomodo opus philoso-
 phicum comparetur,** 224,4.5
**Testudines, pisces, 181.24. vbi reperiuntur,
 ead. 30.31. & 182.32**
in Textura stamina quæ, 205.35.
**Thales Milesius, 67.32. & seqq. & 68.1.
 2.3.4**
Thalia mater fratrum Palicorum, 18.36
Theba Ægyptia, 174.12
Thebais Ægypti vrbs, 220
Theologi cœlum vnde exortum dicant, 42.2.
Theophrastus, Aristotelis discipulus, 144
**Theriaca contra venenum fit è vipera, 81.
 6 & 188.14. philosophica è philosphi-
 cis,** ibid.
**Thessali graculos contra locustas nutrine-
 runt, 193.35.36. & 194.1.2**
**in Thessalia ciuitatem à talpis deletam
 vel fugatam esse.** 194.9
**Thomas Aquinas, 85. Rhadinus citatur,
 161.11**
Thracia frugum fertilis, 131.33
Thrasones gloriosi, 135
Thyestes, Atrei frater, 165
Tiberius, Cesar Romanus, 175.13
Tibiseus, Ungariae fluius, 54
Tigris horrenda, 157.2.3
**Tinctores album Panam in nigrum tin-
 gere nequeunt absq; intermedio, 170.1.2.**
Spiritum vitriolatum expetunt, 120
**Tinctura, 139.13. & seqq. philosophica qui-
 bus cognita. 174.24. & seqq. perfecta,
 105.11. rosea, 120.3. volatilis an figi
 queat nec ne, 101. quomodo cor ho-
 minis respiciat, 139. eius generatio ra-
 rissima paucissimusq; philosophis expli-
 cata, 132.33. color, 178.28. multipli-
 catio, 133. paludamentum, 105.7. rudi-
 mentum**

THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS

Purchase full membership to immediately unlock this page

Get Smart

Over 2,000 years of
human knowledge in
797,885 volumes

Instant access
\$8.99/month

Continue

*Fair usage policy applies

I N D E X

- Vasa nativa*, 70.33
- Veritas dicendi Asiatica*, 114.17.18
- Vegetabilia nutrimentum suum unde accipiant*, 157.26. & seqq. *inversa animalia quibusdam dicuntur*, 115.34.35. *Solis colore perfusa gaudent, crevantur & augentur*, 71.2. *quomodo crescunt*, 114.6. *plantis gaudent*, 127.29
- inter Vegetabile & plantam mixtum genus*, 144.36. & 145.1
- Vegetabilium parentes*, 116.13. *diversio*, 114. *prioris generis natura*, ead.35. *in agris prouenientium copia, varietas, admirabilisque natura*, 128
- Vellus aureum quid*, 139.8.9. *Iasonis, & rota illa fabula quid significet*, 165
- Vena argenti rudis sanguinea*, 105.26. *plumbaginis, vide, Plumbago porta*, 158.5
- Vena per mesenterium diffusa*, ead.4. *meseraica*, 115.30. *metallica, vide, minora*.
- Venefica*, 141.26
- Veneficium Salamandra*, 191.5.6.7
- Venenum pulchrum*, 103
- Venena reptilium quorumcunque, quo medicamento sanentur*, 189.7. & seqq. *à venenis attrahuntur*, 189.3
- Venenositas quedam fulmini peculiaris, & eius vis*, 52.6.7. & seqq.
- Venter potius sensui, quam ingenio seruit*, 223. *inferior vegetandi potentia proprie destinatus est, ead. in homine cur Asiam magni mundi exprimat*, 222.19.20. & seqq.
- Ventus qui*, 455.6. & 46.34. *in aere natus sapienter natus dicitur*, ibid.4.5. *seruus Vesper*, quando fiat, 36.17. *non venit è poris terra*, 41.35.36. *annon operi sit conueniens*, 43. pen. & ult. & 44.2. *unde dicitur*, ibid.5. *unde veniat*, ibid.6.7. *in China currit & cliferos per aquora terra stria ducit*, 45. i 4.35. *in opere philosophico quid praestet*, ead.36. & 46.1. *mater infantis philosophici, & i. i. phantasticorum*, 76.17
- Venti diuersi, diuersis in locis vno eodemque tempore spirare possunt. At in uno, non item aliquandiu*, 4430.31. & siqq. *proveniunt ex omnibus partibus circumferentia terra*, 45.5.6. *stati in Oceano magno flare dicuntur*, ead.13.14. *frigidiores aerem sic quoque reddunt*, 49.
- Ventorum plenitudo unde*, 45.8
- Venus*, 131.6. *è mari nata creditur*, 145. *suauitatis Dea, rubea & fixa*, 88.14. 1516. *est benignissima Dearum*, 96.35.36. *Capricorno coronam purpuream imponit*, 96.33. *astrologus planeta tenuolus, & imprimis quando*, 65.36. *philosophica*, 89.8
- Veneris genealogia*, 88.26
- Venerem habere centrum Solem*, 25.28.29
- de Venere & Adonide fabula mere allegorica*, 121.23. *Basilius quid scribat*, 88.25
- Venustatem faciei humana esse bonum fragile*, 203.17.18
- Vepres*, 193.6
- Vertagus leporis vestigia inter mille alia agnoscit*, 202.15.16
- Vesalius*, 200.12
- seruus Vesper*, 77.22
- Vestes*

I N D E X.

- Vestes non attinguntur fulmine*, 52.8
Vicissitudines quas Sol in cælo efficiat, 7.
 13 in mundo quas, *ibid.* 22. & seqq.
intente quid Videntes cur non discernant
 voces loquentium, 204.26.27
Vinum, lac terra, 135. pro diuersitate loci
 diuersum, 138. vnum cur fortius & me-
 racius altero, ead. bonum omne dicitur
 representare suum costa, 81.18.19 20
Vini commendatio, 135. inuentio, *ibid.*
 tractationis gradus, 137
circa Vini expressionem quid consideran-
 dum, 137
Vini & lapidis philo sophici destillatio ea-
 dem, nisi quod centra vtriu'que sunt di-
 uersa, 138
inter Vini spiritum, cor humanum & tin-
 cturam philosophicam similitudo con-
 cinna, 138
ex Vino fit sapa, 38.14
Vina cur interdum doliis intactis vapescent,
 52.9
de Vinis comparatio, 77.25
Vipera non sine veneno, 81.5.6. in suo legi-
 timo vsu bona, 192
à Vipera demorfi cur ab eadem remedium
 præstantissimum sibi quarant, 188.34.
 35 & 189.2. & seqq.
è Vipera medicamentum, 188.27.28
Viperarum halitu solo in Phœnicia homines
 pernecari tradunt, 190.36. & cur, 191.1
Viperinum alexipharmacum, 189.8.9.10
Vir vnus beneuolus, quid inimicis inter se
 dissidentibus p astare queat, 69.4.5.6.
Virgo, in cuius gremium vnicornis cornu
 deponit, est luna philosophica, 136
Virginis lac, 54.2. cur ita dictum, *ibid.*
- de Virilib. Saturno amputatis fabula expli-*
 catio per breuis, 89.2
Vergilius citatur, 131.35. & 150. & 175.21.
 & 196.19.20. & 205.14
Viridis color inter extremos medius, 142. in
 quos colores mutabiles, *ibid.* amicitur
 visui, 17.20.21. cur, *ibid.*
Viridiagramina, 17.15.16. & seqq.
Virtus Solis, 7.2
Virtus vegetatiua an sit in lapide philosophi-
 co, 223. occulta Mercurii philosophici,
 vide, *Mercurius. quinta, qua*, 228. di-
 citur vita, *ibid.*
Vis anima sensitua, 204.17.18.19. appé-
 titua, ead. 21. locomotua, 205.6 7.8.
 adfectua, ead.9. & seqq. discretua,
 ead.16. & seqq. cur in homine absolutior
 quam in bestis, 205.21.22. & seqq.
 memoratiua, ead.25. & seqq. quibus
 corroboretur atque augeatur, 205.31.
 & seqq. ratiocinatiua ead.36. & 206.
 1. & seqq. imaginandi in muliere, vide,
 imagin. calefaciendi & exsiccandi dicitur
 etiam sulphur chymicum, 75.29. laxa-
 tiua & purgans quo augeatur, 124. vi-
 uifica faciès crescere vegetabilia, 7.18.19
 lapidificandi, 166.23. occulta, paralyfin
 & torporè affers, 181.32.34
 204.12
Vires anime, 204.12
Vires occultas astrorum cuique plantarum
 speciei affluentes, vt & stellarum, inda-
 gare, supra humanitatem videtur, 116.
 22. & seqq.
Viscosum aliud ab vinctuoso, 179.21
Visio fit in momento, 51.32
Visus hallucinatio, 58.9.10
 Visu

I N D E X.

- Visu animalia qua hominem antecellant,* 202.20.21
Ursi gradus in homine tres sunt, 223. genus à morte vix palmum distans, 199.35:36
Vitriolum, sal minerale, 71.22
Vitulus integer aliquando è nubibus delapsus, 50
Vituli Marini, 181.31
Ulmus loquax Gymnosophistarum, 143.
Magica, ead.
Ulysses, 126. artifex, 127. 3. eius socii, 147.15
Ungaricum aurum ex Rhenensi facere, vide, aurum.
Unctuosum aliud à viscoso, 179.24
Unguentum animal lapidis philosophici, 107
Unicornis, vide, Monoceros.
Vnum pro alio, 75.2
Unitas forma attributa, ead.3
Uniuersalium sublimitas, 207.35 36
Volatilia in corte philosophica mansueta, & qua, 168
Volucris nidum suum mittens, 95.24
Voluptati deditus beluina est natura, 214. 1.2
Vrina humane quomodo opus philosophicum assimilatur, 227
Vrsus atrox, 157.2. vnde dictus, 164
an in magisterio sit cognitus, ead.
Ursa caelestes gemina, maior & minor, 63.16
Ursini foetus, 164
Vua nascuntur è germinibus, 137. immatura, 18.9. surculi philosophici, 137
Wirii, barbari, 79.17
Vulcanus, 95.14. & 97.14. Deorum faber fulmina hamata forma fabricasse poëta fingitur, 52.21.22. Venris maritus in coitu planetarum obstetricis munere fungitur, 19.15.16. ignem significat, 108. eius violentia, 88.5 6. subterraneus, 70.3. eius vires, ead. 11. 12.13
Vulcania progenies, 77.1.2
Vulgus in brutorum cultum procliuior fuit, 160.7
Vulgi somnium, 57
Vulpium aurifodina, 193.26.27.
Vultur an Chymia notus, 171. eius proprietates, 171.24. & seqq.
Vulturum odorandi vis, 202.18.19
Vxor, 11.36

X.

Xanthus, equus Achillis, 161.2

Z.

Zenith, 283
Zeumon citatur, 41.17.30. & 42.41
Zoophyton, 144.36. & 145.

F I N I S . I N D I C I S .